

ЕЛЪН УАЙТ

ДЕТСКО ВОДИТЕЛСТВО

София, 2007

1

CG Child Guidance

Ellen G. White

1954

Детско водителство

Елън Уайт

2007 г.

Превод и редакция Г. Василева

За информация: 0878 20 0081

0887 00 11 20

945 60 22

2

Съдържание

Към читателя 7

Предговор 8

Глава 1

Важността на домашното училище 10

Глава 2

Първите учители 12

Глава 3

Кога да започне възпитанието на детето 15

Глава 4

Методи на обучение 17

Глава 5

Библията като учебник 22

Глава 6

Книгата на природата 24

Глава 7

Практически уроци от книгата на природата 28

Глава 8

Нужна е подготовка 33

Глава 9

Призив за самоусъвършенстване 37

Глава 10

Ключът към щастието и успеха 41

Глава 11

Да бъдат обучавани още от люлката 43

Глава 12

Послушанието трябва да стане навик 45

Глава 13

Самообладание 47

Глава 14

Кротост, уважение и почитание 50

Глава 15

Грижа за собствеността 52

Глава 16

Здравни принципи 53

Глава 17

Чистота 55

Глава 18

Спретнатост, ред и редовност 57

Глава 19

Чистота на сърцето 59

3

Глава 20

Услужливост 61

Глава 21

Трудолюбие 63

Глава 22

Прилежност и постоянство 66

Глава 23

Себеотрицание, несебелюбие и загриженост 67

Глава 24

Пестеливост и загриженост 69

Глава 25

Простота 71

Глава 26

Такт и въздържаност 73

Глава 27

Бодрост и благодарност 74

Глава 28

Истинност 77

Глава 29

Честност и благочестие 78

Глава 30

Разчитане на себе си и чувство за чест 80

Глава 31

Важността на характера 82

Глава 32

Как се формира характерът 84

Глава 33

Отговорността на родителите за оформянето на характера 87

Глава 34

Начини за покваряване на характера 90

Глава 35

Как родителите могат да създадат силни характери 95

Глава 36

Предимството на ранните години 99

Глава 37

Силата на навика 102

Глава 38

Училищна възраст, нрав и темперамент 105

Глава 39

Волята - фактор за успеха 108

Глава 40

Пример за християнска принципност 111

Глава 41

Цел на дисциплината 115

4

Глава 42

Време за започване на дисциплинирането 118

Глава 43

Дисциплина у дома 121

Глава 44

Упражняване на коригираща дисциплина 127

Глава 45

С любов и твърдост 134

Глава 46

Злината на угаждането 140

Глава 47

Слабата дисциплина и плодовете ѝ 143

Глава 48

Реакцията на децата 145

Глава 49

Отношението към роднините 150

Глава 50

Какво представлява истинското възпитание 152

Глава 51

Подготовка за училище 156

Глава 52

Избор на училище 158

Глава 53

Отговорността на църквата 163

Глава 54

Сътрудничество между родители и учители 166

Глава 55

Единни в дисциплината 169

Глава 56

Възпитание в академия и колеж 172

Глава 57

Движение и здраве 177

Глава 58

Подготовка за практическия живот 180

Глава 59

Изучаване на полезни занаяти 186

Глава 60

Знание за законите на живота и послушание към тях 189

Глава 61

Кухненската работа 193

Глава 62

Ядем, за да живеем 197

Глава 63

Въздържание във всичко 206

5

Глава 64

Домът и въздържателният поход 210

Глава 65

Благословенията от подходящото облекло 215

Глава 66

Поучаване на основните принципи на облеклото 218

Глава 67

Привлекателната сила на модата 225

Глава 68

Заливащата вълна на покварата 228

Глава 69

Резултати от вредните навици 231

Глава 70

Предупреждения и съвети 234

Глава 71

Родителска бдителност и помощ 238

Глава 72

Битката за реформа 243

Глава 73

Отговорност за вечните интереси 245

Глава 74

Всеки дом - църква 250

Глава 75

Да водим малките деца при Христос 254

Глава 76

Подготовка за църковно членство 258

Глава 77

Библията в дома 263

Глава 78

Силата на молитвата 270

Глава 79

Съботата - ден на наслада 275

Глава 80

Почитание към това, което е свято 281

Глава 81

Координация между дома и църквата 287

Глава 82

Този късен час 290

Глава 83

Наградите 293

6

КЪМ ЧИТАТЕЛЯ

Привилегия за родителите е да вземат децата си със себе си и да влязат заедно с тях в Божия град, казвайки: "Аз се опитах да наставлявам децата си да обичат Господа, да извършват волята Му и да Го прославят." На такива портите ще бъдат отворени и родители и деца ще влязат през тях. Но не всички ще влязат. Някои ще бъдат оставени отвън заедно с децата си, чиито характери не са били преобразени да се покоряват на Божията воля. Вдига се една ръка и се чуват думите: "Вие сте пренебрегнали домашните си задължения. Пропуснали сте да изпълните дълга си да подготвите душата си за дом в небето. Не можете да влезете." Вратите се затварят пред децата, защото те не са се научили да изпълняват Божията воля, и пред родителите, защото са пренебрегнали възложените им отговорности. (Ръкопис 31, 1909.) В13.2

Светлина е струяла от Божието Слово и от свидетелствата на Неговия Дух, така че никой да не съгреша без да знае какъв е дългът му. Бог изисква от родителите да доведат децата си, за да се запознаят с Него и да уважават Неговите изисквания. Те трябва да обучат своите деца да бъдат по-малките членове на Господното семейство с прекрасни характери и любезен нрав, за да светят в небесните дворове. Като са пренебрегнали задълженията си и са оставили децата си да се наслаждават на греха, родителите затварят за тях вратите на Божия град. Тези факти трябва да се втъпят в умовете на родителите, за да станат и да поемат дълго пренебрегващото си дело. (Свидетелства към църквата, т.5, 325,326). Е. Г. Уайт, 13.2

7

Предговор

КОГАТО БРАКЪТ ОБЕДИНЯВА ДВЕ СЪРЦА и два живота чрез любов и се създава нов дом, първата грижа на неговите създатели е децата, подарени на това ново семейство, да бъдат подходящо възпитани. Въпросът на Маное в древността "Как да направляваме детето?" занимава умовете и на днешните родители, които се сблъскват с проблема как да възпитават подарените им скъпоценни и безпомощни създания, поверени на тяхната грижа.

Значението на наставленията върху възпитанието на децата най-добре се разбира от това, че те заемат важно място в Божието Слово, а също и от това колко често и колко подробно говори по този въпрос написаното от Духа на пророчеството. В няколко свои книги и особено в статии върху практическия

християнски живот, поместени в различни седмични списания на деноминацията, г-жа Уайт публикува изобилие от съвети към родителите. В допълнение на това тя отправя към различни семейства стотици лични свидетелства относно особени проблеми, които срещат те. В тези статии и лични свидетелства тя описва принципите, от които трябва да се ръководят родителите и способите, които те трябва да използват, както и е било показано във видение.

В по-късните си години г-жа Уайт изразява желание да издаде книга за християнски родители, която да изясни "майчиния дълг и влияние върху децата".

В издадената наскоро книга "Адвентен дом", както и в настоящия том, това желание е изпълнено. Само задълбоченото вникване с молитва във важните съвети на тази книга може да разкрие огромното и далеч достигащо влияние на подходящото възпитание на детето, с което Бог е натоварил неговите родители.

Фактът, че Елън Уайт е майка на четири момчета, я прави способна да предаде с разбиране и съчувствие дадените и наставления. Опитът ѝ в практическото приложение на принципите, които излага пред другите спечелва сърдечното доверие на читателя.

Всички източници - публикувани и непубликувани материали от Е. Уайт са използвани при подготовката на тази книга. Пълният им списък е посочен в края на всяка глава.

Тъй като съдържанието на тази книга е извлечено от много източници писани в период от седемдесет години, понякога се получава неизбежно прекъсване на мисълта, когато няколко изречения са свързани по своята естествена последователност. Съставителите се ограничиха до избиране и подреждане на различните изявления и до посочване на заглавията.

"Детско водителство" бе подготвена под ръководството на борда на Комитета за публикации на Елън Г. Уайт в канцеларията му във Вашингтон. Трудът бе извършен в хармония с наставленията на г-жа Уайт за

8

грижата на Комитета, свързана с отпечатване на компилации от нейни ръкописи и публикувани източници.

Нуждата от тази книга е голяма. Тя разглежда жизненоважни въпроси.

Подробните съвети върху дисциплината, изграждането на характера, физическото и духовно обучение ще бъдат оценени от всеки загрижен родител.

Нека този том се нареди до "Адвентен дом", "Вести към младите" и други книги на Елън Уайт със съвети към родители и младежи, за да води бащи и майки в най-важното им дело - това е искреното желание на издателите и на Комитета за трудовете на Елън Уайт.

9

Глава 1

Важността на домашното училище ВЪЗПИТАНИЕТО ЗАПОЧВА УДОМА.

Точно домът е мястото, където трябва да започне възпитанието на детето. Това е първото му училище. Тук с учителите си - своите родители, то трябва да научи уроците, които трябва да го водят през целия му живот - уроци на уважение, послушание, почитание, въздържание. Възпитателното влияние на дома е огромна сила за добро или за зло. Това тихо и постепенно влияние, ако е упражнено в правилна посока, може да стане далеч достигаща сила за истинност и праведност. Ако детето не е научено правилно още тук, Сатана ще го научи чрез агенти по свой избор. Затова е толкова важно училището в дома. Тук се поставят основите. Върху всички родители тук почива задължението за даване на физическо, умствено и духовно наставление. Целта на всеки родител трябва да бъде да осигури на детето си уравновесен, хармонично развит характер. Това е работа голяма и важна - дело, изискващо сериозна задълбоченост и молитва, както и търпеливи и постоянни усилия. Трябва да се положи правилна основа, добре изградена, силна и здрава, - и ден след ден трябва да напредва работата по градежа и усъвършенстването. В никакъв случай не отказвайте на детето това негово право. Родители, помнете, че вашият дом е подготвително училище, където вашите деца трябва да бъдат подготвени за небесния дом. Не им отказвайте възпитанието, което трябва да получат в най-ранните си години. Не си позволявайте да говорите празни неща. Научете децата си да бъдат мили и търпеливи. Научете ги да бъдат загрижени за другите. Така ги подгответе за по-висша служба в религиозните неща (17.3).

Домът трябва да бъде подготвително училище, където децата и юношите да бъдат подготвени за служба на Господа, за да са годни за присъединяване към висшето училище. в Божието царство. (18.1)

ТОВА НЕ Е ВТОРОСТЕПЕНЕН ВЪПРОС.

Нека да не се гледа на домашното възпитание като на второстепенно нещо. То заема първо място във всяко истинско образование. Бащите и майките са натоварени да оформят умовете на децата си. (18.2)

Удивителна е поговорката: "Дървото се превива, докато е младо". Това се отнася и за възпитанието на нашите деца. Родители, ще запомните ли, че възпитанието на вашите деца от най-ранните им години ви е вменено като свят дълг? Тези млади фиданки трябва нежно да се подготвят, за да бъдат присадени в Господната градина.

10

ДОМАШНОТО ВЪЗПИТАНИЕ В НИКАКЪВ СЛУЧАЙ НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕНЕБРЕГВА.

Тези, които го пренебрегват, пренебрегват един религиозен дълг. (18.3)

ВЕЛИКИЯТ ОБСЕГ НА ДОМАШНОТО ВЪЗПИТАНИЕ.

Домашното възпитание означава много. Това е с огромен обсег. Авраам бе наречен баща на верните. Сред нещата, които го направиха забележителен пример за набожност, бе стриктното съблюдаване на Божиите заповеди в неговия дом. Той практикуваше домашна религия. Този, Който вижда възпитанието във всеки дом и измерва влиянието на това възпитание, каза: "Аз зная, че той ще заповяда на децата си и на домочадието си след него и те ще пазят закона на Господа, да извършват правда и съд. (18:4)

Бог заповяда на евреите да поучават децата си на Неговите изисквания и да ги запознаят с всичките Му постъпки с народа им. Домът и училището бяха едно и също нещо. Вместо от устата на непознат човек, децата трябваше да получават обучението си от обичащите сърца на бащата и майката. Мислите за Бога се свързваха с всички събития от всекидневния живот в дома. Могъщите дела на Бога за освобождението на Неговия народ бяха разказвани отново и отново увлекателно и с благоговение... Великите истини за Божия промисъл и за бъдещия живот се отпечатваха в младия ум. Той се запознаваше с истинското, доброто и красивото. (18:5)

Тези уроци бяха илюстрирани с фигури и символи, които ги отпечатваха в паметта. Чрез тази жива образност детето още от най-ранна възраст се запознаваше с тайните, мъдростта и надеждата на своите бащи. То биваше водено към такъв начин на мислене и чувстваване, към такива очаквания, които стигаха далеч отвъд видимите и преходни неща към невидимите и вечните. (19.1)

ТО ПРЕДХОЖДА УЧИЛИЩЕТО И ПОДГОТВЯ ДЕТЕТО ЗА НЕГО.

Делото на родителите предхожда това на учителя. Те имат домашно училище - това е първата степен. Ако се стараят внимателно и с молитва да разберат и да извършват задълженията си, ще приготвят децата си за влизане във втората степен - да получават наставления от учителя. (19:2)

ТО ОФОРМЯ ХАРАКТЕРА.

Домът може да бъде училище, където децата наистина формират характер по подобие на палат. (19:3)

ВЪЗПИТАНИЕ У ДОМА В НАЗАРЕТ.

Исус получи възпитанието Си у дома. Майка Му беше първият Му учител от хората. От нейните уста и от свитъците на пророците Той научи небесните неща. Исус живееше в селски дом и вярно и с готовност изпълняваше Своята част от домашните задължения. Този, Който беше Предводител на небето, бе изпълнен с желание да служи, обичаш и послушен син. Той научи един занаят и със собствените Си ръце работеше в работилницата заедно с Йосиф. (19.4)

11

Глава 2

Първите учители

РОДИТЕЛИТЕ ДА РАЗБЕРАТ СВОЯТА ОТГОВОРНОСТ.

Бащата и майката трябва да бъдат първите учители на децата си. (21.1)

Бащите и майките трябва да разберат своята отговорност. Светът е пълен с примки за нозете на младите. Множества са привлечени от живот на егоизъм и чувствени удоволствия. Не могат да различават скритите опасности, нито ужасния край на пътя, който им изглежда път към щастието. Чрез задоволяване на апетита и страстите силите им се прахосват и милиони биват съсипани за този свят и за бъдещия. Родителите трябва да помнят, че децата им трябва да се срещнат с тези изкушения. Още преди раждането на детето трябва да започне подготовката, която ще го направи способно да се бори успешно в битката против греха. (21.2)

Повече от човешка мъдрост е необходима на родителите на всяка стъпка, за да могат да разбират как най-добре да обучат децата си за полезен и щастлив живот тук и за по-висшата служба и по-великата радост на вечността. (21.3)

ВЪЗПИТАНИЕТО НА ДЕЦАТА Е ВАЖНА ЧАСТ ОТ БОЖИЯ ПЛАН.

Възпитанието на децата съставлява важна част от Божия план за изява силата на християнството. Тържествена отговорност почива върху родителите така да възпитат децата си, че когато влязат в света, да вършат добро, а не зло на хората, с които общуват. (21.4)

Родителите не трябва да гледат леко на обучението на своите деца и в никакъв случай не бива да го пренебрегват. Те трябва да употребяват повече време за внимателно изучаване на законите, управляващи нашия организъм. Трябва да имат за първостепенна цел интелигентно да се запознаят с подходящите начини за отношение с децата си, за да им осигурят здрав дух в здраво тяло ... (21.5)

Мнозина, които изповядват, че са последователи на Христос, проявяват тъжна небрежност към домашните си задължения - не схващат святата важност на доверието, което им е възложил Бог - така да оформят характера на децата си, че те да имат морална устойчивост да се изправят срещу многобройните изкушения, дебнещи младежа на всяка стъпка. (22.1)

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО С БОГА Е НЕОБХОДИМО.

Христос не помоли Отца Си да вземе учениците от света, а да ги опази от злото на света, да ги пази от отдаване на изкушенията, с които щяха да се срещат на всяка крачка. С тази молитва бащите и майките трябва да се молят за своите деца. Но какво ще бъде, ако те се молят на Бога, а оставят децата си да вършат каквото им е угодно? Бог не може да пази

12

от злото децата, ако родителите им не Му сътрудничат. Смело и неуморно родителите трябва да поемат своето дело и да напредват с неизтощими старания. (22.2)

Ако родителите чувстват, че никога не са свободни от своята работа да възпитават и подготвят децата си за Бога, ако вършат делото си с вяра и сътрудничат на Бога със сериозна молитва и работа, те ще имат успех в довеждането на децата си при Спасителя. (22.3)

КАК ЕДНА СЕМЕЙНА ДВОЙКА ПОСРЕЩНА ОТГОВОРНОСТИТЕ СИ?

Един ангел от небето дойде да научи Захария и Елисавета как да наставляват и възпитават детето си, за да работят в хармония с Бога в подготовката на един вестител, който да провъзгласи идването на Христос. Като родители те толкова вярно сътрудничеха на Бога за формирането на такъв характер у Йоан, който да го направи годен да изпълни задачата, възложена му от Бога като компетентен работник. (22.4)

Йоан беше син на старостта им, дете на чудо и родителите можеха да си помислят, че щом той има да извърши особено дело за Господа, Той

ще се погрижи за него. Но не постъпиха така. Те се оттеглиха на уединено място в провинцията, където синът им да не бъде изложен на изкушенията на градския живот да отстъпи от съветите и наставленията, които като родители щяха да му дадат. Те изпълниха своята задача за развитие на характера на детето, за да може то със сигурност да изпълни намерението, което Бог бе начертал за неговия живот ... Те свято изпълниха задължението си. (23.1)

ДА СЕ ГЛЕДА НА ДЕЦАТА КАТО НА ПОВЕРЕНИ ОТ БОГА.

Родителите трябва да гледат на децата си като на поверени им от Бога, за да ги възпитат за небесното семейство. Поучавайте ги в страх от Бога и в любов към Него, защото "страх от Бога е начало на мъдростта" (23.2)

Верните към Бога ще Го представят в семейния си живот. Те ще гледат на възпитанието на децата си като на свято дело, поверено им от Всевишния. (23.3)

РОДИТЕЛИТЕ ДА СЕ ОБУЧАТ КАТО ХРИСТИЯНСКИ УЧИТЕЛИ.

Работата на родителите, която означава толкова много, е извънредно много пренебрегвана. Събудете се, родители, от духовната си дрямка, и разберете, че най-първото поучение, което получава вашето дете, трябва да дойде от вас. Вие трябва да научите децата си да познават Исус. Това дело трябва да извършите преди Сатана да посее своите семена в сърцата им. Христос призовава децата и те трябва да бъдат доведени при Него, обучени в навици на трудолюбие, спретнатост и ред. Това е дисциплината, която Господ желае те да получите. (24.1)

ЕДИНСТВОТО МЕЖДУ РОДИТЕЛИТЕ Е НЕОБХОДИМО.

Съпругът и съпругата трябва да бъдат здраво свързани в своята работа в домашното училище.

Те трябва да бъдат много нежни и внимателни в говоренето си, за да не отворят врата за изкушението, чрез което Сатана ще влезе, за да придобие победа след победа. Трябва да се подпомагат взаимно, за да внасят в дома приятна и здрава атмосфера. Не трябва да спорят в присъствието

13

на децата си. Християнското достойнство винаги трябва да се пази. (24.2)

ОСОБЕН НАСТАВНИК, ДАДЕН НА ВСЯКО ДЕТЕ.

Майката винаги трябва да поставя на първо място в своята работа възпитанието на децата. Докато бащата носи тежки и важни задължения, майката с почти постоянната си връзка с децата, особено в по-ранните им години, трябва винаги да бъде техен личен наставник и приятел. (24.3)

ВЪЗПИТАНИЕТО Е НЕЩО МНОГО ПО-ОБХВАТНО ОТ ПРОСТОТО НАСТАВЛЕНИЕ.

Родителите трябва да научат урока на стриктното послушание към Божия глас, който им говори от Неговото Слово. Когато научат този урок, те могат да научат и децата си на уважение и послушание в думи и дела. Тази е работата, която трябва да се извършва в дома. Тези, които правят това, ще се издигнат високо, осъзнавайки, че трябва да смирят децата си. Това възпитание е нещо много по-обхватно от простото наставляване. (24.4)

СЛУЧАЙНАТА И НЕПОСЛЕДОВАТЕЛНА РАБОТА НЕ Е ПРИЕТА.

Случайната работа в дома няма да премине в прегледа пред съда. Вярата и делата трябва да бъдат съчетани в живота на християнските родители. Както Авраам заповядваше на дома си след себе си, така и те трябва да заповядат на домоцедието си. Стандартът, който всеки родител трябва да издигне, е даден: "Те ще пазят пътя на Господа". Всеки друг път води не към Божия град, но към редиците на погубителя. (25.1)

Нека родителите да обсъждат работата си за възпитанието и подготовката на своите деца и да помислят дали са изпълнили дълга си с надежда и вяра така, че тези деца да им бъдат корона на радост в деня на Господ Исус. Правят ли това? Дали така работят за добруването на децата си, че

като погледне от небето, Исус да освети с дара на Светия Си Дух техните усилия? Родители, ваш дълг е да подготвите децата си за най-висшата ползност в този живот и да споделите в края славата на идното. (25.2)

14

Глава 3

Кога да започне възпитанието на детето

ВЪЗПИТАНИЕТО ЗАПОЧВА ОЩЕ ОТ ЛЮЛКАТА.

Думата "възпитание" означава много повече от един курс на обучение в колеж. Обучението на детето започва още от бебешка възраст на кърмачето, прегърнато в ръцете на майката. Когато майката създава и формира характера на децата си, тя ги възпитава. (26.1)

Родителите изпращат децата си на училище и когато направят това, си мислят, че са ги възпитали. Но възпитанието е много по-обширно нещо, отколкото мнозина смятат - то се състои от целия процес, в който детето се възпитава от бебешка възраст до детството, от детството до юношеството и от юношеството до зрелостта. Веднага щом едно дете е в състояние да образува една мисъл, обучението му трябва да започне. (26.2)

ЗАПОЧНЕТЕ, КОГАТО УМЪТ Е НАЙ-ВЪЗПРИЕМЧИВ.

Работата за възпитанието и обучението трябва да започне от бебешката възраст на детето, защото тогава умът е най-възприемчив и предадените му уроци най-добре се помнят. (26.3)

ДЕЦАТА ТРЯБВА БУКВАЛНО ДА БЪДАТ ВЪЗПИТАВАНИ В ДОМАШНОТО УЧИЛИЩЕ ОТ ЛЮЛКАТА ДО ЗРЕЛОСТТА.

И както е във всяко добре ръководено училище, самите учители придобиват важни знания - особено майката, която е главният учител в дома, трябва да научи най-ценните уроци на своя живот. (26.4)

ДЪЛГ НА РОДИТЕЛИТЕ Е ДА ГОВОРЯТ ДОБРИ ДУМИ ...

Ден след ден родителите трябва да се учат в Христовото училище на уроци от Този, Който ги обича. Тогава историята за Божията вечна любов ще бъде повтаряна в домашното училище пред невръстните деца. Така преди разумът да бъде напълно развит, децата могат да схванат правилния дух от родителите си. (26.5)

ИЗУЧАВАЙТЕ ДЕТСКА ПЕДАГОГИКА.

Ранното възпитание на децата е предмет, който всички трябва да изучават. Ние трябва да направим възпитанието на децата си важна задача, защото тяхното спасение зависи в огромна степен от обучението им в детството. Родители и възпитатели трябва сами да поддържат чистота на живота и на сърцето, ако желаят децата им да бъдат чисти. Като бащи и майки ние трябва да обучим и дисциплинираме себе си. Тогава като учители у дома можем да възпитаваме нашите деца, като ги подготвяме за безсмъртното наследство. (27.1)

15

ЗАПОЧНЕТЕ ПРАВИЛНО.

Вашите деца са Божия собственост, изкупени с цена. Бъдете много внимателни, о майки и бащи, да се отнасяте с тях по христоводобен начин. (27.2)

Юношите трябва да бъдат подготвени внимателно и мъдро, защото лошите навици, добити в детството и юношеството, често накланят живота към погрешен път. Дано Бог ни помогне да видим нуждата от правилното начало. (27.3)

КОЛКО Е ВАЖНО ВЪЗПИТАНИЕТО НА ПЪРВОТО ДЕТЕ.

Първото дете трябва да бъде възпитавано с голяма грижа, защото то ще обучава останалите. Децата порастват, повлияни от околните си. Ако са заобиколени от шумни и високомерни хора, те също стават шумни и почти непоносими. (27.4)

РАСТЕНИЕТО.

Това е една притча за възпитанието на детето. Постепенното развитие на растението от едно семенце е притча за възпитанието на децата. (Марк 4:28)

Този, Който разказа тази притча, създаде малкото семенце, даде му свойства да живее и нареди закони, които да управляват растежа му.

Истините, разкрити от тази притча, бяха осъществени в Неговия живот. Той - Величието на небето, Царят на славата, стана бебе във Витлеем и за известно време представляваше безпомощно същество в майчините Си ръце. В детството Си Той говореше и постъпваше като дете, като почиташе родителите Си и услужливо изпълняваше желанията им. Но още от първия проблясък на разум Той постоянно израстваше в благодат и в познание на истината. (27.5)

16

Глава 4

Методи на обучение

ДА СЕ ИЗУЧАВА РОДИТЕЛСКО НАПРАВЛЯВАНЕ НА ДЕТЕТО.

Работата на родителите рядко се извършва така, както трябва ... Родители, изучавали ли сте родителско направляване, за да може мъдро да развиете волята и чувствата на децата си? Научете младите филизи да се увиват около Бога за подкрепа. Не е достатъчно да кажете: "Прави това" или "Не прави онова", а после да останете крайно равнодушни и да забравите какво сте изисквали. Тогава и децата нехаят за вашите заповеди. Подгответе пътя за децата си да изпълняват с готовност заповедите ви, учете филизите да се увиват около Исус ... Учете ги да молят Господ да им помогне в малките неща на живота, да бъдат бдителни да виждат малките задължения, които трябва да бъдат извършени - да бъдат полезни в дома. Ако вие не ги научите, друг ще ги научи, защото Сатана бди и изчаква възможност да сее семена на плевели в сърцето. (31.1)

ЗАХВАНЕТЕ СЕ СЪС ЗАДАЧАТА СЪС СПОКОЕН ДУХ И ОБИЧАЩО СЪРЦЕ ...

Сестро моя, Бог ти е поверил отговорностите на майка? .. Ти трябва да научиш правилните методи и да придобиеш такт за възпитанието на твоите малчугани, за да пазят пътя на Господа. Ти трябва постоянно да търсиш най-висшата култура на ума и душата, за да влагаш в обучението на твоите деца спокоен дух и обичаш о сърце, да вложиш в тях чисти стремежи и да култивираш в тях любов към честните, чисти и свети неща. Като смирено Божие дете учи се в Господното училище, старай се постоянно да развиваш силите си, за да извършиш най-съвършеното, най-фино дело у дома с наставление и пример. (31.2)

РЕЗУЛТАТЪТ ОТ ЕДИН КРОТЪК И НЕЖЕН ПОДХОД.

Малцина осъзнават ефекта от нежния, но твърд подход дори в грижата за, едно пеленаче. Разтревожената и нетърпелива майка или детегледачка създава безпокойство у детето в своите ръце, докато един нежен начин на поведение укротява нервите на малкото. (31.2)

ТЕОРИИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ИЗПИТВАНИ.

Малка ще бъде ползата от изучаването на книги, ако наученото от тях не се приложи на практика. Дори и най-ценният съвет не трябва да бъде приеман без осмисляне. Той може да не е подходящ и приспособен към обстоятелството на всяка майка или към особеното предразположение или темперамент на всяко дете в семейството. Нека майката изучава с внимание опита на другите, да види какви са различията между техните методи и нейните и грижливо да изпита ония, които и се струва, че имат истинска стойност. (33.2)

17

МЕТОДИ, ИЗПОЛЗВАНИ В ДРЕВНОСТТА.

Още от най-ранни времена верните в Израил са отдавали голямо внимание на възпитанието. Господ е наредил децата още от бебешка възраст да бъдат поучавани за Неговата доброта и величие, особено разкрити в закона Му и в Израилевата история. С песен и молитва и с уроци от Писанията, приспособени за възприемчивите им умове, бащите и майките трябва да наставляват децата си, че Божият закон е израз на Неговия характер и че когато приемат принципите на закона в сърцето си, Божият образ се отразява в ума и душата. И в училище, и в къщи повечето от обучението ставаше устно, но юношите се учеха да четат еврейските Писания и да ги изучават. (32.3)

ПРЕПОДАВАЙТЕ С НЕЖНОСТ И ОБИЧ.

Особената работа на бащите и майките е да поучават децата си с нежност и любов. Трябва да показват, че като родители те са хората, които държат посоката, да управляват, а не да бъдат управлявани от децата си. Трябва да ги учат, че от тях се изисква послушание. (33.1)

Неспокойният дух естествено води към немирство и ако умът остава незает с по-добри неща, Сатана може да му внуши какво да прави. Децата трябва... да бъдат поучавани, да бъдат водени по безопасни пътеки, да бъдат пазени от пороци, да бъдат спечелени с нежност и да бъдат утвърдени с вършене на добро. (33.2)

БАЩИ И МАЙКИ, ВИЕ ИМАТЕ ДА ВЪРШИТЕ ТЪРЖЕСТВЕНА ВАЖНА РАБОТА. ВЕЧНОТО СПАСЕНИЕ НА ВАШИТЕ ДЕЦА ЗАВИСИ ОТ ПОВЕДЕНИЕТО ВИ.

Как успешно ще възпитате децата си? Не чрез каране, защото така не се постига никакво добро. Говорете с децата си така, че те да почувстват доверието ви в тяхната интелигентност. Отнасяйте се към тях кротко нежно, с обич. Кажете им какво иска Бог да вършат. Кажете им, че Бог желае да бъдат обучени и подготвени за Негови сътрудници. Когато вие извършите вашата част, можете да се доверите на Господа да извърши Неговия дял. (33.3)

РАЗНООБРАЗЯВАЙТЕ НАЧИНА НА ПОУЧЕНИЕ.

Най-голяма грижа трябва да бъде обучението на младите - то трябва да става с разнообразни методи, за да издигне висшите и благородни сили на ума... Малцина са хората, които осъзнават най-съществените нужди на ума, за да направляват развитието на интелекта, мисленето и чувствата на юношите. (33.5)

ПЪРВИТЕ УРОЦИ ПРЕПОДАВАЙТЕ НА ОТКРИТО.

Майки, нека малчуганите да играят на чист въздух, нека слушат песните на птичките и да се научат да обичат Бога, изявен в красивите Му дела. Учете ги на прости уроци от книгата на природата и от нещата около тях и когато представите им се разширят, уроци от книгите може да бъдат прибавени и здраво запечатани в паметта им. (34.1)

Обработването на земята е добра работа за деца и юноши. Тя ги довежда до пряк контакт с природата и с Бога на природата. И за да имат това предимство, трябва да има, доколкото е възможно, при училищата ни големи цветни градини и обширни площи за обработка. (34.2)

18

Възпитание сред такава обстановка е в съзвучие с наставленията, които Бог е дал за възпитанието на юношите. (34.3)

За нервното дете или юноша, което намира уроците от книгите за изтощителни и трудни за запомняне, това ще бъде особено ценно. В книгата на природата има здраве и щастие и впечатленията от нея няма да избледнеят в ума, защото ще бъдат свързани с неща, които са постоянно пред очите му. (34.4)

НАПРАВЕТЕ УРОЦИТЕ КРАТКИ И ИНТЕРЕСНИ.

Когато родителите съвместно изпълняват своята част, давайки на децата си ред след ред, заповед след заповед", като правят уроците си кратки и интересни

и поучавайки не само със заповядване, а с примера си, Господ ще съдейства на усилията им и ще направи успешен труда им като учители. (34.5)

"КАЖИ ГО ПРОСТО, КАЗВАЙ ГО ЧЕСТО".

Тези, които обучават деца, трябва да избягват досадни тиради. Кратки и конкретни поучения ще имат по-добър успех. Ако трябва да се каже много нещо, изразете го кратко и ясно. Няколко интересни думи, споменавани от време на време, ще бъдат по-благословени от цялото дълго поучение, изговорено наведнъж. Дългото говорене натоваарва неукрепналите умове на децата. Твърде многото говорене ще ги доведе да се отвращават дори от духовното наставление, както преяждането натоваарва стомаха и довежда дори до погнусяване от храната. Умовете на хората може да се претоварят от прекалено много говорене. (34.6)

ОКУРАЖАВАЙТЕ САМОСТОЯТЕЛНОТО МИСЛЕНЕ.

Докато децата и юношите получават знание върху фактите от учителите и от учебниците, нека да извличат уроци и сами да откриват истината. Когато се занимават с градинарство, питайте ги какво научават от грижата за растенията си. Като гледат красив пейзаж, питайте ги защо Бог е облякъл полето и горите с толкова различни и разнообразни цветове. Защо всичко не е оцветено в тъмнокафяво? Когато берат цветя, питайте ги защо Той е запазил красотата на тези чудесни цветове от Едем? Учете ги да забелязват доказателствата за Божия промисъл за нас навсякъде в природата, да виждат как чудно са приспособени всички неща, за да служат на нашите нужди и за нашето щастие. (35.1)

НАПРАВЛЯВАЙТЕ ДЕЙНОСТТА НА ДЕТЕТО.

Родителите не трябва да смятат, че е нужно да потискат дейността на децата си, а да разбират, че трябва да ги водят и да ги подготвят с правилни и подходящи наставления. Стремехът към активност е като лоза, която ако се остави сама на себе си, ще израсте с много филизи и пъпки и ще се увие ниско из тревата. Ако не ѝ се направи подходящо скеле, тя ще губи силата си и ще бъде безполезна. Така е и с децата. Техните занимания трябва да бъдат правилно насочени. Дайте на ръцете и на умовете им нещо за вършене, което ще ги подтикне към физически и интелектуални постижения. (35.2)

НАУЧЕТЕ ГИ ДА БЪДАТ ПОЛЕЗНИ ОЩЕ ОТ РАННА ВЪЗРАСТ.

Много рано в живота си детето трябва да бъде научено на урока да бъде полезно. Когато силите му и способността да разсъждава се развият

19

достатъчно, трябва да му се определят задължения у дома. Трябва да бъде насърчавано в опитите си да помага на баща си и майка си, да бъде учено на себеотрицание и самообладание - да поставя щастието и удобството на другите над своите, да бди за възможности да подкрепя и подпомага братята и сестрите си, другарчетата в игрите, да показва милост към възрастните, болните и нещастните. Колкото по-пълно духът на истинското служене владее дома, толкова по-пълно той ще се развива в живота на децата. Те ще се научат да намират радост в служенето и в жертването за доброто на другите. (36.1)

Родители, помагайте на децата си да извършват Божията воля, като бъдат верни в изпълнението на задълженията, които наистина принадлежат на тях като на членове от семейството. Това ще им даде най-ценното преживяване. Ще ги научи да не съсредоточават мислите си върху себе си, да не търсят своето си удоволствие или забавление. Търпеливо ги обучавайте да извършват своята част от кръга на семейните грижи. (36.2)

ОФОРМЯЙТЕ ХАРАКТЕРА С МАЛКИ ПРОЯВИ НА ВНИМАНИЕ, ЧЕСТО ПОВТАРЯ НИ.

Родители, в обучението на вашите деца изучавайте уроците, които Бог е дал в природата. Ако бихте искали да отгледате роза или лилия, как бихте го направили? Попитайте градинаря как прави всеки клон и лист и цвят да разцъфва така красиво и да се развива в симетрия и съвършенство. Той

ще ви каже, че това става не чрез грубо докосване, нито чрез насилие, защото то само би наранило нежните пъпки. Нужно е малко внимание, но често повтаряно. Градинарят овлажнява почвата и защитава младите растения от сланите и от жаркото слънце, а Бог ги прави да разцъфват така красиво. В отношението си към децата следвайте метода на градинаря. Чрез нежно докосване и изпълнена с любов служба се старайте да оформите характерите им по образа на Христовия характер. (36.3)

ОБРЪЩАЙТЕ ВНИМАНИЕ НА МАЛКИТЕ НЕЩА.

Каква голяма грешка се допуска в обучението на децата и юношите, като се глежат и като им се угажда! Те стават егоисти и безполезни, безсилни да се справят с малките неща на живота. Не са подготвени да придобият сила на характера чрез изпълнение на всекидневните задължения, колкото и скромни да са те ... (37.1)

Никой не е подготвен за велико и важно дело, ако не е бил верен в изпълнението на малките задължения. Характерът се оформя постепенно, за да може душата да се подготви да влага усилия и енергия в задачата, която трябва да изпълни. (37.2)

ТАЛАНТЛИВИТЕ ДЕЦА ИЗИСКВАТ ПО-ГОЛЯМА ГРИЖА.

Трябва да вгълпим в умовете на децата си, че те не са собственост на себе си, за да отиват където и да е, да се обличат както искат и да постъпват, както им е угодно ... Ако те притежават лична привлекателност и редки естествени способности, трябва да се влага по-голяма грижа за възпитанието им, за да не се превърнат в проклетие тези дарби и да не бъдат използвани по такъв начин, че да ги дисквалифицират за трезвите реалности на този живот и чрез ласкаене, суета и любов към показност да ги направят негодни за по-добрия живот. (37.3)

20

ИЗБЯГВАЙТЕ НЕУМЕСТНИ КОМПЛИМЕНТИ.

Не съсредоточавайте постоянно вниманието си върху детето.

НЕКА СЕ НАУЧИ ДА СЕ ЗАНИМАВА САМО.

Не го представяйте като предмет от една изложба пред гостите си, не разказвайте за остроумието му . Оставете го колкото е възможно по-естествено в простотата на детството му. Една голяма причина, поради която много деца са дръзки, нетолерантни и безочливи е, че те са много забелязвани вали и хвалени и техните остроумни бисерчета са повтаряни пред хора в присъствието им. Въздържайте се от неподходящо скастриане, а също и от засипване с похвали и ласкаене. Не трябва да подпомагате Сатана така скоро да посее злите си семена в младите им сърца. (37.4)

ЧЕТЕТЕ НА ДЕЦАТА СИ.

Бащи и майки, черпете колкото можете помощ от изучаването на нашите книги и публикации. Прекарвайте време с децата си в четене ... Направете домашен кръг за четене, към който да се присъедини всеки член на семейството, като остави настрана грижите на деня. Особено ще бъдат благословени от това вечерно семейно четене юношите, които са свикнали да четат романи и евтини книжки. (38.1)

"ОБУЧИ", А НЕ "КАЖИ".

На родителите е поверено великото дело да възпитат и подготвят децата си за бъдещия безсмъртен живот. Много бащи и майки изглежда мислят, че като хранят и обличат своите деца и ги обучават според стандартите на света, са изпълнили дълга си. Те са прекалено заети с бизнес или удоволствия и не правят обучението на децата си наука за изучаване този живот. Не се стараят да ги подготвят да използват талантите си в чест на своя Изкупител. Соломон не каза: "Кажете на детето си пътя, по който трябва да ходи и когато остарее, то няма да отстъпи от него", а "Научи детето в пътя, по който трябва да ходи и когато остарее, то не ще отстъпи от него." (38.2)

НАУЧЕТЕ ГИ НА САМООБЛАДАНИЕ.

Никоя работа, която някога е предприемана от човек, не изисква повече грижа и умение от подходящото обучение и възпитание на юношите и децата. Няма по-силни влияния от онези, които ни обкръжават в ранните ни години ... "Човек има троично естество и възпитанието, за което говори Соломон, включва правилно развитие на физическите, интелектуалните и моралните сили. За да се извършва добре това, самите родители и учители трябва да разбират "какво трябва да прави то". Това обхваща много повече знание за книги и научаване в училище. То се състои от обучаване на въздържание, на братска обич и набожност. То е изплащане на нашия дълг към себе си, към ближните ни и към Бога. (39.1)

Възпитанието на децата трябва да се ръководи от по-различни принципи. От възпитанието на безсловесните животни. Добитъкът трябва само да се научи да се подчинява на господаря си, но детето трябва да се научи да владее себе си. Волята трябва да се научи да се подчинява на това, което диктуват разумът и съвестта. Ако едно дете се дисциплинира като едно животно, без да има своя воля, тогава индивидуалността му се губи в тази

21

на учителя. Такова възпитание не е мъдро и ефектът му е ужасен. На така възпитаните деца ще липсват твърдост и решителност. Те не са научени да постъпват според принципа и разсъдителните им сили не са укрепнали чрез упражнение. Затова доколкото е възможно всяко дете трябва да се научи на самостоятелност. Като използва различните си способности, то ще научи къде е най-силно и къде е слабо. Мъдрият възпитател ще отдаде специално внимание за развиване на по-слабите черти на характера на детето, така че да се получи добре балансиран, хармоничен характер. (39.2)

Глава 5

Библията като учебник

ПЪРВИЯТ УЧЕБНИК НА ДЕТЕТО.

Библията трябва да бъде първият учебник на детето. От нея децата трябва да научат, че Бог е техният баща и от красивите уроци на Неговото Слово трябва да придобиват знание за характера Му. Чрез влагане в ума на Неговите принципи те трябва да се научат да извършват правда и съд. (41.1)

ЕДНА КНИГА С ОБЕЩАНИЯ, БЛАГОСЛОВЕНИЯ И УКОРИ.

Майката трябва да пази в своя ум съхранени обещания и благословения на Божието Слово, а също и забраните, та когато децата ѝ сторят зло, да може да им представи като укор Божиите думи и да им покаже как наскърбят Божия Дух. Научете ги, че одобрението и усмивката на Исус са много по-ценни от похвалите и ласкателството или одобрението на най-издигнатите, най-богатите, най-учените хора на земята. Водете ги при Исус Христос ден след ден с любов, нежно, сериозно. Не трябва да позволявате нищо да ви отклони от това велико дело. (41.2)

НЕГОВОТО ИЗУЧАВАНЕ ИЗГРАЖДА ХАРАКТЕРА.

Уроците на Библията имат морално и религиозно влияние върху характера, когато се приложат в практическия живот. Тимотей научи и практикува тези уроци. Великият апостол често го извеждаше навън и го разпитваше за неща от свещената история. Показваше му необходимостта да отбягва всяко зло и му казваше, че благословието със сигурност ще придружава всички верни и истинни в едно вярно и благородно мъжество. А благородното и зряло мъжество не идва случайно. То е резултат от оформящия процес на изграждането на характера в ранните години на юношата и от живеене според Божия закон у дома. Бог ще благослови верните усилия на всички, които поучават децата си както Той е наредил. (41.3)

22

ТО ПРЕДСТАВЯ БОЖИЯТА ЛЮБОВ ПО ПРИЯТЕН НАЧИН.

Децата във всяко семейство трябва да бъдат доведени да се хранят и

увещават от Бога. Злите склонности трябва да бъдат ограничавани, лошият нрав - смиряван. Децата трябва да бъдат наставлявани, че са Господня собственост, купени със собствената Му скъпоценна кръв и затова не могат да живеят суетен живот на удоволствия, да следват собствената си воля и да провеждат собствените си идеи. Те трябва да знаят, че са Божи деца. Трябва да бъдат поучавани с обич и търпение ... Нека родителите им да ги учат за Божията любов по такъв начин, че това да бъде приятна тема в семейния кръг и нека църквата постави върху родителите отговорността за хранене на агънцата и овцете на стадото. (42.1)

БИБЛЕЙСКИТЕ ИСТОРИИ ДАВАТ УВЕРЕНОСТ НА ПЛАХОТО ДЕТЕ.

Само чувството за Божието присъствие може да прогони от плахото дете страха, който вгорчава живота му. Нека се отпечата в паметта му обещанието: "Ангел от Господа обкръжава ония, които се боят от Него и ги избавя." (Пс.34.7) Нека да четете удивителната история за Елисей в планинския град - как между него и множеството на въоръжените врагове стояха множество небесни ангели. Нека четете как в затвора пред осъдения на смърт Петър се яви Божи ангел, как въпреки заключените масивни врати и голямата желязна порта ангелът изведе Божия слуга на безопасно място. Нека четете за оная сцена в морето, когато затворникът апостол Павел, тръгнал на път към екзекуция, изговори тези велики думи на кураж и надежда пред измъчените и уплашени от бурята войници и моряци: "Но и сега ви съветвам да сте бодри, защото нито една душа от вас няма да се изгуби... защото ангел от Бога, на Когото принадлежи и на Когото служи, застана до мен тази нощ и каза: Не бой се, Павле, ти трябва да застанеш пред Цезаря; и ето Бог ти подари всички, които плават с теб". С вяра в това обещание Павел увери спътниците си: "на никого от вас ни косъм от главата няма да падне." Така и стана. Понеже в този кораб имаше един човек, чрез когото Бог можеше да действа, бяха опазени цял кораб езически войници и моряци и "всички излязоха на сушата". Деян. 27:22-24,34,44. (42.2)

Тези неща не бяха написани просто за да четем и да се чудим, но за да подейства в нас същата вяра, която са имали Божиите слуги в древността. Бог може да работи по същия забележителен начин и днес, ако някъде има верни сърца, които да бъдат канали за протичане на Неговата сила. (43.1)

БЪДЕТЕ СИЛНИ ВЪВ ВЯРАТА И УЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ, ЧЕ НИЕ ВСИЧКИ ЗАВИСИМ ОТ БОГА.

Прочетете им историята за четиримата еврейски младежи и впечатлете умовете им да осъзнаят влиянието за добро, упражнено във времето на Даниил, поради стриктното придържане към принципа. (43.2)

УЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ, ЧЕ БОЖИИТЕ ЗАПОВЕДИ ТРЯБВА ДА СТАНАТ ПРАВИЛО НА ЖИВОТА ИМ.

За тях може да настъпят такива обстоятелства, които да ги отделят от родителите и от домовете им, но уроците на наставление, дадени в детството и в юношеството, ще бъдат благословение за тях през целия им живот. (43.4)

23

Глава 6

Книгата на природата

НЕИЗЧЕРПАЕМ ИЗВОР НА НАСТАВЛЕНИЕ.

След Библията природата трябва да бъде нашият велик учебник. (45.1)

За малкото дете, което още не е способно да учи от печатни страници или да бъде въведено в класната стая, природата представлява непресъхващ източник на наставление и наслада. Сърцето още не е закоравяло от контакта със злото и бързо разпознава Присъствието, което владее всички

създадени неща. Ухото още не е затъпяло от светския шум и внимава да чуе Гласа, който говори чрез природата. Също и за възрастните, които непрестанно се нуждаят от тихото напомняне за духовното и вечното, уроците от природата ще бъдат не по-малък източник на наслада и наставление. (45.2)

УЧЕБНИК В ЕДЕМ.

Целият естествен свят е определен да бъде тълкувател на Божиите неща. За Адам и Ева в техния едемски дом природата бе пълна с познание за Бога, изобилстващо с божествени наставления. За чувствителните им уши това бе като глас на мъдрост. Мъдростта говори на очите и бе приета в сърцето, защото те общуваха с Бога чрез Неговите творения. (45.3)

Книгата на природата, която разтваряше пред тях живите си уроци, им даваше неизчерпаем извор на наставление и наслада. На всеки лист в гората и на всеки камък в планината, във всяка светла звезда, в земята, в морето и в небето е написано Божието име. С живото и неживото творение, лист, цвят и дърво и с всяко живо същество от левиатана във водите до пращинката в слънчевия лъч едемските обитатели разговаряха, събирайки от всички неща тайните на живота им. Божията слава в небесата, неизброимите светове в редовното им въртене, "увисването на облаците" (Йов 37: 16), тайните на светлината и на звука, на деня и нощта - всичко това бяха предмети за изучаване от учениците в първото земно училище. (45.4)

ДОБАВЕНИ УРОЦИ СЛЕД ГРЕХОПАДЕНИЕТО.

Макар че земята бе поразена от проклятие, природата още трябваше да бъде учебник за човека. Тя вече не можеше да представя само доброто, защото злото бе навсякъде. То затъмняваше земята и морето с оскверняващото си докосване. Там, където някога бе изписан само Божият характер, само знание за доброто, сега бе изписан също и характера на Сатана, както и знание за злото. От природата, вече разкриваща знание за доброто и злото, човекът трябваше постоянно да получава предупреждения за резултатите от греха. (46.1)

24

ПРИРОДАТА ИЛЮСТРИРА БИБЛЕЙСКИТЕ УРОЦИ.

Много илюстрации от природата се използват от библейските писатели; когато наблюдаваме нещата в природния свят, ние трябва да можем, водени Светия Дух, да разбираме по-пълно уроците на Божието Слово. (46.2)

В природния свят Бог е поставил в ръцете на човешките чеда ключ за съкровищницата на Неговото Слово. Невидимото се илюстрира чрез видимото. Божествената мъдрост, вечната истина, безграничната благодат се разбират чрез нещата, които Бог е създал. (46.3)

Децата трябва да бъдат очуражавани да търсят в природата предмети, които илюстрират библейските учения и да проследяват в Библията извлечените от природата подобия. Те трябва да търсят и в природата, и в Светото Писание всеки предмет, който представя Христос и ония неща, които Той използва за илюстриране на истината. Така могат да се научат да виждат Него в дървото, в лозата, в лилията, в розата, в слънцето и в звездите. Те могат се научат да чуват гласа Му в песента на птиците, в шумоленето на дърветата, в грохота на гърма и в бученето на морето. И всяко явление в природата ще им напомня Неговите скъпоценни уроци. (46.4)

За ония, които така се запознават с Христос, земята никога вече няма бъде самотно и пусто място. Тя ще бъде техен бащин дом, изпълнен с присъствието на Този, Който някога живя сред човеците. (47.1)

БИБЛИЯТА ТЪЛКУВА ТАЙНИТЕ НА ПРИРОДАТА.

Когато детето дойде в контакт с природата, то ще види причината за объркаността. То не може да не разпознае, че в нея действат антагонистични сили. Тук в природата е нужно да се тълкува. Гледайки злото, но дори в природния свят, всички трябва да научат един и същ тъжен урок: "Някой неприятел е направил това." (Мат.13:28)

Само в светлината, която грее от Голгота, може правилно да бъде

прочетено поучението от природата. Чрез историята на Витлеем и на кръста трябва да бъде показано как доброто ще победи злото и как всяко благословение, което идва върху нас, е дар на изкуплението. (47.3)

Чрез копривата и тръните, плевелите и бодилите е представено злото, което попарва и поразява. А чрез пеещата птица, разпукващия се цвят, чрез Дъжда и слънчевата светлина, чрез летния бриз и нежната роса - чрез десетки хиляди неща в природата - от горския дъб до теменужката, цъфтяща до корена му, се вижда любовта, която възстановява. И природата ни говори за Божията доброта. (47.4)

УРОЦИТЕ В ИДЕАЛНАТА УЧЕБНА СТАЯ.

Както едемските обитатели се учеха от страниците на природата, както Мойсей различи Божия почерк върху Арабските хълмове и планини, и както Исус се учеше по хълмовете на Назарет, така и днешните деца могат се учат от Него. Невидимото се илюстрира чрез видимото. (47.5)

УЧЕТЕ ГИ ДА ОБИЧАТ ПРИРОДАТА.

Нека майката ... намира време да култивира в себе си и в децата си Любов към красотата на природата. Нека им показва славата, разпростряна В небето, хилядите красиви форми, украсяващи земята и тогава да им Разкаже за Този, Който е сътворил всичко това .

25

Така тя може да доведе техните млади умове при Създателя и да събуди в сърцата им преклонение и любов към Дарителя на всяко благословение. Полетата и хълмовете - те трябва да бъдат класна стая за малките деца. Нейните съкровища трябва да бъдат техният учебник. Така отпечатаните в умовете им уроци няма скоро да бъдат забравени (48.1).

Родителите могат да направят много, за да свържат децата си с Бога.. като ги окуражават да обичат нещата в природата, които Той им е дал, и да разпознават ръката на Дарителя във всичко, което те получават. Така почвата на сърцето може отрано да бъде подготвена за посяване на скъпоценните семена на истината, които в подходящото време ще поникнат и ще дадат богата жетва. (48.2)

ПРИСЪЕДИНЕТЕ СЕ КЪМ ХВАЛЕБНИТЕ ПЕСНИ НА ПТИЦИТЕ.

Малките деца трябва да дойдат особено близо до природата. Вместо да им се налагат модни ограничения, нека бъдат свободни като агънца - да играят на слънце и чист въздух. Покажете им храстите и цветята, ниските треви и величествените дървета, за да се запознаят с красивите им и разнообразни форми. Учете ги да виждат мъдростта и любовта на Бога, разкрити в Неговите творения и когато сърцата им се изпълнят с радост, благодарност и обич, нека се присъединят към хвалебните песни на птичките. (48.3)

Учете децата и юношите да забелязват делата на великия Майстор-художник и да използват привлекателната благодат на природата за изграждането на своя характер. Когато Божията любов спечели сърцата им нека влее в живота им красотата на светостта. Така те ще използват способностите си за благославяне на другите и за почит на Бога. (48.4)

ПОСОЧЕТЕ В ПРИРОДАТА БОГА НА ПРИРОДАТА.

Децата трябва да получат уроци, които ще вложат в тях кураж да устояват на злото. Посочете им от природата Бога на природата и те така ще се запознаят със Създателя. Как мога най-добре да науча моите деца да служат на Бога и да Го прославят? - Този въпрос трябва да занимава умовете на родителите. Ако всички небеса се интересуват от благоденствието на човешката раса, не трябва ли ние да направим всичко възможно за доброто на нашите деца? (49.1)

ИЗУЧАВАНЕТО НА ПРИРОДАТА УКРЕПВА УМА.

Божията слава е разкрита в творението Му. Има тайни, които ще укрепят ума, който ги изследва. Интелектът, който е бил занимаван и забавяван с четене на измислени истории, може да намери в природата една

отворена книга, в която да четете истини чрез делата на Бога. Всички могат да намерят теми за изучаване в простия лист на горското дърво, в извивките на тревата, покриваща земята с мек зелен килим, в растенията и цветята, във величествените горски дървета, високите планини, гранитните скали, неспокойния океан, в подобните на скъпоценни камъни звезди, разпръснати в небесата да украсяват нощта, в неизчерпаемите богатства на светлината, в тържествената слава на луната, в зимния студ и лятната жегла, в смяната на сезоните в свършен ред и хармония, контролирани от безкрайна сила. Всичко това са предмети, призоваващи към дълбок

26

размисъл, развиващи въображението. (49.2)

Ако незадълбочената и търсеца забавление воля позволи на умовете им да се съсредоточат върху реалното и истинното, сърцето не може да не се изпълни с поклонение и те ще се поклонят пред Бога на природата. Съзерцанието и изучаването на Божия характер, разкрит в сътворените от Него дела, ще отвори поле за мисълта, което ще отвлече ума от долното, уничително и дразнещо забавление. В знанието за Божиите дела и пътища тук само започваме да вникваме, но ще продължим да ги изучаваме през вечността. Бог е предвидил за човека теми за размисъл, които ще задействат всяка способност на ума. Ние можем да четем истини за характера на Създателя горе в небесата и долу на земята, които изпълват сърцето с благодарност и признателност. Всеки нерв и всяко чувство ще откликнат на проявленията на Божията любов, изявена в чудните Му дела. (50.1)

ПРИРОДАТА И БИБЛИЯТА БЯХА УЧЕБНИЦИ НА ИСУС.

Неговото (на Исус) образование бе придобито от определените от небето източници - полезна работа, изследване на Писанията, природата и опитностите на живота - Божиите учебници, пълни с наставление за всички, които посягат към тях с желание, с отворени очи и разбиращо сърце. (50.2)

Доброто познание на Писанията показва колко внимателно Исус е изучавал Божието Слово в ранните Си години. А навсякъде около Него е била великата библиотека на Божиите творения. Този, Който направи всички неща, изучаваше уроците, които собствената Му ръка бе написала в земята, морето и в небето. Настрани от несветите пътища на света Той събираше научно познание от природата. Изучаваше растенията и животните, както и живота на човека. Още от най-ранните Си години бе предан на една цел - живееше, за да благославя другите. Затова намираще извори в природата; нови идеи, пътища и средства проблясваха в ума Му, като изучаваше растителния и животинския свят ... (50.3).

Така значението на Словото и Божиите дела се разкриваха пред Исус, когато се стараше да схване причината за нещата. Небесни същества бяха помощниците Му, а мислите Му - свети. Още от първия си проблясък на разум Той постоянно растеше в духовна благодат и познание на истината. (51.1)

ВСЯКО ДЕТЕ МОЖЕ ДА ПРИДОБИВА ЗНАНИЕ ПОДОБНО НА ИСУС.

Като се опитваме да се запознаем с нашия небесен Баща чрез Неговото Слово, ангели ще се приближат при нас, умовете ни ще бъдат укрепени, характерите ни ще бъдат издигнати и очистени. (51.2)

ПО-КЪСНО ИЗПОЛЗВАНИ ОТ НЕГО В ПОУЧЕНИЯТА МУ.

Великият Учител водеше Своите слушатели в контакт с природата, за да могат да чуват гласа, който говори чрез всички Сътворени неща. И когато сърцата им омекваха и умовете им ставаха възприемчиви, Той им помагаше да тълкуват духовните поучения от гледките, които се разкриваха пред погледа им. Притчите, с които обичаше да преподава уроците на истината, показват колко отворен е бил Неговият дух за влиянието на природата и с каква наслада е събирал духовни поучения от обкръжението на всекидневния живот. (51.3)

27

Въздушните птици, полските лилии, сеячът и семето, пастирът и стадото - с тези неща Христос илюстрира безсмъртна истина. Той извличаше илюстрации от събития в живота, факти от опитностите, познати на слушателите - маята, скритото съкровище, бисера, рибарската мрежа, изгубената монета, блудният син, къщите, построени върху скала или пясък - в Неговите уроци имаше нещо, което интересува ума на всеки човек и привлича всяко сърце. Така всекидневните грижи вместо да бъдат просто кръг от тежък труд, лишени от извисеност, постоянно напомняха за духовното и невидимото. (51.4)

ТАКА ТРЯБВА ДА ПРЕПОДАВАМЕ И НИЕ.

Нека децата се научат да виждат в природата любовта и мъдростта на Бога. Нека мисълта за Него бъде свързана с птица, цвете и дърво, нека видимите неща станат тълкуватели на невидимото и всички събития от живота да станат средство за божествено поучение. (52.1)

Когато се научат така да изучават уроците чрез всички творения и опитности на живота, покажете, че същите закони, които управляват природните неща и събитията от живота, трябва да ръководят и нас, че са дадени за наше добро и че само с послушание към тях можем да постигнем истинско щастие и успех. (52.2)

Глава 7

Практически уроци от книгата на природата

БОЖИЯТ ГЛАС ЧРЕЗ НЕГОВИТЕ ТВОРЕНИЯ.

Накъдето и да се обърнем, чуваме Божия глас и виждаме сътвореното от ръката Му. От тържествения грохот на гърма и неспирния рев на стария океан до радостните песни, които изпълват горите - десетки хиляди гласове в природата Му пеят хвала. В земята, морето и небето с техните чудесни багри и нюанси, така разнообразни, в пищен контраст или хармонично съчетани, ние виждаме Неговата слава. Вечните хълмове разказват за Неговата мощ. Дърветата, които развяват зелените си гранки, огрени от слънцето, и цветята с нежната си красота, посочват своя Създател. Живият зелен килим върху кафявата земя разказва за Божията грижа даже и за най-скромното от Неговите творения. Пещерите на морето и дълбините на земята разкриват съкровищата Му. Този, Който постави бисерите

28

в океана и аметиста и хрисолита сред скалите, обича красивото. Издигащото се в небето слънце е представител на Този, който е животът и светлината за всичките Си творения. Всичката яркост и красота, украсяваща земята и издигаща небесата, говори за Бога. (53.1)

Трябва ли тогава ние, наслаждавайки се на Неговите дарове, да забравим Дарителя? Нека по-скоро те да ни доведат до съзерцание на Неговата доброта. Нека всичко красиво в нашия земен дом да ни напомня за кристалната река и за зелените поля, за полюшващите се дървета и живите извори, за ясното небе и облечените в бели дрехи певци - за нашия небесен дом. Този красив свят никой художник не може да нарисова, никой смъртен език не може да опише. "Каквото око не е видяло и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е идвало, всичко това е приготвил Бог за тези, които Го обичат." (1Кор.2:9) (53.2)

ЗА БОЖИЯТА ЛЮБОВ И ХАРАКТЕР.

Майките ... не трябва да бъдат така прекалено натоварени с изкуствени неща и с грижи, че да нямат време да обучават децата си от Божията велика книга на природата, да впечатляват младите им умове с красотата на отварящите се пъпки и цветове. Величествените дървета, красивите птички, чуруликащи веселите си песни на своя Създател, говорят на чувството на децата за доброта, милостта и благоволенieto на Бога. Всеки лист и цвят с различните си оттенъци изпълва въздуха с аромата си и ги учи, че Бог е любов. Всичко добро и красиво в този свят им говори за любовта на нашия небесен Баща. Те могат да различат Божия характер в Неговите

творения. (54.1)

ЗА БОЖИЕТО СЪВЪРШЕНСТВО.

Както нещата в природата показват благодарността си към своя Създател, като извършват най-доброто за украсяване на земята и за представяне на Божието съвършенство, така и човешките чеда трябва да се стараят да представят Божието съвършенство, като Му позволяват Той да действа чрез тях за изпълнение на Своите намерения за правда, милост и доброта. (54.2)

ЗА СЪЗДАТЕЛЯ И СЪБОТАТА.

Кой ни дава слънчева светлина, която прави земята да процъфтява и да дава плод? Кой дава жителните дъждове? Кой ни е дал небесата горе и слънцето и звездите в небето? Кой ни дава разум и кой бди над вас всеки ден? .. Всеки път, когато гледаме света наоколо, ни се напомня за могъщата ръка на Бога, която го е извикала в съществуване. Ефирът над главите ни и покритата с килим от трева земя ни призовават да помним Божиата сила и милостивия Му характер. Той можеше да направи тревата кафява или черна, но Бог обича красивото и затова ни е дал красиви неща за гледане. Кой би могъл да изпише с такива нежни цветове цветята, с които Бог ги е облякъл? ... (54.3)

НИЕ НЕ МОЖЕМ ДА ИМАМЕ ПО-ДОБРА КНИГА ОТ ПРИРОДАТА.

"Вижте полските кремове ... те нито се трудят, нито предат, но Аз ви казвам, че нито Соломон във всичката си слава не е бил облечен като един от тях." Нека умовете на нашите деца бъдат насочвани към Бога. Затова Бог ни е дал съботния ден и го е оставил като паметник на творческото Си дело. (55.1)

29

ПОСЛУШАНИЕ КЪМ ЗАКОНА.

Същата сила, която поддържа природата, действа и в човека, Същите велики закони, които водят звездите и атомите, ръководят и човешкия живот. Законите, които управляват действието на сърцето, които регулират движението на кръвта и живота в тялото, са закони на могъщия Разум, който има юрисдикция върху душата. От Него произлиза всеки живот. Само в хармония с Него може да се намери истинската сфера на действието му. За всички Божии създания условието е едно и също- животът им се крепи, Като го получават от Бога, живот в хармония с волята на Създателя. Да се престъпи Неговия закон - физически, рационален или морален, това означава да се постави някой извън хармонията на Всемира, да се въведе несъгласие, анархия, унищожение. (55.2)

За този, който се учи така да тълкува Неговите учения, цялата природа се изпълва със светлина. За него светът е учебник, а животът - училище. Единството на човека с природата и с Бога, универсалната власт на закона, резултатите от престъплението - това са неща, които впечатляват ума и оформят характера. Това са уроци, които нашите деца трябва да научат. (55.3)

ДРУГИ УРОЦИ ОТ ЗАКОНИТЕ НА ПРИРОДАТА.

В обработката на почвата задълбоченият работник ще намери, че съкровища, за които не е и мечтал преди, се откриват пред него. Никой не може да успее в земеделието или градинарството, без да обръща внимание на законите, които действат в тях. Особените нужди на всеки вид растение трябва добре да се познават. Различните сортове изискват различна почва и обработка, затова съобразяването със законите, владеещи всяко растение, е условие за успех. (56.1) -

Внимателното пресаждане, така че нито едно коренче да не бъде съгъстено или поставено на неподходящо място, грижата за младите растения, подрязването и поливането, защитата от нощния студ и от слънцето през деня, опазването от плевели, болести и неприятели, обработката, поддръжката на растенията - всичко това не само ни учи на важни уроци за развитието на характера, но това са и средства за развитието на детето. Като се учи да бъде внимателно, търпеливо, загрижено за детайлите, в послушание

към закона, то получава най-важното поучение (56.2)

Постоянният контакт с тайните на живота и с красотата на природата, както и нежната грижа, необходима за отглеждането на тези красиви Божии творения, правят ума по-подвижен, очистват го и го издигат, а научените уроци правят работника по-способен да учи другите. (56.3)

УРОЦИ ОТ СЕЕНЕТО НА СЕМЕТО.

Притчата за сеяча и семето предава дълбока духовна поука. Семето представляват принципите, посети в сърцето, а растежът му - развитието на характера. Направете го като практически урок. Децата могат да приготвят почвата и да посеят семето. и докато работят, родителят или учителят може да им обяснява за градината на сърцето с доброто и злото семе, посети в нея. И както градината трябва да бъде приготвена за естественото семе, така и сърцето трябва да се подготви за семето на истината. А когато растението пораста, може да продължите връзката между естественото и духовното сеене. (56.4)

30

Когато семето се хвърля в почвата, те могат да предадат урока за Христовата смърт. А когато кълнът се показва - истината за възкресението. (57.1)

ГРАДИНАТА НА СЪРЦЕТО СЕ НУЖДАЕ ОТ ОБРАБОТКА.

От изораването на почвата може постоянно да се научават уроци. Никой не очаква необработено парче земя да даде веднага реколта. Трябва да се положи внимателен и настойчив труд за подготовка на почвата, посяване на семето, култивиране на посятото. Така трябва да бъде и при духовното сеене. Градината на сърцето трябва да бъде обработена. Почвата трябва да бъде разрохквана чрез покаяние. Злите плевели, които заглушават доброто зърно, трябва да бъдат изкоренени. Когато се случи да поникнат тръни, те могат да бъдат изкоренени само с внимателно усилие, така че злите наклонности на сърцето да бъдат покорени единствено със сериозно усилие в името и със силата на Христос. (57.2)

ПОРАСТВАНЕ ЧРЕЗ БЛАГОДАТ.

Разкажете на вашите деца за чудотворната сила на Бога. Като изучават великия учебник на природата, Бог ще трогне техните умове. Фермерът оре земята си и сее семе, но не може да направи семето да порасте. Той зависи от Бога, Който да извърши онова, което никоя човешка сила не може. Господ поставя чудотворната Си сила в семето, като го прави да покълва за живот. Под Неговата грижа кълнът на живота израства, пробива твърдата почва и се развива, за да даде плод. Първо се появява кълн, после стъбло, после клас, а после пълно зърно в класа. Когато на децата се разказва за Божията работа - какво прави Бог за семето, те научават тайната за израстване в благодатта. (57.3)

ИЗРАСТВАНЕ НАД ОБКРЪЖАВАЩАТА СРЕДА.

В Америка ние имаме прекрасни водни лилии. Тези красиви цветове се разтварят чисти, без петънца, съвършени, без никакъв недостатък. Те поникват от боклуци. Казах на моя син: "Искам да се опиташ да ми извадиш чепка от тази лилия колкото е възможно по-близо до корена. Искам да ти покажа нещо важно." (58.1)

Той издърпа една шепа лилии и аз ги разгледах. Множество отворени каналчета стигаха до чистия пясък най-долу на дъното. От него извличаха свойствата си, за да се развият като чисти и безупречни лилии. Те подминаваха боклука и всяко некрасиво нещо, за да се развият в своята чистота. (58.2)

ЕТО ТОЧНО ТАКЪВ Е НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТРЯБВА ДА ВЪЗПИТАМЕ НАШИТЕ ЮНОШИ В ТОЗИ СВЯТ.

Нека сърцата и умовете им да бъдат наставени кой е Бог, кой е Исус Христос и каква е жертвата, която Той даде за нас. Нека извлекат чистотата, благодетелта, благодатта, любезността, любовта, търпението от Източника на всяка сила. (58.3)

"Попитай сега животните и те ще те научат и въздушните птици, и ще ти кажат ... и морските риби ще ти изявят". "Иди при мравката, о ленивец, размишлявай за постъпките и и бъди мъдър." "Погледнете небесните птици." "Наблюдавайте враните." (Йов 12:7; Притчи 6:6; Матей 6:26; Лука 31

12:24). (58.4)

НИЕ НЕ ТРЯБВА ПРОСТО ДА КАЖЕМ НА ДЕТЕТО ЗА ТЕЗИ БОЖИИ СЪЗДАНИЯ.

Самите животни трябва да бъдат негови учители. Те преподават уроци за прилежна работливост, постоянство сред обкръжаващите препятствия и промисъл за бъдещето. И птиците са учители за сладкия урок на доверието. Нашият небесен Баща се грижи за тях, но те трябва да събират храна, да строят гнездата си, да отглеждат своите малки. Всеки момент са изложени на неприятели, които се стараят да ги унищожат. Но колко весело се трудят! Колко изпълнени с радост са песничките им! (58.5)

Колко красиво описва псалмистът Божията грижа за творенията в горите! "Високите хълмове са прибежище на дивите кози, а скалите - на дивите зайци." (Пс.104: 18)

"Той изпраща потоците да тичат сред хълмовете, където живеят птиците и пеят сред клончетата." (Пс.104: 12). Всички същества по горите и хълмовете са част от Неговото голямо домочадие. Той отваря ръката Си и задоволява "желанието на всяко живо същество" (Пс.145:16) (59.1)

НАСЕКОМИТЕ НИ УЧАТ НА ТРУДОЛЮБИЕ.

Работливата пчела дава на разумния човек един пример, който би било добре да следваме. Тези насекоми притежават съвършен ред и не допускат в кошера си никакъв безделник. Те извършват определената си работа с разум и дейност, която надвишава всяко разбиране ... Мъдрецът привлича вниманието ни към малките неща на земята: "Иди при мравката, ленивец, виж нейните пътища и бъди мъдър. Тя няма водач, нито надзирател, нито управител, но събира храната си през лятото и блага във време на жътва". "Мравките са слаб народ, но приготвят храната си през лятото." Ние можем да научим от тези малки учители един урок на верност. Ако проявявахме същото трудолюбие, като използваме способностите, които ни е подарил нашият Създател, колко биха се увеличили нашите способности да бъдем полезни! Божиите очи са над най-малките Му творения. Не очаква ли Той от създадения по Негов образ човек съответен отклик за всички предимства, с които го е надарил? (59.2)

32

Глава 8

Нужна е подготовка

ПОДГОТОВКАТА НА МАЙКАТА СТРАННО ЗАЩО Е ПРЕНЕБРЕГВАНА.

Първият учител на детето е майката. През периода на най-голяма възприемчивост неговото възпитание е предоставено в голяма степен в нейните ръце. Най-напред на нея е дадена възможността да оформи характера му за добро или за зло. Тя трябва да цени тази възможност и повече от всеки друг учител да бъде подготвена да я използва за най-доброто на детето. Но няма друг човек, за чиято подготовка толкова малко е помислено. Единствената, чието влияние е най-силно и най-далече достигащо, е майката, за чиято подкрепа не се полагат нито най-малки системни усилия. (63.1)

ГРИЖОВНА И ВНИМАТЕЛНА ПОДГОТОВКА Е НЕОТЛОЖНА.

Ония, на които е поверена грижата за малкото дете, твърде често са невежи за неговите истински нужди. Те знаят малко за законите на здравето и за принципите на развитието. Не са по-добре подготвени да се

грижат и за неговото интелектуално и духовно израстване. Те може да бъдат подготвени да ръководят бизнес или да блестят в обществото, може да имат солидни литературни и научни постижения, но за възпитанието на едно дете имат малко познания. (63.2)

ВЪРХУ БАЩИТЕ, КАКТО И ВЪРХУ МАЙКИТЕ ЛЕЖИ ОТГОВОРНОСТТА ЗА РАННОТО И ПО-КЪСНОТО ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕТЕТО .

И за двамата родители изискването за подходяща подготовка е най-неотложното нещо. Преди да поемат отговорностите на майчинството и бащинство хората трябва да се запознаят със законите на физическото развитие - с физиологията, хигиената, предаването на родителските влияния, със законите на наследствеността, предпазването от болести, с обличането, с движението и с лечението на болестите. Трябва да разбират и законите на интелектуалното развитие и моралното възпитание. (63.3)

Никога възпитанието не би постигнало всичко, което би могло и би трябвало да постигне, ако важността на родителството не се разбира напълно и ако родителите не получат подготовка за светите си отговорности. (64.1)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА ИЗУЧАВАТ ЗАКОНИТЕ НА ПРИРОДАТА.

Те трябва за се запознават с човешкия организъм, да разбират функцията на различните органи и взаимната им зависимост. Трябва да изучават връзката между интелектуалните и физическите сили и условията, необходими за правилното им действие. Да се приемат отговорностите на родителството без такава подготовка е грях. (64.2)

**"КОЙ Е СЪВЪРШЕН?" - МОГАТ ДА ПОПИТАТ РОДИТЕЛИТЕ, -
"КОЙ Е**

33

СЪВЪРШЕН В ТЕЗИ НЕЩА?"

Само Бог е тяхната достатъчност. И ако те остават настрана от Бога, като се стараят не към помощ и съвет от Него, наистина безнадеждна е тяхната задача. Но с молитва, изучаване на Библията и сериозна ревност те могат да се справят с този важен дълг и ще им бъде отплатено стократно за всичкото посветено време и грижи. Източникът на мъдростта е достъпен, от него те могат да черпят необходимото знание. (64.3)

Понякога сърцето може почти да е отчаяно, но живото чувство за надвисналите опасности над обичните им деца ще води християнските родители да търсят помощ от извора на силата и мъдростта. То ще ги прави по-разсъдливи, по-решителни, по-спокойни, но и твърди, докато бдят над тези души, за които трябва да дават сметка. (64.4)

ВЪЗПИТАНИЕТО НА ДЕЦАТА ИЗИСКВА РАЗБИРАНЕ НА БОЖИЯТА ВОЛЯ.

Родителите нямат извинение, ако пропуснат да придобият ясно разбиране на Божията воля, за да могат да се подчиняват на законите на Неговото царство. Само така те могат да водят децата си към небето. Мои братя и сестри, ваша длъжност е да разбирате Божиите изисквания. Как може да възпитавате децата си за Божиите неща, ако първо самите вие не знаете кое е право и кое е криво, докато не осъзнаете, че послушанието означава вечен живот, а непослушанието - вечна смърт? (65.1)

Ние трябва да направим наша главна задача да разбираме Божията воля. Само така може да възпитаваме правилно децата си. (65.2)

БОЖИ УЧЕБНИК С ПЪЛНИ НАСТАВЛЕНИЯ.

Родителите не могат както трябва да изпълнят задълженията си, ако не приемат Божието Слово като правило на живота си, ако не осъзнават, че така трябва да възпитат и оформят характера на всяко скъпо човешко съкровище, че то да може в последния ден да се хване за вечния живот. (65.3)

Библията, книга, богата с наставления, трябва да бъде техен учебник. Ако те научат децата си според нейните предписания, не само поставят младите им нозе в правилния път, но и възпитават себе си в нейните най-свети задължения. (65.4)

РАБОТАТА НА РОДИТЕЛИТЕ Е ВАЖНО, ТЪРЖЕСТВЕНО ДЕЛО.

Задълженията, които са им възложени, са големи. Но ако изучават Божието Слово внимателно, ще намерят в него пълни наставления и много скъпоценни обещания, които са дадени при условие, че изпълняват делото си вярно и правилно. (65.5)

ПРАВИЛА ЗА РОДИТЕЛИ И ДЕЦА.

Бог е дал правила, от които да се ръководят и родителите, и децата. На тези правила трябва да се отдава стриктно послушание. Децата не трябва да бъдат глезени и не бива да им се позволява да мислят, че може да следват собствените си желания без съвет от родителите си ... (65.6)

Няма такова правило, което Бог да ни е дал за ръководство на родителите и децата, което да бъде безнаказано нарушавано. Бог очаква родителите да дават на децата си поучение в съответствие с принципите на Неговото Слово. Вярата и делата трябва да вървят заедно. Всичко, което се прави в дома и в училището, трябва да бъде направено подходящо и с ред. (66.1)

34

КЪМ ЗАКОНА И СВИДЕТЕЛСТВОТО.

Делото за възпитанието у дома изисква от родителите да бъдат старателни ученици на Писанията, за да изпълнят всичко, което Бог е определил за тях. Трябва да се учат от великия Учител. Ден след ден законът на любовта и милостта трябва да бъде на устните им. Животът им трябва да разкрива благодатта и истината, които се виждат в живота на техния Пример. Тогава една осветена любов ще свърже сърцата на родителите и децата, и юношите ще растат, установени във вярата и вкоренени в Божията любов. (66.2)

Когато волята и пътищата на Бога станат воля и пътища на родителите - адвентисти от седмия ден, тогава децата им ще пораснат в любов, почит и послушание към Бога. Сатана не ще бъде способен да спечели власт над умовете им, защото те са били учени да зачитат Божието Слово като върховно и ще изследват всяка опитност, която им се случва, чрез закона и свидетелството. (66.3)

АКО СТЕ ПРЕНЕБРЕГВАЛИ ДЪЛГА СИ ДОСЕГА, ИЗКУПВАЙТЕ ВРЕМЕТО.

Родителите трябва да изследват Божието Слово за себе си и за своето семейство, но вместо това много деца са оставени да растат ненаучени, неръководени и неограничавани. Родителите сега трябва да направят всичко, което е по силите им, за да изкупят своята небрежност и да поставят децата си там, където ще бъдат под най-добрите влияния. (66.4)

Затова, родители, изучавайте Писанията, за да бъдете извършители на Словото. Посрещнете Божия стандарт за възпитанието на вашите деца. (67.1)

РЪКОВОДНОТО ПРАВИЛО - КАКВО КАЗВА ГОСПОД.

Делото на всички родители е да възпитават децата си в пътя на Господа. Това не е въпрос, който може да бъде смятан за маловажен или оставян настрана, без да си навлечем Божието неодобрение. Ние не сме призовани да решаваме кои пътища трябва да следват другите или как може да се наредим по-добре, но важното е какво казва Господ. Нито родителите, нито децата ще имат мир, щастие или покой на духа по фалшивия път, но когато страхът от Господа царува в сърцето, съчетан с любов към Исус, мирът и радостта ще се почувстват. (67.2)

Родители, изучавайте Божето Слово пред Този, Който чете нашите сърца и всяка тайна мисъл и се питайте: Какво казват Писанията? Това трябва да бъде правило за вашия живот. Които имат любов към душите, няма да замълчат, когато ги виждат в опасност. Ние сме уверени, че нищо освен Божията истина не може да направи родителите спасително мъдри в отношението с човешките умове и да ги пази така. (67.3)

ИНДИВИДУАЛНА ПОДГОТОВКА.

Ако има някакво задължение, по-висше от всичко друго, изискващо култивиране на характера, където интелектуалните и физически сили изискват здравословен тон и енергия, това е възпитанието на децата. (67.4)

Поради индивидуалната отговорност на майката, всяка жена трябва да развива добре балансиран ум и чист характер, отразяващ само истината, доброто и красивото. Съпругата и майката може да обвърже съпруга и децата си към своето сърце с неувяхваща любов, изразявана в нежни думи и любезно

35

държание, което като правило ще бъде копирано от децата ѝ. (67.5)

МАЙКО, ТОВА Е ТВОЯ СВЕЩЕНА РАБОТА.

Сестро моя, Христос ти е поверил святата работа да обучаваш децата си на Неговите заповеди. За да бъдеш годна за това дело, ти самата трябва да живееш в послушание към Неговите предписания. Култивирай внимателно отношение към всяка дума и всяко действие. Внимавай най-стриктно за думите си. Надвий всяка прибързаност на темперамента, защото нетърпението, ако бъде проявено, ще помогне на врага да направи живота у дома неприятен за твоите деца. (68.1)

РАБОТИ В ПАРТНЬОРСТВО С БОГА.

Майки, нека сърцата ви бъдат готови да приемат наставлението от Бога. Винаги имайте в предвид факта, че трябва да изпълните вашата част в съобразяване с Божията воля. Трябва да поставите себе си в светлината на Божията мъдрост, за да знаете как да постъпвате, като признавате Бога за главен Учител и като осъзнавате, че сте негови сътруднички. Нека сърцето ви бъде привлечено към съзерцание на небесните неща. Работете с дадените ви от Бога таланти за изпълнение на задълженията, които Бог ви е възложил като майки и работете в партньорство с божествените помощници. Работете умно и "ядете ли, пиете ли, каквото и да правите, правете го за Божия слава". (68.2)

МАЙКАТА ТРЯБВА ДА ПРЕДАДЕ СЕБЕ СИ И ДЕЦАТА СИ НА ГРИЖАТА НА СЪЧУВСТВАЩИЯ ИЗКУПИТЕЛ.

Сериозно, търпеливо и смело тя трябва да се старее да подобри собствените си способности, за да използва правилно най-висшите сили на ума си при възпитанието на своите деца. Трябва да направи най-висшата си цел да даде на децата си възпитание, което да получи одобрение от Бога. Когато предприема своята работа с разбиране, ще получи сила, за да изпълни своята част. (68.3)

Майката трябва да чувства нуждата си от ръководството на Светия Дух, за да може самата тя да има истински опит в подчиняването си на Господния път и Неговата воля. Тогава чрез Христовата благодат тя може да бъде мъдра, нежна и обичаща учителка на децата си. (69.1)

АКО СТЕ ЗАПОЧНАЛИ ПОГРЕШНО.

На родителите, които са започнали погрешно възпитанието на децата си, бих казала: Не се отчайвайте. Вие имате нужда да се обърнете твърдо към Бога. Нуждаете се от истински дух на послушание към Божието Слово. Трябва да направите решителни реформи в собствените си навици и обичаи, като съобразявате живота си със спасителните принципи на Божия закон. Като правите това, вие ще имате Христовата праведност, която превъзхожда този закон, защото вие обичате Бога и признавате

Неговия закон като израз на характера Му. Истинската вяра в заслугите на Христос не е фантазия. Най-важното за вас е да приемете атрибутите на Христос в собствения си живот и характер и да обучавате децата си с настойчиво усилие да бъдат послушни на Неговите заповеди. Правилото "Така казва Господ" трябва да ви ръководи във вашите планове за възпитанието... (69.2)

36

НЕКА ДА ИМА ДЪЛБОКО И ЦЯЛОСТНО ПОКАЯНИЕ ПРЕД БОГА.

Започнете годината ... със сериозно търсене на Бога за благодат, за духовно проницание да откриете дефектите в миналата си работа. Покайте се пред Бога за пренебрегнатата си работа като домашни мисионери. (69.3)

Това е вашият ден на доверие, вашият ден на отговорност и възможности. Скоро ще дойде денят на равносметката. Подхванете работата си със сериозна молитва и верни усилия. Научете децата си, че е тяхна привилегия да получават всеки ден кръщението със Светия Дух. Нека Христос да ви намери като помощна ръка за провеждане на Неговите намерения. Чрез молитва можете да спечелите опитност, която ще направи вашата служба за децата съвършено успешна. (69.4)

Глава 9

Призив за самоусъвършенстване НЕОБХОДИМ Е ПОСТОЯНЕН НАПРЕДЪК.

Работата на майката е от такова естество, че изисква положителен напредък в собствения и живот, за да може да води децата си към все по-висши цели. Но Сатана съставя планове как да спечели душите и на родителите, и на децата. Майките са привлечени настрана от задълженията у дома и от внимателното възпитание на малките си деца, за да служат на себе си и на света. (71.1)

Заради децата си, ако не по друга причина, майките трябва да култивират своя интелект, защото носят по-голяма отговорност в работата си от царя на неговия трон. Малко майки чувстват важността на доверието, което им е оказано и осъзнават ползотворността, която могат да придобият за своята особена работа чрез търпеливи и прилежни усилия за самоусъвършенстване. (71.2)

Първата нужда на майката е да култивира стриктна дисциплина на всички способности на ума и сърцето, за да може характерът и да не бъде изкривен и едностранчив и да не остави знаците на своята недостатъчност и ексцентричност върху потомството си. Много майки имат нужда да се събудят, за да видят голямата си нужда от промяна на намеренията и характерите си, за да изпълнят приемливо длъжностите, които доброволно са приели, навлизайки в семейния живот. Каналът за полезността на жената може да бъде разширен и влиянието и също, до почти неограничена степен, ако тя отдаде необходимото внимание на тези неща, които повлияват съдбата на човешката раса. (71.3)

37

ПОСТОЯННО РАЗВИТИЕ В МЪДРОСТ И ПОЛЗОТВОРНОСТ.

Майките над всичко друго трябва да привикват себе си да мислят и да откриват, ако искат да се развиват в мъдрост и полезност. Онези, които постоаянстват в това, скоро ще видят, че са придобили способността, която са чувствали, че не им достига. Те са научили да оформят правилно характерите на децата си. Резултатите от работата и мисленето, свързано с тази работа, ще се вижда в тяхната простота, скромност и чистота. Този резултат богато ще заплати всички положени усилия. (71.4)

БОГ ИСКА МАЙКИТЕ ДА СЕ СТАРАЯТ ПОСТОЯННО ДА РАЗВИВАТ УМА И СЪРЦЕТО СИ.

Те трябва да осъзнават, че имат да вършат работа за Него чрез възпитанието

и обучението на децата си. Колкото по-съвършено могат да развият собствените си сили, толкова по-ползотворни ще бъдат в работата си като родители. (72.1)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА ИЗРАСТВАТ ИНТЕЛЕКТУАЛНО И МОРАЛНО.

Задължение на майките е да обучат умовете си и да пазят сърцата си чисти. Те трябва да развиват всички свои възможности за морално и интелектуално усъвършенстване, за да могат да бъдат годни да развият умовете на децата. (72.2)

Родителите трябва постоянно да бъдат ученици в Христовото училище. Те се нуждаят от свежест и сила, за да поучават с простотата на Христос по-младите членове на Божието семейство в Божията воля. (72.3)

УДИВИТЕЛНАТА СИЛА НА ХРИСТИЯНСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ.

Родителите още не са се събудили, за да разберат удивителната сила на християнското възпитание. Има мини от истина, които трябва да бъдат разработени, но те са странно защо пренебрегвани. Това безгрижно безразличие не придобива Божието одобрение. Родители, Бог ви призовава да гледате на този въпрос с помазани очи. Вие все още се движите само по повърхността. Захванете се за вашата дълго пренебрегвана работа и Бог ще бъде ваш сътрудник. Работите ли с цяло сърце, и Бог ще ви помогне да се усъвършенствате. Започнете с внасяне на евангелието в домашния живот. (72.4)

НИЕ СЕГА СМЕ БОЖИЯ РАБОТИЛНИЦА.

Мнозина от нас са груби камъни в кариерата. Но когато Божията истина дойде върху нас, всяко несъвършенство се отстранява и ние се приготвяме да блестим като живи камъни в небесния храм, където ще бъдем в общение не само със свети ангели, но и със самия Цар на небето (73.1).

ЦЕЛТА - СЪВЪРШЕНСТВО.

Майки, вие ще се занимавате ли с безполезна и неважна неща, които гинат и се изхавяват? Няма ли да се стараете да се доближите до Бога, за да може Неговата мъдрост и благодат да ви подкрепят в това дело, което ще трае колкото вечността? Поставете си за цел да направите децата си съвършени в характер. Помнете, че само такива могат да видят Бога... (73.2) Много родители пренебрегват дадената им от Бога работа. Самите те са далеч от чистотата и светостта и не виждат дефектите на децата си така, както биха могли да ги видят, ако съзерцаваха възхитителното съвършенство на

38

Христовия характер (73.3).

КАК ДА СТАНЕШ ИДЕАЛНА МАЙКА?

Вместо да потъва в проста домашна робия, нека жената и майката да си намират време за четене, за да се поддържа добре информирана, за да бъде другар на мъжа си и да бъде винаги във връзка с развиващите се умове на децата си. Нека мъдро да използва възможностите, които има сега, за да въздейства върху скъпите си рожби за по-висшия живот. Нека си намери време да направи скъпия Спасител всекидневен другар и домашен приятел. Нека си отдели време за изследване на Неговото Слово, време да отива с децата в полето и да научава за Бога от красотата на Неговите творения. (73.4)

Нека се пази бодра и жизнерадостна. Вместо да прекарва всеки момент в безкрайно шиене, нека вечерта да се прекарва със събиране на семейството заедно след приключване на всекидневните задължения. Много хора така биха били доведени да изберат обществото на своя дом пред този на кръчмата или заведението. Много момчета биха били опазени от улицата, от бара на ъгъла. Много момичета ще бъдат спасени от невъздържани и развалени приятелки. Влиянието на дома трябва да бъде за родителите и за децата това, което Бог е определил да бъде - благословение за цял

живот. (74.1)

ИЗВЛЕЧЕТЕ УСПЕХ ОТ ДОМАШНИЯ ЖИВОТ.

Съвет към една майка. Ти не трябва да следваш своите склонности. Трябва да бъдеш много внимателна, за да дадеш добър пример във всичко. Не бъди бездейна. Събуди спящите си сили. Бъди необходимост за мъжа си, като бъдеш внимателна и услужлива. Бъди благословение за него във всичко. Поеми важните си задължения. Учи се как да изпълниш с готовност ясното, безинтересното, но най-необходимото задължение, което спада към домашния живот ... (74.2)

Опитай се да постигнеш успех с твоя семеен живот. Това означава по-добре да изпълниш ролята на съпруга и майка, отколкото си мислиш. Ти имаш нужда да култивираш и подобриш домашния живот. Нуждаеш се от разнообразие, от вълнения, от сериозно усилие, от култивиране силата на волята, които този живот дава. (74.3)

РОДИТЕЛИ, КОИТО СА ПРЕКАЛЕНО ЗАЕТИ.

Много родители се оплакват, че имат прекалено много работа и нямат време да усъвършенстват умовете си и да обучават децата си за практическия живот, да ги учат как да станат агънца в Христовата кошара. (74.4)

Родителите не трябва да пренебрегват въоръжаването на ума си за борба с греха, да бдят срещу това, което не само ще ги погуби, но ще донесе болка и всякакъв вид мизерия и зло на потомството им. Чрез правилно обучение самите те, родителите, трябва да наставляват децата си, че небето управлява нещата. (75.1)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА ПРИЕМАТ С ГОТОВНОСТ СЪВЕТ.

Докато спят с безбожно безразличие, Сатана сее в сърцата на децата им семена, които ще покълнат, за да принесат жетва на смърт. Въпреки това тези родители отказват да приемат съвет, когато правят грешки. Те действат сякаш

39

биха искали да попитат ония, които им дават съвет: "Какво право имаш да се интересуваш от моите деца?" Но техните деца не са ли и Божии? Как Бог гледа на нечестивото пренебрегване на дълга? Какво извинение биха посочили, когато Той ги попита защо са въвели децата си в света и са ги оставили да бъдат плячка на сатанинските изкушения? (75.2)

БЪДЕТЕ ГОТОВИ ДА ИЗСЛУШАТЕ СЪВЕТА НА ДРУГИТЕ.

Не смятайте, че не е работа на братята и сестрите как вие се отнасяте с децата си и какво е тяхното поведение. (75.3)

Благословения от приемане на взаимен съвет. (Забележете: Тези бележки са направени при групово изучаване в едно лагерно събрание.) Бог е поверил в ръцете ни най-святото дело и ние трябва да приемаме наставление, за да бъдем годни да изпълним Неговото дело ... Трябва да се срещаме и да получаваме божествено докосване относно нашата работа у дома. Родителите трябва да разбират как могат да издигнат светилище в дома и да изпратят оттам синовете си и дъщерите си така подготвени и научени, че да светят като светлина в света. (75.4)

От лагерната среща ние можем да си отидем с по-добро разбиране за нашите домашни задължения. Има уроци, които трябва да бъдат научени тук относно делото на Господа, което нашите сестри трябва да извършват в домовете си. Те трябва да се научат да говорят любезно със съпруга и с децата си. Трябва да се научат как да помагат, за да се дисциплинират всеки член на семейството пред Бога. Нека бащите и майките осъзнаят, че тяхно задължение е да направят дома си приятно и привлекателно място и че послушанието не трябва да се постига с караници. Мнозина не се съобразяват с нуждата да говорят любезно с децата си. Забравят, че тези малки същества са изкупени с цена и са откупена собственост на Господ Исус. (75.1)

40

Глава 10

Ключът към щастието и успеха

ЩАСТИЕТО ЗАВИСИ ОТ ПОСЛУШАНИЕТО.

Нека бащите, майките и възпитателите в нашите училища да помнят, че един по-свят клон от възпитанието е да обучаваш децата на послушание. Въпреки това толкова малко внимание се отдава на този аспект на възпитанието. (79.1)

Децата ще бъдат по-щастливи, много по-щастливи под подходяща дисциплина, отколкото ако бъдат оставени на своите необучени импулси. (79.2)

Навременно и подходящо възпитание към мъдрото родителско правило ще допринесе за щастието на самите деца, за почит към Бога и за доброто на обществото. Децата трябва да се научат, че в подчинение на законите в семейството е тяхната съвършена свобода. Християните ще научат същия урок - че в тяхното послушание към Божия закон е съвършената им свобода. (79.3)

ВОЛЯТА НА БОГА Е ЗАКОН ЗА НЕБЕТО.

Докато този закон бе правило на живота, цялото Божие семейство бе свято и щастливо. Но когато божественият закон бе нарушен, омраза, завист и борба бяха въведени и една част от обитателите на небето паднаха. Докато Божият закон е почитан в нашите земни домове, семейството ще бъде щастливо (79.4). Непослушанието, причинено от загубата на Едем.- Историята на непослушанието на Адам и Ева в самото начало на земната история е добре известна. С едно действие на непослушание нашите родители изгубиха едемския си дом. Толкова малко нещо! Ние имаме причина да благодарим, че не беше нещо по-голямо, защото ако беше, малките пропуски в послушанието щяха да се умножават. Това беше най-малкият тест, който Бог можеше да даде на святата двойка в Едем. (79.5)

Непослушанието и престъплението винаги са голямо оскърбление за Бога. Неверността в най-малкото, ако не бъде коригирана, скоро ще доведе до престъпление в голямото. Не големината на непослушанието, а самото непослушание е престъпление (80.1).

ОСНОВА ЗА ВРЕМЕНЕН И ДУХОВЕН УСПЕХ.

Временният и духовният успех зависят от послушанието към Божия закон. Но ние четем Божие Слово, за да се запознаем с условията за благословение, което ще бъде дадено на всички, които внимателно следват Божия закон и го преподават по подходящ начин в своите семейства. Послушанието към Божия закон е нашият живот, нашето щастие. Ние гледаме на света и виждаме, че той въздиша поради нечестието на човеци, презрели

41

Божия закон. Бог е отдръпнал благословието си от градината и от лозето Си. Ако не беше Неговият пазещ заповедите Му народ на земята, Той не би задържал съдбите Си. Бог простира милостта Си поради праведните, които Го обичат и Му се боят (80.2).

ВОДЕТЕ ДЕЦАТА В ПЪТЯ НА ПОСЛУШАНИЕТО.

Една свята длъжност почива върху родителите - да водят децата си в пътя на стриктното послушание. Истинското послушание в този живот и в бъдещия зависи от послушанието на "Така казва Господ". Родители, нека Христовият живот бъде образец за вас. Сатана ще измисля всякакви възможни средства, за да съкруши този висок стандарт на набожност като прекалено стриктен. Вашата работа е да впечатлите умовете на децата си в тези ранни години с мисълта, че те са създадени по Божи образ. Христос дойде на този свят да им даде жив пример какви трябва да бъдат. И родителите, които твърдят, че вярват в истината за това време, трябва да поучават децата си да обичат Бога и да се подчиняват на закона Му. Това е най-голямата и най-важната работа, която бащите и майките могат да извършат. Божият план е даже децата и юношите да разбират интеллигент-

но какво изисква Той, за да различават праведно от грешно, послушание от непослушание (80.3)

ПОСЛУШАНИЕТО ДА СТАНЕ НАСЛАДА.

Родителите трябва да обучават децата си ред по ред, предписание по предписание, малко по малко, като не допускат никакво нарушаване на Божия свят закон. Те трябва да разчитат на божествена сила, молейки Господа да им помага да пазят децата си искрени към Този, който даде Своя единороден Син, за да върне неверните и непослушните обратно към верността. Бог копнее да излее върху хората богатия поток на Своята любов. Той копнее да ги види да извършват с радост Неговата воля, използвайки всичките сили, които им е поверил, за Негова служба. Той копнее те да поучават всички, които идват в сферата на тяхното влияние, че начинът да бъдат третирани като праведни заради Христос е да се покоряват на закона. (81.1)

42

Глава 11

Да бъдат обучавани още от люлката

ЗАПОЧНЕТЕ ВЪЗПИТАНИЕТО РАНО.

Послушанието към родителския авторитет трябва да бъде внедрено още от люлката и култивирано по-късно (82.1).

Някои родители смятат, че могат да оставят своите малчугани да правят каквото си искат в бебешката възраст, а когато пораснат, да ги поправят. Но това е грешка. Започнете още от бебешката възраст да учите детето на послушание. Изисквайте послушание във вашето домашно училище (82.2).

От най-ранната си възраст децата трябва да бъдат научени да слушат родителите си, да уважават думите им и да почитат авторитета им. (82.3)

ПРЕДИ ДА СЕ РАЗВИЕ МИСЛЕНЕТО.

Един от първите уроци, които трябва да научи едно дете, е урокът на послушанието. Преди да е пораснало достатъчно, за да може да разсъждава, то може да бъде научено да слуша. (82.4)

Работата на майката трябва да започне още с бебето. Тя трябва да подчини волята и нрава на детето и да доведе неговото разположение до подчинение. Научете го да слуша и когато порасне, не отслабвайте ръката. (82.5)

ПРЕДИ СВОЕВОЛИЕТО ДА ЗАКОРАВЕЕ.

Малко родители започват достатъчно рано да учат децата си на послушание. Обикновено се допуска детето да стане на 2-3 години и според родителите то не може да понесе дисциплина на тази възраст - те смятат, че е твърде малко, за да започне да ги слуша. Но през всичкото това време азът израства силен в малкото същество и задачата на родителите да постигнат контрол върху детето става все по-трудна с всеки изминат ден. (82.6)

В МНОГО РАНА ВЪЗРАСТ ДЕЦАТА МОГАТ ДА РАЗБИРАТ ЯСНО И ТОЧНО КАЗАНИ НЕЩА.

Затова с мило и разумно ръководство може да бъдат научени да слушат ... Майката не трябва да допуска детето да взема предимство над нея в нито един единствен случай; и за да поддържа този авторитет, не е необходимо да прибегва до груби мерки. Една твърда, здрава ръка и любезност, която убеждава детето във вашата любов, ще изпълни целта. Но оставите ли егоизъм, гневът и своеволието да се развият през първите три години на едно дете, ще бъде трудно то да се доведе до послушание на здравословна дисциплина. Неговото разположение е станало неприятно, то намира удоволствие да върви по собствения си път, родителският контрол е отвратителен за него. Тези зли тенденции се развиват с израстването на детето и

43

във възрастта на мъжеството му върховният егоизъм и липса на самообладание го предават във властта на злините, които поразяват нашата страна.

(82.7)

ТЕ НИКОГА НЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ДОПУСКАНИ ДА ПОКАЗВАТ НЕУВАЖЕНИЕ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ СИ.

Своеволието им никога не трябва да се допуска да остане неукорено. Бъдещото благоденствие на детето изисква нежно, но изпълнено с любов твърдо дисциплиниране. (83.1)

ПОСЛУШАНИЕТО КЪМ РОДИТЕЛИТЕ ВОДИ И КЪМ ПОСЛУШАНИЕ КЪМ БОГА.

Юношите и децата, които имат молещи се родители, имат голяма привилегия, защото имат възможност да познават и обичат Бога. Уважавайки родителите си и отдавайки им почит, те могат да научат как да уважават Небесния си Баща и как да Му се подчиняват. Ако ходят от деца в светлината, ще бъдат мили и любезни, обичащи и уважаващи своите родители, които са видели и така ще бъдат по-добре подготвени да обичат Бога, Когото не са видели. Ако са верни представители на своите родители, като живеят на практика истината с помощ от Бога, тогава на думи и на дело признават собствеността на Бога и го почитат с добре подреден живот и с набожно отношение към хората. (83.2)

САМО ПОСЛУШНИЯТ ВЛИЗА В НЕБЕТО.

Нека родителите и учителите втълпят в умовете на децата, че Господ ги изпробва в този живот да види дали ще Му отдадат послушание и преклонение. Ония, които не искат да бъдат послушни на Христос тука, няма да Го слушат и във вечния свят. (84.1)

Ако родителите или децата бъдат един ден добре дошли в небесните жилища, това ще бъде, защото те в този свят са научени да се покоряват на Божиите заповеди. (84.2)

44

Глава 12

Послушанието трябва да стане навик

ПОЛАГАЙТЕ НЕЖНИ И ПОСТОЯННИ УСИЛИЯ.

Родителите трябва да помнят, че техните способности са им дадени за почит и слава на Бога. За тази цел те трябва да научат урока на послушанието - с нежни и постоянни усилия трябва да създават навици. Така до голяма степен може да бъдат предотвратени ония по-късни конфликти между волята и авторитета, които правят толкова много, за да създадат в умовете на юношите отчуждение и огорчение към родители и учители, а твърде често и съпротива към всякакъв авторитет, бил той човешки или божествен. (85.1)

НЕ ДОПУСКАЙТЕ АРГУМЕНТИ ИЛИ ОТХВЪРЛЯНЕ.

Първата грижа на родителите трябва да бъде да установят добро управление на семейството. Думата им трябва да бъде закон, който не допуска никакви аргументи или отхвърляне. Децата трябва да бъдат научени от най-ранна възраст на стриктно послушание към родителите си. (85.2)

Стриктната дисциплина понякога ще предизвиква недоволствие и децата ще искат да вървят по собствения си път, но когато са научили урока на послушание към родителите си, по-добре са подготвени да се подчинят на Божиите изисквания. Подготовката, получена в детството, повлиява религиозния живот и оформя характера на човека. (85.3)

ДА НЕ СЕ ДОПУСКАТ ИЗКЛЮЧЕНИЯ.

Като учители в собственото си семейство родителите трябва да забелязват кога правилата не са изпълнени ... Като допускат децата им да се отдават на непослушание, те пропускат да упражнят подходяща дисциплина. Децата трябва да бъдат доведени до точка на подчинение и послушание. Непослушанието не трябва да се допуска. Грехът лежи на вратата на родителите, които позволяват на децата си да бъдат непослушни Децата

трябва да разбират, че трябва да слушат. (85.4)

ИЗИСКВАЙТЕ СЪВЪРШЕНО ПОСЛУШАНИЕ С ГОТОВНОСТ.

Когато родителите пропускат да изискват готовност за съвършено послушание от децата си, те пропускат да изградят правилна основа за характера на своите малки. Така подготвят децата си да ги безчестят, когато остареят и да донесат мъка на сърцата им, когато доближат гроба си. (86.1)

Изискванията на родителите трябва винаги да бъдат разумни. Любезността трябва да бъде изразена не с глупава глезене, но с мъдро наставление. Родителите трябва да обучават децата си по приятен начин, без да им се карат

45

и да им търсят постоянно кусури, а като се стараят да обвържат сърцата на малките към себе си с нежните връзки на любовта. Нека всички - бащи и майки, учители, по-стари братя и сестри, да станат една възпитателна сила, за да се подкрепи всеки духовен интерес и да се въведе в домашния и училищен живот здрава атмосфера, която ще помогне на по-малките деца в обучение и увещание Господне. (86.2)

От нашия собствен опит от възпитанието на нашите деца, както и на чужди, сме наблюдавали, че те не обичат родители и възпитатели, които не ги ограничават от извършване на бели. (86.3)

ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПОСОЧВАНИ ПРИЧИНИТЕ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОСЛУШАНИЕ.

Децата трябва се научат да бъдат послушни в управлението на семейството. Те трябва да формират систематичен характер, който да може да одобрява и поддържа законите на домашния живот. Християнските родители трябва да обучат децата си да се подчиняват на Божия закон ... Причините за това послушание и уважение към закона на Бога може да бъдат вгълпени в децата, веднага щом те могат да разберат неговото естество, така те ще знаят какво могат да правят и от какво да се въздържат. (86.4)

ДУМАТА НА РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ЗАКОН.

Вашите деца, които са под ваш контрол, трябва да бъдат накарани да се съобразяват с вас. Вашата дума трябва да бъде закон за тях. (87.1)

Много християнски родители пропускат да заповядат на децата си след себе си и тогава се чудят защо децата им стават злосторници, непослушни, неблагодарни и нечестиви. Такива родители са под Божието осъждение. Те са пренебрегнали да доведат децата си до обучение и увещание Господне. Те са пропуснали да ги научат първия урок на християнството: "Страхът от Господа е начало на мъдростта". "Глупостта", казва мъдрецът, "е вързана в сърцето на детето". Любовта към суетата, желанието за зло, омразата към светите неща са едни от трудностите, с които родителите се срещат в домашното мисионско поле .. (87.2)

ВЛИЯНИЕТО НА ЕДНО НЕПОСЛУШНО ДЕТЕ.

Едно непослушно дете ще причини толкова голяма вреда на децата, с които общува, защото ще изобрази собствения си характер върху тях. (87.3)

НАМИГАНЕ НА ГРЕХА.

Научете децата си да ви почитат, защото Божият закон възлага този дълг върху тях. Ако вие позволите на децата си да гледат леко на вашите желания и да не обръщат внимание на законите на дома, вие намигате на греха - позволявате на дявола да работи, както желае. Но същото неподчинение, липса на почитание и егоизъм те ще внесат и в религиозния си живот, и в църквата.

А началото на всичкото това зло е записано в небесните книги като родителска небрежност. (87.5)

НАВИКЪТ ЗА ПОСЛУШАНИЕ СЕ СЪЗДАВА ЧРЕЗ ПОВТОРЕНИЕ.

Уроците на послушание, на респект към авторитета, трябва да бъдат

46

често повтаряни. Този вид работа, извършвана в семейството, ще бъде една сила за добро и не само децата ще бъдат възпрени от зло и научени да обичат истината и праведността, но и родителите ще бъдат еднакво благословени. Този вид работа, която Господ изисква, не може да бъде извършена без сериозен размисъл от тяхна страна и много изследване на Божието Слово, за да могат да поучават децата си според Неговите наставления. (88.1)

Глава 13

Самообладание

ПОДГОТВЕТЕ ДЕЦАТА СИ ЗА ЖИВОТА И ЗА НЕГОВИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.

Една майка може да попита с тревога, като гледа поверените ѝ деца: Каква е великата цел на тяхното възпитание? - Да ги направи годни за живота и неговите задължения, да ги подготви да заемат почетно място в света, да правят добро, да благославят ближните си, да спечелят наградата на праведните ли? - Ако е така, тогава първият урок, на който трябва да бъдат научени, е себевладението, защото никой недисциплиниран и непостоянен човек не може да се надява на успех в този свят и на награда в бъдещия. (91.1)

ПОДГОТВЕТЕ ДЕЦАТА ДА СЕ ПРЕДАВАТ.

Малките, преди годинка даже, чуват и разбират какво се говори за тях и знаят до каква степен трябва да бъдат глезени. Майки, вие трябва да подготвите децата си да се придържат към вашите желания. Тази цел трябва да бъде постигната, ако вие държите контрол над децата си и пазите достойнството си на майка. Децата ви бързо научават какво точно се очаква от тях, знаят кога тяхната воля надделява вашата и ще направят всичко възможно, за да победят. (91.2)

Най-голямата жестокост към децата е да се допусне злите им навици да се развият, като се даде закона в ръцете на детето и му се позволи да командва. (91.3)

НЕ ЗАДОВОЛЯВАЙТЕ ЕГОИСТИЧНИТЕ ЖЕЛАНИЯ.

Ако родителите не са внимателни, те ще третират децата си по такъв начин, че ще ги водят да изискват внимание и привилегии, които ще карат родителите да ощетяват себе си, за да задоволят желанията им. Децата ще искат родителите да правят за тях неща, да задоволяват желанията им, а родителите им ще се съгласяват с техните желания независимо от факта, че с това подхранват егоизма им. Но вършейки това, родителите правят зло на децата си и ще разберат колко е трудно да се противопоставят на

обучението, получено в първите няколко години от живота на детето.

Децата трябва да научат рано, че не може да бъде задоволявано всяко

желание, подтикнато от техния егоизъм. (91.4)

НЕ ДАВАЙТЕ НА ДЕТЕТО НЕЩО, ЗА КОЕТО ТО ПЛАЧЕ.

Един скъпоценен урок, който майката трябва да повтаря отново и отново е, че детето не бива да управлява; то не е господар, но нейните желания и нейната воля трябва да бъдат върховни. Така тя учи децата си на самообладание. Не им давайте нещо, за което плачат, дори ако вашето нежно сърце желае толкова много да го направи. Защото ако детето спечели веднъж победата с плач, ще желае винаги да бъде така. Втория път битката ще бъде по-тежка. (92.1)

НИКОГА НЕ ПОЗВОЛЯВАЙТЕ ИЗБЛИК НА ГНЯВ.

Една от първите задачи на майката е да научи децата си да се въздържат

от гняв. Не трябва да допуска да изразяват гняв. Не трябва да се допуска да се хвърлят на пода, да удрят и да плачат, когато им е било отказано нещо - нещо, което не е за тяхно добро. Аз съм била особено притеснена, като съм виждала колко много родители гледат децата си в техния изблик на гняв. Майките изглежда гледат на тези избухвания като на нещо, което трябва да се изтърпи и изглеждат безразлични към поведението на детето. Но ако едно зло се допусне веднъж, то ще се повтори и неговото повторение ще има за резултат създаване на навик. Така характерът на детето ще бъде зле оформен. (92.2)

КОГА ДА УКОРЯВАМЕ ЗЛИЯ ДУХ.

Често съм виждала малчугани да се хвърлят и да пищят, ако тяхната воля не е задоволена по някакъв начин. Това е времето да се укори злият дух. Врагът ще се опита да владее умовете на нашите деца, но ние ще допуснем ли той да ги оформя според волята си? Тези малчугани не могат да различават какъв дух ги управлява и дълг на родителите е да упражняват разум и такт. Техните навици трябва да бъдат внимателно наблюдавани. Злите наклонности трябва да бъдат ограничавани и умът да бъде стимулиран в полза на доброто. Детето трябва да се окуражава при всяко усилие да упражни сдържаност. (91.1)

ЗАПОЧНЕТЕ С "ПЕСНИ ОТ ВИТЛЕЕМ".

Майките трябва да поучават своите малки в прегръдките си на правилни принципи. Те не трябва да допускат децата да удрят главите си в пода. Нека майките да ги научат още от най-ранна възраст. Започнете с "Песни от Витлеем". Тези нежни тонове ще окажат успокоително влияние. Пейте тези успокояващи песни за Христос и за Неговата любов. (93.2)

НИКАКВО РАЗКОЛЕБАВАНЕ ИЛИ НЕРЕШИТЕЛНОСТ.

Разваленият нрав на детето трябва да бъде обуздан колкото е възможно по-скоро, защото колкото по-дълго се отлага този дълг, толкова по-трудно е да се изпълни. Децата, които имат нетърпелив и раздражителен нрав, имат нужда от особената грижа на своите родители. Те трябва да се занимават с тях по особен начин - любезен, но твърд. Не трябва да се поклащат, нито да проявяват нерешителност. Чертите на характера, които естествено озакптяват растежа на техните особени грешки, трябва да бъдат

48

внимателно подхранвани и укрепвани. Глезенето на дете с раздражителен и изкълчен нрав ще доведе до неговото погубване. Грешките му ще укрепнат с годините, ще забавят развитието на ума и ще вземат връх над всички добри и благородни черти на характера (93.3).

ПРИМЕРЪТ НА РОДИТЕЛСКОТО САМООБЛАДАНИЕ Е ЖИЗНЕНО НЕОБХОДИМ.

Някои родители не владеят себе си. Те не владеят собствените си нездрави апетити и страсти, затова не могат да обучават децата си да се отричат от апетита си, нито да ги научат на самообладание. (94.1)

Ако родителите желаят да научат децата си на самообладание, те трябва да оформят този навик в себе си. Карането или намирането на недостаъци от страна на родителите окуражава един нетърпелив и раздражителен нрав. (94.2)

ДА НЕ СЕ УМОРЯВАТЕ ВЪВ ВЪРШЕНЕТО НА ДОБРО.

Родителите са твърде много привързани към удобството и удоволствието, за да извършат определената им от Бога работа в техния дом. Ние не бихме видели ужасното състояние на злото, което съществува сред юношите днес, ако бяха добре възпитани у дома. Ако родителите бяха поели дадената им от Бога задача и бяха обучавали децата си на въздържание, себеотрицание и самообладание с думи и с пример, те биха открили, че докато са се старали да изпълнят своя дълг, за да получат Божието одобрение, са научили ценни уроци в Христовото училище. Биха се научили на търпение, издръжливост, любов, кротост. Това са същите уроци,

на които трябва да учат и децата си. (94.3)

Ако моралната чувствителност на родителите се изостри и те поемат пренебрегнатата работа с обновена енергия, не трябва да се отчайват, нито да допускат да бъдат разколебани в това дело. Твърде много хора се уморяват да вършат добро. Като видят колко много усилия и постоянно самообладание се изискват, колко благодат и знание са нужни, за да посрещнат неочакваните случаи, които възникват, те се обезсърчават и се предават в битката, като оставят врага на душите да върши своето. Ден след ден, месец след месец, година след година трябва да продължавате работата си, докато характерът на вашето дете се оформи и придобитите навици се развият в правилна посока. Вие не трябва да се отказвате и да изоставяте семействата си да бъдат въввлечени в отпуснатост и липса на ръководство. (94.4)

НИКОГА НЕ ГУБЕТЕ САМООБЛАДАНИЕ.

Никога не трябва да изгубвате самообладание. Нека винаги да имаме пред себе си съвършения Пример. Грях е да се говори нетърпеливо и плачливо или да се гневим, дори и без думи. Трябва да се държим достойно и да даваме правилна представа за Христос. Една ядосана дума е като удар на кремък върху кремък: веднага разпалва гневни чувства (95.1)

Никога не бъдете неприятен и досаден човек, лепка, бодлив кестен. Не си позволявайте у дома да използвате груби, режещи думи. Трябва да поканите Небесния Гост да влезе във вашия дом, като същевременно направите възможно Той и небесните ангели да живеят с вас. Трябва да приемете

49

Христовата праведност, освещението на Божия Дух, красотата на светостта, за да можете да откриете на околните Светлината на живота. (95.2).

"Който бавно се гневи," - казва мъдрецът, - "е по-добър от силния и който владее духа си - от покорител на град". Мъжът или жената, които владеят равновесието на ума си при изкушение да се отдадат на страстта, стоят по-високо в Божиите очи и пред очите на небесните ангели от най-известните генерали, които някога са водели армия в бой и са победили. Един известен император казва от смъртното си легло: "От всичките ми победи само една ми носи утеха сега - това е победата над моя необуздан характер". Александър Македонски и Цезар намират, че е по-лесно да покориш света, отколкото да смириш себе си. След като побеждават народ след народ, те падат - единият в "жертва на невъздържанието, а другият - на луда страст." (95.3)

Глава 14

Кротост, уважение и почитание

ПОДТИСКАЙТЕ НЕПОДХОДЯЩИЯ ШУМ И НЕОБУЗДАНОСТ.

Нека нито една майка да не допуска умът ѝ да е зает с прекалено много неща ... С най-голямо внимание и най-зорко наблюдение тя трябва да се грижи за малките си - те биха следвали всеки импулс, възникнал в необученото им и невежо сърчице, ако това им се позволи. От вълнение те ще причиняват шум и безредие в дома, Това трябва да се избегне. Децата ще бъдат точно толкова щастливи и ако бяха научени да не правят тези неща. Трябва да знаят, че когато дойдат гости, трябва да бъдат тихи и да се отнасят с почит. (97.1)

НЕКА В ДОМА ВЛАДЕЕ СПОКОЙСТВИЕ.

Бащи и майки, ... научете децата си да се подчиняват на закона. Не допускайте да мислят, че като деца имат привилегията да причиняват в дома толкова шум, колкото искат. Мъдри правила и наредби трябва да се съставят и налагат, за да може да не пострада красотата на домашния живот. (97.2)

Родителите правят голямо зло на децата си, като им позволяват да пицят и да буйстват. Ако тези спорни черти на характера не се ограничават

в ранните години, децата ще израснат с тях, те ще укрепнат и ще се развият в религиозния им живот и в бизнеса им. Децата ще бъдат много по-щастливи, ако са научени да бъдат тихи у дома. (97.3)

50

НАУЧЕТЕ ГИ ДА УВАЖАВАТ МНЕНИЕТО НА ВЪЗРАСТНИТЕ.

Те трябва да бъдат така възпитани, че да се съюзават с умовете на родителите и учителите си, и то така научени, че да осъзнават стойността на техните съвети и да ги ползват.

И когато бъдат вече далеч от обсега на ръководещата ги ръка, характеристиките им няма да бъдат като тръстика, разлюлявана от вятъра. (98.1)

РОДИТЕЛСКАТА ХЛАБАВОСТ ОКУРАЖАВА НЕУВАЖЕНИЕТО.

Ако в собствените им домове на децата се позволява да бъдат неуважителни, непослушни, неблагодарни и раздразнителни, греховете им лежат на вратата на техните родители.

Майката ... трябва да ръководи мъдро домоцаянето си с майчиното си достойнство. Нейното влияние в дома трябва да бъде над всички, думите и да бъдат закон. Ако тя е християнка, ръководена от Бога, ще научи децата си на уважение. Казвайте на децата си винаги какво точно се изисква от тях. (98.3)

Когато родителите не държат на своя авторитет, тогава децата им нямат съответния респект и към учителите, и към директора на училището. Почитта и уважението, които трябва да имат, са неща, на които никога не са научени у дома. Бащата и майката са били на едно ниво с децата. (98.4)

РЕЗУЛТАТИ ОТ НЕОБУЗДАНАТА ЛИПСА НА ПОЧИТ.

Показвайте уважение към децата си и не им позволявайте да изговарят нито една неуважителна дума към вас. (98.5)

МЪДРО ОТНОШЕНИЕ НА ЮНОШАТА.

Мъдър и високо благословен е този юноша, който смята за свой дълг да гледа като на съветници и утешители на родителите си, но ако няма родители, на възпитателя си или на хората, с които живее. Той ще зачита ограниченията, на които е научен в дома си. (98.6)

ПОЧИТТА ТРЯБВА ВНИМАТЕЛНО ДА СЕ НАСАЖДА.

(ЗАБЕЛЕЖКА: За по-пълно разглеждане на този въпрос ВЖ.ГЛ.80 "Почит към всичко свято"). Почитта е благодатна черта, която трябва внимателно да се възпитава. Всяко дете трябва да се научи да показва искрено преклонение пред Бога. (99.1)

Господ желае ние да разбираме, че трябва да поставим децата си в правилна връзка със света, с църквата и със семейството. Първо трябва да се осигури правилната им връзка със семейството. Нека ги научим да бъдат любезни помежду си, а и към Бога.

"Какво искате да кажете?" - може да попитате вие, - "Как да ги научим да бъдат любезни към Бога?" Искам да кажа, че трябва да бъдат научени на преклонение пред нашия Небесен Баща и на благодарност за великата и безкрайно скъпа жертва на Христос за нас... Родители и деца трябва да поддържат толкова близка връзка с Бога, че небесните ангели да могат да общуват с тях. Тези вестители са неприети в много домове, където нечестие и липса на почит към Бога са в изобилие. Нека схванем от Словото Му духа на небето и да го въведем в нашия живот тук на земята. (99.2)

КАК ДА ПРЕПОДАВАМЕ ПРЕКЛОНЕНИЕ.

Родителите могат и трябва да заинтересуват децата си в различните

51

знания, които се намират в светите страници. Но ако искат да събудят този интерес у децата си, трябва и те самите да го имат. Трябва да познават ученията на Божието Слово и както Бог заповяда на Израил, да говорят за Него, "когато седиш у дома си, когато ходиш в пътя си, когато лягаш

и когато ставаш". (Второзаконие 11:19) Ако желаят децата им да обичат Бога и да Го почитат, трябва да говорят за Неговата доброта, за величието и силата Му, както са разкрити в Словото Му и в творенията. (99.3)

ПОЧИТТА СЕ РАЗКРИВА ЧРЕЗ ПОСЛУШАНИЕТО.

Нека на децата бъде показано, че истинското почитание се разкрива чрез послушанието. Бог не е наредил неважни неща, затова няма друг начин да Му отдадем почит, която да Му е така угодна, както послушанието към това, което е заповядал. (100.1)

Глава 15

Грижа за собствеността

ПОДТИСКАЙТЕ РАЗРУШИТЕЛНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ.

Възпитанието трябва да бъде всеобхватно и цялостно. Всяка майка трябва да бъде внимателна. Не трябва да допуска неща, които да отклоняват ума ѝ. Не трябва да позволява на децата си да следват своята необучена воля, като пипат всичко у дома. Трябва да ги научи, че не бива домът да е в постоянно безредие поради разхвърляните от тях неща, с които се забавляват. Майки, научете децата си още от най-ранна възраст, че не трябва да гледат на всичко въщи като на играчка. С тези малки неща те се научават на ред. Какъвто и хаос да са направили, не позволявайте на стремежа към разрушение, който е широко застъпен в бебешката и детската възраст, да се развива и укрепва. Бог казва: "Трябва" и "Не трябва". Без да излизат от нерви и укрепва. Бог казва: "Трябва" и "Не трябва". Без да излизат от нерви, но решително, родителите трябва да кажат на децата си "Не" и само не. (101.1)

Те твърдо трябва да отказват да позволят всичко у дома да се пипа свободно и да се разхвърля по пода или навън в прахта. Които позволяват на децата си да правят това, им причиняват голямо зло. Може детето да не е лошо, но възпитанието му го прави непослушно и разрушително. (101.2)

УЧЕТЕ ГИ ДА УВАЖАВАТ ЧУЖДАТА СОБСТВЕНОСТ.

Някои родители позволяват на децата си да унищожават, като използват за играчки неща, които нямат право да пипат. Децата трябва да бъдат научени, че не трябва да вземат в ръка собственост на други хора. За комфорта и щастието на семейството те трябва да се научат да съблюдают правилата на собствеността. Децата не стават по-щастливи, ако им се позволява

52

да пипат всичко, което виждат. Ако не се научат да пазят нещата, те ще израснат с нелюбезни и унищожителни черти на характера. (101.3)

ЗДРАВИ И ТРАЙНИ ИГРАЧКИ.

Не давайте на децата играчки, които се чупят лесно. Ако го правите, вие ги учите на разрушение. Нека да имат малко играчки, но здрави и трайни. Това може да ви се стори не толкова важно, но то значи много при възпитанието на детето. (102.1)

Глава 16

Здравни принципи

ЗАПОЧНЕТЕ РАНО ЗДРАВНОТО ОБУЧЕНИЕ.

Създателят на човека е сътворил телата ни като жива машина. Всяка функция е създадена чудно и мъдро. А Бог се е заклел да пази тая човешка машина здрава, ако човекът се подчинява на Неговите закони и Му сътрудничи.... Ние можем да съзерцаваме и да се възхищаваме от Божието творение в природата, но най-чудно създаден е човешкият организъм.

Още от първия проблясък на разум човешкият интелект трябва да се запознава с физиката. Тук Йехова е дал за образец Себе Си, тъй като човекът е създаден по Божи образ. (103.2)

Първото знание, което трябва да получи юношата, е как да пази тялото

си здраво. (103.3)

УРОЦИ ОТ ПЪРВОСТЕПЕННА ВАЖНОСТ.

В ранното обучение на децата много родители и учители пропускат да разберат, че най-голяма важност трябва да се отдаде на физическата подготовка, за да се развие здраво тяло и здрав дух. (103.4)

Бъдещото щастие на вашите семейства и благосъстоянието на обществото до голяма степен зависят от физическото и моралното възпитание, които децата ви получават в първите си години. (103.5)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА РАЗБИРАТ И ИЗУЧАВАТ ФИЗИОЛОГИЯТА.

Ако самите родители придобият знание и разбират важността на практическото възпитание на скъпите си деца, ще видим по-различен ред на нещата сред юношите и децата. Децата трябва да бъдат учени да познават собствените си тела. Малцина са юношите, които имат някакво определено знание за тайните на човешкия живот. Знаят малко за човешкия организъм.

Давид казва: "Ще Те хваля, защото чудно и страшно съм създаден." (103.6)

Научете децата си да проследяват причината до следствието. Покажете

53

им, че ако нарушават законите на своя организъм, трябва да плащат тази вина със страдания и болести. Ако в усилията си не виждате особен успех, не се отчайвайте, а търпеливо поучавайте ред след ред, предписание след предписание, тук малко, там малко ... Не отстъпвайте, докато не спечелите победата. Продължавайте да учите децата си относно собствените им тела и грижата за тях. Безгрижието за телесното здраве води до безгрижие и в моралния характер. (104.1)

ЗДРАВΟΣЛОВНОТО ЖИВЕЕНЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ СЕМЕЕН ВЪПРОС.

Здравословното живеене трябва да стане семеен въпрос. Родителите трябва да се събудят за дадените им от Бога отговорности. Нека изучават принципите на здравната реформа и да учат децата си, че само пътеката на себеотрицанието е безопасна. Мнозинството от земните обитатели с пренебрегването на физическите закони унищожават силите си за себевладение и способностите си за оценка на вечните ценности. Като своеволно остават невежи за собственото си тяло, те водят и децата си по пътя на себеугаждането и така подготвят пътя за тях да понесат вината за престъпването на природните закони. (104.2)

ТРЯБВА ДА СЕ ДАДЕ ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ.

Физическата подготовка, развитието на тялото, е нещо много по-лесно прието от духовното възпитание. Отглеждането на бебето, играта навън, работата в работилницата, сеенето на семето и събирането на реколтата - всичко това е физическа подготовка. При нормални и благоприятни условия едно дете естествено добре развива здрави и силни телесни органи. Но в духовен аспект детето също трябва да бъде внимателно подготвено. (104.3)

ПОСЛУШАНИЕТО КЪМ ПРИРОДНИТЕ ЗАКОНИ НОСИ ЗДРАВЕ И ЩАСТИЕ.

Нашите деца трябва да гледат интелигентно на физиката си .. Може да са в ранна възраст, но с търпеливо наставление може да бъдат научени да се покоряват на законите на своя организъм, ако искат да бъдат свободни от болки и болести. Те трябва да разбират, че животът им не може да бъде полезен, ако са осакатени от болест. Нито могат да угодят на Бога, ако си нанесат страдания с пренебрегване на здравните закони. (105.1)

54

Чистота

БОГ ДЪРЖИ НА НЕЯ.

Бог нареди на Израилевите чада да изперат дрехите си и да премахнат всяка нечистота от лагера си, да не би като минава през него, да види нечистотата им. Бог минава и през нашите домове днес и гледа нечистите - условия, в които живеят семейства с отпуснати навици. Не трябва ли да се поправим и то без отлагане? (106.1)

Родители, Бог ви е направил Свои агенти, за да въведете здрави принципи в умовете на децата си. На вас са поверени Божиите малчугани и този Бог, който толкова много държеше Израилевите чеда да развиват навици на чистота, няма да одобри никаква нечистота в нашия дом днес. Бог ви е дал делото да образовате децата си за тези неща, а като ги учите на чистота, вие им давате и духовни уроци. Те ще разберат, че Бог желае да бъдат чисти по сърце, както и в тяло и да бъдат доведени до разбиране на чистите принципи, които Бог е определил да ръководят всяко действие в техния живот. (106.2)

След като Бог държеше толкова много на чистотата при пътуването из пустинята, където народът бе на чист въздух почти през цялото време, Той изисква не по-малко от нас, които живеем в къщи с прозорци, където има много повече нечистота с нездравословно влияние. (106.3)

ЧИСТОТАТЯ ТРЯБВА ДА СТАНЕ ВТОРО ЕСТЕСТВО.

Нечистотата в дома е голяма грешка, защото нейното влияние възпитава зле и хвърля сянка надалеч. Още от бебешка възраст трябва да се дават правилни наставления и да се създават здравословни навици у децата Покажете им, че нечистотата на тялото и на дрехите е неприемлива за Бога. Научете ги да се хранят чисто. Трябва да се упражнява постоянна бдителност тези навици да им станат второ естество.... Нечистотата трябва да им бъде отвратителна (106.4)

О, да можеха всички да разберат, че тези малки задължения не трябва да се пренебрегват. Цялото им бъдеще ще бъде оформено от навиците и практиката на тяхното детство. Децата са особено податливи на впечатления и познание за хигиената трябва да им се даде чрез недопускане на безредие. (107.1)

УЧЕТЕ ГИ НА ЛЮБОВ КЪМ ЧИСТОТАТА И НА ОМРАЗА КЪМ МРЪСОТИЯТА ...

Трябва да ги учите на любов към спретнатостта и на стриктна чистота. (107:2)

ОБЛИЧАЙТЕ ДЕЦАТА СИ СЕМПЛО И ЧИСТО.

Нека дрехите им да бъдат от здрава материя. Пазете ги красиви и чисти. 55

Учете ги да мразят всяка нечистота и прах. (107.3)

Нека ненужното планиране какво ще се яде и какво ще се пие, какво ще се облече, да бъде насочено към това - децата да пазят чисти себе си и дрехите си. Не ме разбирайте погрешно. Не казвам, че трябва да ги държите винаги вътре като кукли. Няма нищо нечисто в чистия пясък и в сухата земя - самото излъчване от тялото омърсява, затова е нужно тялото да се къпе и дрехите да се изпират. (107.4)

ПАЗЕТЕ СГРАДИТЕ ЧИСТИ.

На цели семейства може да се помогне и да бъдат благословени, ако родителите намират работа на децата си. Защо учителите и проповедниците не обръщат повече внимание на този въпрос, който има толкова голямо значение за физическото и духовното здраве? Момчетата и момичетата в семейството трябва да се чувстват като част от семейния тим. Те трябва да се стараят да държат сградите чисти от всичко неприятно за гледане. Трябва да бъдат научени на това. (107.5)

Всяка форма на нечистота води до болест. Смъртоносните микроби са

в изобилие в тъмните, пренебрегвани ъгли, в разлагащите се боклуци, в мухъла, лишеите и плесените. Никакви развалени зеленчуци или гниеци листа не бива да се допуска да бъдат близко до къщата и да отравят въздуха. Нищо нечисто и развалящо се не бива да се търпи в дома. В изглеждащи свършено здравословни селища много епидемии и треска водят началото си от разлагаща се материя около жилищата на някои небрежни домакини. Свършена чистота, много слънчева светлина, внимание към хигиената във всеки детайл от домашния живот имат значение, за да живеят хората свободни от болести, бодри и силни. (108.1)

ЛИЧНАТА ХИГИЕНА - СЪЩЕСТВЕНА ЗА ЗДРАВЕТО.

Безукорната чистота е съществена за физическото и интелектуалното здраве. Нечистотиите постоянно биват изхвърляни от тялото чрез кожата. Нейните милиони пори лесно се запушват, ако не се поддържат чисти с често къпане, а нечистотата, която би се отделила чрез кожата, става ненужно бреме за останалите отделителни органи. (108.2)

Повечето хора биха получили благословение от студена или хладка баня всеки ден - сутрин или вечер. Вместо да увеличава склонността към настиване, една подходящо направена баня укрепва тялото против студ; защото подобрява кръвообращението - кръвта се изтласква на повърхността на тялото и правилното и движение се активизира. И умът, и тялото се стимулират по този начин. Мускулите стават по-силни, а умът - по-ясен. Банята е успокоителна и за нервите. Банята е благоприятна за кръвоносните съдове, стомаха, черния дроб, дава енергия на всеки орган и подпомага храносмилането. (108.3)

Важно е и дрехите да се поддържат чисти. Носената дреха поема нечистата материя, която преминава през порите и ако не се сменя и изпира, нечистотата ще се върне обратно в тялото. (109.1)

ЧИСТОТО ОБКРЪЖЕНИЕ Е В ПОМОЩ НА ЧИСТОТАТА НА МОРАЛА.

Често съм виждала детски легла в такова състояние, че отвратителната, отровна миризма, която постоянно се разнася от тях, е била нетърпима за мен.

56

Пазете всичко, което попада пред погледа на децата или влиза в контакт с тялото им денем или нощем, да бъде чисто и здраво. Това ще бъде едно от средствата да ги възпитате да избират чистото. Нека спалнята на вашите деца бъде спретната, макар и лишена от скъпа мебелировка. (109.2)

ПОДДЪРЖАЙТЕ ПОДХОДЯЩОТО РАВНОВЕСИЕ.

Чистотата и редът са християнски задължения, но с тях може да се прекали и да им се придаде повече значимост, като се пренебрегват по-важните неща. Които омаловажават интересите на децата, свързани с хигиената, всъщност дават десетък от гъозума и кимиона, докато пренебрегват по-важните неща на закона, - правда, милост и любов към Бога (109.3)

Глава 18

Спретнатост, ред и редовност

КУЛТИВИРАЙТЕ РЕД И ВКУС.

Възпитанието на тези качества е важна част от подготовката на децата ... (110.1)

Като възпитател и учител на вашите деца вие сте длъжни да правите всяко малко нещо в дома спретнато и с ред. Научете децата си на безценния урок да пазят чисти дрехите си. Пазете и вие дрехите си чисти, благоуханни и нека те издават почитание: ... (110.2)

ВИЕ СТЕ ДЛЪЖНИ ПРЕД БОГА ВИНАГИ ДА БЪДЕТЕ ПРИМЕР НА БЛАГОЧЕСТИЕ В ДОМА...

Помнете, че в небето няма безредие и че вашият дом трябва да бъде небе тук долу. Помнете, че като извършвате вярно ден след ден малките

неща у дома, вие сте Божи сътрудници за усъвършенстване на един християнски характер. (110.3)

Имайте едно наум, родители, че работите за спасението на децата си. Ако навиците ви са правилни, ако разкриват спретнатост, благодетел и праведност, освещение на душата, тялото и духа, вие изпълнявате думите на Изкупителя: "Вие сте светлината на света". (110.4)

УЧЕТЕ ГИ ДА СВИКНАТ ДА СА СПРЕТНАТИ.

Всяко семейство трябва да бъде подготвено да свикне със спретнатостта, чистотата и грижовността. Ние, които твърдим, че вярваме в истината, трябва да покажем на света, че принципите на истината и грижовността

57

не правят хората недоцялани, груби, развлечени и безредни ... (110.5)

В семейството любовта към Бога ще бъде проявена чрез любовта към нашите деца. Истинската любов няма да ги остави да се носят по течението на мързела и разхвърляността, защото това е най-лесно, а чрез чистия си пример родителите с любов и неотклонна твърдост ще създават навици за трудолюбие, ще учат децата си да вървят по същия път. (111.1)

УЧЕТЕ ДЕЦАТА ДА СЕ ГРИЖАТ ЗА ОБЛЕКЛОТО СИ.

Още отрано започнете да учите малчуганите да се грижат за облеклото си. Нека имат място, където да оставят нещата си и да бъдат научени да съгват красиво всяко нещо и да го слагат на мястото му. Ако не можете да си позволите даже евтино бюро, използвайте кашон или сандъче, като го приспособи те с лавици и го покриете с ярка и красива покривка. Това приучване на спретнатост и ред ще отнема по малко време всеки ден, но то ще се отплати в бъдеще на вашите деца и накрая ще ви спести много време и грижи. (111.2)

ДА ПАЗИ ЧИСТА СОБСТВЕНАТА СИ СТАЯ.

Ако децата имат стая, която знаят за своя собствена и ако са научени да я държат подредена и приятна, ще имат и чувство за собственост - ще чувстват, че в дома си имат собствен дом и за тях ще бъде голямо задоволство да я поддържат спретната и хубава. Майката непременно ще преглежда тяхната работа, ще дава предложения и наставления. Това е нейната работа. (111.3)

ДА ИМАТ РЕДОВНИ ЧАСОВЕ ЗА СЪН.

Колко широко е разпространен навикът за превръщане на деня в нощ и на нощта в ден! Много юноши спят дълбоко сутрин, когато би трябвало да са станали с песента на птиците и спят, когато цялата природа е будна. (111.4)

Някои юноши много се противят на реда и дисциплината. Те не уважават правилата на дома за ставане в определен час. Лежат си няколко часа след разсъмване, когато всички трябва да са на крак. Горят среднощно масло, ползват изкуствена светлина, за да заместят оная светлина, която Бог е дал в подходящото време. Така те не само губят скъпоценни възможности, но и причиняват допълнителни разходи. И почти във всички случаи се оплакват: "Не мога да се справя с работата си; Имам много работа; Не мога да си лягам рано." ... Скъпоценните навици на ред биват съкрушени, а часовете на излежаване в ранната утрин изкарват от релси нещата за целия ден. (111.5)

Нашият Бог е Бог на реда. Неговите деца ще желаят да се подчиняват на Неговия ред и дисциплина. Тогава не би ли било по-добре да се скъса с този навик за превръщане на нощта в ден и на деня в нощ? Ако младежите оформят навици на редовност и ред, те ще се развиват здрави в дух, интелект и нрав. (112.1)

ДЪЛГ НА ВСИЧКИ Е ДА СЪБЛЮДАВАТ СТРИКТНИ ПРАВИЛА В НАВИЦИТЕ НА ЖИВОТА.

Това е за ваше собствено добро, скъпи юноши, физическо и морално добро. Когато ставате сутрин, обмислете доколкото е възможно, работата,

която имате да вършите през деня. Ако е нужно, направете си записки за нещата, които трябва да се свършат и определете време кога да ги свършите. (112.2)

Глава 19

Чистота на сърцето

НАСТАВЛЯВАЙТЕ ГИ В ПРИНЦИПИТЕ ЗА ЧИСТОТА НА СЪРЦЕТО.

Християнски майки, една майка ви умолява да осъзнаете отговорността, която лежи върху вас. Учете децата си още от люлката на себеотрицание и себевладение. Отглеждайте ги така, че да имат здрава физика и добър морал. Отпечатайте в младите им умове, че Бог не е определил да живеем за задоволяване просто на настоящите си нужди, но за нашето вечно добро. Тези уроци ще бъдат като семе, посято в плодородна почва и ще носят плод, който ще радва сърцата ви. (113.1)

За да защитят децата си от оскверняващи влияния, родителите трябва да ги научат на принципите на сърдечната чистота. Децата, които у дома формират навици на послушание и самообладание, ще имат малко трудности в училищния си живот и ще избегнат многото изкушения, които дебнат юношите. Родителите трябва да научат децата си да бъдат верни към Бога при всички обстоятелства и на всички места. Те трябва да ги заобикалят с влияния, които целят да укрепят характера. Така подготвените деца няма да станат причина за тревога и безпокойство, когато бъдат изпратени на училище. Те ще бъдат подкрепа на учителите си и пример и насърчение за съучениците си. (113.2)

УПРАЖНЯВАЙТЕ НЕПРЕСТАННА БДИТЕЛНОСТ.

Самите родители и възпитатели трябва да поддържат чистота на сърцето и на живота си, ако искат техните юноши да бъдат чисти. Те трябва да дават нужните наставления, а в допълнение към това трябва да упражняват непрестанна бдителност. Всеки ден нови мисли събуждат ума на юношата, нови впечатления докосват сърцето му. Приятелите, с които се събират, книгите, които четат, навиците, които подхранват - всичко това трябва да се пази. (113.3)

ПОДДЪРЖАЙТЕ ДОМА ЧИСТ И ПРИВЛЕКАТЕЛЕН.

Домът трябва да се пази чист. Нечисти, изоставени кърчета в къщата ще направят нечисти и пренебрегнати кърчета и в душата. Майки, вие сте възпитателки на децата си и затова можете да направите много, ако започнете отрано да подхранвате склонност към чисти мисли, като поддържате стаите им чисти, подредени привлекателно и с вкус. (114.1)

ВНИМАВАЙТЕ С ПРИЯТЕЛИТЕ.

Ако родителите желаят децата им да бъдат с чисто сърце, трябва да ги обкръжат с чистосърдечни приятели, които Бог би одобрил. (114.2)

Колко грижливо родителите трябва да пазят децата си от безхаберие, разпуснатост и поквара! Бащи и майки, осъзнавате ли важноста на тази отговорност, която лежи върху вас? Позволявате ли на децата си да общуват с други деца, без да имате представа какво възпитание са получили те? Не позволявайте на вашите деца да остават насаме с тях. Погрижете се за тях с особено внимание. Всяка вечер трябва да знаете къде са и какво правят. Чисти ли са всичките им навици? Научили ли сте ги на принципите на моралната чистота? Ако сте пренебрегнали този дълг да ги научите ред по ред, предписание по предписание, тук малко и там малко, не отлагайте нито ден да признаете пред тях небрежността си да сторите това. После им кажете, че възнамерявате сега да извършите определената ви от Бога работа.

Помолете ги да ви помагат при реформата. (114.3)

Съседите може да позволяват на децата си да идват във вашия дом, за да прекарат вечерта и нощта с децата ви. Това е едно изпитание и въпрос на избор за вас - да поемете риска да оскърбите съседите си, като върнете децата им, или да им направите удоволствието да легнат при вашите деца, които ще бъдат изложени да получат знание, което цял живот ще бъде проклятие за тях. За да запазя децата си от поквара, аз не им позволявам да спят в едно легло или в една стая с други момчета, а когато случаят го изисква при пътуване, съм им правила временно легло на пода вместо да ги сложа да легнат при други. Опитвала съм се да ги пазя от приятелства с груби и невъзпитани момчета. Правила съм им занимавка, за да прекарат времето си у дома весело и щастливо. Като съм държала умовете и ръцете им заети, те са имали само малко време или желание да играят на улицата с други момчета и да получават улично възпитание. (114.4)

ИЗДИГНЕТЕ БАРИЕРИ СРЕЩУ ЧУВСТВЕНОСТТА.

Тези, които отговарят за Божията собственост - душите и телата на децата, създадени по Негов образ, трябва да издигнат бариери срещу чувствените наслади на възрастта, които съсипват физическото и морално здраве на хиляди деца. Ако се проследят много от престъпленията на нашето време до истинската им причина, ще се види, че вината е в невежеството на бащите и майките, които са били безразлични по този въпрос. Здравето и самият живот са жертвани поради това плачевно невежество. (115.1)

Родители, ако вие пропуснете да дадете на децата си възпитанието, което Бог ви е вменил в длъжност, трябва да отговаряте пред Него за резултатите. Тези резултати ще са пожънали не само вашите деца. Както един трън, оставен да расте в полето, произвежда жетва по вида си, така и резултатите от вашата небрежност ще работят, за да съсипват всички, които идват в сферата на тяхното влияние. (115.2)

ИЗПЪЛВАЙТЕ УМА ИМ С ЧИСТИ ОБРАЗИ.

Християнският живот е изпълнен с постоянно себеотрицание и самообладание. Тези уроци детето трябва да научи още от малко. Учете го да упражнява въздържание, чистота в мисъл, в сърце и в дело. Учете ги, че са били изкупени със скъпа цена, с безценната кръв на Божия скъп

60

Син. (116.1)

Ако в ранните им години умовете на децата са изпълнени с любими образи, отличаващи се с истинност, сърдечна чистота и доброта, у тях ще се оформи вкус към чистото и възвишеното и въображението им няма лесно да се поквари или оскверни. Ако пък се постъпва обратно, като умовете на родителите постоянно се занимават с унижителни сцени и разговорите им се въртят около неприятни - черти на характера, ако имат навика да се оплакват от начина, по които някои са постъпили, тогава малчуганите ще се научат от думите им и от критикарството им и ще следват погубителния им пример. Злото се отпечатва като петно от проказа - то ще пресече пътя им към вечния живот. (116.2)

Посетите семена в най-ранните им години от богобоязливата майка ще станат като дървета на правда, които ще цъфтят и ще дават плод, а уроците от богобоязливия баща, предадени с думи и с пример, все ще дават изобилна билна жетва, както в случая с Йосиф. (116.3)

Глава 20

Услужливост

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА ДА БЪДАТ ПОЛЕЗНИ.

В домашното училище децата трябва да бъдат научени как да изпълняват практическите задължения на всекидневния живот. Докато са още малки, майката трябва да им дава някаква проста задача за вършене всеки ден. Това ще и отнеме много повече време, отколкото сама да си я свърши,

но нека помни, че трябва да постави за основа на техния характер услужливостта. Нека помни, че домът е училище, в което тя е главният учител. Нейна работа е да обучава децата си как да изпълняват задълженията на домакинството бързо и умело. Колкото е възможно по-рано децата трябва да бъдат подготвени да споделят домашното бреме. Още от детството си момичетата и момчетата трябва да бъдат научени да носят все по-тежки и по-трудни задължения, като интелигентно помагат в работата на семейната фирма. (119.1)

ДА СЕ ПОДМИНАВАТ ГРЕШКИТЕ НА ДЕЦАТА.

Хиляди деца в дома си са оставени да бъдат почти невежи. "Това създава толкова неприятности", казва майката. По-добре сама да си свърши работата, ти ме притесняваш" (119.2)

Майката не си ли спомня, че самата тя е трябвало да се учи от А и Б, преди да започне да се справя сама? Децата биват ощетени, ако отказваме да ги научим малко по малко. Дръжте ги около вас. Нека задават въпроси,

61

отговаряйте им с търпение. Давайте им някаква работа, за да изпитат частите, мислейки си, че ви помагат. (119.3)

ЦЕЛИЯТ ИМ БЪДЕЩ ЖИВОТ ЗАВИСИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО, КОЕТО ВИЕ ИМ ДАВАТЕ В УЧИЛИЩНИТЕ ГОДИНИ.

Учете ги, че всичките им способности, телесни и интелектуални, са им дадени, за да се използват и че всички те са Господни, предназначени за Негова служба. На някои от тези деца Господ дава ранно разбиране на Неговата воля. Родители и учители, започнете отрано да възпитавате децата да развиват дадените им от Бога способности. (119.4)

НЕКА ДЕЦАТА СПОДЕЛЯТ БРЕМЕТО НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА В ДОМА.

Направете живота на децата си приятен, а същевременно ги учете да бъдат послушни и услужливи, да носят малки задължения, както вие носите по-големите. Научете ги на трудолюбие, за да не направи лукавият работилница в умовете им. Дайте на децата си нещо, за което да се грижат, за да бъдат годни и ползотворни за този свят и за бъдещия. (120.1)

Още от най-ранните си години те трябва да бъдат подготвени да носят своя дял от домашното бреме. Трябва да бъдат научени, че задълженията са взаимни. Да знаят да работят бързо и стегнато - това обучение ще бъде от най-висока стойност за тях в следващите години. (120.2)

Всеки член на семейството трябва да разбира точно коя част от работата се очаква от него, за да носи и той своята част от бремето на живота. (120.3)

ИЗВОР НА ОПИТ И УДОВОЛСТВИЕ.

Колко е важно майките и бащите да дадат на децата си още от люлката правилното наставление. Те трябва да ги научат да са послушни на заповедта: "Почитай баща си и майка си, за да се продължат дните ти на земята, която ти дава Господ, твоят Бог". И когато пораснат след години, децата ще оценят грижата, положена от родителите им. За тях ще бъде най-голямо удоволствие да помагат на бащата и на майката. (120.4)

И НАЙ-СКРОМНАТА РАБОТА МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПЪЛНЕНА С ОЧАРОВАНИЕ.

Ако децата бяха научени да гледат на скромния кръг от всекидневни задължения като на обучение, определено за тях от Господа, като на училище, в което те биват подготвяни да отдадат вярна и ползотворна служба, колко по-приятна и почетна би им се сторила работата им. Да изпълниш всяко задължение като за Господа - осъзнаването на това хвърля очарование и върху най-скромния труд и свързва работниците на земята със светите същества, които извършват волята Му в небето. А на опре-

деленото ни място ние трябва да изпълняваме задълженията си така вярно, както правят ангелите в небесата. (121.1)

62

Глава 21

Трудолюбие

ЗАЩИТА ЗА ЮНОШАТА.

Едно от най-сигурните защитни средства за юношите е полезното занимание. Децата, които са научени на трудолюбие, заети през всичкото си време с полезни и приятни занимания, нямат склонност да се оплакват от съдбата си, нито време за суетни мечтания. За тях има по-малка опасност да формират порочни навици или да се свържат с лоши приятели. (122.1)

Неоценима е стойността на трудолюбието. Нека децата бъдат научени да правят нещо полезно. Повече от човешка мъдрост е нужна на родителите, за да разберат как най-добре да обучат децата си за полезен и щастлив живот тук и за по-висша служба и по-велика радост в небето. (122.2)

ОПРЕДЕЛЯЙТЕ ЗАДАЧИ СПОРЕД ВЪЗРАСТТА И СПОСОБНОСТИТЕ.

Още от най-ранна възраст децата трябва да бъдат учени да правят неща, подходящи за възрастта и способностите им. Родителите трябва сега да окуражават децата си да станат по-независими. Сериозни проблеми се случват често по земята и децата трябва да бъдат така подготвени, че да могат да се справят с тях. (122.3)

Учете децата си да бъдат полезни, да носят бреме според годините си, а после навикът да се трудят ще им стане втора природа и полезната работа никога няма да им се вижда досадна. (122.4)

ПЛОДЪТ НА ЛЕНИВОСТТА.

Родителите могат да извършат по-голям грях с пренебрегването на дадените им от Бога отговорности, като оставят децата си без никаква работа. Тези деца скоро ще се научат да обичат мързела и като пораснат, ще бъдат безотговорни, безполезни мъже и жени. Когато пораснат достатъчно, за да изкарват сами прехраната си и бъдат взети някъде на работа, ще се трудят мързеливо, отпуснато и ще си мислят, че трябва да им се плати като за вярно свършена работа. Огромна е разликата между такъв работник и онзи, който осъзнава, че трябва да бъде верен слуга. С каквато и работа да се захване, юношата трябва да бъде "прилежен в работата, ревностен по дух, служещ на Господа", защото неверният в най-малкото е неверен и в многото. (122.5)

Ако децата имат добра домашна подготовка, няма да се намират по улиците, обучавани от случайността, както мнозина други. Родителите, които обичат децата си по разумен начин, няма да допуснат те да израстат навикнали на мързел и невежи за извършване на домашните си задължения. Невежеството не е приемливо за Бога и е неблагоприятно за извършване на Неговото дело. (123.1)

63

МЪДРА УПОТРЕБА НА ВРЕМЕТО.

Където има изобилие от безделие, Сатана работи с изкушенията си, за да поквари живота и характера. Ако не е подготвен за полезен труд, младежът, бил той богат или беден, е в опасност, защото Сатана ще му намери работа по свой вкус. Юношите, които не са барикадирани с принципи, не гледат на времето като на скъпоценно съкровище, поверено им от Бога, за което човешките същества трябва да отговарят. (123.2)

Децата трябва да бъдат научени да използват времето си по най-добрия начин, да помагат на бащата и майката, да бъдат самостоятелни. Не трябва да се допуска да смятат себе си за твърде възвишени, та да не могат да

извършат някоя необходима работа. (123.3)

ЦЕНАТА НА ВРЕМЕТО Е НЕСМЕТНА.

Пропиляното време никога не може да се върне ... Избягването на прахосани моменти е съкровище. (123.4)

ДА СЕ ПОБЕДИ ВСЕКИ ЛЕНИВ НАВИК.

В Словото Си Бог е набелязал план за възпитание на децата, който родителите трябва да следват. Те трябва да учат децата си да надвиват всеки ленив навик. Всяко дете трябва да бъде научено, че има работа да върши в този свят. (124.1)

Лентяйството и безделието не са плодове на християнското дърво. (124.2)

Безгрижието е голямо проклятие. Бог е благословил човешките същества с нерви, органи, мускули, които не бива да допускаме да се увреждат поради бездействие, а да се укрепват и пазят здрави чрез движение. Да нямаш какво да правиш е голямо нещастие, защото безделието винаги е било и ще бъде проклятие за човешкото семейство. (124.3)

Деца, никога не бъдете неверни домоуправители вкъщи. Никога не отбягвайте дълга си. Тежката работа прави здрави мускули. Като помагате за успеха на семейството, вие бихте постигнали най-голямото благословение за себе си. (124.4)

ЗАЩО ПЪРВО РАБОТА, А ПОСЛЕ ИГРА?

Моята майка ме научи да работя. Често я питах: "Защо трябва винаги да върша толкова много работа преди да играя?" - "За да обучиш и подготвиш ума си за полезна работа и още - за да те пази от правене на бели. Когато пораснеш, ще ми благодариш за това." А когато една от моите внучки ми каза: "Защо трябва аз да плета? Баба плете.", аз отвърнах: "Би ли ми казала как бабите са се научили да плетат?" - "Ами започнали са, когато са били малки момичета". (124.5)

СТОЙНОСТТА НА ДНЕВНИЯ ГРАФИК.

Доколкото е възможно, добре е да размислите какво трябва да бъде свършено през деня. Направете си списък на нещата, които трябва да свършите, като предвидите време за всяко от тях. Нека всичко бъде направено внимателно, спретнато и завършено. Ако сега е ваш ред да оправите стаята, погрижете се те да се проветрят, а спалното бельо изложете на слънце. Определете си минути за извършване на работата и не спирайте, за да прочетете вестник или попаднала пред очите ви книга, но си казвайте: "Не, аз имам точно определени минути за тази работа и трябва да свърша работата си в определеното време." (124.6)

64

Нека бавните се постараят да се активизират, да станат по-бързи, по-енергични, като помнят думите на апостола: "нелениви в бизнеса, ревностни по дух, служещи на Господа". (125.1)

Ако сега ви е ред да пригответе вечерята, внимателно пресметнете необходимото време за приготвяне на храната, за да я сервирате правилно и навреме. Да сте готови с яденето пет минути по-рано от определеното време е по-препоръчително от пет минути по-късно. Но ако движенията ви са бавни и мудни, ако сте отпуснати по навик, ще правите работата много по-разточителна, колкото и бърза да е тя. Дълг на бавните е да станат по-експедитивни. Ако се реформират, могат да победят своите навици за суетене и разтакаване. При миенето на съдовете може да бъдат внимателни и същевременно бързи. Упражнявайте волята си целенасочено и ръцете ще се движат по-бързо. (125.2)

СМЕСВАЙТЕ ФИЗИЧЕСКОТО С ИНТЕЛЕКТУАЛНОТО.

Когато при мен са идвали деца в семейството ми, често са казвали: "Майка ми не ми дава да мия съдове". Аз казвам: "Ами да го направим вместо теб, а ти да си платиш половин долар за престоя?" - "О, не, мама не иска да плаща повече за мен". "Добре тогава", - често казвам аз, "ти можеш да станеш сутринта и да ги измиеш сам. Вместо майка ти да става и да ти приготвя закуска сутрин, докато лежиш в леглото, ти трябва да

кажеш: "Мамо, не ставай сутринта. Ние ще свършим тази работа и ще се заемем с тези задължения." Ти трябва да оставиш хората с посивели коси да си почиват сутрин." (125.3)

Защо не се прави така? Къде е грешката? Тя е в родителите, които са позволили на децата си да не носят никакъв товар в семейството. Когато тези деца отидат на училище, те казват: "Мама каза, че не иска да работя." Такива майки са глупави. Те развалят децата си и после ги пращат на училище да развалят и другите деца ... Работата е най-добрата дисциплина за тях. Тя не е по-трудна за тях, отколкото за майките им. Сменяйте физическата работа с умствена и силите на интелекта ще се развият много по-добре. (126.1)

ИЗМИСЛЯЙТЕ НАЧИНИ.

Родителите трябва да измислят начини и средства, за да държат децата си заети с ползотворен труд. Нека на децата се даде малко парче земя за обработване, за да могат и те да дадат нещо като доброволен принос. (126.2)

Позволявайте им да ви помагат по всякакъв начин и им покажете, че оценявате помощта им. Нека чувстват, че са част от семейната фирма. Учете ги да използват ума си колкото е възможно повече и така да планират работата си, че да я свършват бързо и добре. Учете ги да работят енергично и с готовност, да спестяват време, така че нито минута да не бъде изгубена от часовете, определени за работа. (126.3)

ТРУДЪТ Е БЛАГОРОДНО НЕЩО.

Нека да научим малчуганите да ни помагат, докато ръцете им са малки и силата им - нищожна. Нека отпечатаме в умовете им факта, че трудът е благороден, че е определен за човека от небето, че е възложен на Адам в Едем като необходим за здравето развитие на ума и тялото му. Нека ги научим, че невинното удоволствие е двойно по-приятно, ако идва след активен труд. (127.1)

65

Глава 22

Прилежност и постоянство

ЗАДОВОЛСТВО ОТ ЗАВЪРШЕНАТА РАБОТА.

Децата често започват да правят нещо с ентузиазъм, но като се объркат или уморят от него, пожелават да сменят играта и да се захванат с нещо ново. Така те може да захванат няколко неща и като се срещнат с малко обезкуражение, ги захвърлят. Така минават от едно нещо на друго, като нищо не усъвършенстват. Родителите не трябва да позволяват любовта към промяната да ръководи децата им. Не трябва да бъдат толкова ангажирани с други неща, че да нямат време да дисциплинират търпеливо и да развиват умовете им. Няколко думи за насърчение или малко помощ в подходящ момент може да преодолеят трудността и обезсърчението, а задоволството, което ще извлекат, като видят работата си завършена, ще ги подтикват към по-големи замисли. (128.1)

Много деца поради липса на окуражителни думи или на малко помощ към усилията им, се обезсърчават и постоянно променят едно нещо с друго. Пренасят този тъжен дефект и в зрелия си живот. Пропускат да постигнат успех във всяко нещо, с което се захванат, защото не са били научени да постоянстват при обезсърчителни обстоятелства. Така целият живот на много хора се оказва неуспех, защото не са имали правилна дисциплина от малки. Възпитанието, получено в детството и в юношеството, повлиява цялата им бизнес кариера в зрелия живот и тяхната религиозна опитност носи подобен печат. (128.2)

НАВИЦИТЕ НА БЕЗГРИЖИЕ СЕ ПРЕНАСЯТ В ПО-КЪСНИЯ ЖИВОТ.

Децата, които са били глезени, на които е угаждано, винаги ще очакват да получават същото, и ако това не стане, се обезкуражават и отчайват. Този нрав ще се види и в целия им живот. Те ще бъдат безпомощни, ще

се облягат на други за помощ, ще очакват да бъдат любимци на други и да упоават на тях. И ако срещнат съпротива, дори когато вече са пораснали и станали зрели хора, те се смятат оцетени и така преминават живота си в тревога, едва способни да носят собствената си тежест, често мъморещи и раздражителни, и никой не може да им угоди. (128.3)

РАЗВИЙТЕ НАВИЦИ НА ПРИЛЕЖНОСТ И ЕКСПЕДИТИВНОСТ.

От майка си децата трябва да научат навици на спретнатост, загриженост и услужливост. Да се допусне едно дете да върши една работа за един или два часа, когато може да бъде извършена лесно само за половин час, това означава да му се позволи да оформи навици на разтакаване. Навиците на трудолюбие и внимание ще бъдат неизказано благословение за юношата в по-голямото училище на живота, в което трябва да влезе, когато порасне. (129.1)

66

СЪВЕТ ОСОБЕНО КЪМ МОМИЧЕТАТА.

Друг дефект, който ми е причинявал много неудобство и тревога, е навикът на някои момичета да си бърборят, да прахосват скъпоценното си време в разговори за несъществени неща. Докато момичетата са увлечени в разговора, работата им изостава. Тези неща са смятани за дребни и недостойни да бъдат отбелязвани. Но мнозина се заблуждават относно това какво представляват малките неща. Малките неща имат важна връзка с голямото цяло. Бог не пренебрегва безкрайно малките неща, които имат значение за благоденствието на човешкото семейство. (129.2)

ВАЖНОСТТА НА "МАЛКИТЕ НЕЩА".

Никога не подценявайте важността на малките неща. Те учат на истинска дисциплина в живота. С тях душата се подготвя да израсне в подобие на Христос или да носи подобие на лукавия. Бог ни помага да изградим навици на мислене, говорене, гледане и действие, които ще свидетелстват на всички, че ние сме били с Исус и сме научени от Него. (129.3)

НАПРАВЕТЕ ОТ ГРЕШКИТЕ СИ СТЬПАЛО.

Нека децата бъдат научени, че всяка грешка, всеки пропуск, всяка трудност, които са победени, стават стъпало към по-добри и по-висши неща. Чрез такива опитности всички, които някога са направили живота си да си струва да се живее, са придобили успех. (130.1)

Глава 23

Себеотрицание, несебелюбие и загриженост

УРОЦИ, КОИТО СА НУЖНИ ВЪВ ВСЕКИ ДОМ.

Във всеки дом трябва да бъдат научени уроци на себеотрицание. Бащи и майки, научете децата си да бъдат пестеливи. Научете ги да спестяват стотинки за мисионското дело. Христос е нашият пример. Заради нас Той стана беден, за да може ние да се обогатим чрез Неговата бедност. Той учеше, че всички трябва да бъдат заедно в любов и единство, да работят, както Той работеше, да се жертват, както Той се жертваше, да се обичат като деца на Бога. (13 1.1)

Научете урока на себеотрицанието. Научете и децата си на него. Всичко, което може да бъде спестено чрез себеотрицание, е нужно сега в делото. Страдащите трябва да бъдат утешени, голите - облечени, гладните - нахранени. Истината за това време трябва да бъде разкрита на ония, които не я знаят. (131.2)

67

ЖЕРТВАТА ТРЯБВА ДА СТАНЕ НАВИК.

С думи и пример научете децата си на себеотрицание, пестеливост, на широко сърце и на увереност в себе си. Всеки, който има истински характер, ще бъде подготвен да се бори с трудностите и ще бъде внимателен да

следва думите: "Така казва Господ." Хората не са приготвени да разбират задължението си към Бога, докато не се научат в Христовото училище да носят Неговото иго на ограничение и послушание. Жертвата е самото начало на нашето дело за напредъка на истината и в създаването на институциите. То е важна част от възпитанието. Жертвата трябва да стане навик при изграждането на целия ни характер в този живот, ако искаме да имаме сграда не направена с ръце, а вечна в небето. (131.3)

КУТИЯ ЗА СЕБЕОТРИЦАНИЕ.

Деца трябва да бъдат научени на себеотрицание. Веднъж, когато говорих в Нашвил, Господ ми даде светлина по този въпрос. Тя блесна пред мене с голяма сила - че всеки дом трябва да има една кутия за себеотрицанието и в нея децата трябва да бъдат научени да пускат стотинки, които иначе биха били похарчени за сладкиши и за други ненужни неща. (132.1)

ДЕЦАТА НЕ БИВА ДА БЪДАТ В ЦЕНТЪРА НА ВНИМАНИЕТО.

Деца на две или четири години не трябва да бъдат насърчавани, че трябва да имат всичко, което пожелаят. Родителите трябва да ги научат на уроци на себеотрицание и никога да не се отнасят с тях по такъв начин, че да се мислят за център, около който всичко друго се върти. (132.3)

Много деца са наследили егоизъм от родителите си, но родителите трябва да се стараят да изкоренят всеки корен от тази зла тенденция на естеството им. Христос изговори много укори към алчните и егоистите. Родителите трябва да се стараят при първата проява на егоистични черти на характера било в тяхно присъствие или в общуване с други деца да ограничат и изкоренят тези черти от характера на децата си. (132.4)

Някои родители посвещават много време и внимание, за да забавляват децата си, но те трябва да бъдат научени да се забавляват сами, да уражняват собственото си мислене и умение. Така ще се научат да бъдат доволни от много прости удоволствия. Те трябва да бъдат научени да понасят смело малките си разочарования и тежки изпитания. Вместо да привличат вниманието към всяка дребна болка или раничка, отклонете вниманието им, научете ги да отминават с лекота малките безпокойства или неудобства. (132.5)

БЛАГОДАТТА НА ЗАБРАВЯНЕТО НА СЕБЕ СИ.

Една от характерните черти, която трябва особено да бъде подхранвана и развивана във всяко дете, е забравянето на себе си, което дава на живота такава несъзнателна благодат. От всички превъзходни черти на характера тази е най-красивата и за всеки истински живот е една от най-важните характерни черти, (133.1)

ИЗУЧАВАЙТЕ КАК ДА ПРЕПОДАВАТЕ НА ДЕЦАТА ЗАГРИЖЕНОСТ ЗА ДРУГИТЕ.

Те отрано трябва да свикнат на смирение, себеотрицание и загриженост за щастието на другите. Трябва да бъдат научени да покоряват прибързания

68

си гняв, да въздържат гневните думи, да проявяват неизменна любезност, такт и самообладание. (133.2)

Колко внимателно родителите трябва да ръководят децата си, за да противодействат на всяка склонност към егоизъм! Те трябва постоянно да подсказват пътища, по които децата им да станат загрижени за другите и да се научат да помагат на майка си и на баща си, които правят всичко за тях. (133.3)

Глава 24

Пестеливост и загриженост

ИЗОСТАВЕТЕ НАВИЦИТЕ НА ЕКСТРАВАГАНТНОСТТА.

Научете децата си, че Бог има изисквания върху всичко, което притежават и че нищо не може да избегне от Неговите изисквания. Всичко им

е само поверено, за да покажат дали ще бъдат послушни. Парите са необходимо съкровище. Нека да не бъдат разпилявани за ония, които не се нуждаят от тях. Някой се нуждае от вашите доброволни дарения.... Ако вие имате навици на екстравагантност, прекратете ги, изхвърлете ги от живота си колкото е възможно по-скоро. Ако не направите това, ще претърпите банкрут за вечността. А навиците на пестеливост, трудолюбие и трезвеност дори в този свят са по-добрата част за вас и за вашите деца, отколкото едно богато наследство. (134.1)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ НА ПЕСТЕЛИВОСТ.

Светлината, която ми е дадена сега от Господа е, че ние трябва да внимаваме да не прахосваме нашето скъпоценно време и пари. Много неща може да допаднат на нашето въображение, но трябва да се пазим от разхищаване на пари за това, което не е хляб. Ние ще се нуждаем от много средства за решителен напредък на делото в нашите градове. Всеки трябва да вземе участие в Господното дело. Родителите трябва да наставляват децата си на пестеливост, за да може по-младите членове на стадото да се научат да споделят отговорностите за подкрепа на Божието дело в това време. (134.2)

ЛЮБОВТА НЕ СЕ ИЗРАЗЯВА В ЕКСТРАВАГАНТНОСТ.

Практикувайте пестеливост в домовете си. Мнозина подхранват идоли и им се покланят. Захвърлете егоистичното си удоволствие. Недейте, моля ви да използвате средства за украсяване на вашите къщи, защото това са Божии пари и те ще бъдат изискани от вас. Родители, заради Христос не използвайте Господните пари , за да задоволявате прищевките на децата си.

Не ги учете да следват модата, за да придобият влияние в света. (134.3)

69

Не учете децата си да мислят, че вашата любов към тях трябва да се изразява в угаждане на тяхната гордост, екстравагантност и любов към показ. Не е време сега да се измислят начини как да се използват парите. Вашите способности за разсъждение трябва да бъдат максимално използвани, за да видите как може да спестявате. (135.1)

ХРИСТОВИЯТ УРОК ПО ПЕСТЕЛИВОСТ.

Има един урок за нас в нахранването на петте хиляди души, урок с особено приложение за времето, когато сме поставени в изпитващи обстоятелства и сме принудени да практикуваме строга пестеливост. Като извърши чудото и задоволи глада на множеството, Христос обърна внимание останалата храна да не бъде изхвърлена. (135.2)

Той каза на учениците: "Съберете къшеите, за да не се изгуби нищо." Макар да притежаваше всички ресурси на небето под Своя заповед, Той не искаше да остави нито къшей хляб да бъде похабен. (135.3)

НЕ ИЗХВЪРЛЯЙТЕ НИЩО ПОЛЕЗНО.

Нищо, което може да бъде използвано, не бива да се изхвърля. Ще бъде нужна мъдрост, предвидливост и постоянна грижа. Представено ми бе, че неспособността да се спестява в малките неща е една от причините, поради които много семейства страдат от липса на необходимото за живота. (135.4)

ТЕ НИКОГА НЕ СЕ НАУЧИХА НА ПЕСТЕЛИВОСТ.

Има много работа да се върши за Господа, а мъжете, които биха могли да заемат високи постове в Божието дело, отпаднаха, защото никога не са се научили на пестеливост. Те не ограничаваха своите желания в рамките на приходите си, когато влязоха в делото и прахосническите им навици се оказаха за погубление на тяхната полезност в делото.. (135.5)

КАК ДА СЕ НАУЧИМ НА ПРАВИЛНА УПОТРЕБА НА ПАРИТЕ.

Нека всеки юноша и всяко дете да бъдат научени не само да решават измислени задачи, но и да водят точна сметка за собствените си приходи и разходи. За да се научат на правилна употреба на парите, били дадени от родителите или изкарани от самите тях, нека момчетата и момичетата

да бъдат научени да избират и купуват сами собственото си облекло и необходимите си книги и други неща, и като водят сметка за тези разходи, те ще се научат по-добре от всеки друг начин каква е стойността и ползата от парите. (136.1)

СТОЙНОСТТА НА ВОДЕНЕТО НА СМЕТКА.

Когато са много малки, децата трябва да бъдат научени да четат, да пишат, да разбират числата, да водят своя собствена сметка. Те може да продължат да напредват стъпка по стъпка в това знание. (136.2)

НЕКА ДЕЦАТА БЪДАТ НАУЧЕНИ ДА СИ ВОДЯТ СМЕТКА.

Това ще ги направи способни да бъдат точни. Момчето - прахосник ще бъде прахосник - мъж. Суетното, егоистично, загрижено само за себе си момиче, ще стане също такава жена. Ние трябва да помним, че има и други юноши, за които сме отговорни. Ако научим нашите деца на правилни навици, чрез тях можем да повлияем на други. (136.3)

70

Глава 25

Простота

УЧЕТЕ ГИ НА ЕСТЕСТВЕНА ПРОСТОТА.

Малките трябва да бъдат научени в детска простота. Те трябва да се научат да бъдат доволни от малките полезни задължения, удоволствия и преживявания, естествени за възрастта им. Детството отговаря на кълна в притчата, а той има своята особена красота. Децата не бива да бъдат насилвани към предварителна зрелост, но трябва колкото е възможно по-дълго да задържат свежестта и благодатта на ранните си години. Колкото по-спокоен и прост е животът на детето, колкото по-свободно от изкуствени въздействия расте в хармония с природата, толкова по-благоприятно е това за умствените способности и за духовните му сили. (139.1)

Родителите трябва със собствения си пример да насърчават изграждането на навици на простота и да отдръпват децата си от изкуствения към естествения живот. (139.2)

НЕПРЕСТОРЕНИТЕ ДЕЦА СА НАЙ-ПРИВЛЕКАТЕЛНИ.

Ония деца са най-привлекателни, които са естествени и непресторени. Не е мъдро да се отдава на децата специално внимание. Суетата не бива да се насърчава с възхвала, изразена чрез погледи, думи и действия, нито децата трябва да бъдат обличани по скъп и показан начин. Това насърчава гордостта им и събужда завистта на приятелчетата им. Научете децата, че истинското украшение не е външно. "Тяхното украшение да не е външно, т.е. плетене на косата, кичене със злато или обличане със скъпи дрехи, а скритият в сърцето живот, с нетленното украшение на кротък и тих дух, което е скъпоценно пред Бога" 1 Петр. 3:3,4. (139.3)

ТАЙНАТА НА ИСТИНСКОТО ОЧАРОВАНИЕ.

Момичетата трябва да бъдат научени, че истинското женско очарование не е само в красотата на формите или на лицето, нито в притежаването на украшения, но в кротък и смирен дух, в търпение, щедрост, доброта и желание да работят и страдат за другите. Те трябва да учат с някаква цел, да живеят с някаква цел, да се доверяват на Бога и да се боят от Него и да уважават родителите си. Когато пораснат с годините, те ще бъдат с по-чист ум, по-самоуверени и обичани. Ще бъде невъзможно да деградира такава жена. Тя ще избегне изкушенията и изпитанията, които са съсипали мнозина. (140.1)

СЕМЕНА НА СУЕТАТА.

В много семейства семената на суетата и егоизма се сеят в сърцата на децата почти от бебешка възраст. Неумелите им малки думички и действия са възхвалявани и коментирани в тяхно присъствие и повтаряни с

71

преувеличение пред другите. Малките забелязват това и се изпълват с чувство за собствената си важност. Позволяват си да прекъсват разговора на възрастните и стават дръзки и безсрамни. Ласкаене и глезене подхранват тяхната суета и желания, докато най-малките често поставят под свой контрол цялото семейство, включително бащата и майката. (140.2)

Нравът, оформен от този вид възпитание, не може да бъде отстранен, когато детето порасне Той пораста с неговото израстване и това, което е било забавно у бебето, става осъдително и зло в мъжа или жената. Те се стараят да управляват приятелите си и ако им отказват да се отдават на техните желания, се смятат оскърбени и ошетени. Това е , защото са били глезени в своя вреда в юношеството си, вместо да бъдат научени на себеотрицанието, необходимо за понасяне на трудностите и тежките изпитани на живота. (140.3)

НЕ ПОДХРАНВАЙТЕ ЛЮБОВТА ИМ КЪМ ПОХВАЛИ.

Деца имат нужда от оценяване, съчувствие и насърчение, но внимавайте да не подхранвате любов към похвалите ... Родителят или учителят, който има в предвид истинския идеал на характера и възможностите за придобиването му, не може да подхранва или насърчава у децата доволство от себе си. Той няма да насърчава у юношата желанието или усилието за показ, да покажат своята способност или умение. Този, който гледа по-високо от себе си, ще бъде смирен, но ще притежава едно достойнство, което не се унижава или наранява от външен показ или човешко величие (141.1)

НАСЪРЧЕТЕ ПРОСТОТАТА В ХРАНЕНЕТО И ОБЛЕКЛОТО.

Родителите имат свята длъжност да поучават децата си и да им помагат да носят бремето на домашните грижи, да бъдат доволни от здравословна и проста храна и от спретнати и нескъпи дрехи. (141.2)

О, ако можеха майките и бащите да осъзнаят своята отговорност пред Бога! Каква промяна би настанала в обществото! Деца не биха били покварени от похвали и глезене и не биха били направени суетни от угаждане с облеклото. (141.3)

НАУЧЕТЕ ГИ НА ПРОСТОТА И ДОВЕРИЕ.

Трябва да учим децата си на уроци на простота и доверие. Трябва да ги учим да обичат Бога, да се боят от Него и да Го слушат. Във всичките планове и намерения на живота им Неговата прослава трябва да бъде на първо място. Неговата любов трябва да бъде източник на всяко действие. (141.4)

ХРИСТОС - НАШ ПРИМЕР.

Исус, нашият Изкупител, вървя по земята с достойнството на цар, но бе кротък и смирен по сърце. Той бе светлина и благословение във всеки дом, защото внасяше в него бодрост, надежда и кураж. О, да бихме могли да бъдем доволни с по-малко сърдечни копнежи и стремежи към неща, трудни за придобиване, с които да украсяваме домовете си, докато това, което Бог оценява повече от скъпоценност - кротък и смирен дух, не се подхранва. Благодатта на простотата, кротостта и истинската обич може да направи рай от най-скромния дом. По-добре е да се издържи с бодрост всяко неудобство, отколкото да се наруши мира и доволството. (141.5)

72

Глава 26

Такт и въздържаност

ТАКТИЧНОСТТА ЗАПОЧВА У ДОМА.

[Забележка: Вижте стр. 626-629, главата "Тактичност и доброта"] Родители, научете ги да показват милост и доброта помежду си. Не допускайте егоизъм да живее в сърцата им или да намери място в дома. (143.1)

Юношата, който расте безгрижен и груб в думи и маниери, разкрива характера на домашното си възпитание. Родителите не са осъзнали важността

на своето домоуправителство. Жетвата, която са посяли, е узряла. (143.2)

ПРИНЦИПИТЕ НА НЕБЕТО ДА ВЛАДЕЯТ.

Принципите на небето трябва да бъдат въведени в управлението на дома. Всяко дете трябва да бъде научено да бъде възпитано, съчувствително, изпълнено с обич, милостиво, тактично, добросърдечно. (143.3)

Когато всички са членове на царското семейство, ще има истинска любезност в домашния живот. Всеки член на семейството ще се старее да постъпва по начин, приятен за другите. (143.4)

НАУЧЕТЕ ГИ С ПРЕДПИСАНИЕ И ПРИМЕР.

Родителите, както и по-възрастните, също са изложени на изкушения, но като по-стари членове на семейството трябва с предписание и пример да показват уроци на тактичност, насърчение, привързаност и вярно изпълнение на всекидневните задължения. (143.5)

УВАЖЕНИЕ КЪМ УМОРЕНИТЕ НОЗЕ, ДОБЛИЖАВАЩИ СВОЯТА ПОЧИВКА.

Бог е особено загрижен за възрастните. Той казва: "Белите коси са венец на слава, когато се намират по пътя на правдата." Притчи 16:31. Те разказват за извоюваните битки и за спечелените победи, за носенето на тежести и за устояване на изкушенията. Разказват за уморените нозе, доближаващи почивката си, за местата, които скоро ще бъдат освободени. Помогнете на децата да мислят така и те ще смекчат пътеката на възрастните със своята любезност и уважение и ще внесат благодат и красота в младия си живот, когато спазват заповедта да стават пред побелялата глава и да почитат лицето на стар човек. Левит 19:32. (144.1)

НАУЧЕТЕ ГИ НА ВЪЗДЪРЖАНОСТ И СМИРЕНИЕ.

Гордост, себеизтъкване и дързост са особените характеристики на децата в наше време, проклятие на възрастта им. Светите уроци на скромност и смирение трябва да бъдат дадени на децата и у дома, и в съботното училище. (144.2)

Няма ли вие, към които аз се обръщам с тези думи, да внимавате какво наставление давате? Нека родителите бъдат предупредени да не бъдат дръзки в говорене, но да са скромни и въздържани. Да са бързи в слушане

73

на нещата, от които ще се възползва душата, и бавни в говорене, освен ако представят Христос и свидетелстват за истината. Покажете им скромно и смирено поведение. (144.3)

ЗАЩИТА ЗА БЛАГОДЕТЕЛТА.

Подхранвайте съпоценния и безценен дух на скромността. Това ще опази добродетелта. Чувствам се принудена от Господния дух да увеща сериозно моите сестри, които изповядват набожност, да подхранват скромност в държанието си и въздържаност. Питали са ме кога нашите млади сестри ще постъпват по подходящ начин. Знам, че няма да има решителна промяна към по-добро, ако родителите не разбират важността от по-голяма грижовност във възпитанието на децата си по правилния начин. Научете ги да постъпват въздържано и скромно. (144.4)

ИСТИНСКА БЛАГОДАТ.

Най-истинската благодат на едно дете се състои в скромността и послушанието му - във внимателните му уши към думите на наставлението, в изпълнените с желание сърце и ръце да върви и да работи в пътя на дълга. Истинската набожност на едно дете ще намери своята награда дори в този живот. (145.1)

Глава 27

Бодрост и благодарност

НЕКА ЕДНО СЛАДКО ВЛИЯНИЕ ДА ВЛАДЕЕ ДОМА.

Повече от всичко друго нека родителите да обкръжават децата си с

бодрост, любезност и обич. Един дом, където обитава любовта и където тя е изразена в погледи, думи и дела, е място, където ангелите с удоволствие извяват присъствието си. (146.1)

Родители, нека слънчевата светлина на любовта, бодростта, щастливото удоволствие да влязат в сърцата ви и нека Неговото сладко, ободряващо влияние да бъде у дома ви. Изразявайте нежен и търпелив дух и насърчавайте същото и у децата си, като развивате всички благодатни черти, които ще изпълнят със светлина домашния живот. Така създадената атмосфера ще бъде за децата като въздуха и слънцето за растителния свят, ще способства за здравето и силата на ума и на тялото им. (146.2)

НЕКА ЛИЦЕТО БЪДЕ БОДРО.

Няма нищо мрачно в Исусовата религия. Докато незначителни и насмешливи думи трябва внимателно да се избягват, има една сладка почивка и мир в Исус, които ще бъдат изразени на лицето. Християните няма да бъдат мърморещи, подтиснати и отчаяни. Те трябва да бъдат трезви, но

74

ще показват бодрост, която само благодатта може да даде. (146.3)

Децата са привлекателни с бодрото си и слънчево поведение. Покажете им милост и любезност и те ще проявят същия дух към вас и помежду си. (146.4)

Научете душата на бодрост и благодарност към Бога за голямата Му любов, с която Той ни възлюби ... Християнската бодрост е самата красота на светостта. (146.5)

ГОВОРЕТЕ ПРИЯТНИ И НАСЪРЧИТЕЛНИ ДУМИ.

Насърчителните думи костват не повече от неприятните и мрачни думи. Вие нали не обичате да ви се говорят груби думи? Помнете, че когато говорите такива думи, се чувства остро им жило. Родители, въведете практическата набожност в дома си. Ангелите не са привлечени в дом, където царува несъгласие. Научете децата си да говорят думи, които ще донесат слънчева светлина и радост. (147.1)

НАСЪРЧЕТЕ ЩАСТЛИВО РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА УМА.

Ако има някой, който трябва да бъде постоянно благодарен, това е християнинът. Ако има някой, който се радва на щастие дори в този живот, това е верният последовател на Христос. Дълг на Божиите деца е да бъдат бодри. Те трябва да насърчават щастливо разположение на ума. Бог не може да бъде прославен от децата Си, ако те живеят постоянно под облак и хвърлят сянка, където и да отидат. Християнинът трябва да излъчва слънчева светлина, а не да бъде сянка. Той ще има бодро изражение на лицето. (147.2)

Децата мразят мрака на облаците и тъгата. Техните сърца откликват на радостта, бодростта и любовта. (147.3)

УСМИХВАЙТЕ СЕ, РОДИТЕЛИ, УСМИХВАЙТЕ СЕ.

Някои родители, а и някои учители, изглежда забравят, че и самите те някога са били деца. Те са достойни, студени и несъчувствителни. Лицата им обикновено носят тържествен и укорителен израз. Детската податливост, безпокойната дейност на младия живот, не са извинение в техните очи. Малки недоразумения те смятат за тежки грехове. Такава дисциплина не е Христоподобна. Децата, така възпитани, се боят от своите родители и учители, но не ги обичат, не им се доверяват и не споделят с тях детските си преживявания. Някои от най-ценните качества на ума и сърцето им са замразени до смърт, както нежно растение сред зимните виелици. (147.4)

УСМИХВАЙТЕ СЕ, РОДИТЕЛИ, УСМИХВАЙТЕ СЕ, УЧИТЕЛИ!

Ако вашето сърце е тъжно, нека лицето ви да не разкрива този факт. Нека слънчевата светлина от едно обичащо и благодарно сърце грее на лицето ви.

Оставете вашето желязно достойнство, приспособете се към детските нужди и ги накарайте да ви обичат. Вие трябва да спечелите тяхната обич,

ако искате да запомнят религиозните истини в сърцата си. (148.1)

ПОДХОДЯЩА МОЛИТВА.

Направете работата си приятна с песни на възхвала. Ако искате да имате чист доклад в небесните книги, никога не се карайте. Нека нашата всекидневна молитва бъде: "Господи, научи ме да направя най-доброто,

75

на което съм способен. Дай ми сила и бодрост" ... Въведете Христос във всичко, което правите. Нека животът ви бъде изпълнен със светлина и благодарност. Нека да направим най-доброто, на което сме способни, за да изживим бодрост в службата на Господа със сърца, изпълнени с Неговата радост. (148.2)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ ДА БЪДАТ БЛАГОДАРНИ.

"Ти трябва да се радваш на всяко добро нещо, което Господ твоят Бог ти е дал". Благодарност и хвала трябва да бъдат изразени към Бога и за временните благословения, и за всички утешения, с които Той ни дарява. Бог би желал всяко семейство, което Той подготвя да живее в небесните жилища горе, да Му отдава слава за богатите съкровища на Неговата благодат. Ако децата в своя домашен живот са научени да бъдат благодарни към Дарителя на всички добри неща, ние ще видим един елемент на небесна благодат, изявен в нашите семейства. Бодростта ще се вижда в домашния живот и от такива домове юношите ще идват с дух на респект и почитание в училищната стая и в църквата. Ще присъстват в светилището, където Бог се среща със Своя народ и ще почитат всички елементи на Неговото поклонение с благодарност и възхвала за всички дарове на Неговото провидение. (148.3)

Ако Словото на Господа беше така стриктно спазвано, както когато беше дадено на древния Израил, бащите и майките щяха да дадат на децата си пример, който би бил с най-висша стойност. Всяко временно благословение трябва да се приема с благодарност и всяко духовно благословение да стане двойно по-скъпоценно поради оценяването му от всеки член на семейството, осветен от словото на истината. Господ Исус е близо до ония, които така оценяват Неговите благодатни дарове, като проследяват, че всичките им добри неща идват от доброжелателния, обичаш и грижовен Бог и Го признават като велик Източник на всяка утеха и подкрепление ,неизтощим Извор на благодат. (149.1)

76

Глава 28

ИСТИННОСТ

НЕКА РОДИТЕЛИТЕ БЪДАТ ОБРАЗЕЦ НА ИСТИННОСТ.

Родители и учители, бъдете верни на Бога. Нека вашият живот не бъде ръководен от измамни навици. Нека не се намира измама в устата ви. Макар и да бъде неприятно понякога, нека вашите пътища, вашите думи и дела да показват правота в очите на светия Бог. О, ефектът от първия урок на измамата е ужасен! Някой ще твърди ли, че е син или дъщеря на Бога, като се отдава на измамни навици и на лъжа? (150.1)

Никога не допускайте децата ви да имат причина да кажат: "Мама не каза истината. Татко не каза истината." Когато вие бъдете изпитани в небесното съдилище, ще бъде ли написано срещу вашето име "измамник"? Вашето потомство ще бъде ли извратено от примера на ония, които трябва да го водят в пътя на истината? Вместо това няма ли обръщащата сила на Бога да влезе в сърцата на майките и на бащите? Няма ли Светият Дух на Бога да бъде допуснат да направи знак върху техните деца? (150.2)

Не може да се очаква децата да бъдат съвършено безгрешни, но има опасност чрез немъдро ръководство родителите да унищожат откровеността, която трябва да отличава живота на детето. С думи и дела родителите трябва да направят всичко възможно, за да опазят безукорна простота.

Когато децата израснат, родителите не трябва да дават нито най-малък повод за посяване на семето, което ще се развие в измама и фалш и ще съзрее в навици на неистинност. (150.3)

НИКОГА НЕ ИЗВЪРТАЙТЕ.

Родителите трябва да бъдат образец на истинност, защото това е всекидневен урок, който трябва да отпечата върху сърцето на детето. Неотклонен принцип трябва да ръководи родителите при всички дела на живота, особено при възпитанието и обучението на децата им. "Дори едно дете се познава по делата си - дали делата му са чисти и дали са прави." (151.1)

Една майка, на която липсва разсъждение, която не следва ръководството на Господа, може да научи децата си да бъдат измамници и лицемери. Чертите на характера, които така се създават, може да станат така упорити, че лъжата ще стане естествена като дишането им. Те ще се преструват на искрени и истинни. (151.2)

Родители, никога не извъртайте. -Никога не казвайте една неистина с думи или с дела. Ако искате вашето дете да бъде искрено, бъдете искрени и вие самите. Бъдете праведни и неотклонни. Не бива да допускате дори една малка измама. Тъй като майките са свикнали да лъжат и да бъдат неискрени, детето следва примера им. (151.3)

77

НЕИСКРЕНОСТТА СЕ ПРИЧИНЯВА ОТ ГРУБИ ДУМИ.

Не ставайте нетърпеливи с децата си, когато те сгрешат. Когато ги поправяте, не говорете с избухване и с грубост. Това ги обърква и ги кара да се боят да казват истината. (151.4)

Глава 29

Честност и благочестие

ЧЕСТНОСТТА ДА БЪДЕ ПРАКТИКУВАНА И ПРЕПОДАВАНА.

Важно е честността да бъде практикувана във всички детайли от живота на майката. При обучението на децата си е важно тя да научи младите момчета и момичета никога да не извъртат истината и да не измамват, дори и най-малко. (152.1)

СТАНДАРТЪТ, КОЙТО БОГ ИЗИСКВА.

Бог изисква хората, които са на Негова служба, които са под Неговото знаме, да бъдат така стриктно честни, неотклонни в характер, че техните езици никога да не изговарят подобие на истината. Езикът трябва да бъде искрен, очите трябва да са искрени, делата трябва да бъдат напълно такива, каквито Бог препоръчва. Ние живеем пред очите на един свят Бог, който тържествено заявява: "Зная делата ти". Божественото око е винаги над нас. Ние не можем да скрием едно дело на неправда от Бога. Бог е свидетел на всяко наше дело - тази истина малцина осъзнават. (152.2)

Които осъзнават своята зависимост от Бога, ще открият, че трябва да бъдат честни с ближните си и повече от всичко трябва да бъдат честни с Бога, от Когото идват всички благословения на живота. Избягването на ясните Божии заповеди относно десетъците и приносите се отбелязва в небесните книги като ограбване спрямо Него. (152.3)

ЧЕСТНИ ВЕЗНИ И МЕРКИ.

Един честен човек според мярката на Исус ще проявява неотклонно благочестие. Измамни везни и фалшиви мерки, с които някои се стараят да спечелят в света, са отвратителни пред Божиите очи. Твърдото благочестие блести като злато сред нечистотата и боклука на света. Измама, фалш и неверност може да бъдат замазани и прикрити от човешките очи, но не и от Божиите. Ангелите Божии, които наблюдават развитието на характера и измерват моралното му достойнство, докладват в небесните книги тези малки престъпления, които разкриват характера. (152.4)

ЧЕСТНИ ВЪВ ВРЕМЕТО И ПАРИТЕ.

Нужни са хора, които имат чувство за справедливост даже и в най-малките неща. Това няма да им позволи некоректност в използване на

78

времето и парите, защото ще осъзнават, че това са средства, които принадлежат на Бога. Те няма да злоупотребят с присвояване дори на един цент. Хора, които ще бъдат праведни и верни, точни, грижовни и прилежни в своята работа в отсъствие на работодателя си, както и в присъствието му, ще доказват със своята верност, че не са само угодници на човеци и слуги за пред хората, но са съзнателни, верни и истинни работници, които извършват правото не за човешка похвала, но поради това, че обичат и избират правото, поради едно високо чувство за своето задължение към Бога. (153.1)

ТОЧНО КАКВОТО ИСКАТЕ ДРУГИТЕ ДА МИСЛЯТ ЗА ВАС.

Във всяка бизнес сделка един християнин ще бъде праведен, както би искал и неговите братя да мислят, че е . Неговото поведение се ръководи от принципи. Той не заговорничи, затова няма нищо, което прикрива, няма нищо, за което да бъде критикуван, изпитан, но неговото неотклонно благочестие ще грее като чисто злато. Той е благословение за всички свързани с него, защото на думата му може да се има доверие. Той е човек, който няма да се възползва от своя близен. Той е приятел и благословение за всички и неговите близки полагат доверие в съвета му. Един истински честен човек никога няма да се възползва от слабостта и невежеството, за да напълни собствената си кесия. (153.2)

НЕ ПОЗВОЛЯВАЙТЕ ОТКЛОНЕНИЕ ОТ СТРИКТНАТА ЧЕСТНОСТ.

Във всяка бизнес сделка бъдете абсолютно честни. Никога не изкушавайте, никога не измамвайте и не извъртайте истината и в най-малките неща. Понякога едно естествено желание може да въведе изкушение да се отклоните от правата пътека на честността, но не се отклонявайте нито на косъм. Ако по някакъв начин вие заявите какво ще направите, а след това ви се стори, че това ще бъде загуба за вас, не променяйте нито на косъм от обещаното, не се отклонявайте от принципа. Направете, каквото сте обещали. Ако промените плановете си, вие ще покажете, че на вас не може да се разчита. И щом малките престъпления ви отдръпват назад, вие ще постъпвате така и с големите неща. При такива обстоятелства някои се изкушават да измамат, казвайки: "Не разбрах, че думите ми са били изтълкувани повече от това, което съм искал да кажа." Фактът е, че те са казали точно това, но са загубили доброто желание и после са поискали да се откажат от уговореното, за да не загубят. Господ изисква да извършваме правда, да обичаме милост, истина и праведност. (154.1)

УДИВИТЕЛНАТА СИЛА НА ХРИСТИЯНСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ. ДА СЕ ПОДДЪРЖАТ СТРИКТНИ ПРИНЦИПИ.

Във всички детайли на живота трябва да се поддържат най-стриктни принципи на честност Отклонението от свършената честност в бизнеса може да се струва дребно нещо на някои, но нашият Спасител не гледа така. Думите Му по този въпрос са ясни и точни: "Който е верен в най-малкото, е верен и в многото." Човек, който ощетява ближния си в малки неща, ще го ощетява и в големите, ако го нападне изкушението. Фалшът в малките неща е така отвратителен пред Божиите очи, както и в големите. (154.2)

79

Честността трябва да бъде като печат на всяко действие в нашия живот. Небесни ангели изпитват делото, поверено в ръцете ни, и където има отклонение от принципа, в доклада се отбелязва "недостиг". (154.3)

Глава 30

Разчитане на себе си и чувство за чест

УЧЕТЕ ВСЯКО ДЕТЕ ДА РАЗЧИТА НА СЕБЕ СИ.

Доколкото е възможно, всяко дете трябва да бъде учено да развива самостоятелност. Чрез активизиране на различните способности то ще научи къде е най-силно и къде е слабо. Мъдрият възпитател ще обърне особено внимание на развитието на по-слабите черти, за да може детето да развие добре балансиран и хармоничен характер. (156.1)

ТВЪРДЕ МНОГО УДОБСТВА ЩЕ СЪЗДАДАТ СЛАБИ ХОРА.

Ако родителите докато са живи, помагат на децата си да се справят с проблемите си, би било по-добре да ги оставят в плячка на смъртта. Деца, които са оставени да разчитат главно на собствените си усилия, стават по-добри мъже и жени, по-добре подготвени за практическия живот от тези деца, които са зависели от състоянието на родителите си. Децата, които са оставени да зависят от собствените си средства, обикновено увеличават способностите си, развиват привилегиите си, култивират и насочват способностите си за изпълнение на поставена цел в живота. Те често развиват характер, отличаващ се с трудолюбие, пестеливост и морално достойнство - черти, които стоят в основата на християнския живот. А децата, за които родителите правят най-много, често не могат да понесат и най-малките задължения. (156.2)

ПРЕЧКИТЕ РАЗВИВАТ СИЛАТА.

Пречките правят хората силни. Не помощта, а трудностите, конфликтите, отхвърлянето, правят хората морално издръжливи. Твърде много удобства и избягване на отговорности създават слаби хора и джуджета от ония, които трябва да бъдат отговорни хора с морална сила и здрав духовен гръбнак. (156.3)

Още от най-ранните години е нужно да се впитат в характера принципите на строгото благочестие, за да може юношите да достигнат най-високия стандарт. Те трябва винаги да имат пред очите си факта, че са купени с цена и че трябва да прославят Бога чрез телата и чрез духа си, които са Божии. Юношата трябва да внимава сериозно каква е целта му

80

и делото на живота му и да полага основи по такъв начин, че навиците му да бъдат свободни от всяко петно на развала. Ако желаят да застанат на позиция, където да упражняват влияние върху други, те трябва да бъдат самостоятелни. (157.1)

ПОДГОТВЕТЕ ДЕЦАТА ДА СЕ ИЗПРАВЯТ СМЕЛО СРЕЩУ ПРОБЛЕМИТЕ.

Отвъд дисциплината на дома и на училището всички трябва да се срещнат със строгата дисциплина на живота. Как да се посрещне мъдро това предизвикателство, това е урок, който трябва да бъде ясен на всяко дете и на всеки юноша. Истина е, че Бог ни обича, че работи за нашето щастие и че ако винаги беше спазван Неговия закон, никога не бихме познали страданието. Но истина е и това, че в този свят в резултат на греха идват страдание, тревоги, тежести върху живота на всеки. Ние можем да направим на децата и на юношите най-голямото добро в живота им, ако ги научим да посрещат смело тези тревоги и тежести. Макар че трябва да им съчувстваме, нека никога да не подхранваме у тях съжаление към себе си. Те се нуждаят от нещо, което по-скоро стимулира и укрепва, а не от слабост. (157.2)

ТРЯБВА ДА БЪДАТ НАУЧЕНИ, ЧЕ ТОЗИ СВЯТ НЕ Е ПАРАДНА ЗАЛА, А БОЙНО ПОЛЕ.

Всички са призвани да издържат на трудности като добри войници. Трябва да бъдат силни и да упражняват самообладание като мъже. Нека

разберат, че истинският изпит за характера се намира в пустинята, когато се носят тежести, когато се устоява на трудни места, когато се върши работата, която трябва да бъде извършена, макар да не носи никакво земно признание или награда. (157.3) .

ПОДКРЕПЕТЕ ЧУВСТВОТО ЗА ЧЕСТ.

Мъдрият възпитател с отношението си към учениците ще се стреми да окуражи доверието и да укрепи чувството им за чест. Децата и юношите се повлияват благословено, като им се оказва доверие. Дори малките деца имат силно чувство за чест и всички желаят да се отнасят към тях с доверие и уважение, а това е и тяхно право. Те не бива да бъдат принуждавани да чувстват, че не могат да направят това или онова без да бъдат наблюдавани. Подозрението деморализира. То поражда точно тези злини, които се стараят да възпре... Направете така, че юношата да чувства възложеното му доверие. Малцина само са ония, които няма да се постараят да оправдаят оказаното им доверие. (158.1)

81

Глава 31

Важността на характера

ЕДИНСТВЕНОТО СЪКРОВИЩЕ, КОЕТО СЕ ВЗЕМА ОТ ТОЗИ СВЯТ.

Характерът, изграден по божествено подобие, е единственото съкровище, което можем да вземем от този свят, за да го занесем в бъдещия. Тези, които се учат от Христос в този свят, ще вземат всяко божествено постижение със себе си в небесните жилища. В небето ние постоянно ще се развиваме. Следователно колко важно е развитието на характера в този живот. (161.1)

ИСТИНСКИЯТ ХАРАКТЕР Е КАЧЕСТВОТО НА ДУШАТА.

Интелектуалните способности и дарби не са характер. Често ги притежават хора, които имат точно обратното на добрия характер. Репутацията също не е характер. Истинският характер е качество на душата, разкриващо се в поведението. (161.2)

Един добър характер е капитал много по-ценен от злато и сребро. Той не се повлиява от паника или неуспехи и в деня, когато земните притежания ще бъдат пометени, той ще даде богата отплата. Благочестието, твърдостта и постоянството са качества, които всички трябва да се стараят да култивират, защото те обличат притежателя си с неустойима сила, която го прави способен да прави добро, да се съпротивлява на злото и да понася враждебност. (161.3) .

НЕГОВИТЕ ДВА СЪЩЕСТВЕНИ ЕЛЕМЕНТА.

Силата на характера се състои от две неща - сила на волята и сила на себевладението. Много юноши бъркат силните, неукротими страсти със силата на характера. Но истината е, че който се владее от страстите си, е слаб човек. Истинското величие и благородство на човека се измерва със силата, с която той подчинява чувствата си, а не със силата, с която неговите чувства го владеят. Най-силният човек е този, който макар да е чувствителен към оскърблението, пак ще въздържи страстите си и ще прости на враговете си. (161.4)

ПО-НУЖЕН ОТ ВЪНШНИЯ ПОКАЗ.

Ако се отчиташе важността на характера на юношата и на любезния му нрав, вместо имитацията на светската мода в облекло и поведение, бихме имали стотици искрени християни там, където днес имаме само един - хора, готови да упражнят активно облагородяващо влияние върху обществото. (162.1)

НЕГОВОТО РАЗВИТИЕ Е ДЕЛО НА ЦЯЛ ЖИВОТ.

Формирането на характера е дело на цял живот - то е за вечността. Ако всички можеха да осъзнаят това, ако биха се събудили да разберат, че

82

всеки индивидуално решава собствената си съдба за вечен живот или за вечна погибел, каква промяна би настъпила! Колко различно би било използвано това пробно време и колко по-различни характери биха изпълвали нашия свят! (162.2)

РАЗВИТИЕ И ИЗРАСТВАНЕ.

Покълването на семето представя началото на духовния живот, а развитието на растението символизира развитието на характера. Не може да има живот без растеж. Растението или расте, или умира. Както растежът му е тих и незабележим, но непрекъснат, така е и развитието на характера. Във всеки етап от развитието нашият живот може да бъде свършен. Ако Божието намерение за нас се изпълнява, ще има постоянен напредък. (162.3)

ТОЙ Е ЖЪТВАТА НА ЖИВОТА.

Характерът е жътвата на живота, той определя съдбата и за този живот, и за бъдещия. Жътвата е репродукция на посятото семе. Всяко семе дава плод според вида си. Така е и с чертите на характера, които развиваме. Егоизъм, себелюбие, превъзнасяне на себе си, себеугаждане възпроизвеждат себе си, а краят е окаяност и погибел. "Който сее в плътта, в плътта си ще пожъне тление, но който сее в Духа, в Духа ще пожъне вечен живот." (Гал.6:8) Любов, съчувствие и милост донасят плод на благословение, това е жътва нетленна. (162.4)

НАЙ-ГОЛЯМОТО ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА ХРИСТИЯНСТВОТО.

Ако християнските майки представят на обществото деца с благочестив характер, с твърди принципи и здрав морал, те са изпълнили най-важната от всички мисионски задачи. Децата им, добре подготвени да заемат мястото си в обществото, са най-важното доказателство за християнството, дадено пред света. (163.1)

ВЛИЯНИЕТО НА ЕДНО ДОБРЕ ВЪЗПИТНО ДЕТЕ.

На смъртни човеци никога не е поверявано по-висше дело от оформянето на характера. Децата не трябва само да бъдат възпитани, но и добре подготвени, а кой може да каже какво е бъдещето на едно развиващо се дете или юноша? Нека се положи най-голяма грижа за обучението. Едно дете, добре дисциплинирано в принципите на истината, което има любов и страх от Бога, вpletени в характера си, ще притежава несметна сила за, добро в света. (163.2)

83

Глава 32

Как се формира характерът

ПОСТИГНАТ С ПОСТОЯННИ И НЕУМОРНИ УСИЛИЯ.

Характерът не идва случайно. Той не се определя от едно избухване или от една стъпка в погрешна посока. Повторението на акта става навик, който оформя характера за добро или за зло. (164.1)

Правилни характери може да се създадат само с непрестанни и неуморни усилия, с развитие на всички поверени таланти и способности за Божия слава. Вместо да правят това, мнозина се оставят да бъдат влачени от течението на импулси и обстоятелства. Това не става поради липса на добър материал, а поради неосъзнаване, че в юношеството им Бог иска да правят най-доброто. (164.2)

С РАЗВИТИЕ НА ДАДЕНИТЕ ОТ БОГА СИЛИ.

До голяма степен всеки е архитект на собствения си характер. С всеки изминат ден постройката все повече се доближава до завършването. Божието Слово ни предупреждава да внимаваме как строим, да видим дали

нашият строеж е основан на Вечната Скала. Иде време, когато ще се открие какъв е градежът ни. Сега е време всички да развият силите, които Бог им е дал, за да постигнат полезност тук и един по-висш живот след този. (164.3)

ВЯРАТА В ХРИСТОС КАТО ЛИЧЕН СПАСИТЕЛ ЩЕ ПРИДАДЕ СИЛА И ТВЪРДОСТ НА ХАРАКТЕРА.

Които имат истинска вяра в Христос, ще мислят трезво, помнейки, че Божиите очи ги наблюдават, че Съдията на всички човеци измерва моралното им достойнство, че небесните интелигентни същества наблюдават, за да видят какъв характер развиват. (165.1)

ПОВЛИЯВАНЕ ОТ ВСЯКО ДЕЛО.

Всяко дело на живота, колкото и незначително да е, има своето влияние за оформяне на характера. Един добър характер е по-скъпоценен от светски притежания, а делото за оформянето му е най-благородното дело, поверено на хората. (165.2)

Характерите, оформени от обстоятелствата, са променливи и противоречиви. Техните притежатели нямат висока цел или намерения в живота. Нямат благородящо влияние върху характерите на другите. Те са безцелни и безсилни. (165.3)

УСЪВЪРШЕНСТВАНИ ЧРЕЗ СЛЕДВАНЕ НА БОЖИЯ ОБРАЗЕЦ.

Бог очаква от нас да изградим характери според показания ни образец. Ние трябва да поставяме тухла след тухла, добавяйки благодат към благодат, като откриваме къде са слабите ни точки и ги поправяме в съгласие с

84

дадените ни наставления. Когато видим една пукнатина в стената на една сграда, ние разбираме, че нещо в строежа и е неправилно. И в изграждането на нашия характер често се виждат пукнатини. Ако тези дефекти не се поправят, къщата ще падне, когато бурята на изпитанието връхлети върху нея. (165.4)

Бог ни дава сила, способност за разсъждаване и време, за да изградим характери, върху които Той може да постави Своя печат на одобрение. Той желае всяко Негово дете да изгради благороден характер, като извършва чисти и благородни дела, които накрая могат да се представят като една хармонична сграда, прекрасен храм, почетен от човека и от Бога. (165.5)

В ИЗГРАЖДАНЕТО НА НАШИЯ ХАРАКТЕР ОСНОВАТА ТРЯБВА ДА Е ХРИСТОС.

Той е основа, която никога не може да бъде поклатена. Бурята на изкушението и на тежките изпитания не може да поклати сградата, основана на Вечната Скала. (166.1)

Който би искал да расте като красива сграда за Господа, трябва да култивира всяка сила на съществуването си. Само с правилна употреба на талантите характерът може да се развие хармонично. Така ние влагаме върху основата това, което е представено в Словото като злато, сребро, скъпоценни камъни - материал, който ще устои на изпитанието на Божия пречистващ огън. В изграждането на характера Христос е нашият пример. (166.2)

ТРЯБВА ДА СЕ ОПЪЛЧИМ НА ИЗКУШЕНИЕТО.

Животът на Данаил е вдъхновена илюстрация на това какво представлява осветеният характер. Той е един урок за всички и особено за младите. Стриктното съобразяване с изискванията на Бога е благословение за здравето на тялото и на ума. (166.3)

Родителите на Данаил го бяха научили в детството му на навици на стриктно въздържание. Бяха го научили, че трябва да се съобразява с природните закони във всичките си навици, че яденето и пиенето му имат пряко влияние върху физическото, умственото и моралното му естество. Той се чувстваше отговорен пред Бога за способностите си, защото гледаше на тях като на дар от Него и не желаше по никакъв начин да ги омаловажи или накърни. В резултат от това възпитание Божият закон бе

издигнат и почитан в сърцето му. През ранните години на пленничеството си Данаил премина през огненото изпитание, което трябваше да го запознае с дворцовата гордост, лицемерието и езичеството. Едно странно училище наистина, което трябваше да го направи годен за живот на трезвеност, трудолюбие и верност! И той живя непоковарен от атмосферата на злото, което го обкръжаваше. (166.4)

Данаил и неговите приятели се радваха на благословенията от правилното възпитание в ранните си години, но само тези предимства не биха ги направили това, което бяха. Дойде време, когато трябваше да действат сами, когато бъдещето им зависеше от собствените им постъпки. Тогава те решиха да бъдат верни на уроците, научени в детството. Страхът от Бога, който е началото на мъдростта, бе основа на тяхното величие. Неговият Дух укрепява всяко искрено намерение и всяко благородно решение. (167.1)

85

ЦЕЛТА ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВИСОКА.

Ако младежите днес трябва да застанат като Данаил, те трябва да напрегнат докрай всеки духовен нерв и мускул. Господ не желае да останат новаци. Той желае да достигнат най-високия кръг на стълбата, за да могат да стъпят от нея в Божието царство. (167.2)

Ако юношите правилно оценяват този важен въпрос - изграждането на характера, те ще разберат нуждата така да извършват работата си, че тя да издържи изпита пред Бога. Най-скромният и най-слабият с упорити усилия и със съпротивление на изкушението, търсейки мъдрост отгоре, може да достигне висоти, които сега изглеждат невъзможни. Тези цели не може да се постигнат без решително намерение за верност в изпълнението на малките задължения. Това изисква постоянно бдение, за да може изкривените черти да не се оставят да се затвърдят. Младежът може да има морална сила, защото Исус дойде на света да бъде наш пример и да даде на всички юноши, а и на хора от всички възрасти, божествена помощ. (167.3)

ДА СЕ ПРИЕМА СЪВЕТ И УКОР.

Който имат дефекти в характера - в поведението, в навиците и в живота, трябва да внимават на съвета и укора. Този свят е Божия работилница и всеки камък, който може да се използва в небесния храм, трябва да бъде оформен и изгладен, за да стане изпитан и скъпоценен, годен за своето място в Божията сграда. Но ако ние отказваме да бъдем научени и дисциплинирани, ще бъдем като камъни, които няма да бъдат обработени и полирани и ще бъдат отхвърлени настрана като непотребни. (168.1)

Може би за изграждането на вашия характер трябва да бъде извършена много работа, та грубият камък да бъде оформен и изгладен преди да запълни мястото си в Божия храм. Не трябва да се изненадвате, ако Бог отстранява остри ъгли от вашия характер, докато бъдете подготвени да заемете мястото, което Той е определил за вас. Никое човешко същество не може да извърши тази работа. Само Бог може. И бъдете сигурни, че Той няма да удари нито един път с длетото Си без нужда. Всеки път го прави с любов и за вечното ви щастие. Той познава вашите несъвършенства и работи, за да възстановява, а не да унищожава. (168.2)

86

Глава 33

Отговорността на родителите за оформянето на характера

БОЖЕСТВЕНА ЗАДАЧА НА РОДИТЕЛИТЕ.

Бог е дал на родителите определена работа - да оформят характерите

на своите деца по божествения образец. Чрез Неговата благодат те могат да изпълнят тази задача. Но това изисква търпеливи и настойчиви усилия, както и твърдост и решителност, за да ръководят волята и да ограничават страстите. Една нива, оставена на себе си, ражда само тръни и коприва. Който би искал да има жътва от ползотворност или красота, трябва първо да приготви почвата и да посее семето, а след това да окопава младото растение, като отстранява плевелите и разрохва земята. Тогава скъпоценните растения ще разцъфнат и богато ще го възнаградят за неговата грижа и труд. (169.1.)

Изграждането на характера е най-важната работа, поверявана някога на човешки същества и никога не е било толкова важно нейното внимателно изучаване, както сега. Никога предишните поколения не са били призовавани да се срещнат с толкова неотложни задачи, никога младите хора не са се срещали с толкова големи опасности, както днешните. (169.2)

Родители, вашата работа е да развиете характерите на децата си в хармония с предписанията на Божието Слово. Това дело трябва да се извърши най-напред, защото в него са включени вечни интереси. Изграждането на характера на вашите деца е от много по-голяма важност, отколкото работата във вашите ферми, по-съществено от строеж на къщи за живеене или от всеки бизнес или търговия. (169.3)

ДОМЪТ Е НАЙ-ДОБРОТО МЯСТО ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ХАРАКТЕРА.

Нито църковното училище, нито колежът дават такива възможности за изграждане на характера на детето върху правилна основа, както домът. (170.1)

Изкривените характери трябва да бъдат изправени. Които не изправят изкривения си характер в този живот, няма да имат участие в бъдещия безсмъртен живот. О, колко важно е юношата да се опази чист! Родителите играят важна роля в това. Върху тях лежи святата отговорност да възпитат децата си за Бога. На тях е дадена работата да помагат на малчуганите и да оформят характери, които да им спечелят влизане в горните дворове. (170.2)

РОДИТЕЛИ, НЕ СЕ ЗАБЛУЖДАВАЙТЕ.

Родители, не се отклонявайте от най-важната си работа – оформянето на характерите на вашите деца за земния живот и за вечността. Една

87

грешка от ваша страна е пренебрегването на подходящото наставление или отпуснатост, немъдра обич, заслепяваща очите ви, за да не виждате дефектите на децата си. Тези неща пречат на прилагането на правилната дисциплина и ще причинят тяхната разруха. Вашето поведение може да даде грешна насока на цялото им бъдещо развитие. Вие решавате вместо тях какво ще бъдат и какво ще правят за Христос, за хората и за собствените си души. (170.3)

ОТНАСЯЙТЕ СЕ ЧЕСТНО И ВЯРНО КЪМ ДЕЦАТА СИ.

Работете смело и търпеливо. Не се бойте от съпротива, не жалете време и труд, време или страдание. Бъдещето на вашите деца ще засвидетелства каква е била вашата работа. Верността ви към Христос може да бъде по-добре изразена в хармоничния характер на децата ви, отколкото по какъвто и да е друг начин. Те са Христова собственост, изкупени със собствената Му кръв. Ако тяхното влияние е на страната на Христос, те са Негови сътрудници, помагачи на другите да намерят пътя на живота. Ако вие пренебрегвате дадената ви от Бога задача, немъдрата ви дисциплина ги поставя сред онези, които се отдалечават от Христос и укрепват царството на тъмнината. (170.4)

ЧИСТА КЪЩА, А ДЕЦАТА НЕВЪЗПИТАНИ.

Видях една майка, чието критично око различаваше всяко несъвършенство

в съчетаването на дървените изработки у дома ѝ, която беше много стриктна да изчиства къщата си внимателно и в точно установено от нея време, като вършеше работата си често и бързо, с цената на физическото си и духовно здраве. Нейните деца бяха оставени да тичат по улиците и да придобиват улично възпитание. Тези деца растяха недодялани, егоисти, грубиян и непослушни. Майката, макар да бе наела помощничка, бе толкова ангажирана в домашните грижи, че не можеше да си позволи време за необходимото възпитание на децата си. Тя позволи да развият деформирани характери като недисциплинирани деца. Ние бихме могли само да почувстваме финия вкус на майката, но ненасочен в правилна насока, защото тя трябваше да разбере нуждата да оформи уметете и маниерите на децата си и да ги възпита с добре уравновесени характери и приятен нрав. (171.1)

Ако майката беше подредила на второ място в живота си тези неща, щеше да се погрижи за физическото, умственото и моралното възпитание на децата си - неща безкрайно важни. Които поемат отговорността на майки, трябва да чувстват най-тържественото задължение от Бога за децата си - да ги възпитат така, че да бъдат приятни, с любвеобилен нрав и морално чисти, с добър вкус и любезен характер. (171.2)

САМО С БОЖИЯ ДУХ.

Ще сметнем ли, че сме способни да преобразим живота си и характера си, за да влезем през портите на славата? Ние не можем да сторим това. Ние зависим всеки миг от Божия Дух, действащ върху нас и върху децата ни. (172.1)

Ако родителите биха желали да видят различно състояние на нещата в семействата си, нека се посветят напълно на Бога и Той ще изнамери

88

начини и средства, с които да доведе преобразяването. (172.2)

БОЖИЯТ ДЯЛ И ВАШИЯТ.

Християнски родители, умолявам ви да се събудите ... Ако пренебрегвате дължността си и гледате да отхвърлите отговорността си, очаквайки Господ да извърши вашата работа, вие ще бъдете разочаровани. Когато извършите вярно всичко, което можете, доведете децата си при Исус и със сериозна и непоколебима вяра се застъпете за тях. Господ ще бъде ваш помощник. Той ще действа с вашите усилия. С Неговата сила ще спечелите победата. (172.3)

Когато родителите изявят такъв интерес за своите деца, както Бог би искал, Той ще чуе молитвите им и ще работи заедно с техните усилия. Но Бог не предлага да извърши работата, която е оставил на родителите да вършат. (172.4)

СЪЗДАТЕЛЯТ ЩЕ ВИ ПОМОГНЕ.

Майки, помнете, че във вашата работа Създателят на всемира ще ви даде помощ. Чрез Неговата сила и чрез името Му вие можете да водите децата си да станат победители. Научете ги да гледат към Бога за сила. Кажете им, че Той чува молитвите им. Научете ги да побеждават злото с добро. Научете ги да упражняват влияние, което възвишава и облагородява. Водете ги да се обединят с Бога и тогава те ще имат силата да се съпротивят и на най-силното изкушение. Тогава ще получат наградата на победители. (172.5)

Вашият съчувстващ Изкупител ви наблюдава с обич и съчувствие, готов да чуе молитвите ви и да ви даде помощта, от която се нуждаете за делото на вашия живот. Любов, радост, мир, дълготърпение, благост, вяра и благотворителност са елементите на Християнския характер. Тези скъпоценни благодатни черти са плодовете на Духа. Те са корона и щит на християнина. (173.1)

ДУМИ НА НАСЪРЧЕНИЕ КЪМ ОНИЯ, КОИТО СА СЪГРЕШИЛИ.

Които са възпитали децата си по неподходящ начин, не трябва да се отчайват. Нека да се обърнат към Бога и да търсят истинския дух на

послушание и ще бъдат направени способни да извършат решителни реформи. Като съобразите собствените си обичаи със спасителните принципи на светия Божи закон, вие ще имате влияние върху децата си. (173.2)

Някои деца ще отказват да послушат родителския съвет. - Родителите могат да направят всичко, което е по силите им, за да дадат на децата си всяка привилегия и наставление да отдадат сърцата си на Бога. Но децата може да откажат да вървят в светлината и със собственото си поведение да хвърлят неблагоприятно отражение върху родителите си, които ги обичат и чиито сърца копнеят за спасението им. (173.3)

САТАНА ИЗКУШАВА ДЕЦАТА ДА СЛЕДВАТ ПОВЕДЕНИЕ НА ГРЯХ И НЕПОСЛУШАНИЕ ...

Ако отказват да вървят в светлината, ако отказват да подчинят волята и пътя си на Бога и упорстват в пътя на греха с непокаяността си, светлината и привилегиите, които са имали, ще свидетелстват в съда против тях, защото не са вървели в светлината и не са знаели къде отиват. Сатана

89

ги води и те стават предмет на общо внимание в света. Хората ще кажат: "О, вижте тези деца! Родителите им са много религиозни, но вие виждате, че са по-лоши от моите деца, а аз не претендирам да съм християнин." В този случай децата, които получават добро наставление и не му обръщат внимание, хвърлят укор върху родителите си и ги правят за смях пред безбожния свят. Те хвърлят укор и върху религията на Исус Христос с нечестивото си поведение. (173.4)

РОДИТЕЛИ, ТОВА Е ВАША ЗАДАЧА.

Родители, Ваша работа е да развите у децата си търпение, постоянство и истинска любов. Постъпвайки правилно с децата, които Бог ви е дал, вие им помагате да положат основа на чист и уравновесен характер. Вие влагате в умовете им принципи, които един ден ще ги ръководят и в собствените им семейства. Ефектът от вашите правилно насочени усилия ще се види, когато те водят семействата си в пътя на Господа. (174.1)

Глава 34

Начини за покваряване на характера

РОДИТЕЛИТЕ МОЖЕ ДА СЕЯТ СЕМЕ НА ПОКВАРА.

Грешащи родители поучават децата си на уроци, които ще се окажат погубителни за тях и посадят тръни за собствените си нозе ... До голяма степен родителите държат в собствените си ръце бъдещото щастие на децата си. Върху тях лежи важната задача да оформят характера на тези деца. Наставленията, дадени в детството, ще ги следват през целия им живот. Родителите сеят семе, което ще поникне и ще даде плод за добро или за зло. Те могат да направят синовете и дъщерите си годни за щастие или за окаяност. (175.1)

ХЛАБАВА ИЛИ ЖЕЛЯЗНА РЪКА.

Деца, които са разглежени още от бебета, са с погрешни навици. Родителите не са превили фиданката. Чрез тяхното поведение се развива характера или деформиран, или симетричен и красив. Но докато мнозина грешат на страната на отпуснатостта, други клонят към другата крайност и ръководят децата си с желязна ръка. Нито едното, нито другото отговаря на библейските наставления. И двете крайности водят до страхотни резултати. Родителите оформят умовете на децата си и трябва да дадат сметка в деня на Бога за начина, по който са постъпвали. Вечността ще разкрие резултатите от работата, която са извършили през живота си. (175.2)

90

ПРОПУСНАЛИ ДА ВЪЗПИТАТ ДЕЦАТА СИ ЗА БОГА.

Като пропускат да възпитат децата си да пазят пътя на Господа, да извършват нещата, които Той е заповядал, родителите пренебрегват един тържествено важен дълг. (175.3)

Някои [деца] са били оставени да правят каквото им е угодно, а на други постоянно се намират кусури и те се обезсърчават. Но малки приятни неща и думи на одобрение те трябва да получават. (176.1)

О, ако майките само биха работили с мъдрост, със спокойствие и решителност, за да възпитат и подчинят плътските характери на децата си, колко много грях щеше да се изкорени в зародиш и колко много църковни съвети щяха да бъдат спестени! ... Много души ще бъдат загубени за вечността поради това, че родителите им са пропуснали да упражнят върху тях подходяща дисциплина и не са ги научили да се покоряват на авторитета още в юношеството си. Подминаването на грешките и заглаждането на избухванията не е поставяне на брадвата при корена на злото, но то причинява покварата на хиляди души. О, как родителите ще отговорят пред Бога за ужасното пренебрегване на дълга си! (176.2)

ЧРЕЗ НЕБРЕЖНОСТ, КОЯТО ЗАОБИКАЛЯ ГРЕХА.

Децата се нуждаят от бдяща грижа и ръководство както никога преди, защото Сатана се бори с всички сили да придобие власт над техните умове и сърца и да изгони Божия Дух. Страхотното състояние на юношите в наше време е едно от най-силните знамения, че ние живеем в последните дни, но съкрушаването на мнозина може да бъде проследено направо до лошото ръководство от страна на родителите им. Духът на роптание срещу изобличението се е вкоренил и принася плод на неподчинение. Родителите не са доволни от това как се развиват характерите на децата им, но пропускат да видят грешките си, които ги правят такива ... (176.3)

Бог осъжда небрежността, която не взема бързи мерки срещу греха, престъплението и нечувствителността, която не бърза да разкрие тяхното пагубно присъствие в семействата на така наречените християни. (176.4)

ЧРЕЗ ЛИПСА НА ОГРАНИЧЕНИЯ.

Тъй като не са ограничавани и направлявани, децата на хиляди израстват с деформирани характери, с изтощени морални сили, ненаучени за практическите задължения на живота. Те са оставени да правят каквото им харесва със своите импулси, време и умствени сили. Загубата на Божието дело от пренебрегването на тези таланти се дължи на бащите и майките. Какво извинение ще представят пред Този, чиито слуги са, надарени със свещената длъжност да възпитат душите, поставени под тяхната отговорност, като употребят всичките си сили за слава на своя Създател? (177.1)

РОДИТЕЛИТЕ СА СИ МИСЛИЛИ, ЧЕ ОБИЧАТ ДЕЦАТА СИ, НО СА СЕ ОКАЗАЛИ ТЕХНИ НЕПРИЯТЕЛИ.

Допуснали са злото да мине неукорено. Допуснали са децата им да подхранват грях, което е като отглеждане и милване на змия. Тя не само ще ухапе жертвата, която я храни, но и всички, с които е свързана. (177.2)

91

КАТО НЕДООЦЕНЯВА ОЧЕБИЙНИТЕ ЗЛИНИ.

Вместо да се обединят с ония, които носят бремето за издигане стандарта на морала и да работят със страх Божий, за да поправят злините у децата си, много родители успокояват собствената си съвест с думите: "Децата ми не са по-лоши от другите." Те се стараят да скрият ослепителните злини, които Бог мрази, да не би децата им да бъдат ошетени и да поемат отчаян курс. Ако духът на бунта живее в техните сърца, много по-добре е сега да се покори, отколкото да израства и укрепва чрез себеугаждане. Ако родителите искат да изпълнят дълга си, трябва да се види различно състояние на нещата. Много от тези родители са отстъпили от Бога. Те нямат мъдрост от Него да вникват в измамите на Сатана и да се съпротивляват на примките му. (177.3)

КАТО ГЛЕЗЯТ ДЕЦАТА СИ И ИМ УГАЖДАТ.

Често родителите глежат децата си и им угаждат, защото им се струва, че така е по-лесно да ги управляват. По-леко им е да ги оставят да следват собствения си път, отколкото да възпрат неправилните им наклонности, които се надигат така силно в сърцата им. Но родителите гледат със страх на това. Зло нещо е да се отхвърля отговорността, защото ще дойде време, когато неограничаваните наклонности на тези деца укрепват в абсолютни пороци.

Така ще нанесат укор и срам на себе си и на семействата си. Те навлизат в деловия живот неподготвени за неговите изкушения, недостатъчно силни да издържат смущения и тревоги. Те са раздражителни и арогантни, избухливи, недисциплинирани, стараят се да наложат на другите волята си и като не успеят, смятат себе си за зле третирани от света и се обръщат против него. (178.1)

ЧРЕЗ СЕЕНЕ СЕМЕНА НА СУЕТА.

Разпуснатост, разглезеност и недискретно възхваляване водят към празнота, дързост и щеславие .. Семената на суетата лесно се сеят в човешкото сърце от неразумни родители и възпитатели, които хвалят поверените им юноши, без да мислят за бъдещето. Своеволието и гордостта са злини, които превърнаха ангелите в демони и затвориха небесните врати за тях. А родителите, без да съзнават, системно подготвят децата си да бъдат агенти на Сатана. (178.2)

КАТО СТАВАТ РОБИ НА ТИЙНЕЙДЖЪРИ.

Колко много изтощени от тежък труд и преумора родители са станали роби на децата си, докато в хармония с възпитанието и образованието си децата живеят, за да им се угажда, да се забавляват и да прославят себе си. Те сеят в сърцата на децата си семе, което носи жътва, за която не са помислили, че ще трябва да пожънат. С такова възпитание на тийнейджърската възраст 12 или 16 годишни деца смятат себе си за много мъдри, въобразяват си, че са феномени и гледат на себе си като на твърде много знаещи вече, за да се подчиняват на родителите си и твърде издигнати, за да се унижат да изпълняват задълженията на всекидневния живот. Любовете към удоволствието води умовете им и егоизъмът, гордостта и бунтът довеждат до горчивите си резултати в живота им. Те приемат

92

нашепванията на Сатана и култивират неосветени амбиции да се покажат пред света. (178.3)

ЧРЕЗ ЗЛЕ РЪКОВОДЕНА ЛЮБОВ И СЪЧУВСТВИЕ.

Родителите може да се отдават на обичта си към своите деца с цената на послушанието си към Божия свят закон. Ръководени от обич, те са непослушни към Бога, като позволяват на децата си да следват погрешни импулси и ги лишават от наставлението и дисциплината, които Бог е наредил да им посветят. Когато родителите така нарушават Божиите заповеди, те поставят в опасност собствените си души и душите на децата си. (179.1).

СЛАБОСТ В ИЗИСКВАНЕТО НА ПОСЛУШАНИЕ И ФАЛШИВА ЛЮБОВ И СЪЧУВСТВИЕ.

Фалшивата идея, че да угаждаш и да не ограничаваш е мъдрост, съставлява една система на възпитание, която огорчава ангелите, но радва Сатана, защото води стотици и хиляди деца в неговите редове. Затова той заслепява очите на родителите, притъпява чувствителността им и обърква умовете им. Те виждат, че синовете и дъщерите им не са приятни, любезни и послушни, нито грижовни. Но децата се подготвят в домовете им да отровят техния живот, да изпълнят сърцата им с мъка и да се присъединят към редовете на ония, които Сатана използва за измамване на души за унищожение. (179.2)

ПРОПУСК ДА СЕ ИЗИСКВА ПОСЛУШАНИЕ.

Ако неблагодарни деца са хранени, обличани и допускани да минат непоправени, те се одързостяват, за да продължат пътя си на злото. И макар техните родители и възпитатели така да придобиват благоволенieto им без да изискват послушание, те стават съучастници на злите им дела. Такива деца биха могли също да бъдат при нечестивите, чийто несправеден път избират да следват, като оставят християнските си домове, за да отравят другите. В този нечестив век всеки християнин трябва да стои твърд, осъждайки злите сатанинските действия на разпътните деца. Злият юноша не трябва да се третира като мил и послушен, а като такъв, който внася тревога, нарушава мира и покварява приятелите си. (179.3)

КАТО ПОЗВОЛЯВА НА ДЕЦАТА ДА СЛЕДВАТ СОБСТВЕНИТЕ СИ УМОВЕ.

Преодоляващото мнение на обществото е да се позволява на юношите да следват естествения път на своите умове. (180.1)

Те [родителите] мислят, че като задоволяват желанията на децата си и ги оставят да следват собствените си наклонности, могат да спечелят любовта им. Каква грешка! По този начин децата биват оставени да израснат неограничавани в своите желания, с непреклонен нрав, егоисти, капризни, раздражителни - проклятие за себе си и за околните. (180.2)

КАТО СЕ ДОПУСКА ЛОШО ОТНОШЕНИЕ.

Уроците от детството, добри или лоши, не са научени напразно. Характерът се развива в юношеството за добро или за зло. У дома може да има похвала и фалшиво ласкаене, но в света всеки стъпва върху собствените си заслуги. Глезениците, които имат цялата власт у дома си, са подложени на срам, като бъдат задължени да се подчиняват на други.

93

Мнозина чак тогава научават истинското си място с тези практически уроци на живота. Чрез отхвърляне, разочарование и недвусмислен укор от своите началници те често намират къде е истинското им място и се смиряват, за да застанат на него. Но това жестоко и ненужно изпитание, през което трябва да преминават, би могло да се избегне, ако бяха подходящо възпитани в юношеството си (180.3)

Повечето от тези зле възпитани хора преминават през живота с враждебни намерения към света, като губят там, където трябва да успяват. Те израстват, за да почувстват, че трябва да отмъстят на света, защото не ги ласкае и не ги гали, и му отмъщават с неприемане. Обстоятелствата понякога ги карат да се смирят външно, но това няма нищо общо с естествената благодат и истинските им характери със сигурност се проявяват рано или късно ... (181.1)

Защо родителите ще възпитават децата си по такъв начин, че да бъдат във война с хората, с които контактуват? (181.2)

ДА СЕ ВЪЗПИТАВАТ КАТО ЛЮБИМЦИ НА ОБЩЕСТВОТО.

Децата не бива да се възпитават като любимци на обществото. Те не трябва да се жертват на Молох, а да станат членове на Господното семейство. Родителите трябва да бъдат изпълнени с Христовото съчувствие, за да могат да работят за спасението на душите, които са поставени под тяхното влияние. Не бива да натоварват ума си с модите и обичаите на света. Не бива да учат децата си да посещават партита, концерти и танци, да правят и присъстват на карнавали, защото по този път вървят езичниците. (181.3)

КАТО ПОЗВОЛЯВАТ ЕГОИСТИЧНО ТЪРСЕНЕ НА ЩАСТИЕ.

Има много юноши, които биха могли да бъдат благословение за обществото и почит за Божието дело, ако бяха започнали живота си с правилни идеи за това какво представлява успехът. Но вместо да бъдат ръководени от разума и от принципа, са били научени да се отдават на разпътни наклонности и търсят само наслада и себелюбиви удоволствия, мислейки си, че така придобиват щастие. Но те пропускат да постигнат целта си, защото търсенето на щастieto в пътя на егоизма ще донесе само мизерия. Те са

безполезни за обществото, безполезни и за Божието дело. Перспективите им и за този свят, и за бъдещия са отчайващи, защото с егоистичната си любов към удоволствията губят и този свят, и бъдещия. (181.4)

ЧРЕЗ ЛИПСА НА НАБОЖНОСТ У ДОМА.

В домовете на така наречени християни се предполага, че бащите и майките ще бъдат прилежни ученици на Писанията, за да се запознаят с всяка подробност и дисциплина в Словото Божие. Но те проявяват небрежност към следването на наставленията на Словото Божие и не водят децата си в поучение и наставление Господне. Родители, наричащи се християни, не успяват да живеят набожно у дома си. Как бащите и майките могат да представят Христовия характер в домашния живот, когато самите те се задоволяват да достигнат един евтин и нисък стандарт? Печатът на живия Бог ще бъде поставен върху онези, които носят подобие на Христос в характера си. (182.1)

94

АКО РОДИТЕЛИТЕ БЯХА ПОСЛУШНИ НА БОГА.

Господ няма да оправдае погрешното родителско възпитание. Днес стотици деца се тълпят в редовете на врага, живеещи и действащи настрана от Божието намерение. Те са непослушни, неблагодарни, несвяти, но грехът лежи на вратата на родителите им. Християнски родители, хиляди деца погиват в греховете си поради пропуски на родителите си да управляват мъдро своя дом. Ако родителите бяха послушни на невидимия Предводител на Израилевите войски, чиято слава бе обвита в облачния стълб, нещастното състояние на нещата сега в много семейства нямаше да бъде такова. (182.2)

Глава 35

Как родителите могат да създадат силни характери

ПОСВЕЩАВАЙТЕ НА ТОВА НАЙ-ДОБРОТО СИ ВРЕМЕ И МИСЪЛ.

Родителите приемат детето в ръцете си като безпомощно вързопче. То не знае нищо, а трябва да бъде научено да обича Бога, да бъде отгледано в наставление и увещание Господне. То трябва да отрази божествения образец. (184.1)

Когато родителите виждат колко е важна работата им за възпитание на децата, когато разбират, че тя засяга вечните им интереси, ще почувстват, че трябва да посветят най-доброто си време и мисъл на това дело. (184.2)

НАУЧЕТЕ СЕ ДА РАЗБИРАТЕ ПРИНЦИПИТЕ.

Научените уроци, формираните характери по време на бебешката и детската възраст, имат по-голямо значение за изграждането на характера и за посоката на живота от всички наставления и възпитание в следващите години. (184.3)

Родителите не трябва да забравят това. Те трябва да разбират принципите, които стоят в основата на грижата и възпитанието на децата. Трябва да могат да ги отгледат физически, умствено и морално здрави. (184.4)

ИЗБЯГВАЙТЕ ПОВЪРХНОСТНОТО.

Ние живеем във век, когато почти всичко е повърхностно. Малко стабилност, малко твърдост на характера, защото възпитанието и обучението на децата още от люлката е повърхностно. Характерът им е изграден върху несигурен пясък. Себеотрицание и самообладание не са част от характера им. Те са били глезени и разпуснати, докато са станали негодни за практическия живот. Любовта към удоволствията владее умовете, децата

95

биват ласкани и отпуснати за тяхна гибел. (184.5)

УКРЕПЕТЕ ДЕЦАТА СИ ЧРЕЗ МОЛИТВА И ВЯРА.

Вие сте въвели децата си в света без тяхното съгласие. Направили сте себе си отговорни в голяма степен за бъдещото им щастие и за вечното им добро. Това бреме е ваше, независимо дали го съзнавате или не. Вие трябва да възпитате тези деца за Бога - да бдите с ревностна грижа за първото приближаване на коварния враг и да бъдете подготвени да вдигнете знаме против него. Изградете около децата си укрепление от молитва, вяра и внимателно наблюдение върху тях. Вие никога не сте застраховани от атаките на Сатана. Няма такова време, когато да си починете от вашия буден и сериозен труд. Не трябва да заспите нито миг на поста си. Тази война е много важна. Последствията и са вечни. Тя е на живот и смърт за вас и за семейството ви. (185.1)

ЗАЕМЕТЕ ТВЪРДА, РЕШИТЕЛНА ПОЗИЦИЯ.

Родителите обикновено гласуват прекалено много доверие на децата си. Но често децата не оправдават това доверие и скришно вършат зло. Родители, наблюдавайте децата си с ревностна грижа. Увещавайте, изобличавайте и ги съветвайте, когато ставате и когато сядате, когато влизате и когато излизате, "ред по ред, предписание по предписание, тук малко, там малко". Подчинете децата, когато са малки. Много родители за жалост пренебрегват този съвет. Те не заемат твърдо и решително становище, както би трябвало, относно децата си. (185.2)

ТЪРПЕЛИВО СЕЙТЕ СКЪПОЦЕННОТО СЕМЕ.

"Каквото посее човек, това и ще пожъне". Родители, вашата работа е да спечелите доверието на децата си и с любов и търпение да сеете скъпоценното семе. Извършвайте работата си спокойно, никога не се оплаквайте от трудностите, грижите и тежкия труд. Ако с търпеливи, благи и любезни усилия вие можете да представите една душа свършена в Христос Исус, животът ви не е отишъл напразно. Нека душата ви е изпълнена с надежда и търпение. Нека никакво обезсърчение да не се изпише на лицето ви или в отношенията ви. Вие имате работа в ръцете си - създаване на характер с Божиата помощ, който може да работи в Божието лозе и да спечели много души за Исус. Винаги насърчавайте децата си да достигнат висок стандарт във всичките си склонности и навици. Бъдете търпеливи с техните несъвършенства, както Господ е търпелив с вашите, като ви търпи, наблюдава и очаква да дадете плод за Негова слава. Насърчавайте децата си да се борят да прибавят към тези цели благодетелите, които им липсват. (185.3)

НАУЧЕТЕ ГИ ДА СЕ ПОКОРЯВАТ НА ЗАКОНА.

Бащи и майки, бъдете разумни. Научете децата си, че трябва да се подчиняват на закона. (186.1)

Не е проява на милост, нито на доброта да позволите на детето си да върви по свой собствен път, да се покоряват на неговото ръководство и да избягвате да го поправяте, оправдавайки се, че го обичате прекалено много, за да го наказвате. Каква е тази любов, която допуска детето ви да развие черти на характера, които ще направят него и хората около него

96

нещастни? Това не е любов! Истинската любов се стреми към настоящето и вечното добро на душата. (186.2)

Какво право имат родителите да въвеждат в света деца, които са пренебрегнати и оставени без култура и християнско възпитание? Родителите трябва да бъдат отговорни. Научете децата си да се владеят, научете ги да бъдат ръководени, а не да ви ръководят, (186.3)

КООРДИНАЦИЯ МЕЖДУ ФИЗИЧЕСКОТО, ИНТЕЛЕКТУАЛНОТО И ДУХОВНОТО.

Физическото, интелектуалното и духовното трябва да бъдат развити, за да се изгради уравновесен характер. Децата трябва да бъдат наблюдавани,

пазени, и дисциплинирани, за да се изпълни тази цел. (186.4)

Физическото и духовно развитие на Исус ни е предадено с думите: "Детето растеше" и "напредваше в ръст". В детството и юношеството вниманието трябва да се отдаде предимно на физическото развитие. Родителите трябва да възпитат децата си в добри навици за ядене, пиене обличане и движение, за да се положи добра основа за здравето в следващите години.

Физическото тяло трябва да получи специални грижи, за да може силите му да не закърняват, а да се развият в пълнота. Така децата и юношите се поставят в благоприятна позиция, за да може с добро религиозно възпитание да укрепнат като Христос - силни духом. (187.1)

ЗДРАВЕТО Е СВЪРЗАНО С ИНТЕЛЕКТА И МОРАЛА.

За да развие моралната чувствителност на децата си в съответствие с Божиите изисквания към тях, трябва да ги накарате да разберат с ум и сърце как да се подчиняват на Божия закон във физическото си тяло, защото здравето има голям дял в развитието на интелекта и морала. Ако имат здраве и сърдечна чистота, те ще са по-добре подготвени да живеят и да бъдат благословение за света. Да се развият умове им в правилна насока и в подходящото време - това е най-важната работа, от която много зависи какво решение ще вземат в критичен момент. (187.2)

Затова колко важно е умовете на родителите да бъдат колкото може по-свободни от обърканост, от изтощителна грижа за непотребни неща, за да може да мислят и да действат със спокойно разсъждение, с мъдрост и любов, като направят физическото и морално здраве на децата си своя първа и най-висша грижа. (187.3)

Родителите се учудват, че децата се овладяват много по-трудно, отколкото тях някога, но в повечето случаи собственото им престъпно възпитание е направило такива. Качеството на храната, която поставят на трапезата и карат децата да ядат от нея, постоянно възбужда техните животински страсти и отслабва моралните и интелектуалните им сили. (188.1)

НУЖНА Е ЧИСТА ХРАНА ЗА УМА.

Обучете склонностите и вкусовете на скъпите си деца, старайте се да давате работа на ума им, за да не остава място за долни, унизителни мисли и наслади. Благодатта на Христос е единственият антидот против злото.

Можете да избирате дали умовете на вашите деца да бъдат заети с чисти

И непоковарени мисли, или със злините, съществуващи навсякъде – гордост и забрава на Изкупителя. Умът, както и тялото, трябва да получава чиста

97

храна, за да има здраве и сили. Дайте на децата си предмет за мислене - нещо, което е над тях и извън самите тях. Умът, който живее в чиста и свята атмосфера, няма да бъде дребнав, нехаен, суетен и егоистичен. (188.2)

Ние живеем във време, когато всичко фалшиво и повърхностно е издигнато над истинското, естественото и трайното. Умът трябва да се пази свободен от всичко, което би го подвело в неправилна посока. Той не трябва да се задълбочава в долнопробни истории, които не допринасят за силата му. Мислите ще бъдат такива, каквато храна получава умът. (188.3)

БЛЕСТЯЩ ИНТЕЛЕКТ НЕ Е ДОСТАТЪЧЕН.

Вие може би се радвате на блестящия ум на децата си. Но ако той не е под контрола на осветено сърце, ще работи против Божиите намерения. Нищо освен възвишено чувство за Божиите изисквания към нас не може да ни даде нужната стабилност на характера, проникновеност на ума и задълбочено разбиране, които са важни за успеха и в този свят, и в идещия. (188.4)

ЦЕЛЕТЕ ВИСОКО РАЗВИТИЕ НА ХАРАКТЕРА.

Ако учим децата си да бъдат трудолюбиви, половината от опасността е избегната, защото безделието води до всякакви греховни изкушения. Нека да учим децата си да бъдат семпли в маниери, без да са дръзки; благотворителни и саможертвени, без да бъдат неразумни; икономични,

без да са алчни. И над всичко нека да ги научим какво изисква от тях Бог - че техен дълг е да въведат религията във всекидневния си живот, да обичат Бога повече от всичко и да обичат ближния си без да пренебрегват малките прояви на внимание, които са съществени за щастието. (189.1)

МОЛЕТЕ СЕ ЗА НЕБЕСНА МЪДРОСТ.

Родителите трябва да размишляват и да се молят ревностно на Бога за мъдрост и божествена помощ, за да могат добре да възпитат децата си да развият характери, които Бог ще одобри. Те не трябва да се безпокоят как могат да образуват децата си, за да бъдат хвалени и почетени от света, а как да ги обучат да изградят прекрасни характери, които Бог може да одобри. Много молитва и изследване са нужни, за да придобият небесна мъдрост да знаят как да се отнасят към младите умове, защото много зависи от насоката, която родителите дават на умовете и волята на децата си. (189.2)

МОРАЛНО И ДУХОВНО РЪКОВОДСТВО Е НЕОБХОДИМО.

Родителите трябва добре да разберат задължението си да дадат на света деца с добре развити характери - деца, които ще имат морална сила да устоят на изкушение и чийто живот ще бъде почит за Бога и благословение за ближните им. Влизащите в деловия живот с твърди принципи ще бъдат подготвени да стоят неопетнени сред моралната нечистота на този покварен век. (189.3)

УЧЕТЕ ДЕЦАТА САМИ ДА ПРАВЯТ ИЗБОР.

Нека юношите и малките деца бъдат научени да избират сами царската дреха, изтъкана в небето - "чист и бял висон" (Откр.19:8), която ще носят всички светии от земята. Тази дреха, самият безупречен характер на Христос, се дава безплатно на всяко човешко същество, но всички, които

98

я получават, ще я носят и тук. (190.1)

Нека децата бъдат научени, че като отворят ума си за чисти мисли на любов и извършват дела на обич и помощ, те се обличат с красивата дреха на Неговия характер. Това облекло ще ги направи красиви и обичани тука, а след това ще бъде тяхната входна виза за палата на Царя. (190.2)

Глава 36

Предимството на ранните години

РАННОТО ДЕТСТВО Е НАЙ-ВАЖНИЯТ ПЕРИОД.

Не може да не се отдаде твърде голямо значение на ранното учене на децата. Уроците, които детето научава през първите седем години на живота си, са повече от всичко, което то научава през следващите години. (193.1)

Още от люлката характерът на детето трябва да се формира според божествения план. В отворения му ум трябва да се влагат добродетели. (193.2)

Работата на родителите трябва да започне още от бебешката възраст на детето, за да получи то правилна насока на характера, иначе светът ще положи своя печат върху ума и сърцето му. (193.3)

ВЪЗРАСТТА НА НАЙ-ГОЛЯМА ВЪЗПРИЕМЧИВОСТ.

През първите години от живота на детето умът му е най-възприемчив за впечатления, били те добри или зли. През тези години се извършва решителен прогрес или в правилна, или в погрешна посока. От една страна много ненужна информация може да се възприеме, но от друга - много солидно и ценно знание. Силата на ума и същественото знание не може да се измерва с офирско злато и сребро, нито да се купи. (193.4)

ПЪРВИТЕ ВПЕЧАТЛЕНИЯ РЯДКО СЕ ЗАБРАВЯТ.

Никои деца, нито юноши не трябва да чуват нетърпелива дума от баща или от майка, или от който и да е член на семейството, защото те получават тези впечатления много рано в живота си и каквото родителите направят от тях днес, това ще бъдат те утре и в следващия ден и т. н. Детето рядко

забравя първите уроци, отпечатани в ума му... (193.5)

Впечатленията върху сърцето в ранните години се виждат по-късно.

Може да бъдат погребани, но рядко се заличават. (194.1)

ОСНОВАТА СЕ ПОСТАВЯ В ПЪРВИТЕ ТРИ ГОДИНИ.

Майки, уверете се дали добре дисциплинирате децата си през първите три години от живота им. Не им позволявайте да оформят свои желания .

Майката трябва да бъде ум за детето си. Първите три години са време,

99

в което се превива младата фиданка. Майките трябва да разбират важноста на този период. Тогава се поставят основите. (194.2)

Ако тези първи уроци са били неправилни, както често става, заради Христос, заради бъдещето на вашето дете и за вечното-му добро, постарайте се да поправите злото, което сте извършили. Ако сте чакали детето ви да стане на три години, за да започнете да го учите на послушание и самообладание, постарайте се да го сторите сега, макар че ще бъде много по-трудно. (194.3)

НЕ Е ТОЛКОВА ТРУДНО, КАКТО ОБИКНОВЕНО СЕ ПРЕДПОЛАГА.

Много родителско безпокойство и мъка може да бъдат спестени, ако децата са научени от люлката, че техните желания не трябва да бъдат закон и прищевките им - постоянно задоволявани. Не е толкова трудно, както обикновено се предполага, да се научи малкото дете да въздържа гневното си избухване и да овладява чувствата си. (194.4)

Не отлагайте тази работа. Мнозина пренебрегват този дълг през първите години на децата си, мислейки, че когато пораснат, те ще бъдат много внимателни да подтиснат злото и да ги научат на правото. Но истинското време да се извърши това е, когато децата са още бебета в ръцете им. Не е правилно родителите да глежат и осмиват своите деца или да не им обръщат внимание. Твърдо, решително и целенасочено поведение ще доведе до най-добрите резултати. (194.5)

Когато аз привлякох вниманието на родителите към погрешните навици, които те насърчават в най-малките си деца, някои родители изглеждаха съвършено безразлични, други казаха с усмивка: "Мъничките ми! Не мога да понеса да им се противопоставя по никакъв начин. Те ще станат по-добри, когато пораснат. Тогава ще се засрамят от тези избухвания. Не е най-добре човек да бъде толкова стриктен и строг с малките. Те ще надраснат тези навици да лъжат, да мамят, да бъдат мързеливи и егоисти." Много лесен начин за измъкване на майките от този въпрос, но това не отговаря на Божията воля. (195.1)

ОТБЛЪСНЕТЕ УСИЛИЯТА НА САТАНА ДА ПРЕВЗЕМЕ НАЙ-МАЛКИТЕ.

Родители, вие обикновено пропускате да започнете достатъчно рано работата си. Позволявате на Сатана да превземе почвата на сърцето, като посее в нея първата култура. (195.2)

Вие имате да вършите работа, за да не придобие Сатана властта над децата ви и да не ги отвлече от вас, още докато са в ръцете ви. Майки вие трябва да разберете дали силите на тъмнината не владеят малчуганите ви. Трябва да насочите волята си така, че неприятелят да не издигне своето знаме на мрак над вашия дом. (195.3)

ПРИГОТВЯНЕ И ЗА ПРАКТИЧЕСКИЯ ЖИВОТ.

Малцина посвещават време да пресметнат какво количество знание за временните и вечните неща може да придобие детето им през първите си 12 или 15 години. През този период децата трябва да придобиват не само книжно знание, но и да научат занятия, съществени за практическия живот. Второто не трябва да се пренебрегва за сметка на първото. (195.4)

100

НАПОЛЕОНОВОТО НАСЛЕДСТВО.

Характерът на Наполеон Бонапарт бил силно повлиян от неговото възпитание в училище. Немъдри наставници го вдъхновили за любов към победата, като оформяли ужким армии и го поставяли начело за командир. Тук била поставена основата на неговата кариера, изпълнена с борба и кръвопролития. Ако същата грижа и усилия бяха насочени да го направят добър човек, като изпълват малкото му сърце с духа на евангелието, колко по-различен можеше да бъде животът му! (196.1) ...

Казва се, че скептикът Юм през ранния си живот бил съвестен вярващ в Словото Божие. Но се свързал с кръжок, където бил натоварен да представи аргументи в полза на безбожието. Той изследвал въпроса сериозно и настойчиво и острият му ум бил потопен в софистиката на скептицизма. Оттогава започнал да вярва в тези измамни учения и целият му по-късен живот носи тъмния отпечатък на неверието. (196.2)

Когато бил на 5 години, Волтер научил наизуст една безбожна поема и нейното погубително влияние никога не се изтрило от ума му. Той станал един от най-успешните агенти на Сатана, водещи хората настрана от Бога. Хиляди ще станат в съда и ще обвинят за разрухата на душите си него - неверния Волтер. (196.3)

ЧРЕЗ МИСЛИ И ЧУВСТВА, ПОДХРАНВАНИ В РАННИТЕ СИ ГОДИНИ, ВСЕКИ ЮНОША РЕШАВА КАКВА ЩЕ БЪДЕ ИСТОРИЯТА НА СОБСТВЕНИЯ МУ ЖИВОТ.

Правилните, благородни и мъжествени навици, формирани в юношеството, стават част от характера и обикновено бележат посоката в живота на човека. Юношата може да стане покварен или благороден, както избере. Характерът може да бъде разпознат по истинските и благородни дела, или по великите престъпления и нечестия. (196.4)

НАГРАДАТА НА АННА.

Възможности с безценна стойност, безкрайно скъпоценни интереси са поверени на всяка майка. През първите три години от живота на Самуил майка му го учеше внимателно да отличава доброто от злото. С всеки познат предмет тя се стараяше да води мислите му към Създателя. В изпълнение на обета си да даде сина си на Господа с голямо себеотрицание тя го остави на грижите на първосвещеника Илий, за да бъде възпитан за служба в Божия дом... Ранното му обучение го доведе да избере да поддържа християнското си благочестие. Каква награда беше това за Анна! И какво насърчение за верността е примерът и ! (197.1)

КАК БЕ ОПАЗЕН УМЪТ НА ЙОСИФ.

Уроците, които получи от Яков в юношеството си за твърдо доверие и разчитане на Бога, му разкриваха отново и отново скъпоценните доказателства за Неговата любвеобилност и непрестанна грижа. Тези уроци му послужиха в изгнаничеството му сред идолопоклонския народ. Във времето на изпитанието той приложи тези уроци на практика. Когато беше в най-тежкото си изпитание, той погледна към своя небесен Баща, на Когото беше научен да се покорява. Ако с поучение и пример бащата на Йосиф бе с противен характер, вдъхновеното перо никога нямаше да проследи в страниците на Свещената история разказите за благочестието и благодетелите, които греят от характера на Йосиф. Ранните впечатления

101

върху ума му опазиха сърцето му в часа на жестокото изпитание и го накараха да възкликне: "Как да извърша аз това голямо зло и да съгреша пред Бога?" (197.2)

ПЛОДЪТ ОТ МЪДРОТО ВЪЗПИТАНИЕ.

Тъжен факт е, че всяка слабост и нерешителност от страна на майката бързо се забелязва от децата и изкусителят тогава работи върху умовете им, като ги кара да постоянстват в следване на своите наклонности. Ако

родителите култивират качествата, необходими за самите тях, за да ги използват в подходящото възпитание на децата си, ако ясно представят пред децата си правилата, които трябва да следват и ако не оставят тези правила да бъдат нарушавани, Господ ще им сътрудничи и ще благослови и родителите, и децата. (197.3)

В много ранна възраст децата стават възприемчиви за деморализиращи влияния, но родителите, които изповядват, че са християни, сякаш не различават злото в собственото си ръководство. О, ако можеха да осъзнаят, че влиянието върху едно дете в най-ранните му години дава тенденция на характера му и оформя съдбата му или за вечен живот, или за вечна смърт! Децата са възприемчиви към моралните и духовни впечатления и онези, които са мъдро възпитани в детството, може да сгрешат понякога, но не се отклоняват. (198.1)

Глава 37

Силата на навика

КАК СЕ СЪЗДАВАТ НАВИЦИ.

Всяко действие, добро или зло, не оформя характера, а мислите и чувствата, на които човек се отдава, подготвят пътя за дела и действия от същия вид ... (199.1)

С повторение на действията се създават навизи и се оформя характерът. (199.2)

ВРЕМЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ДОБРИ НАВИЦИ.

Характерът до голяма степен се оформя в ранните години. Създаваните тогава навизи имат по-голямо влияние от всички природни дарби. Те правят хората гиганти или джуджета по ум, защото най-добрите таланти чрез погрешни навизи могат да се изкривят и отслабят. Колкото по-рано в живота човек придобие вредни навизи, толкова по-здравое те ще държат жертвата си в робство и толкова по-сигурно ще снижат нейния духовен стандарт. От друга страна, ако в юношата са формирани правилни и благотелни навизи, те обикновено отбелязват посоката на притежателя си

102

към живот. В повечето случаи ще се открие, че тези, които в по-късния си живот се покланят на Бога и почитат правото, научават този урок преди светът да положи образа на греха върху душата им. Хората в зряла възраст обикновено са нечувствителни към нови впечатления като твърда скала, докато юношата е възприемчив. (199.3)

ОБИЧАИТЕ МОГАТ ДА БЪДАТ ПРОМЕНЕНИ, НО ТОВА СТАВА РЯДКО.

Това, което вижда и чува едно дете, отпечатва дълбоки следи в младия му ум, които никои обстоятелства в по-късния му живот не могат напълно да изтрият. Интелектът сега се оформя и чувствата получават насока и сила. Повтаряните деяния в определена посока стават навизи. Те могат да бъдат изменени със строго възпитание в по-късните години, но това става рядко. (199.4)

След като веднъж са се изградили, навизите все по-твърдо се отпечатват върху характера. Умът постоянно се оформя от възможностите и предимствата, използвани добре или зле. Ден след ден ние формираме характери, които или поставят учениците като добре дисциплинирани войници под знамето на княз Емануил, или като бунтовници под знамето на княза на тъмнината. Кое от двете ще бъде? (200.1)

НУЖНИ СА ПОСТОЯННИ УСИЛИЯ.

Склонни сме да правим отново неща, които са направени веднъж. Навизи на трезвеност, самообладание, пестеливост, трудолюбие, правилно и разумно говорене, искрена любезност не се спечелват без прилежна и внимателна работа върху себе си. Много по-лесно е човек да се деморализира и поквари, отколкото да побеждава дефектите си, да пази само-

обладание и да развива истински добродетели. Упорити усилия се изискват, за да може християнската благодат да се развие в съвършенство в нашия живот. (200.2)

ПОКВАРЕНИТЕ ДЕЦА - ОПАСНОСТ ЗА ДРУГИТЕ.

Богобоязливите родители ще обмислят и планират как да възпитат децата си в правилни навици. Те ще изберат приятели за децата си, а няма да ги оставят в своето невежество сами да избират приятелите си. (200.3)

Ако в ранното си детство децата не са търпеливо и упорито възпитани в правия път, те ще оформят погрешни навици. Тези навици ще се развият в бъдещия им живот и ще покварят и други. Онези, чиито умове са получили долни отклонения, които са били подложени на евтини домашни влияния в погрешна посока с измамни обичаи, носят лошите си навици със себе си през целия си живот. Ако те изповядват религия тези навици ще се проявят в религиозния им живот. (200.4)

ЦАР САУЛ - ЕДИН ТЪЖЕН ПРИМЕР.

Историята на първия Израилев цар е тъжен пример за погрешните ранни навици. В юношеството си Саул не обичаше Бога и не се боеше от Него и този непокорен дух, невъзпитан отрано да се покорява, винаги беше готов да застане против божествения авторитет. Които подхранват в юношеството си свята представа за Божията воля и вярно изпълняват задълженията на своя пост, ще бъдат подготвени за по-висша служба в бъдещия живот. Но хората не могат с години да пилеят силите, които Бог

103

им е дал, а когато решат да се променят, да намерят тези сили готови, за да поемат с тях в обратна посока. (201.1)

Едно дете може да получава здраво религиозно наставление, но ако родителите, учителите или възпитателите допуснат характерът му да бъде покварен от погрешен навик, този навик ако не бъде надвит, ще стане доминираща сила и детето ще бъде изгубено. (201.2)

МАЛКИТЕ ДЕЛА СА ВАЖНИ.

Всяко действие има двояк характер и значение. То е благородно или порочно, правилно или погрешно според мотива, който го подтиква. Едно погрешно действие, което често се повтаря, поставя постоянно впечатление върху ума на извършителя си и върху умовете на ония, които са свързани с него по някакъв начин - духовен или временен. Родителите и учителите, като не отдават важност на малките дела, които не са правилни, създават тези навици в юношата. (201.3)

Родителите трябва да се отнасят вярно с поверените им души. Те не трябва да окуражават в децата си гордостта, себеизтъкването или любовта към показ. Не трябва да ги учат или да ги оставят да научават малки лудории, които са забавни при малките деца, но трябва да бъдат забравени и поправени, когато пораснат. (201.4)

Малки лудории и грешки може да са забавни, когато детето е бебе и може да бъдат насърчени и позволени, но когато детето порасне, стават отвратителни и оскърбителни. (202.1)

ПО-ЛЕСНО СЕ СЪЗДАВАТ ЛОШИ НАВИЦИ, ОТКОЛКОТО ДОБРО.

Всичко научено никога не може да надмине злите резултати от отпуснатата дисциплина в детството. Едно пренебрегване, често повтаряно, оформя навик. Едно лошо дело приготвя пътя за друго. Лошите навици лесно се създават, и то много по-лесно от добрите, а се изоставят много по-трудно. (202.2)

Ако бъдат оставени на себе си, Малките деца научават лошото с по-голяма готовност, отколкото доброто. Лошите навици добре пасват на естественото сърце и нещата, видени и чути в детството, се отпечатват дълбоко в умовете на децата. (202.3)

РАННИТЕ НАВИЦИ РЕШАВАТ БЪДЕЩАТА ПОБЕДА ИЛИ ПОРАЖЕНИЕ.

Всеки от нас поотделно ще бъде за временния живот и за вечността това; което са го направили навиците му. Животът на онези, които са си създали правилни навици и са верни в изпълнението на всеки дълг, ще бъде като ясна светлина, осветяваща пътя на другите. Но ако навици на неверие се допуснат, ако мързел, безделие и навици на небрежност укрепнат, един облак по-тъмен от среднощ ще се установи върху бъдещето на човека в този живот и завинаги ще го отстрани от бъдещия. (202.4)

В ДЕТСТВОТО И В ЮНОШЕСТВОТО ХАРАКТЕРЪТ Е НАЙ-ПОДАТЛИВ.

Силата на самообладанието точно тогава се придобива. Край домашното огнище на семейството се упражняват влияния, чиито резултати траят за вечността. Повече от всяка естествена дарба навиците от ранните години решават дали човек ще бъде победител или победен в битката на живота. (202.5)

104

Глава 38

Училищна възраст, нрав и темперамент НЕ БЪРЗАЙТЕ ДА ИЗВАЖДА ТЕ ДЕТЕТО ОТ ДЕТСТВОТО.

Родителите никога не трябва да бързат да изваждат детето от детството. Нека му дадат такива уроци, които ще вдъхновяват сърцето му с благородни намерения. Но нека децата израснат с това просто доверие, откровеност и истинност, които ще ги подготвят да влязат в небесното царство. (204.1)

ИМА КРАСОТА ВЪВ ВСЯКА ВЪЗРАСТ.

Родителите и учителите трябва да целят така да насочат тенденциите в развитието на юношата, че във всеки етап на живота си той да може да представя красотата, съответна на този период, развивайки се по естествен начин като растенията в градината. (204.2)

Една от най-красивите и оригинални притчи е тази за семето и сеяча ... Истинните, разкрити в тази притча, Исус изживя реално в собствения Си живот. И във физическото, и в духовното Си естество Той следваше божествения ред на израстването, илюстриран с растението, както Той желае да прави всеки юноша. Макар че беше Величието на небето, Цар на славата, Той стана бебе във Витлеем и за известно време представляваше беспомощен младенец в ръцете на майка Си. (204.3)

В детството Си Исус извършваше работата на едно послушно дете. Говореше и действаше с мъдростта на дете, а не на зрял човек. Почиташе Своите родители и изпълняваше желанията им с готовност според способността Си на дете, но във всеки етап на развитието Си бе съвършен с простата, природна благодат на безгрешен живот. Свещеният доклад казва за Него: "Детенцето растеше, крепнеше и се изпълваше с мъдрост, и Божията благодат беше на Него." А за юношеството му е докладвано: "Исус напредваше в мъдрост, в ръст и в благоволение пред Бога и пред хората." Лука 2:40, 52. (204.4)

ВСЕКИ ЧЛЕН НА СЕМЕЙСТВОТО ИМА РАЗЛИЧЕН НАВ.

Значителни различия в нрава и в характера често съществуват в едно и също семейство, защото Божият ред е хора с различен темперамент да бъдат свързани заедно. Когато случаят е такъв, всеки член на семейството трябва свято да съблюдава чувствата на другите и да уважава правата им. Така ще се култивира взаимно съобразяване и търпимост, предразсъдъците ще бъдат смекчени и грапавините на характерите - загладени. Може да се постигне хармония и взаимно влияние на различните темпераменти

ИЗУЧАВАЙТЕ ОТДЕЛНИТЕ УМОВЕ И ХАРАКТЕРИ.

Всяко дошло на света дете увеличава отговорността на родителите ... Нравът на децата, склонностите им и чертите на характерите им трябва да бъдат изучени. Родителите трябва много внимателно да развиват тази си способност да различават характерите на децата си, за да могат да подтиснат погрешните склонности и да насърчат правилни впечатления и правилни принципи. (205.2)

НАСИЛИЕ И ЖЕСТОКОСТ НЕ СЕ ИЗИСКВА ЗА ТАЗИ РАБОТА.

Трябва да се култивира самообладание и да се остави то да се отпечатва върху сърцето и ума на детето. (205.3)

Много приятна работа е да се занимаваш с човешките умове. Всички деца не може да бъдат третирани по един и същи начин, защото ограничението, което трябва да се наложи на едно, ще съкруши живота на друго. (205.4)

СТИМУЛИРАЙТЕ РАЗВИТИЕТО НА СЛАБИТЕ ЧЕРТИ, ПОДТИСКАЙТЕ ПОГРЕШНИТЕ.

Малко са добре уравновесените умове, защото родителите са пренебрегнали работата си да стимулират слабите черти и да подтискат погрешните. Те не помнят, че са под тържествено задължение да наблюдават тенденциите на всяко дете, че техен дълг е да възпитат деца с правилни навици и правилен начин на мислене. (206.1)

ПРОУЧЕТЕ ПРАВА НА ВСЯКО ДЕТЕ.

Децата трябва да са под постоянна грижа, но вие не трябва да допуснете да разберат, че винаги ги пазите. Научете права на всяко дете, разкрит в отношенията му с останалите и тогава се постарайте да поправите грешките му, като окуражавате да се създават точно тези черти на характера, които му липсват. Децата трябва да бъдат научени, че развитието на умствените и физическите сили е тяхна работа, че е резултат на усилия. Те трябва рано да научат, че щастието не е в себелюбивото угаждане, а само в пътя на дълга. Същевременно майката трябва да се старее да направи децата си щастливи. (206.2)

ИНТЕЛЕКТУАЛНИТЕ НУЖДИ СА ВАЖНИ, КАКТО И ФИЗИЧЕСКИТЕ.

Някои родители много се стараят да задоволяват временните желания на децата си. Милостиво и вярно се грижат за тях, когато са болни и мислят, че с това дългът им е изпълнен. Тук те грешат. Работата им едва е започнала. Нуждите на ума трябва също да бъдат задоволени. Това изисква умение да прилагаме прости лекарства за лекуване на наранения ум. (206.3)

Децата имат тежки изпитания, както и възрастните. Самите родители не осъзнават винаги това. Умовете им често са смутени. Те работят с погрешни разбирания и чувства. Сатана ги блъска и те се отдават на изкушенията му. Говорят нараняващо и по начин, който възбужда гнева на децата им и понякога са раздражителни и ядосани. Горките деца възприемат същия дух, а родителите не са подготвени да им помогнат, защото самите те са причина за тревогата. Понякога сякаш всичко отива на зло. Всички наоколо са напрегнати, всички се чувстват нещастни. Родителите

укоряват горките си деца и мислят, че те са много непослушни и палави, че са най-лошите деца на света, докато самите са причина за тревогата. (206.4)

НАСЪРЧАВАЙТЕ ГИ ДА СА ОБИЧЛИВИ.

Неуравновесеният ум, прибързаният нрав, раздражителността, омразата

или ревността свидетелстват за родителска небрежност. Тези зли черти на характера носят много нещастие на притежателите си. Колко много хора пропускат да получат от приятели и близки любовта, която биха могли да имат, ако бяха по-обичливи. (207.1)

РАЗЛИЧНА ДИСЦИПЛИНА ЗА РАЗЛИЧНИТЕ ТЕМПЕРАМЕНТИ.

Деца имат различни темпераменти и родителите не може да дисциплинират по един и същи начин всяко от тях. Съществуват различни качества на ума и те трябва да бъдат изучавани с молитва, за да бъдат оформени за изпълнение на Божието намерение. (207.2)

Майки, ... отделете си време да се запознаете със собствените си деца. Изучавайте техния ум и темперамент, за да разберете как да се отнасяте с тях. (207.3)

Някои деца имат нужда от по-търпеливо и по-нежно отношение от други. Те са получили като наследство безперспективни черти на характера и затова се нуждаят от повече съчувствие и любов. С настойчив труд тези разпуснати деца може да бъдат подготвени да заемат мястото си в делото на Господа. Те може да притежават неразвити сили, които ако бъдат събудени, ще ги направят способни да заемат мястото си, като изпреварят онези, от които се е очаквало повече. (207.4)

Ако имате деца с особен темперамент, не позволявайте поради това те да бъдат попарени от обезсърчение... Помогнете им с търпение и съчувствие. Укрепете ги с думи на любов и с добри дела, за да победят дефектите на характера си. (208.1)

ВИЕ МОЖЕТЕ ПОВЕЧЕ, ОТКОЛКОТО СИ МИСЛИТЕ.

Когато една майка започне да обича Исус, тя иска да възпита и децата си за Него. Вие можете да възпитате нрава на децата си много по-добре, отколкото сте си мислили в най-ранните им години. Скъпоценното име на Исус трябва често да се чува у дома. (208.2)

107

Глава 39

Волята - фактор за успеха

ВСЯКО ДЕТЕ ТРЯБВА ДА РАЗБИРА КАКВА Е СИЛАТА НА ВОЛЯТА.

Волята е управляваща сила в естеството на човека, ръководеща всички други способности. Тя не е вкус, нито наклонност, тя е решаваща сила, която действа в човешките чада за послушание към Бога или за непослушание. (209.1)

Всяко дете трябва да разбира истинската сила на волята. То трябва добре да разбере колко велика е отговорността да притежава този дар. Волята е сила за решаване или за избор. (209.2)

УСПЕХЪТ ИДВА, КОГАТО ВОЛЯТА Е ПРЕДАДЕНА НА БОГА.

Всяко човешко същество, притежаващо разум, има сила да избира правото. Във всяка опитност на живота Божието слово към нас е: "изберете днес на кого искате да служите" Исус Навин 24:15. Всеки може да предаде волята си на страната на Божията воля - може да избере да се покорява на Него и като се свърже с божествената сила, може да стои така, че нищо да не го накара да извърши зло. Всеки юноша, всяко дете има сила да формира характер на благочестие с помощта на Бога и да живее ползотворен живот(209.3)

РОДИТЕЛЯТ ИЛИ УЧИТЕЛЯТ, КОЙТО ТАКА ВЪЗПИТАВА ДЕТЕТО НА САМООБЛАДАНИЕ,ЩЕ ИМА ВИНАГИ УСПЕХ.

За повърхностния наблюдател неговата работа може да не изглежда най-сполучлива, тя може да не бъде оценена така високо, както работата на този, който държи разума и волята на детето под абсолютната си власт. Но след години резултатът ще покаже по-добрия метод на възпитание. (209.4)

НЕ ОТСЛАБВАЙТЕ ВОЛЯТА НА ДЕТЕТО, А Я НАПРАВЛЯВАЙТЕ.

Пазете всичката сила на волята, защото човешкото същество се нуждае от нея. Само ѝ давайте добра насока. Отнасяйте се към нея мило и нежно като към свещено съкровище. Не я трошете на късове, но с поучение и истински пример мъдро я възпитавайте и оформяйте, докато детето достигне отговорна възраст. (210.1)

Децата отрано трябва да бъдат научени да покоряват волята и наклонностите си на волята и авторитета на своите родители. Когато родителите научат децата си на това, те ги учат да се покоряват на Божиите изисквания и ги правят годни за членове на Христовото семейство. (210.2)

ДА БЪДАТ ВОДЕНИ, А НЕ СМАЧКВАНИ.

Как да се направлява развитието на детето с подходящ контрол, това трябва да бъде изучавано от родители и учители. Твърде много ръководство е точно толкова лошо, както и твърде малко. Усилията да се "прекърши

108

волята" на детето са ужасна грешка. Умовете са устроени по различен начин. Докато със сила може да се постигне външно подчинение, при много деца това води до по-решителен бунт на сърцето. Макар родителят или учителят да успеят да наложат волята си, както са искали, последствията са не по-малко вредни за детето... (210.3)

Тъй като предаването на волята е много по-трудно за някои ученици, отколкото за други, учителят трябва да прави послушанието към изискванията си колкото е възможно по-лесно. Волята трябва да се води и оформя, а не да се пренебрегва или прекършва. (210.4)

ВОДЕТЕ, НО НИКОГА НЕ ТЕГЛЕТЕ.

Позволете на децата, за които се грижите, да имат собствена индивидуалност, както и вие имате. Винаги се опитвайте да ги водите, но никога не ги теглете. (210.5)

УПРАЖНЯВАНЕТО НА ВОЛЯТА РАЗШИРЯВА И УКРЕПВА СПОСОБНОСТИТЕ НА УМА.

Едно дете може да бъде така възпитано, че да ... няма своя собствена воля. Дори неговата индивидуалност може да бъде смесена с тази на човека, който го възпитава и целите и намеренията му да бъдат подчинени на волята на учителя. Децата, които са така възпитани, винаги ще бъдат с недостатъчна морална сила и лична отговорност. Те не са били научени да действат разумно и принципно, волята им е била контролирана от друго и умът не е бил използван, за да може да се разшири и укрепи с упражнение. Те не са били насочени и дисциплинирани да разчитат на собствените си способности на ума, за да могат да ползват най-добрите си сили, когато е необходимо. (210.6)

КОГАТО ВЪЗНИКНЕ КОНФЛИКТ.

Ако детето има упорита воля, майката, която разбира своята отговорност, ще осъзнае, че тази упорита воля е част от наследството, която тя му е предала. Тя няма да гледа на неговата воля като на нещо, което трябва да се прекърши. Има време, когато решителността на майката среща решителността на детето. Тогава мъдрата, зряла воля на майката се сблъсква с неразумната воля на детето. Тогава побеждава или майката поради своята възраст и опит, или младата воля на необученото, недисциплинирано дете. В такива случаи е нужна голяма мъдрост, защото с немъдро ръководство, със строга принуда детето може да бъде увредено и за този живот и за бъдещия... Поради липса на мъдрост всичко може да бъде изгубено. (211.1)

Това е криза, която рядко се допуска, защото и за майката, и за детето тя е тежко преживяване. Голяма грижа трябва да се положи, за да се избягват такива случаи. Но след като веднъж се стигне дотам, детето трябва да се доведе до покоряване на по-горната воля на родителя. Майка-

та трябва да владее думите си под съвършен контрол. Не трябва да има команди на висок глас. Не трябва да се прави нещо, което да развие непокорен дух у детето. Майката трябва да изучава как да се справя с него по такъв начин, че да бъде привлечено към Исус. Тя трябва да се моли с вяра Сатана да не стане победител над волята на детето й. Небесните ангели наблюдават сцената. (211.2)

109

МАЙКАТА ТРЯБВА ДА ОСЪЗНАВА, ЧЕ БОГ Е НЕИН ПОМОЩНИК, ЧЕ В ЛЮБОВТА Е НЕЙНИЯТ УСПЕХ И СИЛАТА Й.

Ако е вярна християнка, няма да насилва детето да се покорява. Тя ще се моли и когато се моли, ще почувства обновление на собствения си духовен живот. И тогава ще види, че силата, която работи в нея, работи също и в детето й. А детето, вместо да бъде принуждавано, бива доведено да порасне като благороден човек - така битката бива спечелена. Всяка добра мисъл, всяко търпеливо действие, всяка дума на мъдро ограничаване са като златни ябълки в сребърно блюдо. Майката е спечелила победа, чиято скъпоценност с думи не може да се изкаже. Тя е обновила светлината и е станала по-опитна. "Истинската светлина, която осветява всеки човек, идващ на света", е покорила волята й. След бурята идва мир и слънце - след дъжда. (212.1)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА ЗАПАЗЯТ МЛАДЕЖКИТЕ СИ ЧУВСТВА.

Малцина осъзнават колко е важно да запазят, доколкото е възможно, младежките си чувства и да не стават груби и нелюбезни по естество. На Бога би било угодно да има родители, които да съчетават в себе си благодатната простота на детето със силата, мъдростта и зрелостта на мъжеството. Някои никога не са имали истинско детство. Никога не са се радвали на свободата, простотата и свежестта на поклъващия живот. Били са ругани, грубо пренебрегвани, укорявани и бити, докато невинността и доверчивата откровеност на детето са се превърнали в страх, омраза, ревност и измамност. Те рядко имат такива характерни черти, че да направят детството на собствените си деца щастливо. (212.2)

ГОЛЯМА ГРЕШКА.

Голяма грешка се прави, когато се даде властта в ръцете на детето и му се позволи да командва в къщи. Така се дава неправилна насока на това чудно нещо - силата на волята. Но това е правено и ще продължи да бъде правено защото бащите и майките са слепи и им липсва прозорливост. (213.1)

МАЙКА, КОЯТО СЕ ПРЕДАВА НА ПЛАЧЕЩОТО СИ ДЕТЕ.

Вашето дете се нуждае от мъдра ръка, която да го води правилно. То е било допуснато да плаче за това, което иска, докато му е станало навик. Позволено му е било да плаче за баща си, докато той не му угоди. Ако детето ви бъде при мен за три седмици, бих го преобразила. Бих го накарала да разбере, че моята дума е закон и нежно, но с твърдост сякаш да прокарвам моите намерения. Нямахте да подчинявам моята воля на неговата. Вие имате работа за вършене и много сте загубили, че не сте се захванали за нея по-рано. (213.2)

НЕЩАСТЕН ЖИВОТ НА РАЗВАЛЕНОТО ДЕТЕ.

Всяко дете, което не е внимателно и с молитва дисциплинарно, ще бъде нещастно и ще оформи толкова нелюбезни черти на характера си, че Господ не може да го приеме в Своето небесно семейство. Голяма тежест ще съпътства целия живот на едно покварено дете. С тежки изпитания разочарования и изкушения то ще следва недисциплинираната си и зле насочена воля. (213.3)

Децата, които са допуснати да поемат свой собствен път, не са щастливи.

110

Непокорното сърце няма у себе си елементи на покой и доволство. Умът и сърцето трябва да бъдат дисциплинирани и доведени до подходящо ограничение, за да може характерът да бъде в хармония с мъдрите закони, управляващи нашето естество. Безпокойство и недоволство са плодовете на отпуснатостта и егоизма. (213.4)

ОСНОВА ЗА МНОГО ТЕЖКИ ИЗПИТАНИЯ.

Тъжните изпитания, които се оказват толкова опасни за успеха на църквата и които причиняват невярващите да се спъват и да се отвръщат със съмнение и недоволство, обикновено възникват от непокорен и бунтовен дух, наследство от родителска небрежност в ранните години на юношата. Колко много хора са претърпели крушение, колко много престъпления са извършени под влиянието на бързо възникнала страст, която можеше да бъде овладяна в детството, когато умът е възприемчив и сърцето се повлиява лесно за доброто и е покорно на волята на любящата майка. Недостатъчното възпитание на децата лежи в основата на моралните злини. (214.1)

Глава 40

Пример за християнска принципност

ДЕЦАТА ЩЕ ПОДРАЖАВАТ НА РОДИТЕЛИТЕ СИ.

Бащи и майки, вие сте учители. Децата ви са вашите ученици. Тонът на гласа ви, държанието ви, духът ви се копират от вашите малчугани. (215.1)

Децата наподобяват родителите си; затова каква голяма грижа трябва да бъде да им се даде правилен пример. Родителите, които са любезни и възпитани у дома, като в същото време са твърди и решителни, ще видят същите тези черти изявени и в децата си. Ако са праведни, честни и почитаеми, децата им ще бъдат доста подобни на тях и ще притежават тези особености. Ако се покланят на Бога и Го почитат, децата им, възпитани по същия начин, няма да забравят да Му служат. (215.2)

В СЕМЕЙСТВОТО БАЩИТЕ И МАЙКИТЕ ТРЯБВА ВИНАГИ ДА ПРЕДСТАВЯТ ПРЕД ДЕЦАТА СИ ПРИМЕРА, КОЙТО БИХА ИСКАЛИ ДА БЪДЕ ИМИТИРАН.

Трябва да проявяват взаимна нежност, уважение в думи, в погледи и дела. Трябва да направят да се изяви Светият Дух, който ги ръководи, като представят на децата си характера на Исус Христос. Стремещт да се имитира е силен, а в детството и юношеството, когато тази способност е най-активна, на младите трябва да се представи съвършен образец. Децата трябва да имат доверие в родителите си, за да вникнат в уроците,

111

които трябва да научат. (215.3)

УЧЕТЕ ГИ С ДУМИ И НА ДЕЛО.

При възпитанието на децата си майката непрекъснато се учи. Докато ги учи, тя самата всеки ден също се учи. Уроците, които дава на децата си за самообладание, трябва да практикува и самата тя. Отнасяйки се към различните умове и склонности на децата си, тя се нуждае от ясна прозорливост, за да види нещата в перспектива, иначе ще бъде в опасност да ръководи погрешно и да се отнася пристрастно към децата си. Законът на любезността трябва да практикува в домашния си живот, за да направи децата си любезни и мили. Така те имат постоянно повтарящи се уроци на дело и с пример всеки ден. (215.4)

Учителите в училището ще направят своето, за да възпитат децата ви, но вашият пример може да направи повече от всички други средства. Начинът, по който говорите, начинът, по който ръководите вашия бизнес, нещата, които харесвате или не харесвате, всичко това са неща, които помагат за оформяне на характера. Любезният подход, самообладанието, себевладението, любезността, които детето ви вижда у вас, всеки ден ще бъдат уроци за него. Това възпитание продължава с времето и тенденцията

на това всекидневно училище е насочена да направи от вашето дете това, което то трябва да бъде. (216.1)

ВНИМАВАЙТЕ ДА НЕ СТЕ ГРУБИ КЪМ ДЕЦАТА СИ.

Изисквайте послушание и не си позволявайте да говорите несмислено и нехайно на децата си, защото вашите маниери и думи са учебник за тях. Помагайте им нежно и внимателно в този период от живота им. Нека слънчевата светлина на вашето присъствие бъде слънчева светлина в сърцата им. Тези растящи момчета и момичета са много чувствителни и с някоя грубост вие може да хвърлите сянка върху целия им живот. Бъдете внимателни, майки. Никога не се карайте, защото това никога не помага. (216.2)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ОБРАЗЦИ НА САМООБЛАДАНИЕ.

Децата трябва да бъдат свободни от силни преживявания, доколкото е възможно. Майката трябва да бъде спокойна и търпелива, свободна всякакви вълнения и нервно бързане. Това е училище по дисциплина за самата нея, както и за детето. Докато учи малчуганите си на урока за себеотрицание, тя сама се учи да бъде образец за тях. Докато с нежна загриженост обработва почвата на сърцата им, може да подчини естествените си грешни наклонности и да култивира в собствените си думи и поведение благодатта на Духа. (216.3)

ЕДНА ПОБЕДА, СПЕЧЕЛЕНА НАД СЕБЕ СИ, ЩЕ БЪДЕ ОТ ГОЛЯМА СТОЙНОСТ И НАСЪРЧЕНИЕ ЗА ВАШИТЕ ДЕЦА.

Вие можете да застанете на предната позиция и да кажете: "Аз съм от Божието домочадие, аз съм Божия сграда, аз поставям себе си в Неговата ръка, за да бъда преобразена по божествено подобие, за да бъда сътрудник на Бога в оформянето на умоте и характерите на моите деца, за да им бъде по-лесно да вървят в пътя на Господа." Бащи и майки, когато можете да владеете себе си, вие ще спечелите големи победи във възпитанието на децата си. (217.1)

112

ПЛОДОВЕТЕ НА САМООБЛАДАНИЕТО.

Родители, всеки път, когато губите самообладание и говорите и действате нетърпеливо, вие грешите против Бога. Докладващият ангел отбелязва всяка нетърпелива и непредпазлива дума, изговорена пред тях нехайно или с жестове, всяка дума, която не е благонравна или възвишена, той отбелязва като петно на вашия християнски характер. Говорете любезно на децата си. Помнете колко чувствителни сте вие, колко малко можете да понесете да бъдете обвинени и не възлагайте върху тях това, което и вие не можете да носите. Защото те са по-слаби от вас и не могат да издържат толкова много. Плодовете на самообладанието, грижовността и постоянството ще бъдат стократно увеличени. (217.2)

Нека вашите приятни, бодри и насърчителни думи бъдат като слънчеви лъчи за вашето семейство. (217.3)

Ако родителите желаят да извършват правото, те самите трябва да бъдат праведни в теория и на практика. (217.4)

ДЕЦАТА СА ПОВЛИЯНИ ОТ ПОВЕДЕНИЕТО НА ХОРА, НАРИЧАЩИ СЕ ХРИСТИЯНИ.

Има деца на съботопазители, научени още от юношеството си да съблюдают съботата. Някои от тях са много добри деца, верни на дълга, както и във временните неща, но те не чувстват дълбоко убеждение за грях и нужда от покаяние за греха. Такива са в опасно състояние. Те наблюдават държанието и усилията на наричащите себе си християни. Виждат хора, които правят възвишени изповеди, но не са съвестни християни и сравняват техните възгледи и действия с тези спъващи камъни и тъй като нямат изпъкнали грехове в своя живот, се заблуждават, че са почти в правото.

(218.1)

Тъй като много родители и учители изповядват, че вярват в Божието Слово, а животът им отрича неговата сила, ученията на Писанията нямат голямо влияние върху юношите. Понякога юношата е доведен да почувства силата на Словото. Такива виждат скъпоценността на Христовата любов. Виждат красотата на Неговия характер, възможностите на един живот, отдаден на Негова служба. Но в контраст с това виждат живота на хора, които изповядват, че се покланят на Божиите заповеди. (218.2)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА КАЗВАТ "НЕ" НА ИЗКУШЕНИЕТО.

Майки, като не следвате практиката на света, вие можете да представите на децата си един пример на верност към Бога и да ги научите да казват не. Научете децата си какво означава предписанието: "Ако грешниците те въвличат, не се съгласявай". Но ако вие искате да научите децата си да казват "не" на изкушението, трябва самите вие да го правите. Толкова е нужно за човека, както и за детето, да казва не. (218.3)

ДАЙТЕ ПРИМЕР НА БЛАГОРОДСТВО.

Родители, бъдете любезни и мили с децата си и те ще се научат да бъдат такива. Нека да покажем в домовете си, че сме християни. Аз оценявам като несъстоятелно изповядването, което не е приложено в домашния живот с любезност, търпеливост и любов. (218.4)

113

НАБЛЮДАВАЙТЕ КАКЪВ Е ТОНЪТ НА ГЛАСА ВИ, КАКТО И НА ДУМИТЕ СИ.

Нека никога дума на раздражение и грубост или гняв да не излиза от устата ви. Христовата благодат очаква вашата молба. Неговият дух ще поеме контрола върху вашето сърце и съвест, за да ръководи думите и делата ви. Никога не изгубвайте самоуважението си с прибързани и несмислени думи. Проверете дали думите ви са чисти, дали говоренето ви е свято. Дайте на децата си пример какви бихте искали да бъдат. Нека да има мир, приятни думи и насърчителен израз на лицето. (219.1)

РОДИТЕЛИТЕ НЕ МОГАТ ДА БЪДАТ В БЕЗОПАСНОСТ, АКО СЕ ВЪЗГОРДЯВАТ ПО НЯКАКЪВ НАЧИН.

Не трябва да показват големеене, критикарство, намиране на кусури. Думите, които говорят, тонът, с който ги изговарят, са уроци или за добро, или за зло за децата им. Бащи и майки, ако лоши думи попаднат на устата ви, вие учите и децата си да говорят по същия начин и очистващото влияние на светия Дух няма ефект върху тях. Търпеливото постоянство във вършенето на добро е важно, ако искате да изпълните дълга си към вашите деца. (219.2)

РОДИТЕЛИТЕ СА БОЖИИ РАБОТНИЦИ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ХАРАКТЕРА.

Интелектът на децата ви се оформя, чувствата и характерите се оформят но по какъв образец? Нека родителите да помнят, че те правят това преобразяване и когато заспят в гроба си, делото им ще остане след тях трайно и ще носи свидетелство за тях - добро или зло. (219.3)

ОТПЕЧАТВАЙКИ БОЖЕСТВЕНИЯ ОБРАЗ.

Вие може да наставлявате, предупреждавате и съветвате, като винаги помнете, че вашият поглед, думи и дела имат пряко влияние върху бъдещата насока на скъпите ви деца. Вашата работа не е да създадете красив образ върху платно, с длето или от мрамор, но да отпечатате върху човешката душа образа на Божествения. (219.4)

114

Глава 41

Цел на дисциплината

САМООБЛАДАНИЕТО - ТОВА Е ВЪРХОВНАТА ЦЕЛ.

Целта на дисциплината е детето да се научи само да се управлява. То трябва да бъде научено да разчита на себе си и да има самообладание. Затова веднага щом бъде способно да разбира, разумът му трябва да бъде спечелен на страната на послушанието. Нека всички занимаващи се с него да му показват, че послушанието трябва да бъде правилно и разумно. Помогнете му да види, че всички неща са под закон и непослушанието води накрая до бедствие и страдание. Когато Бог казва "не", Той с любов ни предупреждава за последствията на непослушанието, за да ни спести болки и загуби. (223.1)

ДА МОБИЛИЗИРАМЕ СИЛАТА НА ВОЛЯТА.

Истинската цел на дисциплината се постига само когато самият извършител се доведе до разбиране на грешката си и волята му застава на страната на поправлението. Като се постигне това, му покажете източника на поправление и сила. (223.2)

Които възпитават учениците си, че силата лежи у самите тях, ще имат постоянен успех. (223.3)

ПОПРАВЯЙТЕ НАВИЦИ, НАКЛОННОСТИ, ЗЛИ ТЕНДЕНЦИИ.

Работа на родителите е да контролират и водят. Те не могат да си позволят това зло да разрешават на децата си да задоволяват всичките си детински прищевки и желания и да ги оставят да следват собствените си наклонности. Не могат да им направят такова зло да оставят върху умовете им впечатлението, че трябва да живеят, за да си угаждат и да се забавляват, да избират собствените си пътища и да намират собственото си удоволствие и общество ... Юношите имат нужда от родители, които да ги възпитат и дисциплинират, да поправят лошите им навици и наклонности и да отстраняват злите им тенденции. (223.4)

СЪБОРЕТЕ КРЕПОСТТА НА САТАНА.

Майки, отговорността за съдбата на децата ви почива до голяма степен върху вас. Ако не успеете да изпълните този дълг, може да ги оставите в ръцете на Сатана и да бъдат негови агенти за разруха на други души. Или пък вашата ярна дисциплина и набожен пример може да ги доведат при Христос и те на свой ред ще повлияят на други, и така много души може да бъдат спасени чрез вас. (224.1)

Нека да разсъдим внимателно и да започнем да схващаме и да поправяме грешките си, за да съборим крепостта на врага. Нека милостиво да поправяме нашите обичани малчугани и да ги пазим от силата на врага.

115

Не се отчайвайте. (224.2)

НАУЧЕТЕ ГИ НА РЕСПЕКТ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ И КЪМ БОЖЕСТВЕНИЯ АВТОРИТЕТ.

Децата ... трябва да бъдат възпитани, научени и дисциплинирани, докато станат послушни на родителите си, като отдават респект към авторитета им. По този начин респектът към божествения авторитет ще бъде вложен в сърцата им и семейното възпитание ще бъде като подготвително училище за небесното семейство. Възпитанието в детството и юношеството трябва да бъде такова, че децата да бъдат подготвени да извършват религиозните си задължения и така да станат годни за влизане в горните дворове. (224.3)

Този, Който е източник на знание, е поставил условия за нашата годност да влезем в блаженото небе с думите: "Блажени са ония, които изпълняват Неговите заповеди, за да имат право на дървото на живота и

да влязат през портите на града." Послушанието към Божиите заповеди е цената на небето, а послушанието към родителите в Господа е най-важният урок, който децата трябва да научат. (224.4)

ПОСЛУШАНИЕ ОТ ПРИНЦИП, А НЕ ОТ ПРИНУДА.

Кажете на децата си точно какво изисквате от тях. Тогава нека разберат, че думите ви са закон и те трябва да слушат. Така ги подгответе да зачитат Божиите заповеди, които ясно заявяват: "Това да правиш" и "Това да не правиш". Много по-добре е вашето момче да бъде послушно по принцип, отколкото по принуда. (225.1)

ЕДИН УРОК НА ПЪЛНО ДОВЕРИЕ.

Исаак е вързан от треперещите, обичащи ръце на своя милостив баща, защото Бог е наредил това. Синът се подчинява да бъде пожертван, защото вярва в благочестието на своя баща. (225.2)

Този акт на вяра на Авраам е записан за наша полза. Той ни учи на великия урок на доверие към Божиите изисквания, колкото и неприятни и нараняващи да са те. Учи децата на съвършено подчинение към родителите си и към Бога. От послушанието на Авраам научаваме, че нищо не е прекалено скъпоценно за нас, че да не го отдадем на Бога. (225.3)

ЮНОШАТА ЩЕ ОТКЛИКНЕ НА ТОВА ДОВЕРИЕ.

Юношите трябва да бъдат впечатлени от мисълта, че им имате доверие. Те имат чувство за чест и да искат да бъдат уважавани е тяхно право. Ако учениците получат впечатлението, че не могат да влизат и да излизат, да сядат на масата или да бъдат някъде, дори в стаите си, без да бъдат наблюдавани от едно критикуващо и издаващо око, това ще бъде едно влияние за деморализиране и прекараното време няма да бъде удоволствие за тях. Това осъзнаване на непрекъснатия надзор е повече от родителско бдение и нещо далеч по-лошо; защото мъдрите родители могат често да различат под повърхността действието на неспокойния ум под юношеските копнежи или под силите на изкушенията и да търсят начини за противопоставяне на злото. Но тази постоянна наблюдателност не е естествена и произвежда злините, които се стреми да избегне. Здравословните изисквания към юношите са движение, бодрост и щастлива, приятна

116

атмосфера, която да ги обкръжава, за да развият физическо здраве и уравновесен характер. (225.4)

САМОСТОЯТЕЛНОСТ ИЛИ АБСОЛЮТНА ВЛАСТ.

В много семейства децата изглеждат добре възпитани, докато са под домашната дисциплина. Но когато тази система се разпадне, те изглеждат неспособни да мислят, да действат или да решават сами. Тези деца са били толкова дълго под железен ярем без да им се разрешава да мислят и да действат сами в неща, които е било нужно да се научат, че нямат доверие в себе си да действат по свое собствено разсъждение и да имат свое мнение. Затова като излязат от родителската опека, те биват подведени от други в неправилна посока. Нямат стабилност на характера, не са били научени на практика да действат по свое собствено разсъждение и затова умовете им не са били добре развити и укрепнали. Те толкова дълго време са били овладени от родителите си, че разчитат само на тях. Родителите са техният ум и разум. (226.1)

От друга страна младите не бива да бъдат оставени да действат независимо от родителите и учителите си. Децата трябва да бъдат научени да уважават възрастните и да бъдат ръководени от родителите си... Те трябва да бъдат така научени, че умовете им да бъдат обединени с умовете на родителите и учителите им и така наставлявани, че да могат да разбират нуждата от спазване на съвета им. Тогава, като излязат извън обсега на родителите и учителите си, те няма да бъдат като тръстика, разлюлявана от вятъра. (226.2)

ЖЕСТОКО ВЪЗПИТАНИЕ НА ЮНОШИТЕ.

Ако не са добре направлявани да мислят и да действат сами със своите способности и със своя ум, за да може така да израснат в мислене, в чувства и в себеуважение, в доверие в собствените си способности, те винаги ще бъдат със слаби умствени и морални сили. И когато застанат в света да действат самостоятелно, те ще разкрият, че са възпитавани като животни и не са научени на това. Волята им вместо да бъде ръководена, е била насилвана към подчинение от груба дисциплина на родители и учители. (227.1)

ЗЛИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДОМИНИРАНЕТО НА ЕДИН УМ НАД ДРУГ.

Родители и учители, които се хвалят, че имат пълен контрол над умовете и волята на децата, които са им поверени, би трябвало да спрат своето хвалене и да проследят бъдещия живот на децата, които са така доведени до подчинение чрез сила или чрез страх. Те са почти съвсем неподготвени да споделят трудните отговорности на живота. Когато тези юноши не са вече под контрола на родители и учители, те почти сигурно ще поемат по лош път и ще се отдадат на силата на изкушението. Те не постигат успех в този живот и същите тези недостатъци ги придружават и в религиозния им живот. Ако възпитателите им можеха да видят бъдещия резултат от погрешно прилаганата дисциплина, те биха променили своите възпитателни методи. Такива учители, които са доволни, че имат почти пълна власт над волята на своите ученици, не са най-добрите учители, макар временно да се ласкаят, че това е така. (227.2)

117

БОГ НИКОГА НЕ Е ВЪЗНАМЕРЯВАЛ ЕДИН ЧОВЕШКИ УМ ДА БЪДЕ ПОД ПЪЛНИЯ КОНТРОЛ НА ДРУГ.

И ония, които правят усилия да разтварят индивидуалността на своите ученици в своята и да бъдат ум, воля и съвест за тях, поемат страхотни отговорности. Тези ученици в известни случаи може да изглеждат като добре обучени войници, но когато ограничението се вдигне, ще се види, че им липсва независимост в действията и твърда принципност у тях не съществува. (228.1)

С УМЕНИЕ И ТЪРПЕЛИВИ УСИЛИЯ.

Нужни са умение и търпеливи усилия, за да се възпита юношата по правилен начин. Особено децата, дошли на този свят натоварени с лоша наследственост в пряк резултат от греховете на родителите си, имат нужда от най-внимателно обучение, за да развият и облагородят интелектуалните и моралните си способности. А отговорността на родителите наистина е тежка. Злите тенденции трябва внимателно да се ограничават и нежно да се укоряват, умът трябва да се стимулира в полза на правото. Детето трябва да се насърчава в самообладание. И всичко това трябва да се прави разумно, за да не се пропусне желаната цел. (228.2)

Глава 42

Време за започване на дисциплинирането НЕПОСЛУШНИТЕ ДЕЦА СА ЗНАМЕНИЕ НА ПОСЛЕДНИТЕ ДНИ.

Едно от тези знамения е непослушанието на децата към родителите им. А родителите разбират ли отговорността си? Мнозина сякаш са изгубили из предвид блящата грижа, която винаги трябва да полагат за децата си, и ги оставят да се отдават на злите си страсти и да бъдат непослушни. (229.1)

Децата са наследство от Господа и ако родителите не им дадат такова възпитание, което да ги направи годни да пазят Господния път, ще пренебрегнат тържествено важна длъжност. Не е Божията воля или намерение децата да стават недосялани, груби, нелюбезни, непослушни, неблагодарни, несвети, надмenni, високомерни, обичащи удоволствията повече, отколкото

обичат Бога. Писанията изтъкват, че това състояние на обществото ще бъде знамение за последните дни, (229.2)

ГЛЕЗЕЩИ РОДИТЕЛИ ДИСКВАЛИФИЦИРАТ ДЕЦАТА СИ ЗА НЕБЕСНИЯ РЕД.

В небето има съвършен ред, съвършен контроли съгласие. Ако родителите
118

гледат с пренебрежение на дълга си да държат децата си под подходящ авторитет тук, как могат да се надяват, че те ще бъдат сметнати за годни да съжителстват със светите ангели в света на мира и хармонията? (229.3)

Които нямат респект към мира и дисциплината в този живот, няма да имат уважение и към реда, съблюдаван в небето. Те никога няма да бъдат приети в небето, защото всички достойни да влязат там, ще обичат реда и ще уважават дисциплината. Характерите, формирани в този живот, ще определят бъдещата съдба. Когато Христос дойде, Той няма да промени характера на никого ... Родителите не бива да пренебрегват никоя своя длъжност, за да благословят децата си. Те трябва така да ги възпитат, че да бъдат благословение за обществото тук и да пожънат наградата на вечния живот след това. (229.4)

КОГА ТРЯБВА ДА ЗАПОЧНЕ ДИСЦИПЛИНИРАНЕТО?

Моментът, когато детето започне да избира своята си воля и своя си начин, е точното време да започне възпитанието му в дисциплина. Това може да се нарече неосъзнато възпитание. Точно тогава трябва да започне съзнателна и мощна работа. Най-голямото бреме на тази работа неизбежно почива върху майката. Тя има първата грижа за детето и трябва да положи основи на възпитанието, което ще помогне на детето да развие силен и уравновесен характер (230.1)

Често някои бебета показват най-решителна воля. Ако тази воля не се подчини на авторитет, който е по-мъдър от необучените детски желания, Сатана поема контрола върху ума и насочва разположението на детето в хармония със своята воля. (230.2)

АКО СЕ ПРЕНЕБРЕГНЕ ДЕЛОТО ЗА ДИСЦИПЛИНИРАНЕ И ВЪЗПИТАНИЕ, ИЗКЪЛЧЕНИЯТ ПРАВ ЩЕ УКРЕПНЕ.

Това е най-сериозно оцветяване на децата, защото порастват егоисти, капризни и нелюбезни. За тях е неприятна собствената им компания, както и за който и да е друг, затова винаги ще бъдат недоволни. Работата на майката трябва да започне много рано, за да не даде шанс на Сатана да оформя умовете и нрава на нейните малчугани. (230.3)

ПОДТИСКАЙТЕ ПЪРВАТА ПРОЯВА НА ЗЛОТО.

Родители, вие трябва да започнете първите уроци на дисциплиниране, когато децата ви са още бебета в ръцете ви. Учете ги да предават волята си на вас. Това може да се направи, като се хванат за ръце и се прояви твърдост. Родителите трябва да имат съвършен контрол върху собствения си дух и твърдо, но с любов, да склонят волята на детето, докато то не пожелае нищо друго, освен да се покорява на техните желания. (230.4)

Родителите не започват навреме. Първата проява на гняв не се парира и децата порастват упорити, като инатът им пораста с възрастта и укрепва със силата им. (231.1)

"ТВЪРДЕ МАЛКО, ЗА ДА БЪДЕ НАКАЗВАНО?"

Илий не управляваше своето домашие според Божиите правила за ръководене на семейството. Следваше собствените си съждения. Обичащият баща подминаваше грешките и греховете на синовете си в детството им, като се заблуждаваше, че след време те ще надраснат злите си наклонности.

119

Мнозина днес правят подобна грешка. Мислят, че знаят по-добър начин за възпитание на децата си от дадения от Бога в Словото Му. Те подхранват

злите им наклонности, като се извиняват: "Те са прекалено малки, за да бъдат наказвани. Чакайте да пораснат и да разберат". Така лошите навици се оставят да укрепнат, докато станат второ естество. Децата порастват без ограничения и с такива черти на характера, които са тяхно проклятие за цял живот и модел, отпечатващ се върху други. (231.2)

НЯМА ПО-ГОЛЯМО ПРОКЛЯТИЕ ЗА ЕДНО СЕМЕЙСТВО ОТ ТОВА - ДА СЕ ПОЗВОЛЯВА НА ЮНОШИТЕ ДА ВЪРВЯТ ПО СВОЙ СОБСТВЕН ПЪТ.

Когато родителите задоволяват всяко желание на децата си и ги глежат с неща, които знаят, че не са най-добрите за тях, децата често загубват всякакво уважение към родителите си, всякакво съобразяване с авторитета на Бога или на човек и са доведени в плен на волята на Сатана. (231.3)

ПОСТАВЕТЕ ДОМАШНОТО ВЪЗПИТАНИЕ КАТО ПЪРВОСТЕПЕННА ЗАДАЧА.

Мнозина посочват децата на служители, учители и други високоуважавани набожни и знаещи хора, и твърдят, че щом те с превъзходните си предимства не са успели да управляват семействата си, то онези в по-малко благоприятно положение няма защо да се надяват на успех. Въпросът, който трябва да се постави тук, е: Тези мъже дали са дали на децата си това, което е тяхно право - добър пример, вярно наставление и подходяща дисциплина? С пренебрегването на тези важни неща такива родители дават на обществото деца с неуравновесен ум, неудържими и невежи за задълженията на практическия живот. По този начин те причиняват на обществото такава вреда, надминаваща всичкото добро, което са постигнали с труда си. Тези деца предават покварения си характер на потомството си, а същевременно злият им пример и влияние покваряват обществото и предизвикват опустошение в църквата. Ние не бива да мислим, че който и да е велик, способен и заслужил човек най-добре служи на Бога или на света, ако отдава времето си на други цели, а пренебрегва собствените си деца. (231.4)

ОБЕЩАНО Е НЕБЕСНО СЪТРУДНИЧЕСТВО.

Бог ще благослови справедливата и правилна дисциплина. Но "Без Мене", казва Христос, "не можете да вършите нищо". Небесните интелигентни същества не могат да сътрудничат на бащи и майки, небрежни относно възпитанието на децата си, като позволяват на Сатана да работи с малкия детски организъм, с малкия ум като с инструменти, с които да се противопоставя на действието на Светия Дух. (232.1)

120

Глава 43

Дисциплина у дома

ДОБРЕ УРЕДЕНИ, ДОБРЕ ДИСЦИПЛИНИРАНИ СЕМЕЙСТВА.

Дълг на наричащите себе си християни е да представят на света добре уредени, добре дисциплинирани семейства, които да показват силата на истинското християнство. (233.1)

Не е лесна работа да се обучат и възпитат децата мъдро. Когато родителите се опитват да бъдат справедливи в страх от Господа, пред тях ще възникнат трудности. Децата ще разкрият покварата, вързана в сърцата им. Те показват любов към суетата, своеволие, омраза към ограниченията и към дисциплината. Вършат измама и говорят лъжа. Твърде много родители вместо да накажат децата си за тези грешки, заслепяват себе си, за да не видят под повърхността истинското значение на тези неща. Затова децата продължават измамната си практика, като оформят характери, които Бог не може да приеме. (233.2)

Стандартът, издигнат от Божието Слово, бива отхвърлен от родители, които не обичат, както сами казват, "да прилагат тесногръдо възпитание

на децата си". Много родители определено не харесват светите принципи на Словото Божие, защото тези принципи изискват твърде много отговорности от тяхна страна. Но след време гледката, която много родители ще бъдат задължени да видят, показва, че Божиите начини са най-добрите и че единственият път към безопасност и щастие е послушанието към Неговата воля. (233.3)

ДИСЦИПЛИНИРАНЕТО НА ДЕЦАТА НЕ Е ЛЕСНА РАБОТА.

При настоящото състояние на нещата в обществото не е лесна задачата на родителите да ограничават децата си и да ги наставляват според библейското правило на правото. Когато възпитават децата си в хармония с предписанията на Словото Божие, подобно на Авраам от древността, и заповядват на домочадието си след тях, децата смятат родителите си за прекалено загрижени и ненужно строги. (233.4)

ФАЛШИВИ ПРЕДСТАВИ ЗА ДИСЦИПЛИНАТА.

Ако вие желаете благословието на Бога, родители, правете като Авраам. Подтискайте злото и насърчавайте доброто. Ръководете децата си, вместо да се съобразявате с наклонностите и удоволствията им. (234.1)

Да се позволи на едно дете да следва собствените си импулси, означава да позволите то да се поквари и да се усъвършенства в злото. Мъдрите родители няма да кажат на детето си: "Следвай своя собствен избор - иди където искаш и прави каквото щеш", а "Слушай наставлението Господне." Мъдри правила и наредби трябва да се създадат и наложат, за да не се развали красотата на дома. (234.2)

121

ЗАЩО ПОГИНА СЕМЕЙСТВОТО НА АХАН?

Мислили ли сте защо всички, свързани с Ахан, понесоха също като него Божието наказание? Защото не бяха възпитани и обучени според наставленията, дадени във великия стандарт на Божия закон. Родителите на Ахан бяха възпитали сина си по такъв начин, че той се чувстваше свободен да не се покори на словото от Господа. Принципите на живота му го подведоха да се отнася с децата си така, че те също се поквариха. Умът действа и отразява действието си върху друг ум и наказанието, което понесоха роднините на Ахан заедно с него, разкрива факта, че всички бяха въввлечени в престъплението. (234.3)

СЛЯПАТА ОБИЧ НА РОДИТЕЛИТЕ Е НАЙ-ГОЛЯМАТА ПРЕЧКА ЗА ВЪЗПИТ АНИЕТО.

Грехът на родителската небрежност е почти универсален. Сляпата обич към тези, които са свързани с нас с естествени връзки, съществува твърде често. Тази обич отива надалеч, тя не е уравновесена от мъдростта или от страх Божий. Сляпата родителска обич е най-голямото препятствие по пътя на подходящото възпитание на децата. Тя пречи на дисциплината и на възпитанието, изисквани от Бога. Понякога поради тази обич родителите сякаш загубват здравия си разум. Тя е като милостта на нечестивите - жестокост, преоблечена като така наречената любов. Тя е опасно подводно течение, което отнася децата към разруха. (234.4)

За родителите съществува постоянна опасност да се отдадат на естествената обич с цената на послушанието към Божия закон. Много родители позволяват на децата си дори неща, които Бог забранява, за да им угодят. (235.1)

РОДИТЕЛИТЕ СА ОТГОВОРНИ ЗА ТОВА, КОЕТО МОЖЕХА ДА БЪДАТ ДЕЦАТА ИМ.

Ако като учители у дома майката и бащата позволят на децата си да вземат властта в свои ръце и да станат разхайтени, те са отговорни за това, което иначе децата им можеха да бъдат. (235.2)

Онези, които следват собствените си наклонности в сляпа обич към децата си, като се отдават на задоволяване на егоистичните им желания

и не поемат Божия авторитет да укорят греха и да поправят злото, изявяват че почитат злите си деца повече от Бога. Те са по-нетърпеливи да защитят собствената си репутация, отколкото да прославят Бога, повече желаят да угодят на децата си, отколкото на Господа... (235.3)

Онези, които имат твърде малко кураж да укорят злото или които чрез безделие или липса на интерес не правят ревностно усилие да очистят семейството си или църквата на Бога, са отговорни за злото, което може да бъде резултат от пренебрегването на дълга им. Ние сме точно толкова отговорни за злините, които бихме могли да предотвратим с упражняване на родителски или пасторски авторитет, както ако това бяха наши собствени деяния. (235.4)

НЯМА МЯСТО ЗА ПРИСТРАСТИЕ.

Много естествено е родителите да бъдат пристрастни към децата си. Особено ако тези родители чувстват, че самите те притежават върховни способности, биха гледали и на децата си като на по-горни от другите деца. Затова много неща, за които биха укорили другите, ще подминат у

122

собствените си деца като прояви на находчивост и остроумие. Макар че тази пристрастност е естествена, тя е несправедлива и нехристиянска. Голямо зло правим на децата си, когато допускаме грешките им да останат непоправени. (236.1)

НЕ ПРАВЕТЕ КОМПРОМИС СЪС ЗЛОТО.

Трябва да е ясно, че Божието управление не познава компромис със злото. И у дома, както и в църквата, непокорството не може да бъде толерирано. Никой родител или учител, който има присърце доброто на поверените му души, няма да направи компромис с упоритото своеволие, което презира авторитета или прибегва до увъртане или хитруване, за да избегне послушанието. Не любовта, а сантиментализмът омаловажава злините и се старае чрез уговорки и подкупи да осигури отстъпки и накрая да приеме един заместител на изискваното послушание. (236.2)

В прекалено много семейства днес има прекалено много отпуснатост и непослушание, отминавани неукорени, за да не се прояви надменност и господарски дух. Но това създава най-лошите злини в нрава на децата. Родителите ги поправят понякога по такъв неразумен начин, че животът им се съсипва и децата изгубват всякакво уважение към бащата и майката, към братята и сестрите си. (236.3)

РОДИТЕЛИТЕ ПРОПУСКАТ ДА РАЗБЕРАТ ПРАВИЛНИТЕ ПРИНЦИПИ.

Мъчително е да се гледа глупостта на родителите в упражняването на дадения им от Бога авторитет. Хора, които във всичко друго са разумни и интелигентни, пропускат да схванат принципите, които трябва да спазват при възпитанието на своите малчугани. Пропускат да им дадат правилно наставление в подходящото време, когато правилното наставление, набожният пример и твърдата решителност са най-много нужни, за да водят в правия път неопитните умове, които не осъзнават с какви измамни и опасни влияния трябва да се срещат навсякъде. (237.1)

Най-голямото страдание е дошло върху човешкото семейство поради родители, които следват импулса. Те забравят, че настоящето и бъдещето добро на техните деца изисква разумна дисциплина. (237.2)

БОГ НЕ ПРИЕМА ИЗВИНЕНИЕ ЗА ЛОШОТО ВЪЗПИТАНИЕ.

Бунтът е прекалено често създаван в сърцата на децата чрез погрешното дисциплиниране от страна на родителите, докато с правилен подход децата щяха да оформят добър и уравновесен характер. (237.3)

Докато родителите имат власт да дисциплинират възпитават и обучават децата си, нека упражнят властта си за Бога. Той изисква от тях чисто и безупречно, неотклонно послушание. Няма да приеме нищо друго. Не ще извинява лошото възпитание на децата. (237.4)

ДА ПОБЕДЯТ ЕСТЕСТВЕНИЯ ДУХ НА УПОРСТВО.

Някои деца са по-упорити от други и няма да се поддадат на дисциплина. Впоследствие стават много неприятни и непривлекателни. Ако майката няма мъдрост да се справи с тази особеност на характера, ще последва най-нещастно състояние на нещата, защото такива деца ще вървят по собствения си път към своето унищожение. Ужасно е едно дете да подхранва дух на упорство не само в детството, но и в по-зрелите си години

123

и поради липса на възпитание в детството да подхранва горчивина и грубост като зрял мъж или жена към майката, която е пропуснала да ограничава навреме това дете. (237.5)

НИКОГА НЕ КАЗВАЙТЕ НА ДЕТЕТО "ОТ ТЕБЕ НИЩО НЕ СТАВА".

Никога не оставяйте децата ви да чуят думите "Нищо не става от тебе." Докато имаме достъп до Божия трон, ние родителите трябва да се срамуваме от изговарянето на такива думи. Викайте към Исус. Той ще ви помогне да доведете вашите малчугани при Него. (238.1)

ВНИМАТЕЛНО ТРЯБВА ДА СЕ ИЗУЧАВА КАК ДА СЕ РЪКОВОДИ СЕМЕЙСТВОТО.

Чувала съм майки да казват, че нямат способност да управляват за разлика от други хора, че това е един особен талант, който те не притежават. Онези, които осъзнават своята недостатъчност в това, трябва да изучават много внимателно как да ръководят семейството. И най-ценните идеи на другите може да не са подходящи за прилагане без размисъл и преценка. Те не може да се прилагат по еднакъв начин към обстоятелствата, заобикалящи всяка майка, или към особения нрав и темперамент на всяко дете в семейството. Нека майката да изучава внимателно опита на други, да отчита разликите между чуждите и своите похвати и внимателно да изпитва кои могат да имат истинска стойност. Ако един метод на дисциплиниране не води до желаните резултати, нека се следва друг план и внимателно да се отчитат резултатите. (238.2)

МАЙКИТЕ ПОВЕЧЕ ОТ ВСЕКИ ДРУГ ТРЯБВА ДА СВИКНАТ ДА МИСЛЯТ И ДА ИЗСЛЕДВАТ.

Ако постоенстват в това, ще открият, че придобиват способността, която са смятали, че им липсва и се научават как да оформят правилно характерите на децата си. Резултатът от работата и мисълта, отдадена на това дело, ще се видят в тяхното послушание и в тяхната простота, в скромността и чистотата и всяко положено усилие богато ще бъде отплатено. (238.3)

РОДИТЕЛИТЕ ДА БЪДАТ ЕДИННИ В ДИСЦИПЛИНИРАНЕТО.

Майката трябва винаги да сътрудничи на бащата в неговите усилия да положи основата на добър християнски характер у децата ѝ. Един обичащ баща не трябва да затваря очите си за грешките на децата си, поради това, че не е приятно да им налага поправление. (239.1)

ПРАВИЛНИТЕ ПРИНЦИПИ ТРЯБВА ДА СЕ ВЛОЖАТ В УМА НА ДЕТЕТО.

Ако родителите са обединени в тази работа да дисциплинират детето, то ще разбере какво изискват от него. Но ако бащата с думи или с поглед показва, че не одобрява дисциплината, която майката налага, ако чувства, че тя е прекалено стриктна и той трябва да навакса, като глези детето и му угажда, то ще бъде съсипано. Измамата ще бъде практикувана от съчувстващия родител и детето скоро ще научи, че може да прави каквото му е угодно. Родителите, които извършват този грях срещу децата си, са отговорни за съсипването на душите им. (239.2)

КОМБИНИРАНО ВЛИЯНИЕ НА ЛЮБОВ И АВТОРИТЕТ.

Нека излъчващата се от вашия характер светлина да бъде светлина и

в дома. Нека има мир, приятни думи и бодър израз на лицето. Това не е обич, нито пък доброта, ако окуражаваш греха с немъдро угаждане и което е най-жестокото - фалшивата любов позволява на децата да управляват и прави родителите роби на техните капризи. Родителите не трябва да проявяват пристрастие или подтисничество. Комбинираното влияние на обич и авторитет е най-добре да се прилага в семейството. (239.3)

ПРЕДСТАВЯЙТЕ БОЖИЯ ХАРАКТЕР ЧРЕЗ ДИСЦИПЛИНИРАНЕТО.

Бъдете твърди, бъдете решителни в прилагането на библейското наставление, но бъдете свободни от всеки гняв. Имайте наум, че когато сте жестоки и неразумни пред вашите малчугани, вие ги учите да бъдат също като вас. Бог изисква вие да обучите децата си, като прилагате във вашата дисциплина всичкото ръководство на мъдър учител, който е под Божия контрол. Ако Божията преобразяваща сила се упражни във вашия дом, вие ще се учите постоянно. Ще представяте характера на Христос и усилията ви в тази посока ще бъдат угодни на Бога. Никога не пренебрегвайте работата, която трябва да се извърши за по-младите членове на Господнето семейство. Родители, вие сте светлината на вашия дом. Затова нека светлината ви да грее с приятни думи, с мекия тон на гласа ви. Премахнете чрез молитва за самообладание към Бога всичката отрова от говоренето си. Тогава ангелите ще бъдат в дома ви, защото ще наблюдават светлината ви. Дисциплината, която давате на децата си, ще се усили в чисти потоци от вашия правилно управляван дом към света. (240.1)

НИКАКВО ОТКЛОНЕНИЕ ОТ ПРАВИЛНИТЕ ПРИНЦИПИ.

Някога родителският авторитет се е спазвал. Децата са се покорявали на родителите си, бояли са се от тях и са ги почитали. Но днес някои родители са подчинени на децата си. Те се боят да се възпротивят на волята на своите деца и затова им се покоряват. Но докато децата са под покрива на родителите и зависят от тях, те трябва да бъдат под контрола им. Родителите трябва да действат решително, като изискват възгледите им за правото да бъдат следвани. (240.2)

ПРЕДПРИЕТЕ РЕШИТЕЛНИ СЪТЪПКИ, АКО СЪЗНАТЕЛНОТО НЕПОСЛУШАНИЕ Е ОСТАНАЛО НЕУКОРЕНО.

Някои отпуснати, обичащи лесното родители, се боят да упражнят цялостния здрав авторитет над синовете си, да не би те да избягат от дома им. По-добре би било за някои от тях да избягат от дома, отколкото да живеят сред изобилието, набавено от родителите им и в същото време да тъпчат всеки авторитет - и човешки, и божествен. Може да бъде най-полезно такива деца да получат всичката независимост, която смятат за толкова необходима, за да научат, че животът струва много усилия. Нека родителите кажат на момчето, което ги заплашва, че ще избяга от дома: "Сине мой, ако си решил да напуснеш дома, вместо да се съобразяваш с правилни и добри правила, ние няма да те спираме. Ако мислиш да намериш света по-приятелски настроен от родителите ти, които са се грижили за тебе още от бебе, трябва сам да разбереш грешката си. Когато желаш да дойдеш в дома на баща си и да се подчиниш на неговия авторитет, добре дошъл. Задълженията са взаимни. Докато имаш храна,

облекло и родителска грижа, ти от своя страна си длъжен да се подчиняваш на домашните правила и на разумната дисциплина. Моята къща не може да бъде осквернявана от мирис на цигари, от хулиганство и пианство. Аз желая Божиите ангели да идват в моя дом. Ако ти си напълно решен да служиш на Сатана, ще бъдеш отхвърлен и от ония, чието общество обичаш както и от дома. (241.1)

ТАКОВА ПОВЕДЕНИЕ БИ ВЪЗПРЯЛО ХИЛЯДИ ДЕЦА ОТ ПЪТЯ НАДОЛУ.

Но твърде често децата знаят, че могат да се държат по най-лошия начин, а немъдрата им майка ще плаче за тях и ще скрива престъпленията им. Много бунтовни синове се радват, че родителите им нямат кураж да ги дисциплинират ... Не им налагат послушание. Такива родители насърчават децата си в разпуснатост и безчестят Бога с немъдрата си хлабавост. Тези бунтовни и покварени юноши са най-трудните за обуздаване в училищата и в коледжите. (241.2)

НЕ СЕ УМОРЯВАЙТЕ ДА ПРАВИТЕ ДОБРО.

Работата на родителите е непрестанна. Тя не бива да бъде отслабвана или пренебрегвана нито ден. Мнозина с готовност започват това дело, но не желаят да постоянстват в него. Нетърпеливи са да направят някаква велика жертва, но отбягват непрекъснатата грижа и усилия в малките неща на всекидневния живот всеки час да подрязват и възпират разпътните тенденции, като наставляват, укоряват или насърчават децата си малко по малко, според нуждата. Те желаят да видят децата си с поправени грешки и праведни характери веднага, да стъпят на върха с един скок, а не с последователни стъпки. И тъй като надеждите им не се сбъдват веднага се обезсърчават. Нека всички такива личности да се насърчат, като си спомнят думите: "Нека да не се уморяваме да правим добро, защото на подходящото време и ще пожънем, ако не отпадаме." (242.1)

Децата на съботопазителите може да не приемат с готовност укора и да смятат родителите си за прекалено стриктни. Може дори да подхранват нещастни мисли към онези, които се трудят за тяхното настояще и бъдеще щастие и за вечното им добро. Но ако можеха да видят нещата след няколко години, те щяха да благославят родителите си за строгата им грижа и вярна бдителност над тях в годините на неопитността им. (242.2)

ЧЕТЕТЕ УВЕЩАНИЯ ОТ БОЖИЕТО СЛОВО.

Когато децата грешат, родителите трябва да отделят време, за да четат нежно от Божието Слово такива увещания, които са особено приложими за техния случай. Когато са в изпитания, изкушения или обезсърчения, цитирайте им неговите скъпоценни думи на утеха и нежно ги водете да положат доверието си в Исус. Така младите умове ще бъдат насочени към чистото и облагородяващото. И когато големите проблеми на живота и Божието отношение към човешката раса се разкрият пред разума им, силата за мислене се развива и разсъдението се впряга, докато уроците на божествената истина се отпечатат върху сърцето. Така родителите може всеки ден да оформят характерите на децата си, че да ги направят годни за бъдещия живот. (242.3)

126

Глава 44

Упражняване на коригираща дисциплина

ПОМОЛЕТЕ СЕ НА БОГА ДА ДОЙДЕ И ДА РЪКОВОДИ.

Изисквайте дисциплина във вашето семейство. Но докато правите това, търсете Господа с децата си и Го молете да дойде и да управлява. Може децата ви да са направили нещо, което изисква наказание, но ако се отнесете към тях в Христовия Дух, те ще се хвърлят на врата ви, ще се смирят пред Господа и ще признаят злото си. Това е достатъчно. Те няма за какво да бъдат наказвани тогава. Нека да благодарим на Господа, че е отворил път, по който можем да достигнем до всяка душа. (244.1)

АКО ВАШИТЕ ДЕЦА СА НЕПОСЛУШНИ, ТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ КОРИГИРАНИ ...

Преди да ги коригирате, помолете се на Господа да смекчи и покори сърцата на вашите деца и да ви даде мъдрост как да се отнесете с тях.

Не знам нито един случай, в който този метод да не е успял. Не можете да накарате едно дете да разбира духовни неща, ако сърцето ви е изпълнено с гняв. (244.2)

ТЪРПЕЛИВО НАСТАВЛЯВАЙТЕ ДЕЦАТА СИ.

Господ иска сърцата на тези деца да бъдат отдадени на Негова служба още от бебешка възраст. Докато са прекалено малки, за да разсъждават, насочвайте умовете им по най-добрия начин, а когато пораснат, ги учете с думи и с пример, че вие не можете да задоволявате погрешните им желания. (244.3)

НАСТАВЛЯВАЙТЕ ГИ ТЪРПЕЛИВО.

Понякога ще трябва да бъдат наказвани, но не го правете по такъв начин, че да се почувстват наказани в гняв. С такова поведение вие само извършвате едно голямо зло. Много нещастни различия в семейния кръг можеха да бъдат избегнати, ако родителите бяха послушали съвета на Господа за възпитанието на децата им. (244.4)

РОДИТЕЛИТЕ ДА БЪДАТ ПОД ДИСЦИПЛИНАТА НА БОГА.

Майки, колкото и да ви провокират децата ви в своето невежество, вие давайте път на нетърпението. Учете ги търпеливо и с любов. Бъдете търпеливи с тях. Непозволявайте да ги управлява Сатана. Дисциплинирайте ги само когато и вие сте под Божията дисциплина. Христос ще бъде победител в живота на вашите деца, ако вие се научите от Него, Който е кротък и смирен, чист и неосквернен. (245.1)

127

НИКОГА НЕ ПОПРАВЯЙТЕ С ГНЯВ.

Вие трябва с любов да коригирате децата си. Никога не им позволявайте да вървят в своя собствен път, докато ви ядосат и тогава да ги наказвате. Такава корекция само помага на злото, а не го лекува. (245.3)

Да се изявява гняв към едно грешащо дете, означава да се увеличава злото. Това възбужда най-злите страсти на детето и го кара да чувства, че вие не се грижите за него. То разсъждава в себе си, че вие не може да се отнасяте така към него, ако го обичате. (245.4)

А мислите ли, че Бог не вижда начина, по който тези деца са коригирани? Той знае много добре какви могат да бъдат блажените резултати, ако делото на поправление се извърши по такъв начин, че децата да бъдат спечелени, а не разбунтувани. (245.5)

Моля ви, недейте да поправяте децата си с гняв. Точно това е времето, когато вие трябва да постъпите със смирение, търпение и молитва. Това е времето да коленичите с децата си и да помолите Господ да ви прости. Постарайте се да ги спечелите за Христос с проява на доброта и любов и вие ще видите, че една по-висша сила от земната сътрудничи на вашите усилия. (245.6)

Когато сте задължени да поправите едно дете, не повишавайте тон, не губете самообладание. Родителят, който при поправлението на детето си дава път на гнева, греша повече от детето. (246.1)

КАРАНЕТО И ФУЧЕНЕТО НИКОГА НЕ ПОМАГАТ.

Груби, гневни думи не са с небесен произход. Карането и фученето никога не помагат, а събуждат най-лошите чувства на човешкото сърце. Когато вашите деца вършат зло и са изпълнени с бунт и вие сте изкусени да действате и да говорите грубо, почакайте преди да ги поправите, дайте им възможност да помислят, а гневът ви да се охлади. (246.2)

Когато се отнасяте мило и нежно с децата си, и вие, и те ще получат благословение от Господа. И мислите ли, че в деня на Господа някой ще съжалява, че е бил търпелив и мил с децата си? (246.3)

РАЗДРАЗНИТЕЛНОСТТА НЕ Е ИЗВИНЕНИЕ ЗА ПОКАЗАНОТО НЕТЪРПЕНИЕ.

Родителите понякога извиняват собствения си погрешен подход с това, че не се чувствали добре. Те са нервни и смятат, че не може да бъдат търпеливи и тихи, и да говорят приятно. Така те се заблуждават и угаждат на Сатана, който се радва, че те не гледат на Божията благодат като достатъчна да покори естествените склонности. Те могат и трябва във всяко време да владеят себе си. Господ изисква това от тях. (246.4)

Понякога, уморени от труд или подтиснати от грижи, родителите не поддържат тих дух, а показват липса на търпение, което оскърбява Бога и нанася облак над семейството. Родители, когато чувствате, че ви напада гняв, вие не трябва да извършвате този голям грях да отравяте цялото семейство с тази опасна раздразнителност. В такова време внимавайте много повече върху себе си и си позволявайте само приятни и насърчителни думи да излизат от устата ви. Като по този начин упражнявате самообладание вие ще израснете по-силни. Вашата нервна система няма да бъде толкова раздразнителна. Исус знае вашите несъвършенства и участва в преживяванията ви във всичко, освен в греха. Затова Той е приготвил за нас една

128

пътека, подходяща за нашите сили и способности. (246.5)

Понякога сякаш всичко върви наопаки в семейния кръг. Всички са раздразнителни и изглеждат много нещастни. Родителите укоряват горките си деца и мислят, че са много непослушни и неподатливи, че са най-лошите деца на света, когато причината за тревогата е в самите тях. Бог изисква те да упражнявате самообладание. Трябва да осъзнават, че когато се отдават на гняв, карат и другите да страдат. Хората около тях са повлияни от духа, който те проявяват и ако на свой ред и те действат със същия дух, злото се увеличава. (247.1)

НЯКОГА ИМА СИЛА И В МЪЛЧАНИЕТО.

Които желаят да ръководят другите, първо трябва да овладеят себе си. Когато един родител или учител става нетърпелив и е в опасност да говори немъдро, нека замълчи. Има чудна сила в мълчанието. (247.2)

ДАВАЙТЕ МАЛКО ЗАПОВЕДИ.

Тогава изисквайте послушание. Нека майките бъдат внимателни да не налагат ненужни изисквания, с които да изтъкнат авторитета си над децата. Давайте малко заповеди, но следете те да бъдат изпълнявани. (247.3)

Недейте ... като дисциплинирате децата си, да отменят това, което сте искали да извършат. Не позволявайте умът ви така да бъде погълнат от други неща, че да ви направи безгрижни и не се уморявайте от бдящата грижа, защото децата забравят и правят това, което сте им забранили. (247.4)

С всичките си заповеди целете най-доброто за вашите деца и след това гледайте вашите заповеди да бъдат изпълнени. Вашата енергия и решение трябва да бъдат непоклатими, но същевременно покорни на Христовия дух. (248.1)

СПРАВЯНЕ С ЕДНО НЕПОСЛУШНО ДЕТЕ.

Когато вие помолите детето си да извърши нещо, а то отговори: "Да, ще го направя.", а след това не се грижи да изпълни думите си, вие не бива да оставяте нещата така. Трябва да повикате детето да даде сметка за непослушанието. Ако отминете пропуската му без да обърнете внимание, вие възпитавате детето си в навици на небрежност и неверност. Бог е дал на всяко дете да бъде домоуправител. Децата трябва да слушат своите родители. Трябва да помагат да се носят тежестите и отговорностите на дома и когато пренебрегнат да изпълнят дадената им задача, трябва да бъдат повикани да дадат сметка и да се изиска да я изпълнят. (248.2)

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРИБЪРЪЗАНАТА, НЕРЕДОВНА ДИСЦИПЛИНА.

Когато децата са направили беля, те са убедени за греха си и се чувстват смирени и притеснени. Да им се карате за грешката им често има за резултат да станат упорити и потайни. Като необяздени жребци те изглеждат решени да създават тревоги и карането няма да им донесе никакво

добро. Родителите трябва да се стараят да обърнат ума им в друга насока. (248.3)

о проблемът е, че родителите не са единомисленици при възпитаването на децата, а действат импулсивно, по-скоро от настроение, отколкото от принцип. Те се нахвърлят гневно върху децата си и не дават пример какви трябва да са християнските родители. Един ден подминават грешките на **129**

децата си, а следващия ден не показват никакво търпение и самообладание. Те не следват пътя на Господа да извършват правда и съд. Често са по-виновни от децата си. (248.4)

Някои деца скоро ще забравят едно зло, което им е сторено от баща и от майка, но други деца са различно устроени и не могат да забравят жестокото и неразумно наказание, което не са заслужавали. Така душите им биват наранени и умовите им се смущават. Майката губи възможностите си да вложи правилните принципи в ума на детето, защото не запазва самообладание и не изяснява уравновесено поведение и думи. (249.1)

Бъдете толкова тихи и толкова свободни от ярост, за да се убедят те, макар и да бъдат наказани. (249.2)

МОТИВИТЕ ПОНЯКОГА СА ПО-ДОБРИ ОТ НАКАЗАНИЕТО.

Чувствала съм толкова дълбок интерес в тази работа, че съм приемала деца, за да бъдат възпитани правилно. Вместо да ги наказвам, когато грешат, аз ги мотивирах да правят добро. Едно момиче имаше навик да се хвърля на пода, ако не стане така, както иска. Аз му казах: "Ако не правиш така днес, вуйчо ти Уайт и аз ще те вземем с нас във файтона и ще прекараме чудесен ден в провинцията. Но ако се хвърлиш още веднъж на пода, ще изпуснеш правото на това удоволствие." Работих по този начин за тези деца и сега съм благодарна, че съм имала привилегиите да правя това. (249.3)

ОТНАСЯЙТЕ СЕ С ГРЕШКАТА ПО ПОДХОДЯЩ НАЧИН - МЪДРО И ТВЪРДО.

Непослушанието трябва да бъде наказано. Лошата постъпка трябва да бъде коригирана. Нечестие е вързано в сърцето на детето и трябва да бъде посрещнато и победено от родителите и от учителите. Трябва да се справим с него по подходящ и мъдър начин, твърдо и решително. Омразата към ограниченията, любовта към себеугаждане, безразличието към вечните неща трябва да бъдат посрещнати с внимателно отношение. Ако злото не се изкорени, душата ще бъде изгубена. И нещо повече - този, който се предава да следва пътищата на Сатана, постоянно се старее да повлича и други. От най-ранните години на нашите деца трябва да се опитваме да покорим светския дух в тях. (249.4)

ПРЪЧКАТА ПОНЯКОГА Е НУЖНА.

Майката може да попита: "Трябва ли да наказвам детето си?" (250.1) Боят с пръчка може да е необходим, когато другите средства не успяват, но майката не трябва да използва пръчката, ако е възможно да я избегне. Но ако по-меките средства се окажат недостатъчни, наказанието, което ще доведе детето до осъзнаване, трябва да бъде наложено с любов. Често една такава корекция ще бъде достатъчна за цял живот, за да покаже на детето, че то не върви по прав път. (250.2)

А когато тази стъпка стане необходима, детето трябва сериозно да бъде поучено, че това не се прави за задоволяване прищевките на родителя или за налагане на неразумен авторитет, а за доброто на самото дете. То трябва да бъде научено, че всяка непоправена грешка донася нещастие на него и ще оскърби Бога. Под такава дисциплина децата ще намерят най-голямото си щастие, като подчинят волята си на волята на своя небесен Баща. (250.

130

КАТО ПОСЛЕДНО СРЕДСТВО.

Много пъти ще откривате, че като обсъдите нещата спокойно с децата си, те няма да бъдат наказани. Този метод ще ги доведе да имат доверие във вас. Те ще ви направят свой довереник. Ще идват при вас и ще казват: "Направих беля днес. Искам да ми простиш и да помолиш Бога да ми прости." Имала съм такива случаи и от опит зная това ... Благодарна съм, че имах смелостта, когато извършат зло, да се отнеса с тях твърдо, да се моля с тях и да запазя стандарта на Божието Слово пред тях. Доволна съм, че им представях обещанията, дадени на победителя и наградата на верните. (250.4)

НИКОГА НЕ УДРЯЙТЕ В ГНЕВА СИ.

Никога не удряйте децата си, когато сте разгневени, освен ако не искате да се научат и те да се бият и да се карат. Като родители вие стоите на мястото на Бога за децата си и трябва да бъдете винаги нащрек. (251.1)

Вие може би трябва да накажете понякога и с пръчка, но отложете решаването на проблема, докато не уредите нещата със себе си. Запитайте се: Покорил ли съм на Господа моя път и волята си? Застанал ли съм там, където Бог може да ме ръководи да имам търпение, любезност и обич, за да се справя с непокорните елементи у дома? (251.2)

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ КЪМ ЕДИН БЪРЗО ИЗБУХВАЩ БАЩА.

Брат Л., мислил ли сте какво представлява едно дете и накъде отива то? Вашите деца са по-младите членове на Господното семейство - братя и сестри, които са поверени на вашата грижа от нашия небесен Баща, за да ги подготвите за небето. Когато вие се отнасяте с тях така грубо, както често го правите, не смятате ли, че Бог ще ви призове да дадете сметка за поведението си? Вие не трябва да се отнасяте с децата си така грубо. Едно дете не е кон или куче, за да бъде третирано според вашата владетелска воля или да бъде контролирано при такива обстоятелства с пръчка, с камшик, или с удари с ръка. Някои деца са толкова порочни по нрав, че нанасянето на болка е необходимо, но много случаи само се влошават чрез този метод на дисциплиниране ... (251.3)

Никога не вдигайте ръка да ударите дете, освен ако можете с чиста съвест да се поклоните пред Бога и да поискате Неговото благословение за корекцията, която се готвите да направите. Насърчете любовта в сърцата на децата си. Представете пред тях високите и праведни мотиви за самообладание. Не допускайте да останат с впечатление, че трябва да ви се подчинят, защото това е вашето своеволие, защото са слаби, а вие сте силен, защото вие сте баща, а те са деца. Ако желаете да съсипете семейството си, продължете да го управлявате с брутална сила и сигурно ще успеете. (252.1)

НИКОГА НЕ РАЗТЪРСВАЙТЕ ЕДНО НЕПОСЛУШНО ДЕТЕ.

Родителите не са дали на децата си правилно възпитание. Често изявяват същите несъвършенства, които виждат у децата си. Ядат неподходяща храна и това възбужда нервите им, като привлича нервната енергия към стомаха и нямат жизненост да се насочат към други неща. Не могат добре да контролират децата си поради своето нетърпение, нито могат да ги научат на правилния път. Може би се отнасят грубо към тях и ги удрят

131

в изблик на нетърпение. Аз съм казвала, че ако се разтърси едно дете, това означава са се вкарат в него два зли духа, а да се изкара само един. Ако едно дете е съгрешило, разтърсването може да донесе само нещо по-лошо - това няма да го смири. (252.2)

ПЪРВО ИЗПОЛЗВАЙТЕ РАЗМИСЪЛ И МОЛИТВА.

Първо размислете с вашите деца. Ясно им посочете грешките и им обяснете, че не са съгрешили само против вас, но и против Бога. С изпълнено с жалост и скръб към вашите грешащи деца сърце се помолете с тях преди да ги коригирате. Тогава ще разберат, че не ги наказвате, защото са ви поставили в неудобство или защото желаете да излеете

недоволството си върху тях, но от чувство за дълг, за тяхно добро. Така ще ви обичат и ще ви уважават. (252.3)

Тази молитва може да направи такова впечатление върху умовете, че те ще разберат, че имате право. А ако децата разберат, че постъпвате разумно, ще спечелите голяма победа. Това е работата, която трябва да извършвате в семейния си кръг в тези последни дни. (253.1)

ЕФЕКТ ОТ МОЛИТВАТА ВЪВ ВРЕМЕ НА ДИСЦИПЛИНАРНА КРИЗА.

Не ги заплашвайте с Божия гняв, ако вършат зло, а ги доведете с молитва при Христос. (253.2)

Преди да причините на вашето дете физическа болка, вие ако сте християнски родители, разкрийте любовта, която имате към вашето съгрешило дете. Като се поклоните пред Бога с вашето дете, вие ще представите пред съчувстващия Изкупител собствените Му думи: "Оставете дечицата да дойдат при Мен; не ги възпирайте, защото на такива е Божието царство" Марко 10:14. Тази молитва ще доведе ангелите на ваша страна. Това преживяване няма да бъде забравено от вашето дете и Божието благословение ще почива върху такова наставление, водейки го при Исус. Когато децата осъзнават, че родителите им се опитват да им помогнат, те ще насочат енергията си в правилна посока. (253.3)

ЛИЧНО ПРЕЖИВЯВАНЕ НА ДИСЦИПЛИНАТА.

Никога не съм допускала да помислят, че могат да ми се качват на главата в детството си. Довеждала съм и други деца в моето семейство, но никога не съм позволявала да си мислят, че могат да ми се качват на главата. Никога не съм си позволявала да кажа груба дума или да стана нетърпелива, или да се разгневя на децата. Те нито един единствен път не са успели да ме провокират към гняв. Когато духът ми се развълнува или се чувствах ядосана, казвах: "Деца, да оставим това сега и да не казваме нито дума за него. Преди да си легнем, ще поговорим за това." Като имаме толкова време за размисъл, привечер те вече са охладени и аз мога да се разбера с тях много леко (253.4)

ИМА ПРАВИЛЕН НАЧИН, ИМА И НЕПРАВИЛЕН.

Никога не съм вдигала ръка върху децата си, преди да поговоря с тях. И когато се смирят (а те винаги се смиряваха, като разговарях и коленичех с тях) и ако се подчиняваха (а те винаги се подчиняваха, когато постъпвах така) тогава ги имах под мой контрол. Никога не е било другояче. Когато се молех с тях, те просто се разтапяха и се хвърляха с плач да ме прегръщат. (254.1)

132

Никога не съм позволявала, като поправях децата си, дори гласът ми да се измени по някакъв начин. Когато виждах нещо грешно, изчаквах, докато горещото премине и тогава ги вземах, след като са имали шанс да размислят и да се засрамят. И те се засрамяха, като им давах един или два часа да помислят за това. (254.2)

След като ги оставях за малко сами, те сами идваха при мен да говорим за това. "Добре", казвах аз - "ще поговорим за това довечера." По това време обикновено имаме молитва и тогава им казвах, че нараняват собствените си души и наскърбяват Божия дух с погрешното си поведение. (254.3)

ОТДЕЛЕТЕ СИ ВРЕМЕ ЗА МОЛИТВА.

Когато се чувствах раздразнена и изкушена да говоря думи, за които щеше да ме е срам, запазвах мълчание и веднага излизах от стаята да помоля Бога да ми даде търпение да уча тези деца. Тогава се връщах и разговарях с тях и им казвах да не правят това зло отново. Ние можем да заемем такава позиция по този начин, че да не провокираме децата към гняв. Трябва да говорим любезно и търпеливо, като помним колко непокорни сме ние и как бихме искали да бъдем третираны от нашия небесен Баща. (254.4)

Има уроци които вие трябва да научите, и когато ги научите, ще бъдете

най-добрите ученици в Христовото училище, а децата ви ще бъдат най-добрите деца. Така вие можете да научите децата си да имат уважение към Бога и да пазят Неговия закон, защото ще имате прекрасно управление над тях и като правите това, вие въвеждате в света деца, които ще бъдат благословение за всички около тях. Вие ги правите годни да сътрудничат на Бога. (255.1)

РАДОСТ МОЖЕ ДА ПОСЛЕДВА БОЛКАТА ОТ ДИСЦИПЛИНИРАНЕТО.

Истинският начин за отношение с тежкото изпитание не е като се стараем да го избегнем, а като го преобразуваме. Това означава всяка дисциплина - по-ранната и по-късната. Пренебрегването на най-ранното възпитание на детето и укрепването на злите му склонности прави по-късното му възпитание по-трудно и това е причина дисциплинирането да е често мъчителен процес. Той трябва да е мъчителен за по-низшето естество, като се противопоставя на естествените желания и склонности, но мъката може да се забрави от една по-висша радост. (255.2)

Нека детето и юношата да бъдат научени, че всяка грешка, всеки пропуск, всяка трудност след като бъдат победени, стават стъпало към по-добри и по-възвишени неща. Така са постигали успех всички, които са направили живота си да си заслужава да се живее. (255.3)

СЛЕДВАЙТЕ БОЖЕСТВЕНИЯ НАРЪЧНИК.

Родителите, които биха искали добре да възпитат децата си, имат нужда от небесна мъдрост, за да постъпват разумно във всички случаи, когато изисква налагане на домашна дисциплина. (256.1)

БИБЛИЯТА Е НАРЪЧНИК ЗА РЪКОВОДЕНЕ НА ДЕЦАТА.

Тук, ако желаят, родителите могат да намерят отбелязан път, който трябва да следват при възпитанието на децата си, за да не се объркат. Когато се следва този ръчник, родителите вместо да угаждат неограничено

133

на децата си, по-често ще използват коригиращата пръчка, вместо да затварят очите си за грешките им и за покварения им нрав, като виждат само добрите им черти. Ще имат ясно проникновение и ще гледат на тези неща в светлината на Библията. Ще знаят, че трябва да заповядват на децата си да вървят в правия път. (256.2)

БОГ НЕ МОЖЕ ДА ВЗЕМЕ БУНТОВНИЦИ В СВОЕТО ЦАРСТВО.

Затова Той прави послушанието към заповедите си специално изискване. Родителите трябва прилежно да учат децата си какво казва Господ. Тогава Бог ще покаже на ангели и на човечи, че ще изгради една защита около народа Си. (256.3)

ВАШАТА ЧАСТ И БОЖИЯТА ЧАСТ.

Родители, когато вие вярно сте изпълнили дълга си, като сте положили всичките си усилия, можете с вяра да помолите Господа да направи за децата ви това, което вие не можете да сторите. Помолете Го да смекчи нрава им и да го облагороди със Светия Си Дух. Той ще чуе молитвата ви. С любов ще отговори на молбите ви. Чрез Словото Си Той ви е възложил да поправяте децата си, да не им спестявате плач и Неговото Слово трябва да се съблюдава в тези неща. (256.5)

Глава 45

С любов и твърдост

ИМА ДВА НАЧИНА И ДВА КРАЯ.

Има два начина за справяне с децата - пътища, които се различават много по своите принципи и резултати. Верност и любов, обединени с мъдрост и твърдост според ученията на Божието Слово, ще донесат щастие в този живот и в бъдещия. Пренебрегването на дълга, неразумното глезене, пропускането да се ограничат и коригират младежките глупости,

ще имат за резултат нещастие и окончателно погубване на децата и разочарование и мъка на родителите. (258.1)

ЛЮБОВТА ИМА ЕДНА СЕСТРА-БЛИЗНАЧКА - ТОВА Е ДЪЛГЪТ.

Любов и дълг стоят един до друг. Любов, упражнена с пренебрегване на дълга, ще направи децата надменни, своеволни, покварени, егоистични и непослушни. Ако дългът стои сам без любов, която да го смекчава и побеждава, ще има подобни резултати. Дълг и любов трябва да бъдат смесени, за да бъдат правилно дисциплинирани децата. (258.2)

НЕОПРАВЕНИТЕ ГРЕШКИ НОСЯТ НЕЩАСТИЕ.

Където изглежда нужно да се откаже на желанията или да се противопоставим

134

на волята на детето, трябва сериозно да му се обясни, че това не се прави за задоволяване капризите на родителите или за налагане на волята им, а заради собственото му добро. То трябва да се научи, че всяка непоправена грешка ще донесе нещастие на него и оскърбление на Бога. Под такава дисциплина децата ще открият, че най-голямото им щастие е в покоряване на волята им пред волята на техния небесен Баща. (258.3)

Юноши, които следват собствените си импулси и наклонности, не могат да имат истинско щастие в този живот, а накрая ще изгубят и вечния. (258.4)

ЛЮБЕЗНОСТТА ТРЯБВА ДА БЪДЕ ЗАКОН НА ДОМА.

Божият метод на управление е пример за възпитанието на децата. В Божията служба няма тирания, не бива да има подтисничество и в дома или в училището. Но родители и учители не трябва да оставят думата им да не се изпълнява. Пренебрегнат ли да поправят децата за извършеното зло, Бог ще ги държи отговорни за небрежността им. Но нека те да не прекаляват с изискванията си. Нека любовта бъде закон в дома и в училището. Нека децата бъдат научени да пазят Божия закон и нека едно твърдо и изпълнено с любов влияние да ги ограничава от злото. (259.1)

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ ДЕТСКОТО НЕВЕЖЕСТВО.

Бащи и майки, в дома си вие трябва да представяте Божия нрав. Трябва да изисквате послушание не с буря от думи, а по мил и любезен начин. Вие трябва да бъдете така изпълнени със съчувствие, че децата ви да бъдат привлечени към вас. (259.2)

БЪДЕТЕ ПРИЯТНИ У ДОМА.

Ограничавайте всяка дума, която би възбудила несвят гняв. "Бащи, не дразнете децата си." - това е божествено увещание. Помнете, че децата ви са невръстни и неопитни. Като ги контролирате и дисциплинирате, бъдете твърди, но любезни. (259.3)

Децата не различават винаги доброто от злото. Когато извършат зло, те често биват третирани грубо, вместо да бъдат научени любезно. (259.4)

Няма разрешение в Божието Слово за използване на подтисничество или за синовно непослушание. Божият закон в домашния живот и в управлението на народите произтича от сърцето на безкрайната любов. (259.5)

СЪЧУВСТВИЕ КЪМ НЕОБЕЩАВАЩИ ДЕЦА.

Виждам нуждата на родителите да се справят мъдро със своите грешащи деца ... Необещаващите деца имат нужда от най-голямо търпение и милост, от най-нежно съчувствие. Но много родители разкриват студен и немилостив дух, който никога няма да доведе грешащия към покаяние. Нека сърцата на родителите бъдат смекчени от Христовата благодат и Неговата любов ще намери пътя към сърцето. (260.1)

ПРАВИЛОТО НА СПАСИТЕЛЯ.

"И както желаете да постъпват човеците с вас, така и вие постъпвайте с тях." Лука 6:31 - това трябва да бъде правилото на всички, които приемат възпитание на деца и юноши. Децата са по-малките членове на Господното семейство, наследници заедно с нас на благодатта на живота. Христовото правило трябва да бъде свято съблюдавано към най-тъпите,

най-младите, най-глупавите и дори към грешащите и бунтовниците. (260.2)

ПОМОГНЕТЕ НА ДЕЦАТА ДА ПОБЕЖДАВАТ.

Бог има нежна грижа за децата. Той иска те да спечелват победи всеки ден. Нека всички да се постараяме да помагаме на децата да станат победители. Не позволявайте да бъдат оскърявани от самите членове на семейството. Не допускайте вашите действия и думи да бъдат такива, че да подбуждат децата ви към гняв. Но те трябва да бъдат вярно дисциплинирани и коригирани, когато сторят зло. (260.3)

ПОХВАЛЕТЕ ГИ, КОГАТО Е ВЪЗМОЖНО.

Хвалете децата, когато постъпят добре, защото разумната похвала е голяма помощ за тях, както и за по-възрастните и по-зрелите. Никога не бъдете груби в светилището на дома. Бъдете любезни и нежни по сърце, показвайте Христовата тактичност, като им благодарите и ги хвалите за помощта им. (260.4)

БЪДЕТЕ ПРИЯТНИ.

Никога не говорете високо ядни думи. Като ограничавате и дисциплинирате децата си, бъдете твърди, но любезни. Насърчете ги да извършват дълга си като членове на семейното цяло. Изразете, че оценявате усилията, които полагат да въздържат склонностите си да вършат зло. (261.1)

БЪДЕТЕ ТОЧНО ТОВА, КОЕТО ЖЕЛАЕТЕ ДА БЪДАТ ВАШИТЕ ДЕЦА, КОГАТО ЩЕ ИМАТ СВОИ СОБСТВЕНИ СЕМЕЙСТВА.

Говорете така, както бихте искали да говорят те. (261.1)

ВНИМАВАЙТЕ С КАКЪВ ТОН ГОВОРИТЕ.

Винаги говорете със спокоен и сериозен глас, в който няма и следа от гняв. Гневът не допринася за доброто послушание. (261.2)

Бащи и майки, вие сте отговорни за децата си. Бъдете внимателни под какви влияния ги поставяте. Недейте с каране и избухване да губите собственото си влияние за добро над тях. Вие трябва да ги водите да не възбуждат страстите на ума си. Каквато и провокация да възникне, бъдете уверени, че тонът на гласа ви не включва раздражение. Не допускайте да виждат във вас проява на сатанинския дух. Това няма да ви помогне да ги направите годни и да ги научите за бъдещия безсмъртен живот. (261.3)

СПРАВЕДЛИВОСТТА ДА БЪДЕ ПРИМЕСЕНА С МИЛОСТ.

Бог е нашият Законодател и цар и родителите трябва да се поставят под Неговото управление. Това управление забранява всяко подтисничество от страна на родителите и непослушание на децата. Господ е изпълнен с милост, любов и истинност. Законът Му е свят, праведен и добър и трябва да бъде изпълняван от родителите и от децата. Правилата, които трябва да регулират живота на родителите и на децата, произтичат от сърцето на безкрайната любов и богатите Божии благословения ще почиват върху ония родители, които налагат Неговия закон в домовете си и върху децата си, които се подчиняват на този закон. Съчетанието на милост и правда трябва да се чувства. "Милост и истина се срещнаха, правда и мир се целунаха." Семействата, живеещи под тая дисциплина, ще ходят в пътя на Господа, за да извършват правда и съд. (261.4)

Родителят, който позволява неговите правила да станат деспотизъм, прави ужасна грешка. Той ощетява не само своите деца, но и себе си, като потушава в младите им сърца любовта, която би потекла в дела и думи на обич. Милост, търпение и любов, изявени към децата, ще се отразят обратно върху родителите. Каквото сеят, това и ще пожънат (262.1)

Когато се стараете да въздадете справедливост, помнете, че тя има сестра-близначка - милостта. Двете стоят една до друга и не трябва да

бъдат разделяни. (262.2)

СТРОГОСТТА ВЪЗБУЖДА ДУХ НА БОРБА. СЪВЕТ КЪМ СТРОГИ РОДИТЕЛИ.

Строгостта и справедливостта, непримесени с любов, няма да доведат децата до правия път. Забележете колко бързо се надига у тях духът на бунта. Но има един по-добър начин от принуждението. Справедливостта има една сестра-близначка - любовта. Нека любовта и справедливостта да се хванат за ръка във вашето управление и вие със сигурност ще имате Божията помощ, която ще сътрудничи на вашите усилия. Господ, вашият милостив Изкупител, иска да ви благослови и да ви даде Своя ум, благодатта Си и спасението Си, за да имате характер, който Бог може да одобри. (262.3)

Авторитетът на родителите трябва да бъде абсолютен, но с него не бива да се злоупотребява. При контролирането на своите деца бащата не бива да се ръководи от каприз, а от библейския стандарт. Когато той допусне собствените му груби черти на характера да се развихрят, той става деспот. (262.4)

УКОРЯВАЙТЕ, НО С НЕЖНОСТ И ОБИЧ.

Няма съмнение, че ще видите грешки и отклонения у децата си. Някои родители ще ви кажат, че разговарят с децата си и ги наказват, но не виждат в това голяма полза. Нека те смесят доброта, привързаност и любов в управлението на семейството и да бъдат твърди като скала в правилните принципи. (262.5)

Никой, който възпитава младите, не трябва да бъде коравосърдечен, а обичлив, нежен, милостив, тактичен, да спечелва сърцата, общителен. Но трябва да се знае, че укорът трябва да се изговори, за да се прекрати злината. (263.1)

НАСТАВЕНА СЪМ ДА КАЖА НА РОДИТЕЛИТЕ:

"Издигнете стандарта на домашното си поведение. Учете децата си да слушат. Управлявайте ги с комбинираното влияние на обич и христоводен авторитет. Нека животът ви да бъде такъв, че за вас да може да се кажат похвалните думи, както за Корнилий, който "се боеше от Бога заедно с целия си дом". (263.2)

НЕ ПРИЛАГАЙТЕ НИТО СТРОГОСТ, НИТО ГЛЕЗЕНЕ.

Не одобряваме дисциплина, която обезкуражава децата с неблагоприятно критикуване или ги наранява с гневно изобличение, а после, при промяна на настроението, ги обсипва с целувки или ги ощетява с неразумно глезене. Извънредното уваждане и неподходящата строгост са крайности, които трябва да избягваме. Необходими са бдителност и твърдост, наред със съчувствие и милост. Родители, помнете, че имате

137

работа с деца, които се борят с изкушението и че за тях тези зли склонности са толкова трудни за преодоляване, както и за възрастните. Децата, които наистина желаят да вършат правото, може да падат отново и отново. Те често се нуждаят от насърчение, което да им дава сила и постоянство. Наблюдавайте действието на тези млади умове с молитвена загриженост. Укрепете всеки добър импулс, окуражете всяко благородно дело. (263.3)

УПРАЖНЯВАЙТЕ ПОСТОЯННА ТВЪРДОСТ И КОНТРОЛ БЕЗ ГНЯВ.

Децата имат чувствително естество, те са обичливи. Лесно е да бъдат зарадвани, лесно стават нещастни. Ако ги дисциплинират внимателно с думи и дела на обич, майките могат да привържат децата си към своето същеще. Неизменна твърдост и контрол без гняв са необходими за дисциплината на всяко семейство. Кажете какво искате спокойно, действайте разсъдливо и провеждайте това, което искате, без отклонение. (264.1)

СТРУВА СИ ДА ПОКАЗВАТЕ ОБИЧТА СИ КЪМ ДЕЦАТА.

Не ги отправяйте с липса на съчувствие към детските им проблеми, радости и скърби. Никога не позволявайте яд да се изпише на челото ви или груба дума да излезе от устата ви. (264.2)

ДАЖЕ ДОБРОТА ТРЯБВА ДА ИМА ГРАНИЦИ.

Авторитетът трябва да се поддържа с твърда сериозност, за да не бъде приет от мнозина с подигравка и присмех. Така наречената доброта, уговорки и глезене на децата от родители и възпитатели е най-лошото зло, което може да им се случи. Твърдост, решителност, положителни изисквания са нужни за всяко семейство. (264.3)

СПОМНЕТЕ СИ СВОИТЕ СОБСТВЕНИ ГРЕШКИ.

Нека бащата и майката помнят, че са само едни пораснали деца. Макар че голяма светлина е огряла пътя им и имат продължителен опит, колко лесно се ядосват, завиждат, ревнуват и допускат зли помисли. Поради своите собствени грешки и пропуски те трябва да се научат да се отнасят нежно към грешащите си деца. (264.4)

Вие може понякога да се ядосвате, когато децата вървят противно на това, което сте им казали. Но мислили ли сте някога, че много пъти и вие вървите обратно на това, което Господ ви е наредил да правите? (264.5)

КАК ДА СПЕЧЕЛИМ ЛЮБОВ И ДОВЕРИЕ.

Има опасност родители и учители да командват и да диктуват прекалено много, като пропускат да се доближат до децата или учениците си. Те често се държат прекалено резервирано и упражняват авторитета си по студен и безмилостен начин, който не може да спечели сърцата на техните деца и ученици. Ако бяха събрали децата около себе си и им бяха показали, че ги обичат и ако биха показали интерес към всичките им усилия, дори във всичките им забавления, понякога да стават дори деца като тях, биха спечелили любовта и доверието им. Така децата биха научили по-бързо да уважават и почитат авторитета на родителите и учителите си. (265.1)

СТАРАЙТЕ СЕ ДА НАПОДОБЯВАТЕ ХРИСТОС.

Той се уеднакви с низшите, нуждаещите се и изкушаваните.

138

в ръце децата и се снишаваше до нивото на малките. Голямото Му, изпълнено с любов сърце, можеше да разбира техните тежки изкушения и нужди и Той се радваше с радостите им. Духът Му, изтощен от блъсканицата и смущението на големия град, уморен от общуване с лукави и лицемерни човечеци, намираще почивка и мир в обкръжението на невинните деца. Той никога не ги отблъсна. Величието на небето се сведе, за да отговори на въпросите им и опрости важните Си уроци, за да бъдат достъпни за разбиране от децата. Той пося в техните млади, развиващи се умове семето на истината, което щеше да поникне и да даде богата жътва в зрелите им години. (265.2)

ГРЕШАЩ ЮНОША СЕ НУЖДАЕ ОТ СЪЧУВСТВИЕ.

Прочетох писмото ви с интерес и съчувствие. Бих казала, че вашият син сега се нуждае от баща си много повече от всякога. Той е съгрешил. Вие знаете това. И той знае, че го знаете. Думите, които бихте изговорили, в невинността му не биха произвели никакви лоши чувства, но сега ще звучат грубо и остро като нож Зная, че родителите се срамуват за злодеянията на детето си, което ги безчести и това е много болезнено. Но дали съгрешилият наранява сърцето на земния си родител повече, отколкото Божиите деца нараняват небесния си Родител, Който ни е дал и още ни дава любовта Си, канейки ни да се върнем и да се покаем за нашите грехове и нечестия, за да прости престъплението ни? (266.1)

НЕ ОТДРЪПВАЙТЕ ЛЮБОВТА СИ СЕГА.

Тази любов и съчувствие са нужни сега повече от преди. Когато другите

гледат със студенина и говорят най-тежки думи за злодеянията на вашето момче, няма ли майка му и баща му с милостива нежност да се стараят да водят стъпките му по безопасни пътеки? Аз не зная какъв е грехът на вашето момче, но мога със сигурност да кажа, че какъвто и да е той, вие не бива да се водите от изговореното от човешки уста, нито от човешко влияние на хора, които мислят, че постъпват справедливо. Не се дръжте така, че синът ви да си помисли, че се чувствате прекалено много наранени и засрамени, за да го приемете отново с доверие и да забравите престъплението му. Нека нищо да не причини загуба на вашата надежда, да не пресече любовта и милостта ви към съгрешилия. Точно защото греша, той се нуждае от вас и иска баща му и майка му да му помогнат да се измъкне от примките на Сатана. Подкрепете го здраво с вяра и любов и се облегнете на всемилостивия Изкупител, като не забравяте, че Той се интересува от вашия син повече от вас ... (266.2)

НЕ ГОВОРЕТЕ ДУМИ НА ОБЕЗКУРАЖЕНИЕ И БЕЗНАДЕЖДНОСТ.

Насърчете го. Кажете му, че може да изкупи себе си, че вие, баща му и майка му, ще му помогнете да се хване здраво, за да стъпи на сигурната Скала, Христос Исус, да намери подкрепа в неотпадащата сила на Исус. Дори и грешката му да е толкова тежка, няма да помогне постоянното натякване. Нужно е да се действа правилно, за да се спаси една душа от смърт и от извършване на множество грехове. (267.1)

ТЪРСЕТЕ БОЖЕСТВЕНА ПОМОЩ, ЗА ДА ПОБЕДИТЕ СПРИХАВИЯ СИ

139

ХАРАКТЕР.

Бих искала да кажа на всеки баща и на всяка майка: Ако вие имате сприхав нрав, търсете Бога за помощ да го победите. Когато сте провокирани към нетърпение, идете в стаята си, коленичете и помолете Бога да ви помогне да имате правилно влияние върху децата си. (267.2)

Майки, когато се отдавате на нетърпението си, като се отнасяте грубо с децата си, вие не се учите от Христос, а от друг господар. Исус казва: "Вземете Моето иго и научете се от Мене, защото съм кротък и смирен по сърце. Защото игото Ми е благо и бремето Ми е леко". Когато намирате, че работата ви е трудна, когато се оплаквате от трудностите и тежките изпитания, когато казвате, че нямате сили да издържите на изкушението, че не можете да победите нетърпението си и че християнският живот е непосилен, бъдете сигурни, че не носите Христовото иго - вие носите игото на друг господар. (267.3)

ОТРАЗЯВАЙТЕ БОЖЕСТВЕНИЯ ОБРАЗ.

Църквата има нужда от хора с кротък и спокоен дух, търпеливи и дълготърпеливи. Нека да придобият тези атрибути в отношението си към своите семейства. Нека родителите мислят много повече за вечните интереси на децата си, отколкото за настоящето си удобство. Нека гледат на децата си като на по-млади членове на Господното семейство, да ги обучават и дисциплинират по такъв начин, че да ги доведат да отразяват божествения образ. (267.4)

Глава 46

Злината на угаждане

ИСТИНСКАТА ЛЮБОВ НЕ УГАЖДА.

Любовта е ключът за сърцето на едно дете, но любовта, която води родителите да угаждат на децата си в незаконните им желания, не работи за тяхното добро. Сериозната привързаност, която произтича от любовта към Исус, ще направи родителите способни да упражняват разумен авторитет и да изискват подходящо послушание. Сърцата на родителите и на

децата трябва да бъдат споени, за да може като едно семейство те да бъдат канал, през който да текат мъдрост, благодат, търпение, доброта и любов. (271.1)

ТВЪРДЕ МНОГОТО СВОБОДА ПРАВИ БЛУДНИ СИНОВЕ.

Причината, поради която децата не стават набожни е, че им се позволява прекалено много свобода. Тяхната воля и наклонности не се ограничават. Много блудни синове стават такива поради угаждането у дома, защото

140

родителите им не са изпълнители на Словото. Умът и намеренията трябва да бъдат подкрепяни от твърди и неотклонни осветени принципи. Твърдост и обич да бъдат наложени с любов и добър пример. (271.2)

КОЛКОТО ПОВЕЧЕ СЕ УГАЖДА, ТОЛКОВА ПО-ТРУДНО СЕ РЪКОВОДИ.

Родители, направете дома щастливо място за децата си. С това не искам да кажа, че вие трябва да им угаждате. Колкото повече им угаждате, толкова по-трудно ще бъдат ръководени и толкова по-трудно ще им бъде да живеят истински благороден живот, когато излязат в света. Ако вие им позволите да правят това, което им е угодно, тяхната чистота и прелест на характера бързо ще помръкнат. Научете ги да слушат. Нека да видят, че вашият авторитет трябва да бъде уважаван.

Това може да изглежда за тях като едно малко нещастие сега, но ще им спести много нещастия в бъдеще. (271.3)

Да се угажда на едно дете, когато е малко и грешни - това е грях. Едно дете трябва да бъде държано под контрол. (272.1)

Ако на децата се позволява да имат собствен път, те възприемат идеята, че трябва да им се прислужва, да се грижите за тях, да им угаждате и да ги забавлявате. Те мислят, че желанията и волята им трябва да бъдат задоволявани. (272.2)

Трябва ли [майката] да допуска детето и да върви по собствен път сега и да прави, каквото си иска, да му се позволява да бъде непослушно? Не, съвсем не. Защото е сигурно, че така тя позволява на Сатана да забие своето адско знаме в дома ѝ. Тя трябва да се бори в битката за това дете, в която то не може да се бори само. Това е нейната работа - да укорява дявола, да се старее да търси сериозно Бога и никога да не допуска Сатана да измъкне детето от нейните ръце и да го вземе в своите. (272.3)

УГАЖДАНЕТО ПРИЧИНЯВА РАЗДРАЗНИТЕЛНОСТ И НЕДОВОЛСТВО.

В някои семейства желанията на децата са закон. Всичко, което детето желае, му се дава. Всичко, което не обича, е окуражено да не обича. Тези угаждания се предполага, че ще направят детето щастливо, но те го правят раздразнително, недоволено и то не се задоволява с нищо. Угаждането е развалило апетита му за пълноценна и здравословна храна, за правилна и здравословна употреба на времето му. Угаждането е покварило характера му за този и за вечния живот. (272.4)

ЕФЕКТИВНИЯТ УКОР НА ЕЛИСЕЙ КЪМ НЕУВАЖЕНИЕТО.

Погрешна е мисълта, че трябва да се подчиняваме на покварените си деца. Елисей в самото начало на своята работа бе подигран и осмян от юношите на Ветил. Той беше много кротък човек, но Божият Дух го накара да произнесе едно проклетие към тези подиграватели. Те бяха чули за възнесението на Илия и направиха това тържествено събитие предмет на подигравка. Елисей показа, че не трябваше да се подиграват нито млади, нито стари на неговото свещено призвание. Когато му казаха да се възнесе, както беше направил Илия, той ги прокълна в името на Господа. Ужасната съдба, която ги постигна, дойде от Бога. (272.5)

След този случай Елисей нямаше вече проблеми в мисията си. В продължение на петдесет години влизаше и излизаше през портите на Ветил,

пътуваше от град на град, минаваше през тъпни от най-лоши и груби безделници и неморални юноши, но никой не му се подигра, нито изговори оскърбителни думи за пророка на Всевишния. (273.1)

НЕ СЕ ПОДДАВАЙТЕ НА УГОВОРКИ.

Родителите ще има да отговарят за много неща в деня на равносметката поради нечестивото угаждане на децата си. Мнозина задоволяват всяко неразумно желание, защото е по-лесно да се отърват от досадното искане по този начин, отколкото по друг. Едно дете трябва да бъде така научено, че да посреща отказ с правилен дух и да го приема като окончателен. (273.2)

НЕ ПРИЕМАЙТЕ ДУМИТЕ НА ДЕЦАТА СИ, ПРЕДИ ДА ПОПИТАТЕ И ДРУГИ.

Родителите не трябва да подминават леко греховете на децата си. Когато тези грехове бъдат посочени от някой верен приятел, родителят не трябва да чувства, че правата му са нарушени, че е получил лична обида. Навиците на всеки юноша и на всяко дете повлияват върху благоденствието на обществото. Погрешното поведение на един юноша може да подведе много други в нечестивия път. (273.3)

Не позволявайте на децата си да виждат, че приемате думите им преди да изслушате по-стари християни. Вие не можете да им окажете по-голямо зло от това. Ако казвате: "Аз вярвам на моите деца", преди да повярвате на ония, за които има доказателство, че са Божии деца, вие ги насърчавате да лъжат. (273.4)

НАСЛЕДСТВОТО НА ЕДНО ПОКВАРЕНО ДЕТЕ.

Невъзможно е да се опише злото от изоставянето на едно дете на собствената му воля. Някои, които се отклоняват поради небрежност в детството си, по-късно чрез дисциплината на практическите уроци идват на себе си, но мнозина се изгубват, защото в детството и в юношеството си са получили само частично и едностранчиво възпитание. Детето, което е покварено, има да носи тежък товар през целия си живот. В тежките изпитания, в разочарованията и изкушенията си то ще следва своята недисциплинирана и зле насочена воля. Децата, които не са научени да слушат, ще имат слаб и непостоянен характер. Те се стараят да управляват, но не са научени да се подчиняват. Няма морална сила да ограничават покварения си нрав, да коригират злите си навици или да подчиняват неконтролируемата си воля. Грешките на необученото и недисциплинирано дете стават наследство в зрялата му възраст. Изкривеният интелект трудно може да различава истинското от фалшивото. (274.1)

Глава 47

Слабата дисциплина и плодовете и

ФАЛШИВОТО ВЪЗПИТАНИЕ ПОВЛИЯВА ЦЕЛИЯ РЕЛИГИОЗЕН ЖИВОТ.

Едно горко почива върху родителите, които не са научили децата си да се боят от Бога, а са ги отпуснали да стигнат до зрелост недисциплинирани и неконтролирани. През собственото си детство са допуснати да проявяват гняв и своеволие и внасят същия този дух в домовете си. Те са с покварен нрав и се гневят. Дори като приемат Христос, те не са победили страстите, допуснати да управляват детските им сърца. Те носят резултатите от ранното си възпитание през целия си религиозен живот. Най-трудното нещо е да се отстрани впечатлението, което те правят върху Божието насаждение, защото фиданката се превива, но дървото не може. Ако такива родители приемат истината, те имат да водят тежка битка. Може да бъдат преобразени по характер, но целият им религиозен живот

е повлиян от отпуснатата дисциплина, упражнявана върху тях в детските им години. И децата им трябва да страдат поради погрешното им възпитание, защото те отпечатват своите недостатъци върху тях до трето и четвърто поколение. (275.1)

ДНЕСНИТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ НА ИЛИЙ.

Когато родителите не санкционират и не възпрепятстват злините на децата си, Бог със сигурност ще ги доведе на място, където да видят, че са съсипал и не само своя живот, но и живота на юношите, които са възпитавали ... Ще трябва да научат горчиви уроци. (275.2)

О, тези днешни последователи на Илий, които се намират навсякъде! Те търсят извинение за покварата на децата си. Да бяха упражнили по-добре дадения им от Бога авторитет да ограничават и коригират! Нека родителите и възпитателите, които пренебрегват и извиняват греха на поверените им души, да помнят, че така стават съучастници на тези злини. Ако вместо неограничено угаждане беше използвана наказващата пръчка по-често и то не с гняв, а с любов и молитва, ние бихме видели по-щастливи семейства и по-добро състояние на обществото. (276.1)

Небрежността на Илий е представена ясно пред всеки баща и пред всяка майка. В резултат на неговата неосветена обич или на нежеланието му да изпълни едно неприятно задължение, той пожъна жетва на нечестие в покварените си синове. И родителят, който допусна нечестieto, и децата, които вършеха, бяха виновни пред Бога, Който не можеше да приеме жертва или принос за тяхното престъпление. (276.2)

ОБЩЕСТВОТО НОСИ ПРОКЛЯТИЕ, ПРИЧИНЕНО ОТ ПОКВАРЕНИ

143

ХАРАКТЕРИ.

О! Кога родителите ще станат мъдри? Кога ще видят и осъзнаят характера на собственото си дело? Те пренебрегват да изискват послушание и респект според изискванията на Божието Слово? Резултатите от това хлабаво възпитание се виждат у децата им, когато влязат в света и заемат мястото си начело на собствените си семейства. Те продължават да извършват грешките на своите родители. Покварените им черти се развиват напълно и се предават на други като погрешни вкусове, навици, гняв, които са били допуснати да развият в собствените си характери. Така стават проклятие вместо благословение за обществото. (276.3)

Нечестieto, което съществува в света днес, може да се проследи до неверността на родителите да дисциплинират себе си и децата си. Хиляди и хиляди жертви на Сатана са такива поради неразумния начин, по който са били ръководени в детството си. Сериозният укор от Бога лежи върху това погрешно възпитание. (276.4)

ОТПУСКАНЕ ЮЗДИТЕ НА ДИСЦИПЛИНАТА.

Децата, които са ръководени погрешно и не са научени да слушат и да проявяват респект, се свързват със света и хващат за ръка родителите си, слагат им ярем и ги водят, където си искат. Твърде често точно във времето, когато децата трябва да покажат непоклатим респект и послушание към родителските съвети, родителите отпускат юздите на дисциплината. Родителите, които са били блестящ пример за набожност сега биват водени от децата си. Тяхната твърдост е изчезнала. Бащи, които са носили Христовия кръст и са имали белезите на Господ Исус върху си, хора със самостоятелност на намеренията си, са водени от децата си по съмнителни и несигурни пътища. (277.1)

УГАЖДАНЕ НА ПОРАСНАЛИТЕ ДЕЦА.

Бащите и майките, които трябва да разбират отговорностите, почиващи върху тях, отпускат дисциплината на порасналите си синове и дъщери, за да отговаря на наклонностите им. Волята на детето става закон за тях. Майки, които са били твърди, постоянни и неотклонно са се придържали

към принципа с простота и верност, стават угодници на децата си, преминаващи към зряла възраст. Със своята любов към показ те дават децата си на Сатана със собствените си ръце, както отпадналите евреи даваха децата си на Молох. (277.2)

БЕЗЧЕСТЯТ БОГА, ЗАДА ПРИДОБИЯТ БЛАГОСКЛОННОСТТА НА ДЕТЕТО СИ.

Бащите и майките дават път на наклонностите на безбожните си деца и им помагат с пари и удобства, за да се покажат пред света. (277.3)

О, каква сметка ще дават тези родители пред Бога! Те безчестят Бога и показват всячески почит към разпътните си деца, отваряйки им врати за забавления, които по принцип са осъждали в миналото. Позволили са игра на карти, танци на партита и балове, за да спечелят децата си за света. Във време, когато влиянието върху децата им трябва да бъде по-силно като дават свидетелство за истинското християнство, те са влезли под Божието проклятие, като са Го безчестили и са пренебрегнали изискванията Му, за да спечелят благоволенieto на децата си. Една модерна

144

набожност няма да бъде от голяма полза в часа на смъртта. Макар че някои служители на евангелието може да одобряват този вид религия, родителите ще открият, че изоставят славната корона, за да придобият лаври без стойност. Бог да е на помощ на бащите и майките, за да осъзнаят дълга си. (278.1)

БЪДЕТЕ ТОВА, КОЕТО ИСКАТЕ ДА БЪДАТ ВАШИТЕ ДЕЦА.

Бъдете това, което искате да бъдат децата ви. Родителите трябва да продължат с пример и поучение да поставят своя собствен печат върху характера на наследниците си. Непостоянен, груб и нетактичен нрав и думи се отпечатват върху децата и внуците, и така дефектите в управлението на родителите свидетелстват против тях от поколение на поколение. (278.2)

Глава 48

Реакцията на децата НА ПРОВОКАЦИЯ.

Децата са увещани да слушат родителите си в Господа, но родителите също са наставени: "Не дразнете децата си, за да не се обезсърчават." (279.1)

Често правим повече да дразним, отколкото да спечелваме. Видях една майка, която издърпа от ръката на детето нещо, което му доставяше особено удоволствие. Детето не знае каква е причината за това и се чувства ошетенo. Тогава следва караница между родителя и детето и остро наказание завършва сцената, доколкото може да се види, но битката оставя впечатление върху нежния ум, което не може лесно да бъде изтрито. Тази майка не действа мъдро. Тя не разсъждава какъв е резултатът. Нейната груба и неразумна постъпка събужда най-лошите страсти в сърцето на детето и и при всеки подобен случай тези страсти ще се събуждат и укрепват. (279.2)

НАМИРАНЕ НА КУСУРИ.

Вие нямате право да нанасяте тъмен облак над щастието на децата си, като им намирате кусури или ги изобличавате строго за дребни грешки. Истинско зло може да бъде сторено, което да изглежда толкова грешно, колкото е и трябва да се следва твърдо и решително поведение, за да се предотврати неговото повтаряне. Но децата не бива да бъдат оставяни в безнадеждно състояние на ума, а с кураж, че могат да се поправят и да спечелят вашето одобрение и доверие. Децата може да искат да вършат правото, може да възнамеряват в сърцето си да бъдат послушни, но имат

145

нужда от помощ и насърчение. (279.3)

ТВЪРДЕ ГРУБА ДИСЦИПЛИНА.

О, как се безчести Бог в едно семейство, където няма правилно разбиране какво представлява истинската дисциплина и децата са объркани каква е тази дисциплина и това управление. Истина е, че прекалено суровата дисциплина и прекаленото критикуване, както и неизискване на послушание към закони и наредби водят до неуважение към авторитета и пренебрегване накрая на тези наредби, които Христос би искал да се изпълняват. (279.4)

Когато родителите показват груб, суров, господарски дух, тогава дух на твърдоглавие и упоритост се надига и у децата. Така родителите пропускат да упражнят над децата си смекчаващото влияние, което биха могли да упражнят. (280.1)

РОДИТЕЛИ, НЕ ВИЖДАТЕ ЛИ, ЧЕ ГРУБИТЕ ДУМИ ПОРАЖДАТ СЪПРОТИВА?

Какво бихте сторили, ако бъдете третиран така, както вие третирате малчуганите си? Ваш дълг е да проследите докъде води поведението ви. Когато се карате на децата си и с гневни удари се нахвърляте върху онези които са твърде малки, за да се защитят, питате ли се какъв резултат ще има това поведение върху вас? Мислили ли сте колко чувствителни сте вие към думи на неодобрение или осъждане? Колко бързо се чувствате наранен, ако ви се стори, че някой не признава вашите способности? А вие сте само едни пораснали деца. Помислете си как се чувстват вашите деца, като им говорите груби, режещи думи, когато сурово ги наказвате за грешки наполовина по-малки от вашето отношение към тях. (280.2)

Много родители, които изповядват, че са християни, всъщност не са обърнати. Христос не обитава в сърцата им чрез вяра! Тяхната грубост, техните оскърбления, непокорният им нрав отвращават децата им и ги правят да се противят на всяко религиозно наставление. (280.3)

ПОСТОЯННО УКОРЯВАНЕ.

Трябва да внимаваме да не се появи тенденция към постоянно намиране на кусури и укори в нашето старание да поправим злото. Постоянното укоряване смушава, а не поправя. За много умове, особено за най-чувствителните, атмосферата на критикуване е фатална. Цветята не разцъфват под дъха на смразяващия вятър. (280.4)

Едно често укорявано дете за някоя особена грешка започва да гледа на нея като на присъща нему, против която не намира смисъл да се бори. Така се създават обезкуражение и безнадеждност, често скрити под маската на безразличие и дързост. (281.1)

ЗАПОВЯДВАНЕ И КАРАНЕ.

Някои родители повдигат голяма буря, като им липсва самообладание. Вместо нежно да помолят децата да направят това или онова, те им Заповядват със строг тон и в същото време им се карат или ги укоряват за неща, за които децата нямат вина. Родители, по този начин вие унищожавате всяка готовност и желание за послушание. Те извършват това, което искате, но не от любов, а защото не се осмеляват да постъпят иначе. Не го правят със сърце. За тях това е досада вместо удоволствие и това

146

често ги кара да забравят да следват всичките ви наставления. Това увеличава вашата раздражителност и прави нещата още по-лоши за децата.

Намирането на кусури се повтаря, тяхното лошо държание им се представя в силни краски, докато ги нападне обезсърчението и те не знаят как да ви угодят. Един дух "Не ме интересува" ги обхваща и те се стараят към удоволствия далече от дома и от родителите си, към удоволствия, които не намират у дома. Смесват се с улична компания и често се покваряват докрай. (281.2)

НЕРАЗУМНО ПОВЕДЕНИЕ.

Волята на родителите трябва да бъде под Христовата дисциплина. Оформени и контролирани от чистия и Свят Божий Дух, те могат да установят несъмнена власт над децата. Но ако родителите са сурови и крайни в дисциплината, извършват грешки, които никога не могат да поправят. Със своеволното си поведение те събуждат чувство за несправедливост. (281.3)

НЕСПРАВЕДЛИВОСТ.

Деца са чувствителни към най-малката несправедливост и се обезсърчават от нея и нито внимават на високия и ядосан глас на заповедите, нито ги е грижа за наказанията. Бунтът твърде често се създава в сърцата на децата чрез прилагане на погрешна дисциплина от страна на родителите, докато ако поведението им беше подходящо, децата щяха да оформят добри и уравновесени характери. Една майка, която няма съвършен контрол върху себе си, не е способна да обучи и децата си. (282.1)

УДРЯНЕ.

Когато майката удари детето си, мислите ли, че го прави способно да види красотата на християнския характер? Разбира се, че не. Това само довежда до събуждане на зли чувства у детето и то изобщо не се поправя. (282.2)

ГРУБИ И НЕМИЛОСТИВИ ДУМИ.

Христос е готов да научи бащата и майката да бъдат истински възпитатели. Онези, които учат в Неговото училище ... никога няма да говорят с груб и немилостив глас, защото думите, които са изговорени по такъв начин, нараняват ухото, късат нервите, причиняват умствено страдание и създават състояние на ума, което прави невъзможно да се овладее нрава на детето, към което са изговорени тези думи. Това често е причина децата да не говорят с уважение на родителите си. (282.3)

ОСМИВАНЕ И ПОДИГРАВАНЕ.

Те [родителите] не са упълномощени да тормозят, да се карат и да осмиват. Никога не трябва да подиграват децата си за покварените черти на характера им, които сами те са им предали. Този начин на дисциплиниране никога няма да излекува злото. Родители, вземете предписанията на Божие Слово, за да укорявате и увещавате вашите деца. Покажете им едно „Така казва Господ“ за вашите изисквания. Един укор, който идва от Бога, е много по-ефективен от грубия и гневен тон на родителите. (282.4)

НЕТЪРПЕНИЕ.

Нетърпението на родителите възбужда нетърпението на децата. Гневът, проявен от родителите, създава гняв у децата и събужда злините на

147

тяхното естество ... Всеки път, когато родителите губят самообладание и говорят и действат нетърпеливо, те грешат против Бога. (283.1)

ИЛИ КАРАНЕ, ИЛИ УГОВОРКИ.

Често съм виждала деца, на които се отказва нещо желано, да се хвърлят на пода, да пицят и ритат, докато неразумната майка се чуди как да им угоди и се притеснява как да смири детето си. Следващия път то стъпва на същата почва с увеличено своеволие, уверено, че пак ще спечели. Така се избягва пръчката, но детето се покварява. (283.2)

Майката не трябва да позволява на детето си да взема връх над нея в нито един случай. И за да поддържа този авторитет не е нужно да прибегва до груби мерки. Една твърда, здрава ръка и доброта, която убеждава детето във вашата любов, ще постигне целта. (283.3)

ЛИПСА НА ТВЪРДОСТ И РЕШИТЕЛНОСТ.

Голямо зло се допуска с липсата на твърдост и решителност. Познавам родители, които казват: "Вие не можете да имате това или онова", а после променят решението си, мислейки, че може би са прекалено стриктни и дават на детето същото нещо, което му бяха отказали. Вреда за цял живот се нанася по този начин. Важен закон на ума, който не бива да се пренебрегва

е, че когато едно нещо е толкова твърдо отказано, че се отстранява всяка надежда, умът скоро ще престане да копнее за него и ще се заеме с други неща. Но ако има надежда да спечели желаниния предмет, детето ще направи всичко възможно да го придобие. (283.4)

Когато е нужно родителите да дават пряка заповед, наказанието за непослушанието трябва да бъде неотменно, както са неизменни законите на природата. Децата, които живеят под това решително правило, знаят че когато едно нещо е забранено и отказано, с никакъв плач или хитрина няма да го постигнат. Така те скоро се научават да се покоряват и са много по-щастливи. Децата на нерешителни и прекалено угаждащи родители знаят че с уговорки, плач и сълзи могат да спечелят желаниния предмет и могат да си позволят да не бъдат послушни, без да понесат наказание. Така те са в едно състояние на желание, надежда и несигурност, което ги прави неспокойни, раздражителни и непокорни. Бог държи такива родители виновни за разсипване щастието на децата им. Това нечестиво ръководене е ключът за непокаяността и липсата на религиозност на хиляди хора, То е причинило падението на мнозина, които са изповядвали християнството. (284.1)

НЕНУЖНИ ОГРАНИЧЕНИЯ.

Когато родителите остаряят и имат малки деца за отглеждане, бащата обикновено мисли, че децата трябва да следват стръмната и груба пътека, по която самият той е вървял. Трудно му е да осъзнае, че неговите деца имат нужда от приятен и щастлив живот, направен такъв от родителите им. (284.2)

Много родители отказват на децата си глезене с неща, които са безопасни и невинни и толкова се боят да не ги окуражат да культивират желание за незаконни неща, че дори не допускат децата им да имат оная радост, която децата трябва да имат. Поради страх от зли резултати те отказват да позволят някое просто удоволствие, но по този начин докарват

148

същото зло, което са искали да избегнат. Така децата си мислят, че не може да очакват никаква благосклонност и затова не искат тези неща. Те открадват удоволствия, които мислят, че са им забранени. Така се унищожава доверието между родители и деца. (285.1)

ОТКАЗВАНЕ НА РАЗУМНИ ПРИВИЛЕГИИ.

Ако бащите и майките не са имали своето щастливо детство, защо трябва да засенчват живота на децата си поради своята голяма загуба? Бащата може да мисли, че това е единственото безопасно поведение, но нека помни, че всички умове не са еднакво устроени и колкото повече усилия се правят да се ограничава, толкова по-неконтролируемо ще бъде желанието, което е отказано. Резултатът ще бъде непослушание към родителския авторитет. Бащата ще бъде наскърбен от това, което смята за разпътно поведение на сина си и сърцето му ще чувства горчивина от неговия бунт. Но не ще ли бъде добре да си спомни факта, че първата причина за непослушанието на неговия син е било собственото му нежелание да му позволи нещо, в което няма никакъв грях? Родителят смята, че има достатъчно причини да откаже на своя син удоволствието, което и на него е било отказано. Родителите трябва да помнят, че децата са умни същества и трябва да се отнасят с тях така, както самите те биха искали да бъдат третиранни. (285.2)

СУРОВОСТ.

Родителите, упражняващи дух на господство и авторитет, предаден им от собствените им родители, които са били хора на строгата дисциплина и наставление, няма да обучат децата си правилно. Със своята суровост към грешките им те събуждат злите страсти на човешкото сърце и оставят у децата си чувство за несправедливост и ощетяване. Те срещат у децата си същото разположение, което са им предали. (286.1)

Такива родители прогонват децата си далеч от Бога, като им говорят по религиозни въпроси, защото са направили християнската религия непривлекателна

и дори отвратителна поради своето погрешно представяне истината. Децата ще кажат: "О, ако това е религия, аз не я искам." Така често се създава враждебност в сърцата против религията и против неразумното прилагане на авторитета. Децата са доведени да презират закона и управлението на небето. Родителите са фиксирани в вечната съдба на децата си със собственото си погрешно ръководене. (286.2)

СПОКОЕН И ПРИЯТЕН НАЧИН.

Ако родителите желаят децата им да бъдат любезни, те никога не трябва да им се карат. Майката често си позволява да бъде раздразнителна и нервозна. Тя често сграбчва детето и говори по груб начин. Ако едно дете се третира спокойно и мило, то ще запази приятен нрав. (286.3)

ЛЮБОВ КЪМ КАРАНИЦИ.

Башата като свещеник на семейството трябва да се отнася нежно и търпеливо с децата. Той трябва да внимава да не събужда у тях дух на съпротива. Не трябва да оставя некоригирано престъплението, а да намери начин да го коригира без да събуди злите страсти в детското сърце. Нека с любов да говори на децата си, като им каже колко се наскърбява Спасителят

149

от тяхното поведение. Тогава нека коленичи с тях пред трона на милостта и да ги представи пред Христос, като се моли за състрадание към тях и да ги води да се покаят и поискат прощение. Такава дисциплина почти винаги разтопява и най-упоритото сърце. (286.4)

Бог желае ние да се отнасяме с нашите деца с простота. Често забравяме, че нашите деца нямат дългогодишната опитност на възрастните. Ако малките не действат според нашите идеи във всяко отношение, ние понякога мислим, че те заслужават каране. Но това няма да оправи нещата. Заведете ги при Спасителя и Му кажете всичко. Тогава вярвайте, че Неговото благословение ще почива върху тях. (287.1)

Глава 49

Отношението към роднините

УГАЖДАЩИ РОДНИНИ СА ПРОБЛЕМ.

Бдете внимателно да не прехвърляте на друг отговорността за вашите деца. Никой не може добре да ви замени в тази дадена ви от Бог отговорност. Много деца са били съвсем съсипани от намесата на роднини и приятели в управлението на техния дом. Майката никога не трябва да допуска сестрите или майките, нейната и на съпруга и, да се бъркат в мъдрото управление на дома. Макар че бабата може да е получила най-доброто възпитание от своята майка, в девет от десет случая тя ще развали децата на дъщеря си, като им угажда и неразумно ги хвали. Така всички търпеливи усилия на майката може да бъдат осуетени. Общеизвестна е поговорката, че дядото и бабата по правило са неспособни да отглеждат внуците си. Мъже и жени трябва да отдадат всичкия респект и почит, дължими на своите родители, но по въпроса за управлението на собствените си деца те не трябва да позволяват вмешателство, а да държат здраво юздите в собствените си ръце. (288.1)

КОГАТО СЕ СМЕЯТ НА НЕУВАЖЕНИЕТО И ГНЕВА.

Където и да отида, аз с мъка наблюдавам небрежността към добрата домашна дисциплина и ограничение. Малките деца са допуснати да отвръщат, да показват неуважение, нетърпение и недоляланост, като използват език, който не бива да се допуска никое дете да държи към по-възрастните. Родители, които позволяват употребата на неподходящ език са много по-достойни за осъждане от децата си. Непочтителността не трябва да се толерира в нито едно дете. Бащи и майки, вуйчовци и лели, дядовци и баби се смеят при проявата на гняв у малкото едногодишно

150

създание. Неговото несъвършено говорене или неуважение, неговото детско упорство се смятат за забавни. Тези зли навици са възприети и детето расте, за да стане предмет на неодобрение за всички околни. (288.2)

КОГАТО ОБЕЗКУРАЖАВАТ ДОБРАТА КОРЕКЦИЯ.

Аз треперя особено за майките, като виждам как жестоко са слепи и чувстват толкова малко отговорността, която лежи върху тях. Те виждат как Сатана работи да утвърди своеволието на детето, което е само на няколко месеца. Изпълнен с омразна страст, Сатана сякаш има пълна власт. Но може би в къщата има една баба, една леля или някой друг роднина или приятел, който ще се старае да накара неговите родители да повярват, че ще бъде жестоко да коригират това дете. А точно обратното е вярно. Най-голяма жестокост е да се допусне Сатана да притежава това нежно и безпомощно дете. Сатана трябва да бъде укорен. Неговата хватка около детето трябва да бъде разкъсана. Ако корекцията е нужна, бъдете верни, бъдете искрени. Божията любов, истинската милост към детето, ще води към вярно изпълнение на дълга. (289.1)

СМУЩЕНИЯ В ЕДНА СЕМЕЙНА ОБЩНОСТ.

Не е най-добре децата на едно, две или три роднински семейства да живеят на няколко мили едно до друго. Влиянието от тяхното гостуване не е добро. Бизнесът на един е бизнес на всички. Смущението и тревогите, които всяко семейство трябва да преживее повече или по-малко само, и които доколкото е възможно трябва да бъдат ограничени в рамките на семейния кръг, се разширяват чрез семейните връзки и имат влияние върху религиозните събрания. Има неща, които не трябва да се знаят от трети лица, колкото добри приятели и близки да са те. Те са си работа на семейството. Но близката връзка на няколко семейства, които постоянно си взаимодействат, има тенденция да снижава достойнството на всяко семейство. При изпълнение на деликатния дълг за укор, увещание и наставление, ще има опасност да се наранят чувствата, ако това не бъде направено с най-голямо внимание и грижа. И най-примерните характери са податливи на грешки и заблуди, затова трябва много да се внимава да не се прави от мухата слон. Такива семейни и църковни връзки са много приятни за естествения чувства, но не са най-доброто, като се преценят всичките им плюсове и минуси за развитието на уравновесени християнски характери ... Всички гостувания може да бъдат много по-приятни, ако се правят рядко. Тогава взаимното влияние на семействата ще бъде много по-добро. (290.1)

При общуването на тези роднински семейства всеки гледа и се чувства длъжен да поправя пропуските и грешките на другите. И тези роднини се чувстват наскърбени от малките неща, които иначе не биха забелязали в хората, които толкова отблизо познават. И човек много страда от чувството, че не е третиран добре и с вниманието, което заслужава. Понякога възникват малки ревности и малките хълмове стават планини. Тези малки неразбирания причиняват по-сурови страдания на ума от тежките изпитания, идващи от други източници. (290.2)

151

Глава 50

Какво представлява истинското възпитание

СФЕРАТА НА ИСТИНСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ.

Истинското възпитание означава повече от прилагане на известен подход за обучение. То е обширно. Включва хармонично развитие на всички физически и умствени способности. Учи на любов Към Бога и на страх от Него и е подготовка за вярно изпълнение на задълженията в живота. (293.1)

Доброто възпитание включва не само дисциплина на ума, но и обучение, което трябва да осигури здрав морал и правилно поведение. (293.2)

Първият голям урок при всяко възпитание е да знаем и разбираме

волята на Бога. Ние трябва да внесем във всекидневния живот усилията за придобиване на такова знание. Да се учим на наука чрез човешко тълкуване само означава да предприемем фалшиво възпитание. Но да се научим от Бога и от Христос означава да учим науката на небето. Объркването във възпитанието идва поради това, че мъдростта и знанието за, Бога не са били издигнати. (293.3)

ВЛИЯНИЕ ПРОТИВ ЕГОИСТИЧНАТА КОНКУРЕНЦИЯ И ЗАВИСТТА.

Във време като нашето каква насока се дава на възпитанието? Към какво се апелира най-често? Към егоизма. Повечето от възпитанието всъщност е поквара. Истинското възпитание ще противодейства на егоистичната амбиция, на жаждата за власт, на пренебрегването на правата и нуждите на човеците. В Божия план за живота има място за всяко човешко същество. Всеки трябва да усъвършенства малкото или многото си таланти до най-висока степен, а верността, с която се стреми към това, го прави достоен за почит. (293.4)

В БОЖИЯ ПЛАН НЯМА МЯСТО ЗА ЕГОИСТИЧНО СЪПЕРНИЧЕСТВО.

Онези, които измерват и сравняват себе си със себе си, не са мъдри. (2 Кор.10:12) Това, което правим, трябва да го правим "със силата, която ни дава Бог" (1 Петр.4:11). То трябва да бъде извършено "от сърце, като за Господа, а не като на човеци; понеже знаете, че за награда от Господа ще получите наследството. Слугувайте на Господ Христос." Кол.3:23,24. Скъпоценни са службата и възпитанието, упражнени с тези принципи. Но колко много се различава днешното възпитание от това! Още от най-ранните години детето е насърчавано в състезателност и съперничество за подхранване на егоизма, коренът на всяко зло. (294.1)

МОДЕЛЪТ Е ДАДЕН В ЕДЕМ.

Системата на възпитание, възприета в началото на света, трябваше да

152

бъде образец за човека във всички времена. Като илюстрация на нейните принципи в Едем бе създадено базово училище в дома на нашите първи родители. Едемската градина бе класната стая, природата - учебникът, а самият Създател бе учителят. (294.2)

ПО ПРИМЕРА НА ГЛАВНИЯ УЧИТЕЛ.

При възпитанието на Своите ученици Спасителят следваше системата на образование, установена в началото. Първо бяха избрани дванайсетте заедно с малцина други, които чрез службата за техните нужди бяха от време на време във връзка с тях - това бе семейството на Исус. Те бяха с Него в дома, на трапезата, в усамотение, из полето. Придружаваха Го в пътуванията Му, споделяха тежките Му изпитания и несгоди и доколкото можеха участваха в Неговото дело. (294.3)

Понякога Той ги поучаваше, когато седяха в планината, друг път край морето или от рибарската лодка, или вървейки с тях по пътя. Когато говореше на множествата, учениците Му образуваха вътрешния кръг. Те бяха съвсем близко до Него, за да не изпуснат нищо от поученията Му. Бяха внимателни слушатели, нетърпеливи да разберат истините, които трябваше да разнесат по всички земи и на всички възрасти. (295.1)

ИСТИНСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ Е И ПРАКТИЧЕСКО, И АБСТРАКТНО.

В детството и юношеството практическото и абстрактното обучение трябва да бъдат съчетани и умът да бъде изпълнен със знания ... (295.2)

Деца трябва да бъдат научени да участват в домашните задължения. Те трябва да бъдат наставени как да помагат на баща си и на майка си в малките неща, които те вършат. Умовете им трябва да бъдат подготвени да

мислят, паметта им трябва да бъде научена да помни определената им работа. Създаването на навици за ползотворност у дома ги подготвя за изпълняване на практическите задължения, съответно с възрастта им. (295.3)

НЕ Е ЕСТЕСТВЕН ИЗБОР НА ЮНОШАТА.

Видът възпитание, което го прави способен за практическия живот, не е избор на самия юноша. Той може да има своите желания, харесване или нехаресване, предпочитания и склонности, но ако родителите му имат правилни възгледи за Бога, за истината, за влиянията и за приятелите, които трябва да го заобикалят, юношата ще разбере, че са под дадената им от Бога отговорност внимателно да обучат неопитния си син. (295.4)

ТОВА НЕ Е МЕТОД НА ОТБЯГВАНЕ БРЕМЕТО НА ЖИВОТА.

Нека юношите разберат, че възпитанието не цели да ги научи как да избегнат неприятните задачи на живота и тежките товари, а целта му е да облекчи работата им, като ги научи на по-добри методи и на по-високи цели. Научете ги, че истинската цел на живота е не да придобият най-голямата възможна печалба за себе си, а да почетат Създателя си, като извършват своя дял от работата на света и подават ръка за помощ на по-слабите и по-невежите. (295.5)

ВЪЗПИТАНИЕТО ТРЯБВА ДА СЪБУЖДА ДУХ НА СЛУЖЕНЕ.

Над всичко друго службата за Христос в малките неща на всекидневния живот има сила да оформя характера и да направлява живота към неегоистично служене. Да се събуди този дух, да се насърчи и правилно да се

153

насочва - това е работата на родителите и учителите. По-отговорна работа не е била поверявана на човеци. Духът на службата е дух на небето. Във всяко усилие да се развива и насърчава тази служба ангелите ще ни сътрудничат. (296.1)

Това възпитание трябва да се основава на Божието Слово. Тук единствено неговите принципи са дадени в пълнота. Библията трябва да бъде основа за изучаване и преподаване. Истинското знание е знание за Бога и за Този, Когото Той е изпратил. (296.2)

ТО ПОСТАВЯ МОРАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ НАД ИНТЕЛЕКТУАЛНОТО.

Децата имат голяма нужда от добро възпитание, за да бъдат от полза в света. Но всяко усилие да се постави интелектуалното над моралното възпитание е зле насочено. Наставляване, култивиране, полиране и очистване на юношите и децата трябва да бъде главното бреме на родители и учители. (296.3)

ЦЕЛТА МУ Е ИЗГРАЖДАНЕ НА ХАРАКТЕРА.

Най-висша категория възпитание е това, което ще даде такова знание и дисциплина, водещи до най-доброто развитие на характера, за да направят душата годна за този живот, който се измерва с живота на Бога. Вечността не бива да се губи из предвид. Най-доброто възпитание е това, което учи нашите деца и юноши на науката да бъдеш християнин, което ще им даде знание чрез опит за Божиите пътища и ще ги научи на ония уроци, които Христос даде на учениците Си за бащинския характер на Бога. (296.4)

ТОВА ВЪЗПИТАНИЕ НАПРАВЛЯВА И РАЗВИВА.

Има време за подготовка на децата и за обучаване на юношите и е съществено в училище да бъдат съчетани и двете във висока степен. Децата може да бъдат подготвени или за служба на греха, или за служба на правдата. Ранното възпитание на юношите оформя характера им и за светския, и за религиозния им живот. Соломон казва: "Научи детето пътя, по който трябва да ходи и то не ще отстъпи от него и когато остарее. Този израз е положителен. Възпитанието, за което говори Соломон, трябва да направлява, обучава и развива. (297.1)

За да могат родителите и учителите да извършат това дело, самите те

трябва да разбират "пътя", по който детето трябва да ходи. Това включва повече от просто книжно познание. То обхваща всичко добро, благодатно, праведно и свято. То съчетава практикуване на въздържание, набожност, братска обич с любов към Бога и един към друг. За да се постигне тази цел, трябва да се обърне внимание на физическото, интелектуалното, моралното и религиозно възпитание на децата. (297.2)

ТО ПОДГОТВЯ РАБОТНИЦИ ЗА БОГА.

Върху майките и бащите лежи отговорността да дадат християнско възпитание на поверените им деца. В никакъв случай те не трябва да допускат бизнесът им така да погълне ума, талантите и времето им, децата им да бъдат отвлечени от течението далеч от Бога. Те не трябва да позволяват децата им да се отделят от ръката им и да отидат в ръцете на невярващи. (297.3)

154

Те трябва да направят всичко възможно, за да ги опазят да не поемат духа на света. Трябва да ги подготвят да станат Божии сътрудници. Родителите трябва да бъдат човешка ръка на Бога, подготвяща тях самите и децата им за един безкраен живот. (298.1)

ТО УЧИ НА ЛЮБОВ КЪМ БОГА И НА СТРАХ ОТ НЕГО.

Християнски родители, няма ли заради Христос да подложите на изпит желанията и целите си за вашите деца? Дали ще понесат теста на Божия закон? Най-доброто възпитание е това, което ще ги научи на любов към Бога и на страхопочитание към Него. (298.2)

МНОЗИНА ГО СМЯТАТ ЗА СТАРОМОДНО.

Възпитанието, което има вечна стойност, е почти напълно пренебрегнато като старомодно и нежелано. Възпитанието, което изгражда характера на детето с оглед на настоящето му добро, на настоящия му мир и щастие и направляването на нозете му в пътя на изкупените от Господа, се смята за старомодно и неважно. За да влязат децата ви през портите на Божия град като победители, те трябва да бъдат научени да се боят от Бога и да пазят Неговите заповеди в настоящия живот. (298.3)

ТО ВИНАГИ СЕ РАЗВИВА И НИКОГА НЕ ЗАВЪРШВА.

Нашият живот тук е подготовка за вечния. Възпитанието, започнато тук, няма да завърши в този живот - то ще продължи през цялата вечност - винаги ще се развива и никога няма да бъде завършено. Все по-пълно ще разкрива пред нас мъдростта и любовта на Бога в изкупителния план. Спасителят, водейки децата Си към извора на живата вода, ще им дава съкровища от знание. И ден след ден чудните дела на Бога, доказателствата за Неговата сила да твори и поддържа всемира, ще се откриват пред умовете в нова красота. В светлината, излъчвана от трона, тайните ще се разкриват и душата ще се изпълва с удивление от простотата на неща, които никога преди не е разбирала. (298.4)

155

Глава 51

Подготовка за училище

ПЪРВИТЕ ОСЕМ ИЛИ ДЕСЕТ ГОДИНИ.

Децата не бива да бъдат дълго задържани вътре, нито да се изисква от тях дълго да учат, преди да се изгради здрава основа на физиката им. В първите осем - десет години от живота на едно дете полето или градината са най-добрата учебна стая, майката - най-добрият учител, а природата - най-добрият учебник. Дори когато детето е достатъчно голямо, за да ходи на училище, на здравето му трябва да се гледа като на по-важно от книжното знание. То трябва да бъде заобиколено от условия, благоприятни и за физическото, и за интелектуалното му развитие. (300.1)

Обичай е станало децата да се изпращат на училище много малки. От тях се изисква да учат от книги неща, които претоварват младите им умове Това не е мъдро. Едно нервно дете не бива да бъде претоварвано с каквото и да е. (300.2)

ДНЕВНИЯТ РЕЖИМ НА ДЕТЕТО.

През първите шест или седем годни от живота на едно дете трябва да се посвети специално внимание на физическото му обучение по-скоро отколкото на интелектуалното. След този период, ако физическото състояние е добро, трябва да се развива и едното, и другото. Ранното детство се простира до 6-7 годишна възраст. Дотогава децата трябва да бъдат оставени като малки агънца да обикалят около къщата и из двора, да си подскачат жизнерадостни, свободни от грижи и тревоги. (300.3)

Родители, особено вие, майки, бъдете единствените учителки на тези млади умове. В ранната си възраст децата не трябва да се обучават от книги. Те обикновено ще задават безброй въпроси за природата. Ще питат за всичко, което виждат и чуват, а родителите трябва да използват тази възможност да поучават децата си и търпеливо да им отговарят. По този начин те могат да придобият предимство пред неприятеля и да укрепят умовете на децата си, като посаят добро семе в сърцата им и не оставят място за настаняване на злото. В тази ранна възраст децата се нуждаят от изпълнената с любов нежна грижа на майката за изграждането на характера. (300.4)

УРОЦИ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕХОДНИЯ ПЕРИОД.

Майката трябва да бъде учителят, а домът - училището, където всяко дете получава първите си уроци, а тези уроци трябва да включват навици на трудолюбие. Майки, нека малките играят на чист въздух, нека слушат песните на птичките и изучават Божията любов, изразена в прекрасните Му творения. Учете ги на прости уроци от книгата на природата и от

156

заобикалящите ги неща и когато кръгзорът им се разшири, може да се прибавят и уроци от книги, които здраво ще се задържат в паметта. Но нека особено в своите най-ранни години да се научат да бъдат полезни. Научете ги да разсъждават, че като членове на семейството те трябва да извършват интересна и полезна част от домашните задължения и да се стараят в здравословно упражнение в изпълнението на необходимите домашни работи. (301.1)

НЯМА НУЖДА ТОЗИ ПРОЦЕС ДА Е МЪЧИТЕЛЕН.

Такова обучение е с неизказана стойност за едно дете и то не бива да бъде мъчителен процес. Детето трябва така да бъде учено с удоволствие да помага. Майките могат да забавляват децата си, докато ги учат да изпълняват малки неща, малки домашни задължения. Това е работата на майката - търпеливо да научава децата си ред по ред, предписание по предписание, тук малко, там малко. Извършвайки тази работа, самата майка ще спечели безценни уроци и дисциплина. (301.2)

МОРАЛЪТ - ЗАСТРАШЕН ОТ УЧИЛИЩНИ ПРИЯТЕЛИ.

Не изпращайте малчуганите си твърде рано на училище. Майката трябва да внимава как поверява оформянето на малкия ум в други ръце. (302.1)

Много майки чувстват, че нямат време да обучават децата си и за да се махнат от главите им, за да се отърват от техния шум и тревоги, ги изпращат на училище. (302.2)

Не само физическото и умственото здраве на детето се поставят в опасност през този твърде ранен период, но то губи и от морална гледна точка. Поставя се в условия да се запознае с невъзпитани деца с лошо поведение, в общество от груби и неучтиви малчугани, които лъжат, псуват, крадат и мамят и с удоволствие предават научените пороци на по-малките. Малките деца, оставени на себе си, научават лошото с по-голяма готовност, отколкото доброто. Лошите навици добре се съчетават с естественото сърце и нещата, които децата виждат и чуват в ранното детство, се отпечатват

дълбоко в умовете им. Така лошото семе, посято в малките им сърчица, ще се вкорени и ще стане остър трън, нараняващ сърцата на родителите им. (302.3)

157

Глава 52

Избор на училище

НИЕ ТЪРПИМ УЖАСНИ ЗАГУБИ.

Понякога откривам, че желая Бог да говори на родителите с ясен глас, както говори на жената на Маное, и да им каже как да възпитават децата си. Ние търпим ужасни загуби в делото с пренебрегването на домашното възпитание. Тези мисли ни доведоха до идеята, че са нужни училища, където да преобладава религиозното влияние. Ако може да се направи нещо за противодействие на голямото зло, със силата на Исус ние ще го направим. (303.1)

ДА ПОСРЕЩНЕМ ТОЗИ ВАЖЕН ВЪПРОС НА МОМЕНТА.

Родители, възпитатели, поставете децата си в подготвителни училища, където влиянията са подобни на правилно водено домашно училище, където учителите ще ги направляват напред точка по точка и където духовната атмосфера е благоухание от живот за живот Дали нашите юноши, получили мъдро наставление и подготовка от набожни родители, ще продължат да се освещават чрез истината или не, зависи много от влиянието, което ще упражнят върху тях хората, от които очакват християнско наставление след напускане на дома си. (303.2)

КАКВИ НАСТАВНИЦИ?

Има две класи възпитатели в света. Едните Бог ползва за свои проводници на светлина, а другите - които Сатана използва за свои агенти, мъдри да вършат зло. Едните съзерцават Христовия характер и напредват в познание на Исус, Когото Бог е изпратил в света. Тези хора напълно се предават на ония неща, които донасят небесно просветление и небесна мъдрост за издигане на душата. Всяка способност на тяхното естество е подчинена на Бога и техните мисли са пленени от Христос. Другата група са в съюз с княза на тъмнината, който винаги е нащрек, за да намери възможност да учи другите в познание на злото. (303.3)

ИЗБЕРЕТЕ УЧИЛИЩЕ, КЪДЕТО БОГ Е ОСНОВАТА.

Като планират обучението на децата си извън дома, родителите трябва да осъзнават, че вече не е безопасно да ги изпратят на обществено училище, а трябва да се погрижат да ги изпратят в училища, където да получат възпитание въз основа на Писанията. Върху всеки християнски родител лежи тържественото задължение да даде на децата си възпитание, което да ги доведе до придобиване на знание за Господа, за да станат съучастници на божественото естество чрез послушание към Божията воля и път. (304.1)

ВИЖТЕ БОЖИЯ СЪВЕТ КЪМ ИЗРАИЛ.

Когато Божиите съдби падаха върху Египетската земя, Господ научи

158

израилтяните не само да пазят децата си в своите домове, но и да държат затворен добитък си... (304.2)

Както израилтяните пазеха своите деца в домовете си по време на Божиите съдби върху Египетската земя, така и в това време на опасност ние трябва да пазим децата си отделени и различни от света. Трябва да ги научим, че Божиите заповеди означават много повече, отколкото осъзнаваме. Онези, които ги пазят, няма да имитират живота на престъпниците Божия закон. (304.3)

Родителите трябва да гледат на Божието Слово с уважение и да се подчиняват на неговите учения. На родителите днес, както и на израилтяните,

Бог заявява: "Тези думи... да бъдат в сърцето ти, да учиш внимателно децата си на тях и да говориш за тях, когато седиш в дома си и когато ходиш по пътя си, когато лягаш и когато ставаш ... И да ги вържеш като знак на ръката си, и да бъдат като надчелие на очите си. Да ги напишеш на колоните на дома си и на вратите си." (304.4)

Въпреки това ясно наставление някои от Божия народ позволяват на децата си да посещават обществени училища, където те се смесват с морално покварени съученици. В тези училища децата им нито ще изучават Библията, нито ще научат нейните принципи. Християнски родители, вие трябва да вземете мерки децата ви да бъдат обучени в библейските принципи. (305.1)

БИБЛЕЙСКАТА ИСТИНА НЕУТРАЛИЗИРАНА, ДЕТЕТО - ОБЪРКАНО.

Нашите деца получават ли от учителите в светските училища идеи, които не са в хармония с Божието Слово? Грехът представя ли се като оскърбление на Бога? Изучава ли се, че Божиите заповеди са начало на мъдростта? Ние изпращаме децата си в съботно училище, за да бъдат научени на истината, а след това те отиват в своето училище, където им се преподават фалшиви уроци. Тези неща объркват ума и това не бива да става, защото когато юношата приема идеи, изопачаващи истината, как ще се противодейства на това влияние? (305.2)

Чудно ли е, че при такива обстоятелства някои от юношите сред нас не оценяват предимството на религията? Чудно ли е, че се завличат в изкушение? Чудно ли е, че както са пренебрегнати, те посвещават енергията си на забавления, които не им носят добро, че религиозните им стремления са отслабени и духовният им живот е помрачен? Умът се променя според храната, с която се подхранва, жътвата възпроизвежда посятото семе. Тези факти не показват ли достатъчно убедително нуждата да бдим за възпитанието на младите? Не е ли по-добре юношите да израстват в известно незнание по нормално приетото светско възпитание, отколкото да бъдат равнодушни към Божията истина? (305.3)

УЧИЛИЩА ВЪВ ВСИЧКИТЕ НИ ЦЪРКВИ.

Във всички наши църкви трябва да има училища, а учителите в тях да са мисионери. Важно е учителите да бъдат подготвени да извършват своя дял в отговорното дело - обучението на децата на съботопазителите не само в науките, но и в Писанията. Тези училища, установени на различни места и ръководени от богобоязливи мъже и жени, се изисква да бъдат изградени върху същите принципи, както училищата на пророците. (306.1)

159

ЦЪРКОВНИ УЧИЛИЩА В ГРАДОВЕТЕ.

Въпрос от най-голяма важност е да бъдат изградени църковни училища, където да бъдат изпращани децата, за да бъдат още под бдящата грижа на майките си и да имат възможност като живеят у дома си, да усвояват уроците по трудолюбие, определени от Бога. (306.2)

Много повече може да се направи, за да се запазят и образуват децата на онези, които засега не могат да се отдалечат от градовете. Това изисква най-добрите ни усилия. Трябва да се изградят църковни училища за децата в градовете и във връзка с тези училища трябва да се помисли и за по-високо образование, където има нужда. (306.3)

ДА ИМА УЧИЛИЩА И ЗА МАЛКИТЕ ЦЪРКВИ.

Много семейства се преместват да живеят в градове, където са създадени големите ни училища, за да учат там децата им. Такива биха служили по-добре на Господа, ако останат там, където са. Те трябва да окуражават църквата, на която са членове, да създаде църковно училище, където децата им да получават всестранно и практическо християнско образование. Ще бъде много по-добре за децата им, за тях и за Божието дело, ако останат в малките си църкви, където е нужна помощта им, вместо да

отидат в по-големите църкви, където поради това, че не са нужни, има голяма опасност да изпаднат в духовно безделие. (307.1)

Където има малко пазители на съботата, родителите трябва да се обединят, за да намерят място за дневно училище - там да се учат децата и юношите им. Те трябва да намерят християнски учител, който като посветен мисионер така да обучава децата им, че да ги направи да станат мисионери. Нека бъдат наети такива учители, които добре да преподават различните предмети, като Библията се постави за основа и живот на всяко обучение. (307.2)

В места, където вярващите са малко, нека две или три църкви се обединят, за да издигнат скромна сграда за църковно училище. (307.3)

Ако родителите осъзнаят важността на тези малки образователни центрове, ако се обединят да извършат работата, която Господ желае да бъде извършена в това време, планът на врага за децата им ще бъде осуетен. (307.4)

ДОМАШНИ ЦЪРКОВНИ УЧИЛИЩА.

Доколкото е възможно, всички наши деца трябва да имат привилегията да получат християнско образование. За да стане това, ние понякога трябва да създаваме домашни църковни училища. Би било добре, ако няколко съседни семейства се обединят и наемат скромен и богобоязлив учител, който да даде на родителите оная помощ, която е необходима за възпитанието на децата им. Това може да бъде голямо благословение за много изолирани групи пазители на съботата. Този план е по-угоден на Бога от следвания понякога - да се изпращат децата далеч от домовете си, за да посещават някое от големите ни училища. (307.5)

Нашите малки групи от пазители на съботата трябва да държат светлината пред съседите си, а децата им трябва да бъдат в домовете си, където могат да помагат на родителите си след часовете. Добре ръководения християнски дом, където децата могат да имат родителската дисциплина

160

според Божиата наредба - това е най-доброто място за тях. (308.1)

ПРОБЛЕМ ЗА ИЗОЛИРАНИТЕ ЧЛЕНОВЕ.

Някои семейства от пазители на съботата живеят сами или твърде отдалечени от хора със същата вяра. Понякога изпращат децата си в нашето училище с пансион, където те получават помощ и се връщат, за да бъдат благословение за собствения си дом. Но някои не могат да изпратят децата си да се учат далеч от дома. В такъв случай родителите трябва да се опитат да наемат примерен религиозен учител, който ще работи с радост за Господа с всичките си способности и с желание да обработва която и да е част от Божието лозе. Бащите и майките трябва да си сътрудничат с учителя, работейки усърдно за обръщането на децата си. (308.2)

ДУШЕСПАСИТЕЛНА РАБОТА ЗА ДЕЦАТА.

В някои страни родителите са задължени със закон да изпращат децата си на училище. В тези страни в места, където има църква, трябва да се създадат училища, макар и децата да не са повече от шест. Работете така, както бихте работили за спасяване на собствения си живот, за да избавите децата от завличане в оскверняващото и покваряващо влияние на света. (308.3)

Ние сме много изостанали от дълга си по този важен въпрос. На много места би трябвало да действат училища от години. Много места би трябвало да имат вече представители на истината, които биха дали облик на Божието дело. Вместо да се правят толкова много големи сгради на малко места, трябва да се създадат училища на много места. (309.1)

Нека тези училища сега да започнат работа под мъдро ръководство, за да може децата и юношите да бъдат образовани в собствените си църкви. За Бога е тежко оскърбление небрежността по този въпрос, когато Провидението ни е дало така щедри способности, с които да работим. (309.2)

СЪЗДАДЕ ЛИ СЕ ЕДНО УЧИЛИЩЕ, ДА НЕ СЕ ИЗОСТАВЯ.

Училищната работа в място, където е създадено църковно училище, никога не бива да се захвърля, освен по ясно наставление от Бога. Може враждебни влияния да се настройват срещу училището, но с Божията помощ учителят може да извърши велика спасителна работа, променяйки реда на нещата. (309.3)

ДА ИЗДИГНЕ НЕПОСЛУШНИТЕ И НЕИСКРЕНИ ДЕЦА.

Понякога в училището има елемент на безредие, което прави работата много трудна. Деца, неполучили правилно възпитание, създават много тревоги и с извратеността си изпълват с мъка сърцето на учителя. Но нека той да не се отчайва. Изпитът и тежките преживявания печелят опит. Ако децата са непослушни и неискрени, това означава, че са нужни още по-упорити усилия. Фактът, че има деца с такива характери, е една от причините за създаване на църковни училища. Децата, чиито родители са пренебрегнали да ги възпитат и дисциплинират, трябва да бъдат спасени, ако е възможно. (309.4)

ДА ОБРЪЩАТ СВЕТСКИ МЛАДЕЖИ.

Преди години още трябваше да се изградят училищни сгради и на други

161

места освен в ... , неголеми постройки, подходящи за църковни училища, където децата и юношите биха могли да получават истинско възпитание. Учебниците трябва да бъдат такива, че да насочват вниманието върху Божия закон. Библията трябва да бъде основата на обучението. С това дело светлината и силата на истината ще бъдат възвеличени. Юноши от света, чиито умове не са били ошетени от навици на чувственост, ще се свържат с тези училища и там ще бъдат обърнати. ... Наставена бях, че този вид мисионска работа ще има значително влияние за разпространение на светлината и за познание на истината. (310.1)

ДА СЕ ПОДДЪРЖАТ НАЙ-ВИСОКИ СТАНДАРТИ.

Работата, извършвана в нашите църковни училища, трябва да бъде от най-високо качество. Исус Христос, Изкупителят, е най-доброто лекарство за едно лошо възпитание, а уроците, предадени чрез Неговото Слово, трябва винаги да се представят на юношите в най-увлекателна форма. Училищната дисциплина трябва да допълва домашното възпитание - така и домът, и училището ще поддържат простота и набожност. (310.2)

ПОДГОТОВКА ЗА ПО-ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ ТАМ ГОРЕ.

Към родителите Той се обръща с предупредителен вик: Съберете децата си в къщите си, отделете ги настрана от онези, които презират Божиите заповеди, които поучават и практикуват злото. Излезте от големите градове колкото е възможно по-скоро. Създайте църковни училища. Дайте на децата си Божието Слово като основа на образованието им. То е пълно с красиви уроци и ако децата го учат още в долния курс, ще бъдат подготвени и за училището там горе. (310.3)

БОГ Е ПРЕДВИДИЛ.

Нашите училища са Божии специален инструмент за подготовка на децата и юношите за мисионска работа. Родителите трябва да разбират своя отговорност и да помагат на децата си да оценят великата привилегия и благословенията си, които са Божии промисъл за тяхното възпитание. (311.1)

162

Глава 53

Отговорността на църквата

Бог е определил църквата да бъде страж, да има ревностна грижа за юношите и децата и като пазач да види приближаването на врага, за да даде

предупреждение за опасността. Но църквата не осъзнава ситуацията. Тя спи на поста си. В това опасно време бащите и майките трябва да станат и да работят за спасение, за да не бъдат завинаги изгубени много юноши. (312.2)

БОЖИЯТ ЗАКОН ТРЯБВА ДА БЪДЕ ИЗДИГНАТ.

Църквата има специална работа - да образова и подготви децата си, за да не бъдат повлияни от училището или от приятелите си с покварени навици. Светът е пълен с нечестие и с отхвърляне на Божиите изисквания ... (312.3)

Протестантските църкви са приели една фалшива събота, дете на папството, и са я издигнали над Божия осветен ден. Наша работа е да обясняваме на децата си, че първият ден на седмицата не е истинската събота и неговото пазене след като вече сме получили светлина за истинската събота, е чисто противопоставяне на Божия закон. (312.4)

РАБОТНИЦИ С УМЕНИЯ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПОДГОТВЕНИ ЗА ХРИСТОС.

Като църква и като отделни личности, ако стоим твърди в убежденията си, ние трябва да направим по-обхватни усилия, за да може нашите юноши да бъдат подготвени по-добре и годни за работа в различните клонове на великото дело, поверено в ръцете ни. Трябва да съставяме мъдри планове, за да може талантливите умове да бъдат укрепени и дисциплинирани, полирани по подобие на най-висшия идеал, за да не бъде спъвано Божието дело от липса на добре подготвени работници, които да извършват работата си сериозно и вярно. (312.5)

ВСИЧКИ ДА СИ ПОДЕЛЯТ РАЗХОДИТЕ.

Нека всички да си поделят разходите. Нека църквата види дали онези, които трябва да получат нейните благословения, посещават училището. Бедните семейства трябва да бъдат подпомагани. Не можем да се наричаме истински мисионери, ако пренебрегваме хората, които са край самите ни врати, които са в най-трудната възраст и които се нуждаят от нашата помощ, за да получат знание и опит, които да ги направят годни за Божия служба. Бог очаква от нас ревностни усилия за възпитанието на нашите деца. (313.1)

СЪЗДАЙТЕ ФОНД ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОСТОЙНИ ЮНОШИ.

Църквите в различни места трябва да чувстват огромната си отговорност да подготвят юноши и да обучават таланти за мисионското дело. Когато те виждат някои в църквата, които дават обещание да бъдат полезни работници, но не са в състояние да се издържат в училището, църквите трябва да поемат отговорността да ги изпратят в едно от нашите

163

подготвителни училища. Има прекрасни възможности в църквите, които трябва да бъдат вложени в служба. Има хора, които могат да вършат добра служба в Божието лозе, но мнозина са прекалено бедни, за да получат без подкрепа образованието, което желаят. Църквите трябва да смятат за привилегия да участват в подпомагането им. (313.2)

Които имат истината в сърцето си, винаги с готовност помагат, където е нужно. Те повеждат другите с примера си. Ако има някои, които трябва да се възползват от училището, но не могат да плащат пълната цена за обучението си, нека църквите покажат щедрост, като ги подпомогнат. (314.1)

УЧИЛИЩЕН ФОНД ЗА НАПРЕДНАЛО ОБРАЗОВАНИЕ.

Нека се съберат средства от щедри дарения за създаване на училища за по-горна степен на образователното дело. Ние се нуждаем от добре подготвени, добре обучени мъже, които да работят за интересите на църквите. Те трябва да представят факта, че ние не можем да поверим нашите юноши на семинарии и колежи, създадени от други деноминации, а трябва да ги съберем в училища, където религиозното им възпитание да не бъде пренебрегнато. (314.2)

ДАВАЙТЕ СРЕДСТВА ЗА МИСИИТЕ, НО НЕ ПРЕНЕБРЕГВАЙТЕ ЮНОШИТЕ У ДОМА.

Членовете на църквите ще дават ли средства за напредъка на Христовото дело сред другите, а ще оставят собствените си деца да работят и служат на Сатана? (314.3)

Макар че трябва да полагаме сериозни усилия за масите народ около нас и да подкрепяме делото в чужди полета, работата в тази насока не може да ни извини за пренебрегването на образованието на нашите деца и юноши. Те трябва да бъдат подготвени да станат работници за Бога. Родители и учители с думи и дела трябва да влагат принципите на истината и честността в умовете и сърцата на младите, за да станат те мъже и жени верни като стомана на Бога и на Неговото дело. (314.4)

МОЛЕТЕ СЕ С ВЯРА; БОГ ЩЕ ОТВОРИ ПЪТ.

Някой може да попита: "Как трябва да се създадат такива училища?" Ние не сме богат народ, но ако се молим с вяра и позволим на Господ да работи в наша полза, Той ще отвори пътища пред нас, за да се създадат малки училища на отдалечени места за обучението на нашите юноши не само в Писанията и в книжно знание, но и в много видове ръчен труд. (314.5)

"НЕКА СТАНЕМ ДА ГРАДИМ"

[Забележка: Това е част от обръщение от 14 юли 1902 г., призоваващо - строеж на църковно училище близо до дома на Е. Уайт.] Ние трябва да установим правилно делото тук в Крисъл Спрингс (Санаториум в Калифорния. Тук са нашите деца. Ще оставим ли да бъдат осквернени от света - от неговото нечестие и отхвърляне на Божиите заповеди? Питам тези, които планират да изпратят децата си в държавни училища, където ще са подложени на осквернение: Как можете да поемате такъв риск? (315.1)

НИЕ ЖЕЛАЕМ ДА СЪЗДАДЕМ ЕДНО ЦЪРКОВНО УЧИЛИЩЕ ЗА НАШИТЕ ДЕЦА.

Поради нуждата от средства на много места изглежда трудно

164

съберат достатъчно пари или да се вземе достатъчно голям заем за изграждане на малко, удобно църковно училище. Казах пред църковния комитет, че мога да им дам на лизинг малко земя за времето, през което желаят да я използват за училищни нужди. Надявам се, че заемът ще стигне, за да издигнем сграда, където нашите деца могат да се обучават на Божието Слово, което е плът и кръв на Божия Син.... Няма ли да изразим интерес за издигане на това училище, в което трябва да се преподава Божието Слово? Един човек бе попитан колко желае да даде на училището под формата на труд. Той каза, че ако му даваме по три долара на ден и квартира, ще ни помага. Но ние не се нуждаем от такива предложения. Ще ни дойде помощ. Ние очакваме да имаме училищна сграда, в която да се преподава Библията, в която да се принасят молитви пред Бога и в която децата може да бъдат обучавани в библейските принципи. Ние очакваме, че всички, които са се хванали с нас, ще искат да имат дял в издигането на тази сграда. Очакваме да подготвим една малка армия от работници тук на този хълм. (315.2)

И ПОМОЩТА, И ПАРИТЕ ЩЕ СВЪРШАТ РАБОТА.

Ние знаем, че всички са заинтересовани от успеха на това предприятие. Нека онези, които имат свободно време, да помогнат няколко дни в строежа на това училище. Събраните досега пари едва стигат за необходимите материали. Ние се радваме на дадените средства, но сега молим всички да се заинтересоват от тази работа, за да можем скоро да имаме място, където децата ни да изучават Библията, която е основа на всяко истинско образование. Страхът от Господа - това е първият им урок, - е начало на мъдростта. (316.1)

НЯМА ПРИЧИНА ЗА БАВЕНЕ НА ТАЗИ РАБОТА.

Нека всички се захванат да помагат настойчиво, с неотслабващ интерес, докато строежът се завърши. Нека всеки върши нещо. Някои ще трябва да стават в 4 часа, за да помагат. Аз обикновено започвам работата си по-рано. Веднага след разсъмване някои могат да започнат работа на строежа, като се потрудят един-два часа преди закуска. Други може би не могат да направят това, но всички могат да направят нещо, за да покажат интереса си за изграждане на училището, където децата им ще могат да бъдат дисциплинирани и подготвени за Божия служба. Неговото благословение със сигурност ще почива върху всяко такова усилие.... (316.2)

БРАТЯ И СЕСТРИ, КАКВО ЩЕ НАПРАВИТЕ ВИЕ ЗА ИЗГРАЖДАНЕТО НА ЕДНО ЦЪРКОВНО УЧИЛИЩЕ?

Ние вярваме, че всеки ще гледа на него като на привилегия и благословение. Нека се хванем за работа със силен дух, като си кажем: Ние ще станем и ще градим. Ако всички се хванем за работа единно, скоро ще имаме училище, в което от ден на ден децата ни ще бъдат учени на Божия път. Като направим всичко, на което сме способни, Божието благословение ще почива върху нас. Няма ли да станем и да градим? (316.3)

165

Глава 54

Сътрудничество между родители и учители НУЖДТА ОТ СЪЧУВСТВИЕ И РАЗБИРАНЕ.

Учителите в дома и учителите в училището трябва да имат съчувствие и взаимно разбиране в работата си. Те трябва да се трудят заедно в хармония, пропити със същия мисионски дух, като заедно се стараят да облагодетелстват децата физически, интелектуално и духовно, за да развият характери, които ще устоят в изпита на изкушението. (318.1)

Родителите трябва да помнят, че много повече воля трябва да се упражнява в работата на църковното училище и ако самите те осъзнават предимството на децата си да посещават такова училище, те трябва да се обединят от все сърце с учителя. С молитва, търпение и такт родителите могат да отстранят много от зло, причинено от нетърпение и немъдро глезене. Нека родители и учители се заемат за работа заедно. Нека родителите помнят, че самите те ще бъдат подпомогнати от присъствието в обществото на един сериозен, богобоязлив учител. (318.2)

ЛИПСАТА НА ЕДИНСТВО МОЖЕ ДА УНИЩОЖИ ДОБРОТО ВЛИЯНИЕ.

Духът на несъгласие, подхранван в сърцата на малцина, ще повлияе на други и ще ограби влиянието за добро, което би упражнило училището. Ако родителите не сътрудничат с готовност и желание на учителя за спасението на децата си, те още не са готови да имат свое училище. (318.3)

РАБОТАТА В ЕКИП ЗАПОЧВА ОТ ДОМА.

Делото на сътрудничеството трябва да започне със самите баща и майка още в домашния живот. За възпитанието на децата си те имат общи отговорност и постоянното им старание трябва да бъде да действат заедно. Нека се предадат на Бога, като просят помощ от Него, за да се подкрепят взаимно. Нека учат децата си да бъдат искрени към Бога, верни на принципа и така верни, и на себе си, и на всички, с които са свързани. Ако бъдат изпратени на училище, децата с такова възпитание няма да бъдат причина за тревога и безпокойство. Те ще бъдат подкрепа на учителите си, а на съучениците си - пример и насърчение. (319.1)

Децата ще внесат със себе си в класната стая и влиянието на възпитанието си. Ако набожни родители и набожни учители работят в хармония сърцата на децата ще бъдат подготвени да проявят дълбок интерес

към Божието дело в църквата. Благодатните черти, култивирани у дома, биват пренесени в църквата и Бог се прославя. (319.2)

Ако родителите са така потънали в бизнес и в удоволствията на този живот, че пренебрегват да възпитат по подходящ начин децата си,

166

работата на учителя не само е много затруднена и изпълнена с изпитания, но често се оказва и напълно безплодна. (319.3)

РАБОТАТА НА УЧИТЕЛЯ Е ДОПЪЛНЕНИЕ.

За формирането на характера няма по-силно влияние от това на дома. Работата на учителя ще допълни тази на родителите, но не трябва да заема нейното място. За всичко, което засяга благоденствието на детето, усилията на родителите и на учителите трябва да си сътрудничат. (319.4)

На детето у дома трябва да се дават такива наставления, че да са в помощ на учителя. У дома детето трябва да бъде научено колко е важна спретнатостта, редът и грижовността и тези уроци трябва да бъдат повторени в училището. (319.5)

Когато детето е достатъчно голямо, за да тръгне на училище, учителят трябва да си сътрудничи с родителите, а ръчният труд трябва да продължи като част от изучаваното в училище. Много ученици се противопоставят на този вид работа в училище. Те смятат полезните занимания като изучаването на занаят за деградиране, но такива нямат вярна представа от какво се състои истинското достойнство. (320.1)

ДОМЪТ МОЖЕ ДА БЪДЕ БЛАГОСЛОВЕН ЧРЕЗ УЧИЛИЩЕТО.

Ако той [учителят] работи търпеливо, сериозно и настойчиво според Христовите изисквания, реформаторското дело, извършено в училището, може да се разпростре и в домовете на децата, внасяйки в тях по-чиста, небесна атмосфера. Това е наистина мисионерска работа от най-висш порядък. (320.2)

Бдителният учител ще намира много възможности да напътства учениците да бъдат трудолюбиви. Особено малките деца гледат на учителя с почти безкрайно доверие и респект. Каквото им предложи той като начини за помагане у дома, верност във всекидневните задачи, служба за болните и бедните, не може да пропадне и да не даде плод. Така ползата ще бъде двойна. Милостивото предложение ще въздейства върху самия си автор. Благодарността и сътрудничеството от страна на родителите ще облекчи бремето на учителя и ще освети пътеката му. (320.3)

РОДИТЕЛИТЕ МОГАТ ДА ОБЛЕКЧАТ РАБОТАТА НА УЧИТЕЛЯ.

Ако родителите изпълнят вярно своята част, работата на учителя ще бъде много улеснена. Надеждата и куражът му ще бъдат увеличени. Родители, чиито сърца са изпълнени с Христовата любов, ще се въздържат от намиране на грешки и ще направят всичко, на което са способни, за да насърчат и подпомогнат този, когото са избрали за учител на децата си. Те ще бъдат готови да вярват, че той е точно толкова съвестен в работата си, колкото и те - в своята. (320.4)

Когато родителите осъзнаят отговорностите си, за учителя ще остане много по-малко да върши. (321.1)

РОДИТЕЛИТЕ МОГАТ ДА БЪДАТ СЪВЕТНИЦИ НА УЧИТЕЛЯ.

Ние трябва да говорим за Божията любов в домовете си. Трябва да я преподаваме и в нашите училища. Принципите на Божието Слово трябва да се внесат в дома и в училищния живот. Ако родителите напълно съзнават дълга си да се покоряват на откритата Божия воля, те ще бъдат мъдри

167

съветници в нашето училище и по въпроси на възпитанието, защото опитът им от дома би ги научил как да пазят от идещите изкушения децата и юношите. Така родителите и учителите ще станат Божии сътрудници в делото за възпитание на юношите за небето. (321.2)

Родителите най-добре знаят характера на детето и физическите му

особености или слабости. Ако запознат с тези неща учителя, това би му помогнало. Може само да се съжالياва, че толкова малко родители пропускат да осъзнаят това. Повечето от тях показват нищожен интерес да се информират за квалификацията на учителя, камо ли да му сътрудничат в работата. (321.3)

Те [родителите] трябва да чувстват, че е техен дълг да сътрудничат на учителя, да насърчават мъдрата дисциплина и да се молят много за човека, който учи децата им. (321.4)

Тъй като родителите толкова рядко се запознават с учителя, толкова по-важно е учителят да се старае да се запознае с тях. Той трябва да посети домовете на учениците си, за да види какви са заобикалящите ги влияния и обстановка. Идвайки в личен контакт с домовете и с живота им, той може да укрепи връзките, които го свързват с учениците му и може да се научи как да се справя по-успешно с техните различни разположения и темпераменти. (321.5)

Като се интересува от домашното възпитание, учителят прави двойно добро. Много родители, потънали в работа и грижи, изгубват предвид своите възможности да влияят за добро върху живота на децата си. Учителят може да направи много, за да събуди тези родители да осъзнаят своите възможности и привилегии. Ще намери и други, за които чувството за отговорност е тежко бремене, толкова са нетърпеливи децата им да станат полезни мъже и жени. Често учителят може да помогне на тези родители да носят бремето си и чрез взаимно съветване и учителят, и родителите ще бъдат окуражени и укрепени. (322.1)

168

Глава 55

Единни в дисциплината

УЧИТЕЛЯТ ТРЯБВА ДА РЪКОВОДИ С ТАКТ.

Сред юношите се среща голямо разнообразие от характери и възпитание. Някои са живели в тиранични ограничения и строгост, които за развили в тях дух на съпротива и негативизъм. Други са били домашни глезеници, на които е позволявано от свръхобичащи родители да следват собствените си наклонности. Всеки дефект е бил извиняван, докато характерът им се е деформирал. За да има успех в работата с тези различни умове, учителят трябва да упражнява голям такт и деликатност в ръководенето, както и твърдост в управлението. (323.1)

Нехаресване и дори осъждане на приетите наредби често ще се манифестират. Някои хора ще упражнят всичките си способности да измислят наказания, докато други ще покажат безгрижно безразличие относно последствията от престъпленията. Всичко това призовава за повече търпение и повече усилия от страна на онези, на които е поверено възпитанието. (323.2)

Правилата да бъдат малко и добре обмислени и след като веднъж са установени, трябва да бъдат задължителни. Всеки включен в тях принцип трябва да бъде така изложен пред ученика, че той да бъде убеден в справедливостта му. (323.3)

УЧИТЕЛЯТ ТРЯБВА ДА НАЛАГА ПОСЛУШАНИЕ.

В училището, както и у дома въпросът за дисциплината трябва да бъде добре разбран. Ние трябва да се надяваме, че в учебната стая никога не би имало случай за използване на пръчка. Но ако в училище има такива деца, които упорито се съпротивляват на всеки съвет и умоляване, на всички молитви и бремене на душата в тяхна полза, тогава е нужно да бъдат накарани да разберат, че трябва да се подчиняват. (323.4)

Някои учители не смятат, че най-добре е да се наложи послушание. Смятат, че дългът им е просто да обучават. Да, те трябва да обучават. Но какво допринася обучението на децата, ако при пренебрегване на принципите, поставени пред тях, учителят не чувства, че има право да

упражни авторитет? (324.1) .

ТОЙ СЕ НУЖДАЕ ОТ СЪТРУДНИЧЕСТВОТО НА РОДИТЕЛИТЕ.

Учителят не бива да бъде оставен да носи сам бремето на своята работа. Той се нуждае от съчувствието, добротата, сътрудничеството и любовта на всеки църковен член. Родителите трябва да окуражават учителя, като показват, че ценят усилията му. Те никога не трябва да казват или да правят нещо, което би окуражило неподчинението на децата им. (324.2)

169

Но аз зная, че много родители не сътрудничат на учителя. Те не поддържат у дома доброто влияние, упражнено в училището, а позволяват на децата си да правят каквото им е угодно, да отиват насам-натам без ограничения. И ако учителят упражни авторитет, изисквайки послушание, децата предават на родителите си преувеличено и изкривено как са били третирани. Учителят може да е направил само това, което е негов мъчителен дълг да направи, но родителите съчувстват на децата си, макар и те да грешат. И често родители, които самите управляват с гняв, са най-неразумни, когато децата им биват укорявани и дисциплинирани в училище. (324.3)

Когато родителите оправдават оплакващите се от авторитета и дисциплината в училище деца, те не виждат, че увеличават деморализиращата сила, разпространена днес до такава огромна степен. Всяко влияние, обкръжаващо юношите, трябва да бъде на страната на правото, защото юношеската поквара се увеличава. (325.1)

НЕКА ДА ПОДКРЕПЯТ ВЕРНИЯ УЧИТЕЛ.

Родители, които никога не са чувствали грижата, която трябва да имат за душите на децата си, никога не са им давали подходящо наставление и не са ги ограничавали, са точно хората, които манифестират най-горчива опозиция, когато децата им са укорявани, мъмрени или поправяни в училище. Някои от тези деца са позор за църквата и за името на адвентистите. (325.2)

Нека родителите учат децата си да бъдат верни на Бога, на принципа, а така да бъдат верни и на себе си, и на всички, с които са свързани (325.3)

Родители, които дават такава подготовка, не обичат да критикуват учителя. Те разбират, че и интересите на децата им, и справедливостта в училището изискват доколкото е възможно да подкрепят и почитат човека, споделящ техните отговорности. (325.4)

НИКОГА НЕ КРИТИКУВАЙТЕ УЧИТЕЛЯ ПРЕД ДЕЦАТА.

Родители, когато учителят в църковното училище се опитва да възпита и дисциплинира децата ви, за да спечелят вечен живот, не критикувайте неговите постъпки в тяхно присъствие, макар и да смятате, че са прекалено строги. Ако желаете те да предадат сърцата си на Спасителя, сътрудничете на учителя в усилията му за тяхното спасение. Колко по-добре е за децата вместо критики да чуят от устата на бащите и майките си похвала за работата на учителя. Такива думи правят трайно впечатление и повлияват на децата да уважават учителя си. (325.5)

Ако е необходимо да се критикува учителя или да му се дават предложения за работата му, това трябва да стане насаме. Ако това се окаже неефективно, въпросът трябва да се отнесе към ония, които са отговорни за ръководенето на училището. Нищо не бива да се казва или да се прави, за да се отслаби уважението на децата към човека, от когото толкова много зависи тяхното добруване. (326.1)

Ако родителите поставят себе си на мястото на учителя и видят колко е трудно да се поддържа дисциплината на стотици ученици от всеки клас с различно мислене, те биха размислили и биха погледнали на нещата по друг начин. (326.2)

170

НЕПОДЧИНЕНИЕТО ЧЕСТО ЗАПОЧВА ОТ ДОМА.

Като допускат децата им да вършат каквото им е угодно, родителите може да смятат това за обич, но това е най-голямата жестокост. Децата са способни да разсъждават и душите им биват наранени от неразумната доброта, колкото и подходяща да е тя в очите на родителите. Когато порастват децата, расте и неподчинението им. Учителите може да се опитват да ги поправят, но твърде често родителите вземат страната на децата и злото продължава да расте, облечено може би с още по-тъмно покривало на измама от преди. Други деца биват отклонявани от лошото им поведение, но родителите още не могат да видят къде е грешката. Те най-напред изслушват децата си, преди да говорят с учителя, който жали за злосторството им. (326.3)

РОДИТЕЛИТЕ, КОИТО НЕ СЪТРУДНИЧАТ НА УЧИТЕЛЯ, УДВОЯВАТ РАБОТАТА МУ.

Небрежността на родителите да възпитат децата си прави работата на учителя двойно по-трудна. Децата носят печата на неискрени, нелюбезни черти, разкрити в техните родители. Пренебрегнати у дома, те гледат на училищната дисциплина като на подтисническа и сурова. Такива деца, ако не се бди грижливо, ще заквасят и другите със своите недисциплинирани, извратени характери Доброто, което децата могат да получат в училище, за да противодействат на своето домашно възпитание, се подкошава от съчувствието на родителите към тяхното злосторство. (326.4)

Ще продължават ли родители, които вярват в Божието Слово, да упражняват изкривено ръководство и да утвърждават злите наклонности на децата си? Бащи и майки, изповядващи истината за това време, нека по-добре се събудят и вече да не съучастват на това зло, нека да не провеждат сатанинските измами, като приемат фалшивото свидетелство на необърнатите си деца. Не му е малко на учителя да се справя със съпротивата на децата, камо ли и с тази на родителите. (327.1)

171

Глава 56

Възпитание в академия и колеж

МНОЗИНА ИЗГУБВАТ ПЪТЯ В СВЕТСКИ ИНСТИТУЦИИ.

Това е ужасен факт, който трябва да накара сърцата на родителите да треперят- в толкова много училища и колежи, в които се изпращат юношите, за да получат интелектуално знание и култура, вземат превес влияния, изкривяващи характера, отклоняващи ума от истинските цели и снижаващи моралните ценности. Чрез контакт с безбожните и покварени любители на удоволствия много, много юноши губят своята простота и чистота, вярата си в Бога и духа на себеотрицание, на които са били научени от християнските си майки и бащи с внимателно поучение и сериозна молитва. (328.1)

Много юноши постъпват в училище с намерение да се подготвят за някой клон на несебелюбива служба, но биват пропити от светски учения. Получава се амбиция за изпъкване чрез ученето и за спечелване на почит и положение в света. Изгубва се из предвид намерението, с което са постъпили в училището и животът се отдава на егоистични и светски цели. А често се оформят такива навици, които съсипват живота и за този свят, и за бъдещия. (328.2)

РЕЛИГИОЗНИТЕ ВЛИЯНИЯ НА ДОМА СЕ ЗАЛИЧАВАТ.

Вие се молите: "Не ни въвеждай в изкушение". Тогава не се съгласявайте децата ви да попаднат в такова място, където непременно ще срещнат изкушението. Не ги изпращайте в училища, където ще бъдат под влияния, подобни на плевели в нивата на сърцето им. (328.3)

В училището на дома през ранните им години учите и дисциплинирате децата си в страх Божи. И тогава безгрижно ги поставяте там, където ще бъдат заличени религиозните им впечатления, където любовта към Бога

ще бъде изгонена от сърцата им. Нека примамката за високата заплата или за уж големите образователни предимства да не ви водят да изпратите децата си далеч от вашето влияние в места, където ще бъдат изложени на големи изкушения. "Понеже какво ще ползва човек, ако спечели целия свят, а изгуби живота си? Защото какво би дал човек в замяна на живота си? Марк 8:36, 37. (328.4)

НАШИТЕ КОЛЕЖИ СА НАРЕДЕНИ ОТ БОГА.

Когато ми бе показано от Божия ангел, че трябва да се създаде институция за образованието на нашите юноши, аз видях, че това ще бъде едно от най-големите средства, наредени от Бога за спасението на душите... Ако влиянието в нашия колеж е такова, каквото трябва да бъде юношите, които се учат в него, ще могат да различават Бога и да Го

172

прославят чрез всички Негови дела; а докато са заети с развитие на способностите, дадени им от Бога, те ще се приготвят да Му отдават по-ползотворна служба. (329.1)

Юношите трябва да бъдат насърчавани да постъпват в нашите училища, които все повече трябва да приличат на училищата на пророците. Нашите училища са били създадени от Господа. (329.2)

Предимства на обучението в училище с пансион. - До голяма степен децата, които трябва да получат образованието си в нашите училища, биха имали по-устойчив успех, ако се отделят от семейния кръг, където са получили възпитание в иронично отношение към Бога. Може да е нужно някои семейства да се преселят, за да спестят разходи за квартира на децата си, но в много случаи това би се оказало спънка вместо благословение за децата им. (329.3)

УЧИЛИЩЕН ПАНСИОН ЗА ЕДНО РАЗПЪТНО МОМИЧЕ.

Неприятелят е обвързал дъщеря ви с железни въжета и ще са необходими сериозни и настойчиви усилия за спасяване на душата и. Ако имате успех в този случай, работата не трябва да се оставя наполовина. Създаването с години навици не могат лесно да се изкоренят. Тя трябва да бъде поставена на място, където постоянно се упражнява сериозно и твърдо влияние. Бих ви посъветвала да я запишете в колежа в ... , където да се срещне с дисциплината на пансиона. Тя трябваше да бъде там още преди години. (330.1)

Пансионът се ръководи по план, който го прави добър дом. Това може да не отговаря на наклонностите на някои, възпитани във фалшиви теории, в себеугаждане и отпуснатост, чиито навици и обичаи са в погрешен път. Но, скъпа сестро, ние приближаваме края на времето и искаме сега да не се съобразяваме с вкусовете и живота на света, а да видим какво казват Писанията и да вървим според светлината, която Бог ни е дал. Нашите склонности, нашите навици и привычки не трябва да бъдат на първо място. Божието Слово е нашият стандарт. (330.2)

УЧЕНИЦИ НА ПАНСИОН.

Изглежда някои учители смятат, че някои деца и юноши, чиито родители живеят в околността на училището, не трябва да имат училищни привилегии, ако не живеят при учителите си в пансиона. Това за мен е ново и странно. (330.3)

Има юноши, чиито домашни влияния са били такива, че за тях е много голямо предимство да живеят известно време в един добре управляван пансион. И за онези, които живеят далеч и непременно трябва да напуснат домовете си, за да посещават училището, пансионът е голямо благословение. Но бащиният дом, където има и винаги ще има страх от Бога и послушание към Него, е най-доброто място за децата. Там те ще бъдат подходящо възпитани от родителите си и ще се радват на грижата и дисциплината на своето набожно семейство.... (330.4)

Относно юношите, които са на подходяща възраст за настаняване в училище с пансион, нека да не създаваме ненужни и своеволни правила,

делящи от родителите такива деца, които живеят в околността на нашите училища (331.1)

173

Ако родителите не са убедени, че за децата им ще бъде най-добре да бъдат поставени под дисциплината на пансиона, трябва да им се позволи да ги задържат под своя собствен контрол, доколкото е възможно. На други места живеещи близо до училището родители може да смятат, че децата им ще бъдат благословени от пребиваване в училищния пансион, където могат да получат полезни наставления, които не биха получили така добре в собствените си домове. Но нека да не се твърди, че децата трябва във всички случаи да бъдат отделени от родителите си, за да получат предимствата на някое от нашите училища ... (331.2)

Родителите са естествени пазачи на децата си и имат тържествената отговорност да бдят над тяхното възпитание и подготовка. (331.3)

Не можем ли да разберем, че родителите, които са наблюдавали години наред развитието на децата си, най-добре знаят какво обучение и ръководство им са нужни, за да изработят и култивират най-добрите черти на характера? Бих посъветвала на деца, живеещи на две или три мили от училището, да се позволи да посещават училището, докато живеят у дома си и получават благословенията на родителското влияние. Където е възможно, нека семейството живее заедно. (331.4)

ВСИЧКИ ДЕЦА ДА ИМАТ ПРИВИЛЕГИЯТА ДА СЕ ОБРАЗОВАТ.

Църквата спи и не осъзнава значението на този въпрос - възпитанието на децата и юношите. Някои казват: "Защо трябва да се отделя толкова много внимание на доброто възпитание на нашите юноши? Струва ми се, че ако вземете някои, които са решили да се отдадат на литературно призвание, или пък на нещо друго, изискващо известна дисциплина, и им се отдели необходимото внимание, това е всичко необходимо. Не се изисква цялата маса от нашите юноши да бъде така добре подготвена. Не ли задоволяват така съществените изисквания?" Аз отговарям: Не, решително не... Всички наши юноши трябва да бъдат допуснати до благословенията и привилегиите на възпитанието в нашите училища, за да може да бъдат вдъхновени да станат Божии сътрудници. Всички те се нуждаят от образование, за да бъдат годни и ползотворни, подготвени за отговорна работа в личния и обществения живот. (332.1)

БАЛАНСИРАНА УЧЕБНА ПРОГРАМА.

Способностите на ума имат нужда от култивиране, за да бъдат упражнявани за Божия слава. Особено внимание трябва да се посвети на културата на интелекта, за да може различните органи на ума да се развиват хармонично чрез упражнение, всяка по своя особен начин. Ако родителите позволяват на децата си да следват своя ум, своите наклонности и удоволствия, а пренебрегват дълга, характерите им ще бъдат оформени по този образец и те няма да бъдат компетентни на никоя отговорна работа в живота. Желанията и наклонностите на юношите трябва да се ограничават, слабите черти на характера им да се укрепват, а неуравновесените тенденции да се подтискат. (332.2)

Ако някоя способност си остане спяща или излиза извън релси, Божието намерение не се провежда. Всички способности трябва да бъдат добре развити. Трябва да се положи грижа за всяка от тях, защото всяка способност има отражение върху останалите и всички трябва да се упражняват,

174

за да може умът да бъде добре балансиран. Ако един или два органа се развият и поддържат в постоянна употреба, тъй като децата ви са решили да насочат усилията на ума си в една посока, пренебрегвайки другите си интелектуални сили, те ще израснат с неуравновесен ум и характер. Ще бъдат добре подготвени и силни в една насока, но с много недостатъчни в други също така важни насоки. Няма да бъдат компетентни. Недостатъците

им ще бъдат забелязани и ще помрачават цялостната картина на характера им. (332.3)

ЗЛОТО, ПОРОДЕНО ОТ ПОСТОЯННОТО ЦЕЛОГОДИШНО УЧЕНЕ.

Много родители държат децата си в училище почти през цялата година. Тези деца преминават през учебната материя механично, без да запомнят наученото. Много от тези постоянно учещи сякаш са почти лишени от интелектуална сила. Монотонността на постоянното учене уморява мозъка и те влагат малък интерес в уроците си, а за мнозина заниманията с книги стават мъчителни. Те нямат вътрешна потребност за мислене, нито амбиция за придобиване на знания. Не развиват навици за разсъждение и изследване. (333.1)

Малко са упорито мислещите и логично разсъждаващите. Причината за това е, че фалшиво влияние е възпряло развитието на интелекта. Намерението на родители и учители постоянното учене да засили ума се е оказало подиграно, дори в много случаи с обратен ефект. (333.2)

ЧЕСТО СПРАВЕДЛИВ УКОР ЗАСЛУЖАВАТ РОДИТЕЛИТЕ.

Не трябва да се очаква учителят да извърши работата на родителите. Много от тях страхотно са пренебрегнали дълга си. Подобно на Илий те са пропуснали да ограничават децата си, а после са ги изпратили недисциплинирани в колежа, за да получат подготовката, която родителите е трябвало да им дадат у дома. (333.3)

УЧИТЕЛИТЕ ИМАТ ЗАДАЧА, КОЯТО МАЛЦИНА ОЦЕНЯВАТ.

Ако успеят да реформират тези разпуснати юноши, те получават само малко доверие. Ако юношата избере обществото на лоши приятели и върви от лошо към по-лошо, тогава се упрекват учителите и училището. В много случаи упрекът по право трябва да падне върху родителите. Те са имали първостепенни и най-благоприятни възможности да ръководят и възпитават децата си, когато духът им е бил възприемчив, а умът и сърцето лесно са се поддавали. Но чрез отпуснатостта си родителите са допуснали децата им да следват своята собствена воля, докато закоравеят в злия си път. (334.1)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА ПОДДЪРЖАТ АВТОРИТЕТА НА УЧИТЕЛЯ.

Една от най-големите трудности, с които учителят трябва да се справи, е пропусъкът на родителите да му сътрудничат в налагане на дисциплина в колежа. Ако родителите застанат твърдо в подкрепа на авторитета на учителя, би се предотвратило много от неподчинението, порока и неморалността. Родителите трябва да изискват децата им да проявяват уважение и послушание към законния авторитет на учителя. Те трябва да се стремят с неотслабваща грижа и прилежност да наставляват, бодят и ограничават децата си, докато се създадат здрави навици в правилна насока.

175

Така възпитаните юноши ще се подчиняват на обществените институции и на общите ограничения на моралното задължение. (334.2)

Не трябва да се оставят децата да съдят дали дисциплината на колежа е разумна или не. Ако родителите имат достатъчно доверие в учителите и в образователната система, възприета от училището, за да изпратят децата си в него, нека показват здрав разум и морален кураж и да подкрепят учителя в налагане на дисциплина (334.3)

Мъдрите родители ще са благодарни, че има училища, където всякакъв вид беззаконие няма да се толерира, където децата им ще бъдат възпитани в послушание, а не в себеутаждане и където ще бъдат под добри влияния. (335.1)

Някои родители възнамеряват да изпратят в училище своите деморализирани деца, понеже са непоправими у дома. Тези родители ще подкрепят ли учителите в работата им за дисциплината, или ще приемат с

готовност всяко фалшиво оплакване? (335.2)

ТЕ ТРЯБВА ДА ПОДКРЕПЯТ УЧИЛИЩНАТА ДИСЦИПЛИНА.

Някои родители, които са изпратили децата си в ... , са им казали, че ако който и да е изисква нещо неразумно от тях, не е нужно да се подчиняват. Що за урок е това! В своето невежество как могат те да съдят кое е разумно и кое - не? (335.3)

Те може да желаят да отидат някъде през нощта, неизвестно къде, и ако учителите или възпитателите им потърсят сметка, ще нарекат това неразумно и ограничаващо правата им. Това не бива да бъде смесвано със самостоятелността им. Каква сила ще имат върху тези юноши правилата и авторитетът, след като те смятат всяка дисциплина за неоправдано нарушение на свободата им? (335.4)

В много случаи тези юноши остават кратко време в училището и се връщат у дома с незавършено образование, за да имат свободата да следват наклонностите на своята необучена, недисциплинирана воля - нещо, което не можеха да имат в училище. Уроците на глезене, предадени им от немъдрите баща и майка, са извършили своята работа за временния живот и за вечността. Загубата на тези души ще се впише в тяхната сметка. (335.5)

ОБУЧЕНИЕ ИЗВЪН УЧЕБНАТА ПРОГРАМА НА КОЛЕЖА .

Децата и юношите трябва да култивират навици на задълбоченост и усърдие в ученето. Учебната програма на колежа не обхваща всичко, което те трябва да получат. Трябва да се учат постоянно от това, което виждат и чуват. Да се учат да проследяват от причината до следствието, от обкръжаващите ги неща и от обстоятелствата на живота. Всеки ден трябва да научават по нещо, което трябва да избягват и по нещо, което трябва да практикуват, за да ги извиси и облагороди, като придаде твърдост на характера и укрепи тези принципи, които са основа на благородната зрялост. (336.1)

Ако те започват образованието си с несериозни намерения и се задоволяват да го изкарат без особени усилия, няма да достигнат стандарта, който Бог би искал да постигнат. (336.2)

176

Глава 57

Движение и здраве

(Забележка: Вижте "Дом и семейство", стр. 493-530-англ., Част 17, "Почивка и възстановяване")

ДОБРО РЕДУВАНЕ НА РАБОТА И ЗАБАВЛЕНИЕ.

За да бъдат децата и юношите здрави, жизнерадостни, подвижни и добре развити физически и интелектуално, те трябва да прекарват много време на открито и да имат добре дозирана работа и забавление. (339.1)

ДЕЦАТА ТРЯБВА ДА БЪДАТ ЗАЕТИ С НЯКАКВА РАБОТА.

Подходящата умствена работа и физическо движение на открито няма да навреди на вашите момчета. Полезен труд и запознаване с тайните на домакинството ще бъдат благословение за вашите момичета, а малко работа на открито положително е необходима за техния организъм и за здравето им. (339.2)

ДВИЖЕНИЕ И ЧИСТ ВЪЗДУХ.

Които не използват мускулите си всеки ден, ще открият, че са отслабнали, когато се опитат да ги употребят. Вените и мускулите не са в състояние да изпълняват работата си и да поддържат здрава цялата жива машина на човешкия организъм, в който всеки орган изпълнява своята роля. Мускулите ще укрепнат с употреба. Умерено упражняване всеки ден ще увеличи силата на мускулите, които без употреба стават вяли и отпуснати. С активно движение на чист въздух всеки ден белите дробове, бъбреците, черният дроб също ще укрепнат, за да изпълняват работата си. (339.3)

Впрегнете силата на волята си, която ще се съпротивлява на студа и

ще даде енергия на нервната система. Скоро след това вие така високо ще оцените благословието от движението на чист въздух, че то ще ви стане необходимост. Вашите бели дробове, лишени от въздух, ще бъдат като гладен човек, лишен от храна. Наистина ние можем да живеем по-дълго без храна, отколкото без въздуха, който Бог е определил да храни белите дробове. (339.4)

УЧАЩИТЕ ОСОБЕНО МНОГО СЕ НУЖДАТ ОТ ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ.

Бездействието отслабва организма. Бог е създал мъжете и жените да бъдат полезни. Нищо не може така да увеличи силата на юношата, както подходящото движение на всички мускули в полезен труд. (340.1)

ВСИЧКИ СПОСОБНОСТИ СЕ УКРЕПВАТ ЧРЕЗ УПРАЖНЯВАНЕ.

Децата и юношите, които биват държани в училище заети с книги, не могат да имат здрав организъм. Упражняването на мозъка с учене, без съответно физическо движение, има тенденция да привлича кръвта към мозъка и циркулацията ѝ в тялото губи баланса си. Мозъкът получава
177

прекалено много кръв, а крайниците - прекалено малко. Трябва да има правила, регулиращи ученето на децата и юношите в съответни часове, а в част от времето си те трябва да бъдат заети с физически труд. И ако навиците им за хранене, обличане и спане са в съответствие с физическите закони, те могат да получат образование без да пожертват физическото или умственото си здраве. (340.2)

Нека децата бъдат научени, когато са още много малки, да носят малките отговорности на живота и така използваните способности ще укрепнат с употребата им. Така юношите могат да станат полезни помощници във великото дело, което Господ ще ги призове по-късно да изпълнят (340.3)

Малко деца са възпитани в навици на трудолюбие, предвидливост и грижовност. Себеугаждането и безделието са най-голямото проклятие на децата в този век. Всестранен, пълноценен труд ще бъде голямо благословение, което ще помогне да се развият добри навици и благороден характер. (340.4)

ПЛАНИРАЙТЕ РАЗНООБРАЗИЕ И ПРОМЯНА НА РАБОТАТА.

Активният ум и ръце на юношите трябва да се заемат с работа и ако не са направлявани да изпълняват полезен труд, който да развива тях самите и да благославя други, те ще си намерят занимание, поразяващо тяло и ум. (341.1)

Младите трябва с готовност да споделят бремето на живота с родителите си. Така запазват съвестта си чиста, което е положителна необходимост за физическото и моралното им здраве. Като постъпват така, те ще бъдат опазени да не изтощават силите си прекомерно дълго в една и съща насока. Ако юношите се държат все на една и съща работа, докато тя им стане досадна, не може да се постигне много, както би се постигнало със смяна на работата или с прекъсвания за почивка. Ако умът е прекалено претоварен, той ще изгуби силата си и ще дегенерира. С промяна на работата може да се постигне запазване на здравето и силата. Няма да има нужда да се захвърли полезното и да се захваща безполезното, защото себелюбивите забавления са опасни за морала. (341.2)

УМОРАТА Е НОРМАЛЕН РЕЗУЛТАТ ОТ РАБОТАТА.

Майки, нищо не би довело до по-голямо зло от това - да освободите вашите дъщери от бремето и да не им дадете да вършат нищо особено, да ги оставите сами да избират заниманията си като бродирание на карета или друго ненужно нещо за забавление. Нека упражняват физиката си. Ако такава работа ги уморява, тогава какво? Вие не се ли уморявате от работата си? Умората ще навреди ли на децата ви повече, отколкото вреди на вас, стига да не е прекалена? Наистина не. (341.3)

Те може да са уморени, но колко сладка е почивката след добре дозирана работа!
Сънят, сладкият природен възстановител, дава енергия на умореното тяло и го подготвя да изпълни задълженията си за следващия ден. (341.4)

ЗАЩО БЕДНОСТТА ЧЕСТО Е БЛАГОСЛОВЕНИЕ?

Някои смятат, че богатството и безделието са благословение. Но които са винаги заети и с готовност извършват всекидневните си задачи, са най-

178

щастливите и се радват на най-добро здраве ... Присъдата на човека да се труди за всекидневния си хляб и обещанието за бъдещо щастие и слава идват от същия трон - и двете са благословение. (342.1)

В много случаи бедността е благословение, защото тя предпазва юношите да не бъдат унищожени от безделие. И физическите, и умствените сили трябва да се култивират и развиват добре. Първата и постоянна грижа на родителите трябва да бъде децата им да имат здрав организъм, за да израснат здрави хора. А тази цел не може да се постигне без физическо упражнение. (342.2)

Заради собственото им физическо здраве и морално добро децата трябва да бъдат научени да работят, макар и тази необходимост да не е продиктувана от бедност. Ако те искат да имат чисти и благородни характери, нужна е дисциплината на добре дозираната работа, която ще включи в действие всички мускули. Задоволството на децата от това, че са полезни и себеотрицанието в помощ на други ще бъдат най-здравословните удоволствия, на които са се радвали някога. (342.3)

БАЛАНСИРАНЕ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА И ФИЗИЧЕСКА ДЕЙНОСТ.

Не трябва да се допуска учащите да работят умствено толкова продължително, че да нямат време за физическа подготовка. Здравето не може да се опази, ако всеки ден не се отделя време за упражняване на мускулите на чист въздух. Определени часове трябва да бъдат посветени на някакъв вид ръчна работа, на нещо, което ще въведе в действие всички части на тялото. Уравновесявайте изтощаването на интелектуалните и физическите сили и умът на ученика ще бъде освежен. Ако той е болен, физическото упражнение често ще помогне на организма да възстанови нормалното си състояние. Когато завършват колежа, учащите трябва да имат по-добро здраве и по-добро разбиране на законите на живота, отколкото при постъпването си. Здравето трябва също така свято да се пази, както и характерът. (342.4)

ЮНОШЕСКАТА ЕНЕРГИЯ-КОЛКО НЕОБМИСЛЕНО СЕ ПИЛЕЕ.

Юношата в свежестта и силата на живота малко осъзнава стойността на изобилната си енергия. Тя е съкровище по-скъпоценно от златото, по-нужно за развитието от ученето, от ранга, или богатствата! Но колко лекомислено се пилее! ... (343.1)

Изучавайки физиология, учениците трябва да разберат стойността на физическите сили и как те може така да бъдат опазени и развити, че да допринесат в най-висока степен за успеха във великата борба на живота. (343.2)

АКТИВНОСТТА НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ПОДТИСКА, А ДА СЕ НАПРАВЛЯВА.

Нашите деца стоят, образно казано, на кръстопът. От всяка страна изкушенията на света за себеугаждане и себелюбиво удоволствие ги призовават настрана от пътеката на изкупените от Господа. Дали животът им ще бъде благословение или проклетие, зависи от избора, който правят. Изобилието на енергия, старанието да изпитат още неизпитаните си способности трябва да намерят приложение за техния свръхизобилен живот. Те трябва да бъдат активни за добро, а не за зло. (343.3)

179

БОЖИЕТО СЛОВО НЕ ПОДТИСКА АКТИВНОСТТА, НО Я НАПРАВЛЯВА.

Бог не призовава юношите да бъдат по-малко вдъхновени. Елементите на характера, които правят човека наистина да бъде успял и почитан сред хората - непреодолимото желание за някакво по-голямо добро, непоколебимата воля, упоритата прилежност, неуморното постоянство - това са черти, които не трябва да бъдат изгубени. Чрез Божията благодат те трябва да бъдат насочени към постигане на цели, които са толкова по-високи от обикновените егоистични и светски интереси, колкото небето е по-високо от земята. (343.4)

Глава 58

Подготовка за практическия живот

ЗАЩО БОГ ОПРЕДЕЛИ ТРУД ЗА АДАМ И ЕВА?

Бог създаде Адам и Ева и ги постави в Едемската градина, за да я пазят и обработват за Господа. За тяхно щастие беше да имат някаква заетост, иначе Господ нямаше да им определи този труд. (345.1)

В съвет с Отец преди създаването на света бе определено Господ Бог да насади градина за Адам и Ева в Едем и да им даде задача да се грижат за плодните дървета и за обработка и отглеждане на растенията. Полезният труд трябваше да бъде за тях като защита и да продължи поколения наред до края на земната история. (345.2)

ПРИМЕРЪТ НА ИСУС КАТО СЪВЪРШЕН РАБОТНИК.

В Своя земен живот Христос беше...послушен и полезен у дома Си. Той изучи дърводелския занаят и работеше със собствените Си ръце в малката работилница в Назарет. Библията казва за Исус: "И детето растеше и крепнеше в дух, изпълнено с мъдрост и Божията благодат бе над Него". Като работеше в детството и юношеството Си, умът и тялото Му се развиваха. Той не използва безогледно физическите Си сили, но така ги упражняваше, че да бъдат запазени здрави, за да може да извърши всяка работа по най-добрия начин. Не желаше да причинява вреда дори при работата с инструменти. Беше съвършен като работник, както и като характер. (345.3)

Всеки предмет, който Той правеше, бе добре изработен, като различните му части пасваха точно и можеше като цяло да издържи тест. (345.4)

ТОЙ СЕ ТРУДЕШЕ ВСЕКИДНЕВНО С ТЪРПЕЛИВИ РЪЦЕ.

Исус направи ниските пътеки на човешкия живот свещени чрез Своя

180

пример Животът Му беше изпълнен с прилежност и трудолюбие. Той, величието на небето, ходеше по улиците, облечен в проста дреха на обикновен работник. Трудеше се упорито и слизаше по стръмните планини, отивайки на скромната Си работа и връщайки се от нея. Ангели не бяха изпратени да Го носят на крилете си при уморителното изкачване, нито да Му заемат силата си за изпълнение на скромната Му задача. Но когато Той отиваше да припечели за издръжката на семейството си със своя ежедневен тежък труд, притежаваше същата сила, както и при чудото с нахранването на петте хиляди души на брега на Галилейското езеро. (346.1)

Но Исус не използва свръхестествената Си сила, за да намали бремето Си, нито да облекчи тежкия Си труд. Беше приел върху Себе Си формата на човек с всички придружаващи я болки и не се отклони и при най-тежките изпитания. Живееше в селски дом, облечен бе с дреха от груб плат, смеси се с най-скромните хора, труди се всекидневно с търпеливи ръце. Неговият пример ни показва, че дълг на човека е да бъде трудолюбив, защото трудът е почетен. (346.2)

Дълго време Исус живя в Назарет непочетен и непознат, за да научи хората как да живеят близко до Бога, докато изпълняват скромните задължения на живота си. Това бе тайна и за ангелите - че Христос, Величието

на небето трябваше да се унижи не само да поеме на Себе Си човешкото естество, но и да поеме неговите тежки бремена и най-смириващи служби. Той направи това, за да стане като един от нас, за да може да се запознае с тежкия труд, със скърбите и умората на човешките деца. (346.3)

СЪБУЖДАЙТЕ АМБИЦИЯ ЗА ПОЛЗОТВОРНА РАБОТА.

В децата и юношите трябва да се насажда амбиция да се упражняват в правене на нещо, което да бъде благословение за тях самите и полезно за другите. Занимания, развиващи ума и характера, които учат ръцете да бъдат полезни и подготвят юношата да носи своя дял от тежестите на живота, дават физическа сила и развиват всяка способност. Благородното трудолюбие носи като награда създаване на навика да се живее, за да се прави добро. (346.4)

Юношите трябва да бъдат научени, че животът означава сериозна работа, отговорност, грижовност. Младите трябва да се подготвят да станат практични мъже и жени, които могат да се справят с непредвидени обстоятелства. Те трябва да бъдат научени, че системният и добре дозиран труд е важно нещо не само като защита от пороците в живота, но и като средство за всестранно развитие. (347.1)

ФИЗИЧЕСКИЯТ ТРУД НЕ Е ДЕГРАДАЦИЯ.

Популярна заблуда на много хора е да гледат на работата като на деградираща. Затова младите хора са особено нетърпеливи да се образуват, за да станат учители, чиновници, търговци, адвокати и да заемат почти всякакви постове, които не изискват физически труд. Младите жени гледат на домашната работа като на унижителна. И макар че физическото движение, изисквано при извършването на домашния труд, ако не е твърде тежък, се смята, че съдейства за здравето, те пак се стараят да станат учителки или чиновнички, или пък научават някой занаят, който да ги държи вътре на затворено, заети със седяща работа. (347.2)

181

Светът е пълен с млади мъже и жени, горди, че са невежи за всяка полезна работа. Такива почти винаги са невъздържани, суетни, обичащи показва, нещастни, недоволни и твърде често отчаяни и безпринципни. Такива характери са петно за обществото и позор за родителите си. (347.3)

Никой от нас не бива да се срамува от работата, колкото и нищожна и слугинска да изглежда тя. Трудът облагородява. Всеки, който се труди с ума или с ръцете си, е работник или работничка. А всички изпълняват своя дълг и почитат религията си, когато са над коритото с прането или над мивката, както и когато отиват на религиозно събрание. Докато ръцете са заети с най-обикновен труд, умът може да се издига и да бъде облагороден от чисти и свети мисли. (348.1)

ЮНОШИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ГОСПОДАРИ НА ТРУДА, А НЕ РОБИ.

Юношите трябва да бъдат научени да разбират истинското достойнство на труда (348.2).

Една от главните причини, поради които на тежкия физически труд се гледа като на унижителен, е повърхностният, неразсъдлив начин, по който се работи. Той се извършва по необходимост, не по избор. Работникът не влага сърце в него и нито запазва самоуважението си, нито респекта на другите. Подготовката по ръчен труд трябва да поправи тази грешка. Тя трябва да развие навици на точност и старание. Учениците трябва да се научат на такт и системност. Трябва да се научат да пестят времето си и да държат сметка за всяко движение. Да бъдат обучени не само на най-добрите методи, но и да им се вдъхне амбиция постоянно да се усъвършенстват. Нека целта им бъде да извършват работата си почти съвършено, доколкото могат човешки мозъци и ръце да я вършат. (348.3)

Такова обучение ще направи юношите господари, а не роби на труда. То ще облекчи тежката физическа работа и ще облагороди и най-скромното

занятие. Който гледа на работата като на проста досада и се заема с нея с комплексите на невеж човек, който не прави усилия да се усъвършенства, ще открие, че тя наистина е бремене. Но които намират наука и в най-скромната работа, ще открият в нея благородство, красота и удоволствие в извършването и с верност и ползотворност. (348.4)

БОГАТСТВОТО НЕ Е ИЗВИНЕНИЕ ЗА ЛИПСА НА ПРАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА.

В много случаи богати родители не чувстват нужда да обучават децата си за практическите задължения на живота, както и в науките. Те не виждат колко е нужно за доброто на ума, на морала и на бъдещата ползотворност на децата да им дадат добро разбиране за полезния труд. Ако бъдат научени, в случай на нещастие децата им ще имат благородна независимост, знаейки как да използват ръцете си. Ако имат капитал от сили, не може да бъдат бедни, дори да нямат и един долар. (349.1)

Мнозина юноши, живели в разкош, може да бъдат ограбени и лишени от всичките си богатства, като останат с родители, братя и сестри, зависещи от тях за издръжката си. Тогава колко важно е всеки юноша да е научен да работи, за да е готов да посрещне всякакви обстоятелства. Богатствата наистина са проклятие, когато притежателите им позволят да застанат на пътя на синовете и дъщерите им, за да не получат знание за

182

полезен труд и да не бъдат подготвени за практическия живот. (349.2)

ДЕЦАТА ДА СПОДЕЛЯТ ДОМАШНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.

Вярната майка не може да бъде отдадена на модата, нито пък да стане домашна робиня, задоволяваща желанията на децата си, без да ги учи на труд. Тя ще ги обучи да споделят заедно с нея домашните задължения, за да бъдат подготвени за практическия живот. Ако децата споделят заедно с майката полезния труд, те ще се научат да гледат на него като на необходим за щастieto и облагородяващ, а не унизителен. Но ако майката учи дъщерите си да бъдат нехайни, докато сама носи тежкото бремене на домашния живот, тя ги учи да гледат на нея като на своя слугиня, която трябва да се грижи за тях и да прави всичко, което сами би трябвало да правят за себе си. Майката трябва винаги да държи на своето достойнство. (349.3)

Някои майки грешат, като освобождават дъщерите си от тежък труд и грижи. Така ги окуражават в безделието. За свое извинение такива майки казват: "Дъщерите ми са слаби." Но ги тласкат в сигурен път, който наистина ще ги направи и слаби, и безполезни. Добре направляваният труд е точно това, от което те се нуждаят, за да ги направи силни, енергични, жизнерадостни, щастливи и смели да посрещат различните изпитания, с които е осеян животът. (350.1)

ОПРЕДЕЛЕТЕ ПОЛЕЗНИ ЗАДАЧИ НА ДЕЦАТА.

Безгрижието на родителите, които пренебрегват да дават подходящо занимание на децата си, има за резултат неизказано зло, поставящо в опасност живота на много юноши и тежко увреждащо тяхната ползотворност. (350.2)

Бог желае и родителите и учителите да подготвят децата за практическите задължения на всекидневния живот.

ОКУР АЖАВАЙТЕ ТРУДОЛЮБИЕТО.

Момичета и дори момчета, които нямат работа извън къщи, трябва да се учат как да помагат на майката. Още от детство момчетата и момичетата трябва да се научат да носят все по-тежките бремена в работата на семейната фирма. Майки, търпеливо показвайте на децата си как да използват ръцете си. Нека разберат, че ръцете им трябва да бъдат така умели, както вашите в домашния труд. (350.3)

Всяко дете в семейството трябва да участва в носенето на домашните задължения и да бъде научено да изпълнява задачите си вярно и с готовност.

Ако работата е разпределена по такъв начин и децата порастват, свикнали да носят домашни отговорности, никой член на семейството няма да бъде прекалено много натоварен и всичко ще се движи приятно и меко в този дом. Трябва да се поддържа разумна пестеливост, с която всеки трябва да бъде запознат и заинтересован - пестеливост в детайлите на домашната работа. (350.4)

ГОТВЕНЕ И ШИЕНЕ. ОСНОВНИ УРОЦИ.

Майките трябва да вземат дъщерите си при себе си в кухнята и да ги поучават внимателно да готвят. Трябва да ги научат и на изкуството да шият дрехи, да кроят икономично и да ушиват спретнати дрехи. Някои

майки вместо да си създават труд търпеливо да поучават неопитните си дъщери, предпочитат да правят всичко сами. Но така пренебрегват важни клонове от възпитанието и правят голямо зло на децата си, които в бъдеще ще бъдат объркани поради липса на знания за тези неща. (351.1)

ПОДГОТВЯЙТЕ И МОМИЧЕТА, И МОМЧЕТА.

Тъй като и мъжете, и жените участват в поддържането на дома, момчетата, както и момичетата трябва да придобият знания за домакинските задължения. Да се оправи легло и да се подреди една стая, да се измият съдовете, да се стотви ядене, да се изперат и поправят собствените дрехи - тези неща няма да направят един мъж по-малко мъжествен, а по-щастлив и по-полезен. И ако момичетата на свой ред се научат да оседлават и карат коне [Забележете: това е писано през 1903г. Принципите са напълно приложими и днес.] и да използват клещи и чук, както гребло и мотика, те ще бъдат по-добре подготвени да посрещнат неприятните изненади на живота. (351.2)

Важно е и дъщерите, и синовете ни да се научат добре да използват времето си, защото те са еднакво отговорни пред Бога за начина, по който го прекарват. Животът ни е даден за мъдро използване на талантите, които притежаваме. (351.3)

РАЗБЕРЕТЕ, ЧЕ Е ВАША ПРИВИЛЕГИЯ ДА ЗАПАЗИТЕ СИЛИТЕ НА МАЙКАТА.

Всеки ден има работа за вършене - готвене, миене на съдове, метене обирание на прах. Майки, научили ли сте дъщерите си да извършват всички тези задължения? ... Техните мускули се нуждаят от движение. Вместо да скачат, да играят топка или крокет, нека упражненията им да бъдат с някаква цел. (352.1)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА ДА НОСЯТ СВОЯ ДЯЛ ОТ БРЕМЕТО НА ДОМАКИНСТВОТО.

Дръжте ги заети с някакво полезно занимание. Покажете им как да вършат работата си по-лесно и по-добре. Помогнете им да осъзнаят, че като облекчават бремето на майката, те запазват нейните сили и удължават живота и. Много уморени майки са си отишли без време в гроба не по друга причина, а защото децата им не са били научени да споделят бремето им.

Като насърчават дух на несебелюбива служба у дома, родителите привличат децата си по-близо до Христос, който е възплъщение на себеотрицанието. (352.2)

ОПИТАЙТЕ ТОВА ЩАСТИЕ.

Деца, сложете майка си да седне на едно кресло и й кажете да показва какво трябва да се направи. Каква изненада ще бъде това за много уморени и изтощени майки! Никога децата и юношите няма да почувстват мир и задоволство, докато чрез вярно изпълнение на домашните задължения не освободят уморените ръце и умореното сърце и мозък на майката. Това са стъпки по пътя на прогреса, който ще ги заведе напред, за да получат по-висшето образование. (352.3)

Вярното изпълнение на всекидневните задължения донася задоволство

и мир, които изпълват истинския труженик у дома. Които пренебрегват

184

да носят част от отговорностите у дома, са точно хората, тревожени от самота и недоволство - защото не са научили истината, че щастливите са щастливи, защото споделят всекидневната рутинна работа, която почива върху майката или върху други членове на семейството. Мнозина оставят ненаучени най-нужните уроци, които са важни за тяхното бъдещо добро и за разбирането им. (352.4)

НАГРАДА ЗА ВЕРНОСТТА В ДОМАШНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.

Истински възвисява вярното изпълнение на домашните задължения. Изпълнението им е служба, която може да донесе най-голям напредък, макар да е толкова проста и скромна .

Нейното божествено влияние е нужно. В нея има мир и свята радост. Тя притежава изцелителна сила. Тайно и неусетно облекчава раните на душата и дори страданията на тялото. Мирът на ума, който идва от чисти и свети подтици и действия, ще даде свобода и енергия на всички органи на тялото. Вътрешният мир и съвестта, свободна от оскърбление към Бога, ще дадат сила и свежест на ума, подобна на роса върху млади растения. Тогава волята бива насочена и контролирана правилно, тя става по-решителна и свободна от оскверняване. Разсъжденията са приятни, защото са осветени. Мирът на ума, който можете да получите, ще благослови всички, с които общувате. Този мир и това спокойствие с течение на времето ще станат естествени и ще отразят скъпоценните си лъчи навсякъде около вас, а оттам и върху вас отново. Колкото повече вкусвате от този небесен мир и от това спокойствие на ума, толкова повече те ще нарастват. Това е едно одухотворено, живо удоволствие, което не зашеметява всичката жизнена енергия, а я събужда за още по-голяма активност. Съвършеният мир е едно качество на небето, което притежават ангелите. (353.1)

В НЕБЕТО ЩЕ ИМА АКТИВНОСТ.

Ангелите са работници. Те служат на Бога за човешките чеда. Ония подли слуги, които очакват небе на безделието, имат фалшива представа за небето. Създателят не е приготвил място за задоволяване на грешно безделие. Небето е място на ревностна активност, но за уморените и тежко натоварените, които са се подвизавали в добрата битка на вярата, то ще бъде славна почивка, защото ще имат младостта и силата на безсмъртието и вече не ще трябва да се борят срещу греха и Сатана. За тези енергични работници състоянието на вечно безделие би било досадно. То не би било небе за тях. Пътят на тежкия труд, определен за християните на земята може да бъде труден и уморителен, но той е почетен от стъпките на Изкупителя и който Го следва в този свята пътека, е в безопасност. (353.2)

185

Глава 59

Изучаване на полезни занаяти

ВСЯКО ДЕТЕ ТРЯБВА ДА НАУЧИ НЯКОЙ ЗАНАЯТ.

Безгрижието на родителите да дадат работа на децата си, за които са поели отговорност пред света, има за резултат неизказано зло, застрашаващо живота на много юноши и силно осакатяващо тяхната полезност. Голяма грешка е да се допусне младите мъже да израстват без да са научили някакъв занаят. (355.1)

От облачния стълб Исус даде наставления чрез Мойсей на евреите да учат децата си на работа, да ги научат на занаяти, за да не бъде никой безделник. (355.2)

Вие трябва да помогнете на децата си да придобият знание, за да може, ако стане нужно, да живеят от своя собствен труд. Трябва да ги учите да бъдат решителни в следване призиванието на дълга. (355.3)

НАУЧЕТЕ ГИ ДА ИЗПОЛЗВАТ ИНСТРУМЕНТИ.

Когато децата достигнат определена възраст, трябва да бъдат снабдени с инструменти. Ако им се създаде интересна работа, те може да се окажат добри ученици в употребата на инструментите. Ако бащата е дърводелец той трябва да даде на момчетата си уроци по строеж на къщи, като винаги влага в своите поучения уроци от Библията, думи от Свящото Писание, където Господ сравнява човешките същества със Свой строеж. (355.4)

НАУЧЕТЕ СИНОВЕТЕ СИ НА ЗЕМЕДЕЛИЕ.

Бащите трябва да подготвят синовете си да се занимават с техните занаяти и работа. Фермерите не бива да мислят, че земеделието е бизнес, недостатъчно възвишен за синовете им. Земеделието трябва да се развива с научно знание. (355.5)

Земеделието има слава на губещо. Хората казват, че почвата не се отблагодарява за положения труд и оплакват тежката орисия на онези, които обработват земята ... Но, ако добре подготвени хора се заемат с това занятие, като проучат почвата и се научат как да садят, култивират и прибират реколтата, може да се видят по-окуражителни резултати. Мнозина казват: "Опитвали сме земеделие и знаем какви са резултатите, а самите те имат нужда да научат как да обработват земята и да вложат наука в работата си. Плуговете им трябва да орат по-дълбоко, да правят по-широки бразди, и те трябва да се научат, че изораването на почвата не трябва да бъде направено как да е, просто и грубо. Нека се научат да хвърлят семето навреме, да внимават как се развива вегетацията и да следват определения от Бога план. (356.1)

186

ОБУЧЕНИЕТО Е ИЗВЪНРЕДНО ЦЕННО.

Никое човешко занятие не е по-ценно от земеделието. По-голямо усилие трябва да се полага за създаване и насърчаване на интереса към земеделското образование. Нека учителят да привлича вниманието към това, което казва Библията за земеделието - че е Божи план да се обработва земята, че на първия човек, управител на целия свят, е била дадена градина за обработване и много от най-великите мъже на света, истинските му благородници, са били земеделци. Покажете предимствата на такъв живот ... (356.2)

Който изкарва прехраната си със земеделие, избягва много изкушения и се радва на неизброими привилегии и благословения, до които нямат достъп работещите в големите градове. А в тези дни на огромни тръстове и бизнес конкуренция, малцина се радват на такава истинска независимост и на такава голяма сигурност в честното заплащане на труда си, както земеделецът. (356.3)

Пресните продукти имат особено висока стойност. Семейства и институции трябва да се научат да правят повече за култивирането и подобряването на почвата. Ако само знаеха стойността на продуктите на земята, които тя дава навреме, биха положили по-усърдни усилия за обработка на почвата. Всички трябва да се запознаят с особено високата стойност на пресните плодове и зеленчуци от овощната и зеленчуковата градина. (357.1)

УЧИЛИЩА ЗА ОБУЧЕНИЕ В ПОЛЕЗНИ ЗАНАЯТИ.

Ръчният труд заслужава много повече внимание, отколкото му се отдава. Трябва да се създадат училища, където наред с високата интелектуална и морална култура да се дава и възможно най-добрата подготовка за физическо развитие и труд. Трябва да се изучава земеделие, занаяти, включително и най-полезните занятия като домашна икономика, здравословно готвене, шиене, изработване на хигиенично облекло, лекуване на болни, отглеждане на деца. Трябва да се създадат градини, работилници, амбулатории и работата във всеки клон на обучението да бъде ръководена от умели наставници. (357.2)

Работата трябва да има определена цел и да се извършва разумно. Макар че всеки човек се нуждае от познания в различни занаяти, необходимо

е да се усъвършенства най-малко в един. Всеки юноша при завършване на училището трябва да е придобил знание по различни занаяти, с които, ако е нужно, да може да изкарва прехраната си. (357.3)

ОБУЧЕНИЕ С ДВОЙНА СТОЙНОСТ.

Към училищата трябва да има създадени места, където да се развиват лични области на труда, за да може учениците да имат къде да се трудят да се упражняват извън училищните часове Там те ще могат да придобиват практически знания по бизнеса, докато получават и книжното си обучение. (357.4)

ПРАКТИЧЕСКОТО ПОЗНАНИЕ Е ПО-ЦЕННО ОТ НАУЧНОТО.

Трябва да има опитни учители, които да учат младите момичета по готварство. Младите момичета трябва да се научат да кроят, да ушиват и поправят дрехи и така да бъдат обучени за практическите задължения

187

на живота. (358.1)

За младите мъже трябва да има работилници, където да влагат усилията и на мускулите си, както и на ума си. Ако юношата може да получи само едностранно обучение, тогава кое е с по-важни последици: знанието върху науките заедно с всички неприятни последици за здравето и живота, или обучението на труд за практическия живот? Отговаряме без колебание: Второто. Ако едно от двете трябва да бъде пренебрегнато, нека това бъде книжното обучение. (358.2)

НЯКОИ ИМАТ ПОГРЕШНИ ИДЕИ ЗА ОБУЧЕНИЕТО НА ДЕЦАТА.

Тези деца и младежи искат най-доброто образование и вие трябва да им осигурите и физически труд, както и умствен - и двата трябва да вървят заедно. (358.3)

ИСУС БЕ ПРИМЕР ЗА ТРУДОЛЮБИЕ СЪС ЗАДОВОЛСТВО.

Изисква се много повече благодат и сериозна дисциплина на характера, за да работиш за Бога със способностите на механик, търговец, адвокат или фермер, като прилагаш предписанията на християнството в обикновения труд на живота, отколкото да се трудиш като признат мисионер в ново поле където половината от трудностите са избегнати от самия този факт. Изисква се силен духовен нерв и гръбнак, за да се прилага религията в работилницата, в кантората, освещавайки детайлите на всекидневния живот и всяка светска сделка със стандарта на един библейски християнин. (358.4)

През трийсетте години уединение в Назарет Исус работеше и почиваше, ядеше и спеше седмица след седмица и година след година, както съвременниците Си. Той не привличаше вниманието към Себе Си като забележителна личност, а беше Изкупителят на света, обожаваният от ангелите, извършващ непрекъснато делото на Своя Баща. Той живееше на практика един урок, който трябваше да остане за човечеството пример за подражание до края на времето. (359.1)

Този важен урок на трудолюбие със задоволство в необходимите длъжности на живота, още трябва да бъде изучаван от по-голямата част от Христовите последователи. Ако няма човешко око да наблюдава нашата работа, нито глас на похвала или обвинение, тя трябва да бъде извършена точно толкова добре, сякаш Всемогъщият Сам ще я прегледа. Ние трябва да бъдем така верни в малките детайли на нашата работа, както бихме били и в големите неща на живота. (359.2)

188

Глава 60

Знание за законите на живота и послушание

КЪМ ТЯХ

ЧУДЕСАТА НА ЧОВЕШКОТО ТЯЛО.

Ние сме Божия работилница и Словото Му заявява, че сме "чудно и страшно създадени". Той е създал това живо обиталище на ума; то е "чудно създадено", храм, който Самият Бог е приспособил за обиталище на Своя Свят Дух. Умът контролира целия човек. Всички наши действия, добри или зли, имат своя източник в ума. Умът се покланя на Бога и ни свързва с небесните същества. Но мнозина прекарват целия си живот без да изучат човешкото тяло, което съдържа това съкровище. (360.1)

Всички телесни органи са служители на ума, а нервите са вестители, които предават неговите заповеди до всяка част на тялото и ръководят движенията на живия организъм. (360.2)

Когато се изучава механизмът на тялото, вниманието трябва да се насочи към чудното му приспособление за хармонично действие и взаимна зависимост на различните органи. Когато така се събуди интересът на ученика и той бива доведен да види важността на физическата култура, учителят може да направи много за създаване на правилни навици. (360.3)

ЗДРАВЕТО ТРЯБВА ДА СЕ ПАЗИ.

Тъй като умът и душата намират израз чрез тялото, интелектуалната и духовна сила до голяма степен зависят от физическата сила и активност: това, което спомага за здравето на тялото, спомага и за развитието на силен ум и добре уравновесен характер. Без здраве никой не може ясно да разбере или напълно да извърши задълженията към себе си, към ближния си или към своя Създател. Затова здравето трябва да бъде така върно пазено, както характера. Знанията по физиология и хигиена трябва да бъдат основа на всяко педагогическо усилие. (360.4)

МНОЗИНА НЕ ЖЕЛАЯТ ДА ИЗУЧАВАТ ЗАКОНИТЕ НА ЗДРАВЕТО.

Мнозина не желаят да положат нужните усилия, за да придобият знания за законите на живота и за простите средства за възстановяване на здравето. Те не поставят себе си в правилна връзка с живота. Когато болестта е резултат от престъпването на природния закон, те не се стараят да поправят грешките си, и тогава да се молят Бог да ги благослови. (361.1)

Ние трябва да се научим не само да живеем в хармония със здравните закони, но и да учим другите на по-добрия път. Мнозина, които дори изповядват вяра в особените истини за това време, са плачевно невежи относно здравето и темперамента. Те трябва да бъдат научени ред по ред, предписание по предписание.

189

Този въпрос трябва да им се разяснява постоянно. Той не бива да се подминава като маловажен, защото почти всяко семейство трябва да се събуди да го разбере. Съвестта трябва да се събуди за дълга да се живее според принципите на здравната реформа (361.2)

Принципите за хигиена на храненето, движението, грижата за децата, лекуването на болните и по много подобни въпроси трябва да се разглеждат с много по-голямо внимание, отколкото обикновено. (361.3)

ИЗУЧАВАНЕ НА ПРЕДПАЗНИТЕ МЕРКИ.

Твърде малко се мисли за причините на смъртността, болестите и разрухата, съществуващи днес даже и в най-цивилизованите и напреднали страни. Човешката раса се разлага ... Повечето злини, които носят мизерия и разруха на расата, биха били избегнати и силата за справяне с тях до голяма степен почива върху родителите. (361.4)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ ДА РАЗСЪЖДАВАТ ОТ ПРИЧИНА ДО СЛЕДСТВИЕ.

Учете децата си да разсъждават, проследявайки нещата от причина до следствие. Покажете им, че ако нарушават законите на своя организъм, трябва да платят наказание чрез страдание. Ако не можете да видите бързо подобрене, както бихте желали, не се обезсърчавайте, но ги учете с търпение и настоятелност, докато се постигне победата. (362.1)

Които изучават и практикуват принципите на правилно живеене, те ще бъдат щедро благословени - и физически, и духовно. Едно разбиране на философията на здравето е преграда срещу многото злини, които постоянно нарастват. (362.2)

НЕКА ОБУЧАВАНЕТО ДА СТАВА ПОСТЕПЕННО.

Децата трябва да бъдат научени отрано на прости и лесни уроци, които са начала на физиологията и хигиената. Тази работа трябва да се започне от майката у дома и трябва върно да бъде продължена и после в училище. Когато учениците израснат с годините, наставлението по този въпрос трябва да бъде продължено, докато бъдат подготвени да се грижат за дома в който живеят. Трябва да разберат колко е важно предпазването от болести, като опазват силата на всеки орган и трябва да бъдат научени как да се справят с обикновените болести и инциденти. (362.3)

ПОЗНАВАНЕТО НА ФАКТИТЕ НЕ Е ДОСТАТЪЧНО.

Изучаващите физиология трябва да разберат, че целта на тяхното изучаване не е просто придобиване на знания за факти и принципи. Само това не е от голяма полза. Те може да разберат важността на проветряването и стаите им да бъдат добре проветрени, но ако не изпълват правилно дробовете си с чист въздух, ще страдат от резултатите на неправилното дишане. Така нуждата от чистота може да бъде осмислена и необходимите приспособления трябва да бъдат набавени, но всичко това ще е без полза, ако не се вложи в употреба. Големият реквизит при обучението в тези принципи трябва да впечатли ученика с важността на изучаваната материя, за да може осъзнатото да му послужи в живота. (362.4)

НУЖНО Е ПОЗНАВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ ЗАКони.

Има неща, които не се включват при изучаването на физиологията, а те трябва да се вземат в предвид - това са въпроси с много по-голяма

190

стойност за ученика, отколкото технически неща, които обикновено му се наливат в главата. Като основен принцип при изучаването на тази материя трябва да бъде изтъкнато, че природните закони са Божии закони, така истински божествени, както и Десетте Му заповеди. Законите, управляващи нашия организъм, са написани от Бога на всеки нерв, мускул и фибра на тялото ни. Всяко невнимание и съзнателно нарушаване на тези закони е грях против Създателя. Колко е необходимо следователно, да се познават тези закони! (363.1)

РЕДОВНОСТ В ХРАНЕНЕТО И СПАНЕТО.

Не трябва да се подценява редовното време за хранене и спане. Тъй като изграждането на тялото става във времето за почивка, важно е особено юношите да спят редовно и достатъчно. (363.2)

Времето за спане не трябва да се определя по случаен принцип. Учениците не трябва да си създават навик да изгарят среднощно масло и да отнемат за спане от часовете на деня. Ако са свикнали да правят това у дома, трябва да поправят този си навик, като си лягат в подходящо време. Тогава ще стават сутрин освежени и готови да изпълняват задълженията на деня. (363.3)

НАСТОЯВАЙТЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПРАВИЛНИ ЗДРАВНИ НАВИЦИ.

Правилни навици за ядене, пиене и обличане трябва да бъдат упорито

насаждани. Лоши навици правят младите по-малко възприемчиви към библиейското наставление. Децата трябва да бъдат пазени и от угаждане на апетита, и особено от употреба на стимуланти и наркотици. Трапезата на християнските родители не трябва да бъде отрупвана с храна, съдържаща много сол, пипер и екзотични подправки. (364.1)

Ние не трябва да се отдаваме на какъвто и да е навик, който ще отслаби физическите и умствените ни сили или ще снижи силите ни по някакъв начин. Трябва да направим всичко възможно за да опазим себе си здрави, да имаме добро разположение на духа и ясен ум, за да различаваме свящото от обикновеното и да почитаме Бога с нашия дух, който е Негов. (364.2)

ВАЖНОСТТА НА ПРАВИЛНАТА СТОЙКА.

Сред първите неща, които се целят, трябва да бъде правилната стойка, правилно седене и стоеж. Бог е направил човека изправен и желае той да притежава не само физически, но и умствени и морални блага - благодат и достойнство, самоувереност, смелост и самостоятелност, за които правилната стойка е от значение. Нека учителят с думи и на дело дава пример и наставление за това. Покажете каква е правилната стойка и настоявайте тя да се поддържа. (364.3)

ДИШАНЕ И ГЛАСОВА КУЛТУРА.

Следващото по важност след правилната стойка е дишането и културата на гласа. Който седи или стои прав, се счита, че диша правилно. Но учителят трябва да вътли в ума на учениците си колко е важно дълбокото дишане. Покажете как здравословното действие на дихателната система подпомага кръвообращението и укрепва целия организъм, засилва апетита, подпомага храносмилането и спомага за здрав и сладък сън. Така не само освежава тялото, но успокоява и ума. И когато се покаже важността на

191

дълбокото дишане, трябва да се настоява то да стане практика. Нека се дадат упражнения за овладяването му и вижте как то става навик ... (364.4)

Тренирането на гласа има важно място във физическата култура поради това, че разширява и укрепва белите дробове и така ни пази от болести. За да се говори или чете правилно, нека коремните мускули да се натоварят с дишането, а дихателните органи да не бъдат ограничавани. Нека напрежението бъде поето от коремната мускулатура, а не от мускулите на гърлото. Така може да се избегне голямата умора и сериозно заболяване на гърлото. Да се обърне особено внимание на ясното произношение, на спокойния, добре модулиран тон и не твърде бързото говорене. Това не само ще подпомогне здравето, но ще допринесе много за доброто приемане и за успеха на ученика. (365.1)

ТРИ ВАЖНИ НЕЩА ЗА СЕМЕЙНОТО ЩАСТИЕ.

При изучаването на хигиената старателният учител ще използва всяка възможност да покаже нуждата от свършена чистота на личните навици и на околната среда. Стойността на всекидневното къпане за поддържане на здравето и за стимулиране на умствената дейност трябва да бъдат особено подчертани. Трябва да се обърне внимание също и на слънчевата светлина, на проветряването, на хигиената на спалнята и кухнята. Научете учениците, че повече от всяко скъпо обзавеждане за здравето е съществена чистата спалня, добре измитата кухня и наредената с вкус трапеза със здравословни ястия. Тези неща са съществени за щастието на семейството и за всеки разумен гост. "Животът е повече от храната и тялото е по-скъпо от облеклото"- този урок и днес е не по-малко нужен от времето, когато беше даден от Божествения Учител преди 18 столетия. (365.2)

СТАРАЙТЕ СЕ ДА РАЗБЕРЕТЕ КОИ СА ПРИРОДНИТЕ ЛЕКАРСТВА.

Чистият въздух, слънчевата светлина, подходящата храна, въздържанието, почивката, движението, употребата на вода, доверието в божествената сила - това са истинските лекарства. Всеки човек трябва да ги познава

като природни лекарствени средства и да знае как да ги прилага. Важно е да познаваме принципите за лечение на болните и да бъдем научени на практика, за да можем правилно да използваме това знание. (366.1)

Използването на природните лекарства изисква много грижи и усилия, които мнозина не желаят да положат. Природният процес на лечение и изграждане е постепенен и на нетърпеливия му изглежда бавен. Отдаването на вредни удоволствия изисква жертва [за възстановяването- б.пр.] Но накрая ще се разбере, че ако не се възпрепятства, природата върши работата си мъдро и добре. Които се придържат в послушание към нейните закони, ще бъдат възнаградени със здраве на тялото и на ума. (366.2)

РАЗУМНИ ПРАВИЛА.

Какво можем да направим за себе си - това е въпрос за внимателно и задълбочено размишление. Аз трябва добре да познавам тялото си. Трябва да се уча как да се грижа за тази сграда - тялото, което Бог ми е дал, за да го запазя в най-добро здраве. Трябва да ям неща, които са за моето най-добро физическо състояние и да имам особена грижа за облеклото си, което трябва да позволява добра циркулация на кръвта. Не

192

трябва да се лишавам от движение и чист въздух. Трябва да се излагам колкото е възможно повече на слънчева светлина. Трябва да имам мъдрост да бъда верен пазач на моето тяло. (366.3)

Бих постъпила много глупаво да вляза в студена и непроветрена стая. Не бих постъпила като верен слуга, ако си позволя да седя на силно течение и така да се изложя на настинка. Не бих постъпила мъдро, ако седя със студени нозе и ръце, които привличат кръвта от външните към вътрешните органи или мозъка. Трябва винаги да пазя нозете си от влага в студено време. Трябва да ям редовно най-здравословната храна, която прави най-здрава кръв и не трябва да работя прекомерно, ако това може да се избегне. И когато нарушавам законите, които Бог е установил в моето тяло, трябва да се покая и реформирам и да се поставя в най-благоприятни условия при докторите, които Бог е предвидил: чист въздух, чиста вода, и целебна, скъпоценна слънчева светлина. (367.1)

ВСЕКИ ОТ НАС ЛИЧНО Е ОТГОВОРЕН ПРЕД БОГА.

Телата ни са Христово изкупено притежание и ние не сме свободни да правим с тях каквото си искаме. Всички, които разбират законите на здравето, трябва да осъзнават задължението си да се подчиняват на законите, които Бог е вложил в тялото им. Послушанието към здравните закони трябва да стане въпрос на личен дълг. Самите ние трябва да понасяме резултатите от нарушаването им. Трябва да отговаряме пред Бога за навиците и за живота си. Затова пред нас не стои въпросът как живее светът, а "Как трябва аз лично да се отнасям към тялото, което Бог ми е дал?" (367.2)

Глава 61

Кухненската работа

[Забележка: "Диета и храна" дава подробни съвети по всички въпроси на храненето.]

ВИСОКОТО ПРИЗВАНИЕ НА ДОМАКИНЯТА.

Няма по-важна работа от домашната. Да се готви добре, да се предложи здравословна храна на трапезата по един привлекателен начин - това изисква интелигентност и опит. Който приготвя храната, влизаща в нашите stomasi, за да се превърне в кръв за подхранване на организма, заема най-важно и възвишено положение. (371.1)

Важно е всеки юноша да бъде добре запознат с всекидневните задължения. Може би на една млада жена няма да и се наложи да използва знанията си по алгебра и френски език, но непременно тя трябва да се научи да меси добър хляб, да шије добре скроен и дрехи и да извършва успешно многото

193

задължения, които са част от домакинската работа. (371.2)

За здравето и щастието на цялото семейство нищо не е по-жизнено необходимо от умението и интелигентността на готвачката. Със зле приготвена и нездравословна храна тя може да увреди и дори да съсипе ползотворността и на възрастните, и развитието на децата. Ако предлага на масата храна, приспособена към нуждите на тялото, а същевременно привлекателна и вкусна, тя може да постигне толкова много в посока към доброто, колкото би постигнала в злото, ако държи обратната посока. Затова по много начини щастието на живота е обвързано с верността в обикновените задължения. (371.3)

НАУКАТА ЗА ГОТВЕНЕТО Е ВАЖНО ИЗКУСТВО.

Науката за готвенето не е маловажна Това изкуство трябва да се смята за най-ценното от всички изкуства, защото е толкова тясно свързано с живота. То трябва да получава повече внимание, защото за да се получи добра кръв, организъмът изисква добра храна. Основата на здравеопазването е медицинската мисионска работа на доброто готвене. (372.1)

Често здравната реформа се превръща в здравна деформация без вкусно приготвяне на храната. Липсата на знание относно здравословното готвене трябва да се излекува, за да има успех здравната реформа. (372.2)

Малко са добрите готвачи. Много, много майки трябва да се научат на уроци по готвене, за да могат да поставят пред семействата си добре приготвена, спретнато сервирана храна. (372.3)

СТАРАЙТЕ СЕ ДОБРЕ ДА ОВЛАДЕЕТЕ ТОВА ИЗКУСТВО.

Нашите сестри често не знаят как да готвят. На такива бих казала: Отишла бих при най-добрия готвач в околността и бих останала седмици, ако трябва, за да овладее това изкуство - интелигентното и умело готвене. Бих постъпила така, дори ако бях на 40 години. Ваш дълг е да знаете как да готвите, ваше задължение е да научите и дъщерите си да готвят. (372.4)

УЧЕНЕ И ОПИТ.

Храната трябва да се приготвя просто и здравословно, но това изисква умение да я приготвим и вкусна, и полезна. За да се научат да готвят, жените трябва да учат първо, а после да прилагат наученото на практика. Хората страдат, защото не си правят труда да извършат това. На такива казвам: Време е да събудите спящата си енергия и да се информирате. Не смятайте за изгубено времето за придобиване на добро знание и опит за приготвяне на здравословна и вкусна храна. Няма значение колко продължителен опит имате в готвенето, ако още чувствате отговорност към семейството си, ваш дълг е да се научите как да се грижите добре за него. (372.5)

ДВЕ ВАЖНИ НЕЩА - РАЗНООБРАЗИЕ И ПРОСТОТА.

Храните трябва да се разнообразяват. Еднакви ястия, приготвени по един и същ начин, не трябва да се появяват на трапезата ден след ден. Храните се ядат с по-голям апетит и организъмът е по-добре нахранен, ако храната е разнообразна. (373.1)

Телата ни се изграждат от храната, която ядем и за да бъдат в Добро състояние тъканите ни, трябва правилно да подбирате храната си, а тя трябва да бъде приготвена с такова умение, че да отговаря най-добре на

194

нуждите на организма. Религиозно задължение на готвача е да се научи да приготвя здравословна храна по разнообразни начини, така че тя да бъде и вкусна, и полезна. (373.2)

Дори в нареждането на трапезата модата и стремежът към показ са упражнили покваряващото си влияние. Здравословното приготвяне на храната е станало второстепенен въпрос. Сервира се голямо разнообразие от храни, а това поглъща много време, пари и усилия, като в резултат не се постига нищо добро. Може да е модерно да се предлагат половин дузина ястия на едно хранене, но този навик съсипва здравето. Разумните мъже и жени трябва да отхвърлят тази мода на думи и на дело ... Колко по-добро

би било за здравето на семейството, ако приготвянето на храната е просто. (373.3)

РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛОШОТО ГОТВЕНЕ.

Лошото готвене изтощава жизнените сили на хиляди хора. Много души са загубени поради тази причина - повече, отколкото някои осъзнават. То уврежда организма и предизвиква болест. В такова състояние човек не може да вникне с готовност в небесните неща. (373.4)

Оскъдната, зле приготвена храна, уврежда кръвта, като отслабва кръвотворните органи. Тя уврежда организма и предизвиква заболяване, придружавано от раздразнени нерви и лошо настроение. Жертвите на лошото готвене наброяват хиляди и десетки хиляди. На много гробове може да се напише: "Умрял поради лошо готвене." или "Умрял поради увреден стомах." (374.1)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ ДА ГОТВЯТ.

Не пренебрегвайте да научите децата си да готвят. Като правите това, вие ги обучавате на принципи, които са валидни и за религиозното възпитание. Като давате на децата си уроци по физиология, като ги учите да готвят просто и вкусно, вие полагате основи за най-полезните клонове на възпитанието. Изисква се умение за правенето на добър хляб. Има религия в доброто готвене и аз поставям под въпрос вярата на хора, които са прекалено невежи и небрежни да се научат да готвят. (374.2)

УЧЕТЕ ГИ ТЪРПЕЛИВО И С ГОТОВНОСТ.

Майките трябва да вземат дъщерите си в кухнята със себе си, още когато те са много малки и да ги научат да готвят. Майката не може да очаква дъщерите и да разбират тайните на домакинството без да са обучени. Тя трябва да ги наставлява търпеливо и с любов и да направи работата колкото може по-приятна с приятен израз на лицето и с окуражаващи думи на одобрение. (374.3)

Ако не успеят веднъж, два пъти и три пъти, не им се карайте. Отчаянието вече е извършило своята работа, изкушавайки ги да си кажат: "Няма смисъл. Не мога." Не е този моментът за укоряване. Волята се отслабва. Нужни са окуражителни, бодри, изпълнени с надежда думи като "Няма значение, че си направила грешка. Ти сега само се учиш и нормално е да бъркаш. Опитай пак. Внимавай какво правиш. Работи грижливо и непременно ще успееш." (374.4)

195

КАК МОЖЕ ДА СЕ ОХЛАДИ ИНТЕРЕСА И ДА СЕ ПРОГОНИ ЖЕЛАНИЕТО.

Много майки не осъзнават колко е важно това знание и за да не се притесняват и да не се грижат да учат децата си, като понасят неуспехите и грешките им, докато се учат, те вършат всичко сами. А когато дъщерите им направят пропуск в усилията си, те ги отправят с думите: "Няма смисъл, ти не можеш да направиш това или онова. Повече ме объркваш и притесняваш, като ми помагаш." (375.1)

Така първите усилия на учещите се биват отблъснати и първият неуспех така отслабва интереса и желанието им да се учат, че те се ужасяват от ново изпитание и предпочитат да шият, да плетат, да чистят къщата, но не и да готвят. Тук майката е в голяма грешка. Тя трябва да ги наставлява внимателно, за да могат на практика да придобият опит, който би отстранил проблема и да подкрепи неумелите движения на неопитното дете. (375.2)

НАЙ-НЕОБХОДИМАТА ПОДГОТОВКА НА ЕДНА МЛАДА ЖЕНА ЗА ПРАКТИЧЕСКИЯ ЖИВОТ.

Младите момичета трябва внимателно да се обучават в готвенето. Каквито и да са обстоятелствата на живота им, това е знание, което може да бъде вложено в практическа употреба. Това е един клон от възпитанието, който има най-пряка връзка с живота на човека, особено с живота на най-

скъпите ни същества. (375.3)

Аз ценя високо моята домашна помощница, оценявам работата и на моята преписвачка, но готвачката ми, която знае добре как да приготвя храната за подкрепа на живота и за нуждите на мозъка, костите и мускулите - тя е човекът, който заема най-важното място между помощниците в моето домакинство. (375.4)

Младите жени смятат, че е безинтересно да готвят и да вършат друга домакинска работа, и по тази причина много момичета се омъжват и се грижат за семейства, без да имат и най-малката представа за задълженията на една съпруга и майка. (376.1)

ТАКА ИЗГРАДЕТЕ БАРИЕРА СРЕЩУ СУЕТАТА И ПОРОКА.

Когато ги учите [дъщерите си] на готварското изкуство, вие издигате около тях бариера срещу суетата и порока, в които иначе биха били изкусени да участват. (376.2)

И МЪЖЕТЕ, КАКТО И ЖЕНИТЕ, ТРЯБВА ДА СЕ НАУЧАТ ДА ГОТВЯТ.

Мъжете, както и жените, трябва да разбират как да приготвят храна просто и здравословно. Тяхната работа често ги принуждава да бъдат на места, където не могат да намерят здравословна храна и тогава, ако имат познания по готвене, могат да ги приложат. (376.3)

Но младите мъже и младите жени трябва да се научат как да готвят икономично и да минават без месна храна. (376.4)

УЧЕТЕ СЕ НА ИКОНОМИЯ, ИЗБЯГВАЙТЕ ПРАХОСВАНЕТО.

При всяко готвене трябва да се взема предвид въпросът: "Как да се приготви храната по най-естествен и евтин начин?" И трябва внимателно да се следи да не се прахосват парченцата от храната, останала на трапезата, за да не се изхвърлят. Научете се как тези парченца храна да не се губят.

196

Това умение - пестепивостта, както и тактът, са истинско щастие. В по-топлите сезони гответе по-малко храна. Използвайте по-сухи неща. Има много бедни семейства, които макар че едва има какво да ядат, често може да бъдат просветени по въпроса защо са бедни - поради прекалено многото остатъци, които прахосват. (376.5)

СЕРИОЗЕН ВЪПРОС ЗА РАЗМИСЪЛ.

"Ядете ли, пиете ли, каквото и да вършите, правете го за Божия прослава." Така ли приготвяте храната за вашата трапеза и призовавате семейството си да яде от нея? Поставяте ли пред децата си само храна, която ще поддържа техния организъм, без да ги излага на болести? Това такава храна ли е, която в най-добра степен ще съдейства за живота и здравето им? Тази храна ли се учите да поставяте пред децата си? Или без да мислите за бъдещето им, поднасяте нездравословна, стимулираща, дразнеща храна? (376.6)

Глава 62

Ядем, за да живеем

БОГ Е ОПРЕДЕЛИЛ СКЛОННОСТТА И АПЕТИТА.

Нашите естествени склонности и апетит са божествено определени и когато са дадени на човека, са били чисти и свети. Божието намерение е било разумът да управлява апетита в служба на нашето щастие. И когато той бъде управляван и контролиран от един осветен разум, той е свят на Господа. (378.1)

ВЪПРОС ОТ БОЖЕСТВЕНА ВАЖНОСТ.

Възпитанието на израилтяните включваше всичките им навици в живота. Всичко, свързано с благосъстоянието им, бе предмет от божествена важност и влизаше в наредбите на светия закон. Дори като определи храната им, Бог се стремеше към тяхното най-висше добро. Манната, с която Бог ги храни

в пустинята, имаше такова естество, че да съдейства за физическата, интелектуална и морална сила Въпреки трудностите на пустинния им живот нямаше немощен човек във всичките им племена. (378.2)

ИЗГРАДЕНИ ОТ ХРАНАТА, КОЯТО ЯДЕМ.

Нашите тела са изградени от храната, която ядем. Постоянно загиват клетки от тъканите на тялото, всяко движение на всеки орган включва изхвърляне и това отмиране се възстановява от храната. Всеки орган на тялото изисква своя дял от храната. Трябва да се снабдят мозъка, костите, мускулите и нервите. Чуден е този процес, който превръща храната в кръв и използва тази кръв, за да изгражда различните части на тялото, но този

197

процес продължава непрекъснато. Той снабдява с живот и сила всеки нерв, мускул и тъкан. (378.3)

ЗАПОЧНЕТЕ С ПРАВИЛНО ХРАНЕНЕ НА БЕБЕТО.

Важността на подготовката на децата за създаване на правилни навици в храненето не може да бъде подценявана. Малките трябва да научат, че те ядат, за да живеят, а не живеят, за да ядат. Подготовката трябва да започне с бебето в ръцете на майката. То трябва да получава храна само на правилни интервали и все по-рядко с напредването на възрастта. Не трябва да му се дават сладкиши или храна за възрастните, която то не е способно да смила. Грижата и редовността в храненето на децата не само ще способства за здравето им и ще ги прави тихи и приятни, но ще постави основите и на навици, които ще им бъдат за благословение в следващите години. (379.1)

ВЪЗПИТАВАЙТЕ ВКУСА И АПЕТИТА.

Когато децата напускат бебешката възраст, трябва да се положат големи грижи, за да се обучи вкусът и апетитът им. Често им се позволява да ядат, каквото си изберат, без да се обръща внимание на здравето. Усилията и парите, толкова често прарасходени за нездравословни лакомства, карат младите да мислят, че най-висшата цел на живота и най-голямото щастие е да можеш да се наслаждаваш на апетита. Резултатът от това е лакомия, следвана от болест.... (379.2)

Родителите трябва да обучат апетита на своите деца и да не позволяват употреба на нездравословни храни. (379.3)

ДУХОВНИТЕ, ИНТЕЛЕКТУАЛНИТЕ И ФИЗИЧЕСКИ СИЛИ ПОВЛИЯНИ ОТ ХРАНЕНЕТО.

Майките, които задоволяват желанията на децата си с цената на здравето и на доброто разположение, сеят семена на зло, което ще поникне и даде плод. Себеугаждането расте заедно с растежа на децата, а умствената и физическата сила биват пожертвани. Майки, които вършат това дело, пожънват с горчивина семето, което са посели. Те виждат как децата им порастват негодни по ум и характер да играят благородна и ползотворна роля в обществото и в дома. Духовните, интелектуалните и физическите сили страдат под влиянието на нездравословната храна. Съвестта се обръква и възприемчивостта към добрите влияния е понижена. (379.4)

ИЗБЕРЕТЕ НАЙ-ДОБРАТА ХРАНА.

За да знаем кои са най-добрите храни, ние трябва да изследваме Божия първоначален план за храненето на човека. Създателят на човека, който разбира неговите нужди, определи храната на Адам.... Зърнени храни, плодове, орехи и зеленчуци съставляват диетата, избрана за нас от нашия Творец. (380.1)

ПРИГОТВЕТЕ ГИ ПО ПРОСТ И АПЕТИТЕН НАЧИН.

Бог е дал на човека изобилие от средства за задоволяване на неувредения апетит. Той простря пред него земните плодове - изобилно разнообразие от храни, приятни за вкуса и полезни за организма. От тях нашият благодетелен Баща казва, че можем свободно да ядем. Плодове, зърнени

храни и зеленчуци, приготвени по прост начин, свободни от подправки
198

и мазнини от всякакъв вид, заедно с млякото и сметаната съставляват най-здравословната храна. Те осигуряват необходимото на тялото и дават сила на издръжливостта и на интелекта, която не е произведена от стимулиращи храни. (380.2)

АПЕТИТЪТ НЕ Е СИГУРЕН ВОДАЧ.

Трябва да се избират храни, които най-добре задоволяват нуждите на тялото. При този избор апетитът не е най-добър водач. Чрез погрешни навици на хранене апетитът се е покварил. Той често желае храни, които поставят в опасност здравето и причиняват слабост вместо да дават сила. Болестите и страданията, които изобилстват навсякъде, в голяма степен се дължат на широко разпространени грешки в храненето. (380.3)

ДЕЦА, КОИТО СЛЕДВАТ НЕОБУЧЕН АПЕТИТ.

Докато пътувахме с колите, аз чух родители да казват, че апетитът на децата им бил изнежен и ако не им се даде месо и кекс, не могат да ядат. По време на обядо аз видях какво качество храна бе дадена на тези деца. Фин бял хляб, парчета шунка, поръсена с чер пипер, туршия, кекс и консерви. Бледият и жълт цвят на лицата на тези деца ясно издаваше ощетяването, от което страдаше стомахът. Две от тези деца забелязаха, че друго семейство с децата си ядеше сирене и загубиха апетит за поставеното пред тях, докато глезещата ги майка не поиска парче сирене за тях, боейки се скъпите и деца да не останат гладни. Майката отбеляза: "Децата ми обичат това и онова толкова много и аз им давам пожеланото, защото апетитът им показва от каква храна се нуждае организмът им." (381.1)

Това можеше да бъде правилно, ако апетитът не беше изкълчен. Има естествен и увреден апетит. Родителите са научили децата си да ядат нездравословна, стимулираща храна през целия си живот, докато апетитът се поквари и започне да им се прияжда пръст, калеми за писане, изгорено кафе, смлян чай, канела, карамфили, подправки. Не може да се твърди, че апетитът изисква това, от което се нуждае организмът. Апетитът е бил зле обучен, докато се е покварил. Фините органи на стомаха са били стимулирани и изгорени, докато са изгубили нежната си чувствителност. Простата и здравословна храна им се струва блудкава. Ощетенният стомах не ще изпълнява дадената му работа, ако не бъде стимулиран с най-силни вещества. Ако тези деца са били научени още от бебета да приемат само здравословна храна, приготвена по най-прост начин, за да се запазят колкото се може по-добре естествените и свойства и като се избягва ядене на месо, мазнина и всички подправки, вкусът и апетитът ще бъдат запазени. В естественото си състояние апетитът в голяма степен би показал най-добрата храна за нуждите на организма. (381.2)

Какво да се каже за месната храна? - Ние не поставяме ограничителни линии, които да се спазват при храненето. Но казваме, че в страни, където има плодове, зърнени храни и орехи в изобилие, месото не е правилната храна за Божия народ. Бях наставена, че месната храна има тенденция да клони към животинското естество, да ограбва хората от любовта и съчувствието, което трябва да изпитват към всички и дава на ниските страсти контрол върху по-висшите сили. Ако яденето на месо някога е било здравословно, сега не е безопасно. (382.1)

199

ПРИЧИНИ ЗА ОТХВЪРЛЯНЕ НА МЕСТНИТЕ ХАНИ.

Които ядат месо, приемат зърнени храни и зеленчуци от втора ръка, защото животното е хранено с тях, за да порасне. Животът, който е бил в зърнените храни и в зеленчуците, преминава в животното. Ние ги приемаме, като ядем плътта на животните. Колко по-добре би било да ги приемем направо, хранейки се с това, което Бог е определил за нас! (382.2)

Месото никога не е било най-добрата храна, но неговата употреба сега

е двойно по-неподходяща поради бързо разпространяващите се болести. Които употребяват месна храна, малко знаят какво ядат. Често, ако видят животните още на живо и разберат какво е качеството на месото, което ядат, биха се отворили от него. Хората продължават да ядат месо, изпълнено с туберкулозни бактерии и ракови зародиши. Туберкулозата, ракът и други фатални болести се предават по този начин. (382.3)

РЕЗУЛТАТЪТ НЕ ИДВА МОМЕНТАЛНО.

Резултатът от яденето на месо може да не се осъзнае веднага, но това не е доказателство, че не е вредно. Малцина могат да се убедят, че месото, което са употребили, е отровило кръвта им и е причинило страданието им. Мнозина умират от болести, изцяло причинени от ядене на месо, без да са дозирали това нито те, нито другите. (382.4)

ВРЪЩАНЕ КЪМ ПЪРВОНАЧАЛНАТА ЗДРАВΟΣЛОВНА ХРАНА.

Не е ли време всички да си поставят за цел да се разделят с месната храна? Как могат хора, които се стараят да станат чисти и свети, за да общуват с небесни ангели, да продължават да използват за храна нещо с толкова поразяващ ефект върху душата и тялото? Как могат те да отнемат живота на Божиите творения, за да консумират плътта им като лукс? Нека по-добре да се върнат към здравословната и вкусна храна, дадена на човека в началото. (383.1)

ПРОКЛЯТИЕТО НА ХОРА, ОЧАКВАЩИ ХРИСТОВОТО ИДВАНЕ.

Сред очакващите Второто пришествие на Господа яденето на месо ще бъде отхвърлено; то ще престане да бъде част от храната им. Винаги трябва да имаме това в предвид и да се стараем да работим упорито за постигане на тази цел. Аз не мога да си помисля, че с практикуването на месоядство ние сме в хармония със светлината, която Господ е благоволил да ни даде. (383.2)

ОБРАТНО КЪМ БОЖИЯ ПЛАН.

Отново и отново ми беше показано, че Бог желае да върне народа Си към първоначалния Си план, тоест да не се храни с месото на мъртви животни. Той би искал ние да учим хората на един по-добър път Ако месото се отхвърли, ако вкусът не се привиква към него, ако се окуражава харесването на плодовете и зърнените храни, скоро ще стане така, както Бог бе определил да бъде. Неговият народ няма да употребява никакво месо. (383.3)

НАСТАВЛЕНИЕ ЗА ПРОМЯНА НА ХРАНЕНЕТО.

Грешно е да се предполага, че мускулната сила зависи от употребата на животинска храна. Нуждите на организма могат да бъдат задоволени по-добре, на повече енергия и здраве бихме се радвали без нейната употреба.

200

Зърнените храни заедно с плодове, орехи и зеленчуци съдържат всички необходими съставки, за да имаме добра кръв. Тези елементи не се съдържат така добре и така пълно в месната храна. Ако употребата на месо беше нужна за здравето и силата, животинската храна щеше да бъде включена в определената първоначално храна на човека. (384.1)

Когато се прекъсне употребата на месна храна, често човек има чувство на слабост, липса на сила. Мнозина посочват това като доказателство, че месната храна е съществена, но това е поради факта, че такива храни стимулират, защото възпаляват кръвта, възбуждат нервите - затова се чувства липсата им. Някои ще намерят, че е трудно да изоставят яденето на месо, както е трудно на пияницата да остави чашката, но промяната ще бъде най-доброто. (384.2)

Когато се остави месната храна, нейното място трябва да бъде заето от разнообразни зърнени храни, орехи, зеленчуци и плодове, които са и хранителни, и привлекателни за апетита. Това е особено необходимо за слаби хора или за изтощени от продължителна работа. (384.3)

ДОБРЕ ПРИГОТВЕНИ ЗАМЕСТИТЕЛИ.

Където месото не е главната храна, доброто готвене е особено необходимо изискване. Трябва да се приготви нещо, което да замести месото, и то така добре да го замести, че месото де не бъде желано. (384.4)
Познавам семейства, които са преминали от месна храна към оскъдна. Тяхната храна е така зле приготвена, че стомахът се отвращава от нея. Такива хора са ми казвали, че здравната реформа не им подхожда, че не им достига физическа сила. Ето една от причините, поради които някои не успяват в усилията си да опростят храната си. Те ядат бедна храна, приготвена без усилие и постоянно една и съща. (384.5)

Не бива да има много ястия на едно ядене, но всички гозби не бива да са съставени от едни и същи продукти без разнообразие. Храната трябва да се приготвя с простота, но да бъде вкусна и да събужда апетита. (385.1)

ПОБЕЖДАВАНЕ НА НЕЕСТЕСТВЕНИЯ АПЕТИТ.

Хора, свикнали с богата, силно стимулираща храна, имат неестествен вкус и не могат бързо да се приспособят към ястия, които са здравословни и прости. Ще е нужно време да се върне естественият им вкус и стомахът им да се възстанови от злоупотребата, на която е бил подложен. Но тези, които постоянстват в употребата на здравословна храна, след известно време ще я намират много вкусна. Нейният нежен, деликатен и привлекателен аромат ще бъде оценен и тя ще бъде приемана с по-голямо удоволствие, от нездравославните деликатеси. А стомахът в своето добро състояние никога няма да бъде възпаляван и претоварван и с готовност ще извършва работата си. (385.2)

ЗДРАВΟΣЛОВНОТО ЯДЕНЕ НЕ Е ЖЕРТВА.

Докато децата трябва да бъдат научени да контролират апетита си и да ядат неща, полезни за здравето, нека бъде ясно, че така се отказват само от вредни за тях неща заради по-добри. Нека трапезата бъде привлекателна снабдена с добрите неща, които Бог толкова щедро ни е дарил. (385.3)

201

СЪОБРАЗЯВАЙТЕ СЕ СЪС СЕЗОНА, КЛИМАТА И ПРОФЕСИЯТА.

Не всички храни, здравословни сами по себе си, са еднакво подходящи за нашите нужди при всички обстоятелства. Трябва да се внимава при избирането на храната. Нашата диета трябва да подхожда на сезона, на климата и на работата, която извършваме. Някои храни, които са добри за употреба в един сезон или при един климат, не са подходящи за друг. Така и различните храни са подходящи за хора, извършващи различни дейности. Често храната, която може да бъде благословение за хора на тежкия физически труд, е неподходяща за хора със седящо занимание или при усилена умствена работа. Бог ни е дал голямо разнообразие от здравословни храни и всеки човек трябва да избира нещата, които неговият опит и здрав разум смятат най-подходящи за нуждите му. (386.1)

ПРИГОТВЯЙТЕ ХРАНАТА С ИНТЕЛИГЕНТНОСТ И УМЕНИЕ.

Грешно е да се яде само за задоволяване на апетита, но не трябва да се показва и безразличие към качествата на храната и начина на приготвянето и. Ако изядената храна не е била вкусна, тялото няма да бъде добре нахранено. Храната трябва да бъде правилно избрана и приготвяна с интелигентност и умение. (386.2)

"НИЕ МОЖЕМ ДА ЯДЕМ ВСИЧКО".

Много семейства правят големи приготовления за гостите. За трапезата се приготвят разнообразни ястия. Тази храна изкушава хора, свикнали без такова разнообразие от богати храни ... (386.3)

Зная хора, които правят тези извънредни приготовления за гостите. В собствените си семейства те не съблюдают редовността. Храните се приготвят, за да подхождат на удобството на съпругата и майката. Щастieto на съпруга и децата не се цели. Макар че този парад се прави за гостите, някои неща се смятат за достатъчно добри "само за нас". Една

маса, сложена до стената, едно студено ястие на нея с усилие да бъде привлекателно, се вижда твърде често. "Само за нас", казват те. - "Ние можем да ядем всичко." (386.4)

НАПРАВЕТЕ ВРЕМЕТО ЗА ХРАНЕНЕ ВРЕМЕ НА ПРИЯТНО ОБЩУВАНЕ.

Времето за хранене трябва да бъде време за социално общуване освежаване. Всичко, което може да натовари и раздразни, трябва да бъде отстранено. Нека доверието, добротата и благодарността към Дарителя всяко добро да бъдат подхранвани и разговорите да бъдат насърчителни и приятни, издигащи, а не уморителни. (387.1)

Трапезата не е място, където да се насажда бунт у децата с неразумното поведение на родителите. Цялото семейство трябва да се храни с доволство и благодарност, като си спомня, че ония, които обичат Бога и са Му благодарни, ще участват в сватбената вечеря на Агнето в Божието царство където самият Исус ще ни служи. (387.2)

РЕДОВНОСТ В ХРАНЕТО.

Нередовното хранене нарушава добрия ритъм На храносмилателните органи, уврежда здравето и бодростта. (387.3)

В никакъв случай храненето не бива да бъде нередовно. Ако вечерта се яде един или два часа преди обичайното време, стомахът не е подготвен

202

за новото натоварване, защото не е освободен от храната, изядена на предишното хранене и няма жизнена сила за нова работа. Така храносмилателната система се претоварва. (387.4)

Нито пък храненето трябва да се отлага с един или два часа по-късно поради някакви обстоятелства, или за да се извърши някаква работа. Стомахаът призовава за храна във времето, в което е свикнал да я получава. Ако се отложи храненето жизнеността на храносмилателната система се снижава и накрая достига толкова ниско ниво, че апетитът напълно си отива. Ако храната се приеме тогава, стомахът е неспособен добре да се справи с нея. Тя не може да се превърне в добра кръв. Ако всички ядат навреме, като не вкусват нищо между храненето, те ще бъдат готови за яденето и ще намерят удоволствие в него, а това ще се отплати за усилието. (387.5)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА КОГА, КАК И КАКВО ДА ЯДАТ.

Децата обикновено не са научени кога, как и какво да ядат. Допуснати са да се отдават свободно на своите вкусове, да ядат по всяко време, да си хапват плод, когато той изкушава очите им и това заедно с баници, кексове, хляб, масло и сладкиши, ядени почни непрекъснато, ги прави лакомници и причинява диспепсия. Храносмилателните органи, подобно на една непрекъснато работеща мелница, отслабват. Жизнената сила се отдръпва от мозъка, за да помага на стомаха в неговата прекомерна работа и така умствените сили отслабват. Неестественото стимулиране и износване на жизнените сили прави децата нервни, нетърпеливи, невъздържани и раздразнителни. Родителите не могат да се доверяват на тях. В много случаи моралните сили изглеждат съкрушени и е трудно да се събуди у тях чувство за срам или за тежкото естество на греха. Те се подхлъзват лесно в навици на измама и често на откритата лъжа. (388.1)

Родителите укоряват тези неща, но не съзнават че собственото им лошо ръководство е довело до тях. Те не са разбрали нуждата от контрол на апетита и страстите на децата си, които са пораснали и укрепнали с годините им. Майките приготвят със собствените си ръце и поставят пред децата си храна, която има склонност да вреди на тялото и на ума. (388.2)

НИКОГА НЕ ЯЖТЕ МЕЖДУ ХРАНЕНИЯТА.

На стомаха трябва да се обръща специално внимание. Той не трябва да се държи в постоянно действие. Дайте на този ошетяван орган мир, спокойствие и почивка. (389.1)

След като редовното ядене е прието, стомахът трябва да си почива 5

часа. Нито залък не бива да се внася в него до следващото хранене. През този интервал стомахът ще извърши своята работа и тогава ще бъде в състояние да приеме нова храна. (389.2)

Майките правят голяма грешка, като им [на децата си] позволяват да ядат между храненията. Стомахът отслабва от този навик и това поставя основа на бъдещо страдание. Тяхната раздражителност може да е причинена от нездравословната храна, която още не е смяна, но майката не разбира, че трябва да положи усилия и време да разсъди по този въпрос и да поправи увреждащото си ръководство. Не може да се справи с тяхното безпокойство. Тогава тя дава на малките страдалци парче кекс или някое друго лакомство, за да ги смири, но това само увеличава злото ... (389.3)

203

Майките често се оплакват от нежното здраве на децата си и ги водят на лекар, докато ако бяха упражнили малко здрав разум, щяха да видят, че проблемът е причинен от грешки в храненето. (389.4)

КЪСНОТО "ПОХАПВАНЕ" Е ОПАСЕН НАВИК.

Друг опасен навик е яденето точно преди лягане. Редовното хранене може да е прието навреме, но поради чувство на слабост се приема още храна. Така се създава често толкова упорит навик, че човек смята за невъзможно да заспи без храна. В резултат на късното хранене храносмилателният процес продължава през часовете за спане. Но макар че стомахът работи постоянно, работата му не е добра. Сънят често е безпокоен от неприятни сънища и на сутринта човек се буди без да е отпочинал, с малко желание за закуска. Когато лягаме да си почиваме, стомахът трябва да е извършил работата си, т.е. както другите органи на тялото и той да се наслаждава на почивка. За хора, които повече седят, късната вечеря е особено вредна. За тях се създава неудобство, което често е начало на болест, завършваща със смърт ... (389.5)

СЪВЕТ КЪМ ЕДНА МАЙКА ЗА ВАЖНОСТТА НА ЗАКУСКАТА.

Вашето момиче има нервен темперамент и храненето му трябва да бъде предмет на особено внимание. Не трябва да се допуска сама да избира храна, която ще задоволи вкуса, без да притежава нужната питателност...

Никога не позволявайте да тръгва на училище без да е закусила. Не се отдавайте на склонностите си по този въпрос. Поставете се изцяло под Божия контрол и Той ще ви помогне да приведете всичките си желания в хармония с Неговите изисквания. (390.1)

Обичай и ред в обществото е да се приема малка закуска. Но това не е най-добрият начин да се третира стомаха. На закуска стомахът е в по-добро състояние да се погрижи за повече храна, отколкото на второто или на третото ядене за деня. Навикът да се яде малко на закуска и много на вечеря е погрешен. Направете вашата закуска да бъде най-обилното хранене за деня. (390.2)

СНАБДЕТЕ ИЗОБИЛНО НАЙ-ДОБРА ХРАНА.

Децата и юношите не бива нито най-малко да бъдат недохранени. Те трябва да имат изобилие от здравословна храна, но това не означава, че е добре да се поставят пред тях богати кейкове и пасти. Трябва да имат най-доброто движение и най-добрата храна, които имат важно отражение върху състоянието на умствените и моралните им сили. Добра, здравословна ловна храна ще бъде едно от средствата за запазване на доброто храносмилане. (390.3)

ЯЖТЕ УМЕРЕНО.

Родителите често правят грешка, като дават на децата си прекалено много храна. Децата, третирани по този начин, ще пораснат с диспепсия. Умереността в употребата дори и на добри храни е много важна. Родители поставяйте пред децата си количеството, което трябва да изядат. Не ги оставяйте да ядат толкова, колкото могат. Родители, ако не обърнете внимание на този въпрос, децата ви ще имат слаба възприемчивост. Ще ходят на училище, но няма да бъдат способни да се учат както трябва, защото

силата, вместо да отиде в мозъка, трябва да се погрижи за извънредната храна, претоварваща стомаха. Трябва да бъдат научени, че прекалено многото храна, давана на децата, ги прави хилави, а не здравеняци. (391.1)

РОДИТЕЛИТЕ, А НЕ ДЕЦАТА ДА ДИКТУВАТ ТУК.

Научете ги да отказват на апетита, да бъдат благодарни за пълноценната и проста храна, която Бог им дава. Вие не трябва да им позволявате да диктуват, но трябва вие да диктувате кое е най-доброто за тях. Грях е да позволявате на децата си да мърморят и да се оплакват, просто защото нещо не отговаря на техния увреден апетит. (391.2)

Не позволявайте на децата си да останат с впечатлението, че тъй като са ваши деца, трябва да им се отстъпва и да им се позволява да избират и направляват сами пътищата си. Не допускайте детето да избира храни, които не са добри за него, само защото ги обича. Опитът на родителите трябва да има решаващо значение в живота на детето. (391.3)

УВАЖЕТЕ ПРЕДПОЧИТАНИЯТА НА ДЕТЕТО, АКО СА РАЗУМНИ.

От нас като отделни личности зависи да решим дали животът ни ще бъде ръководен от ума или от тялото. Всеки юноша сам трябва да прави избор, който е животът му. Никакви мъки не трябва да бъдат спестени, за да може той да разбере силите, с които трябва да се справя и влиянията, които оформят характера и съдбата му. (392.1)

Децата и юношите трябва да бъдат научени, че навиците за яденето, пиенето и обличането по стандарта на света не са в съгласие със законите на здравето и живота и трябва да бъдат държани под контрола на разума и интелекта. Силата на апетита и силата на навика не трябва да се допуска да владеят разума и да му диктуват. За да се постигне тази цел, юношата трябва да има по-високи цели и мотиви от животинското задоволяване с ядене и пиене. (392.2)

ДАЛЕЧ ДОСТИГАЩИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОКВАРЕНИЯ АПЕТИТ.

Някои не разбират нуждата да ядат и пият за Божията слава. Но задоволяването на апетита влияе във всички сфери на живота. То се вижда в семейството, в църквата, в молитвеното събрание и в поведението на децата. То е проклятието на живота им. То им пречи да разбират истините за тези последни дни. (392.3)

ЗДРАВΟΣЛОВНОТО ЖИВЕЕНЕ - ЛИЧНО ЗАДЪЛЖЕНИЕ.

Това, което ядем или пием, има важно влияние върху живота и върху характеристиките ни и християните трябва да доведат навиците си на ядене и пиене в съответствие със законите на природата. Ние трябва да чувстваме нашето задължение към Бога в тези неща. Послушанието към законите на здравето трябва да бъде изучено най-сериозно, защото своеволното невежество по този въпрос е грях. Всеки трябва да чувства лично задължение за се съобразява със законите на здравословния живот. (392.4)

Глава 63

Въздържание във всичко

НЕВЪЗДЪРЖАНИЕТО ПРИЧИНЯВА ПОВЕЧЕТО ОТ ЗЛИНИТЕ В ЖИВОТА.

Всяка година то унищожава десетки хиляди живота. Ние не говорим за невъздържанието само от увреждащи питиета, но му отдаваме по-широко значение, включително вредното наслаждаване на апетита или на страстите. (394.1)

Чрез невъздържанието някои жертват половината, а други - две трети

от физическите, интелектуалните и моралните си сили и стават играчки в ръцете на врага. (394.2)

ПРЕКАЛЯВАНЕТО Е ГРЯХ.

Прекаляването в ядене, пиене, спане или гледане е грях. Хармоничното здравословно действие на всички сили на тялото и ума има за резултат щастие. А колкото по-издигнати и очистени са силите, толкова по-чисто и непомрачено е щастieto. (394.3)

ВЪЗДЪРЖАНИЕТО Е ПРИНЦИП НА РЕЛИГИОЗНИЯ ЖИВОТ.

Въздържанието във всички неща на този живот трябва да бъде преподавано и практикувано. Въздържанието в ядене, пиене и обличане е един от големите принципи на религиозния живот. Истината, приета в светилището на душата, ще ни води в отношението ни към тялото. Не трябва да се гледа с безразличие на неща, които имат отношение към здравето на човека. Нашето вечно благоденствие зависи от употребата през този живот на нашето време, сили и влияние. (394.4)

Само един път живеем тук и въпросът, който всеки трябва да си зададе е: Как да инвестирам в този живот, за да постигна по-голяма полза от него? (394.5)

ПЪРВОТО НИ ЗАДЪЛЖЕНИЕ КЪМ БОГА И КЪМ НАШИЯ БЛИЖЕН Е УСЪВЪРШЕНСТВАНЕТО НА СЕБЕ СИ.

Всяка способност, с която ни е надарил Съзателят, трябва да бъде култивирана до най-висока степен, за да можем да извършим най-голямото добро, на което сме способни. Следователно това време, прекарано за добро, е насочено към създаване и опазване на доброто физическото и умствено здраве. Ние не можем да си позволим да смаляваме или осакатяваме нито една функция на тялото или на ума с претоварване с работа или с оцеляване по някакъв начин на живия организъм. Със сигурност ще пострадаме от последствията, ако правим това. (395.1)

ТО ИМА ЧУДНА СИЛА.

Съблюдаването на въздържанието и редовността във всички неща имат чудна сила. Те ще направят повече от обстоятелствата и от естествените

дарби, като способстват за създаване на приятен и спокоен характер, толкова ценен за облекчаване пътя на живота. Същевременно силата на самообладанието, което се създава, ще се открие, че е една от най-ценните средства за сполучливата борба с тежките задължения и реалности, които очакват всяко човешко същество. (395.2)

ПОМОЩ ЗА ЯСНО МИСЛЕНЕ.

Всеки ден хора на отговорни и доверени постове имат да вземат решения, от които зависят много важни неща. Често те трябва да мислят бързо, а това могат да правят само хора, които практикуват стриктно въздържание. Умът укрепва под правилно третиране на физическите и умствените сили. Ако натоварването не е прекалено голямо, нова сила идва след всяка умора. (395.3)

НАВИЦИТЕ НА УМЕРЕНОСТ НОСЯТ БОГАТА НАГРАДА.

Подрастващите са заобиколени с изкушения, пресметнати да привлекат апетита. Особено в големите градове всяка форма на угаждане е направена достъпна и привлекателна. Онези, които подобно на Данаил отказват да се осквернят, ще получат награда за въздържателните си навици. С голямата си физическа издръжливост и устойчивост те имат банка с депозит, от който да теглят в случай на бедствие. (395.4)

ПРАВИЛНИТЕ ФИЗИЧЕСКИ НАВИЦИ СПОСОБСТВАТ ЗА ПРЕВЪЗХОДСВОТО НА УМА.

Интелектуалната, физическата и моралната сила и дълъг живот зависят от неизменни закони. Няма случайности и шансове в това. Богът на природата няма да се намеси, за да опази хора от последствията от нарушаване

на природните закони: (396.1) .

ЗА ДА ИМАТЕ СЪВЪРШЕНО ЗДРАВЕ, БЪДЕТЕ УМЕРЕНИ ВЪВ ВСИЧКО.

За да запазим здравето си, е нужно въздържание във всички неща ...
Нашият небесен Баща ни изпрати светлина върху здравната реформа, за да ни опази от злините в резултат на покварения апетит, за да може които обичат чистотата и светостта, да знаят как да използват разумно добрите неща, които Той им е дал и чрез упражняване на въздържание във всекидневния живот да бъдат осветени чрез истината. (396.2)

ВЪЗДЪРЖАНИЕТО ПРЕДШЕСТВА ОСВЕЩЕНИЕТО.

Божият народ трябва да научи значението на въздържанието във всички неща ... Всяко себеугаждане трябва да бъде отхвърлено от техния живот. За да разберат значението на истинското осветение и на съобразяването с Христовата воля, те трябва в сътрудничество с Бога да надделеят злите си навици и обичаи. (396.3)

В УЧЕНЕ.

Невъздържанието в учене е вид отравяне и онези, които му се отдават, подобно на пияница се скитат далеч от безопасните пътеки и се спъват и падат от пиянството. Господ би желал всеки ученик да има на ум, че околото трябва да бъде пазено здраво за Божия слава. Не трябва да изтощава и прахосва своите умствени и физически сили, като се старее да придобие всяко възможно знание за науките, но трябва да опазва свежестта и енергията

207

на всичките си сили, за да се ангажира в делото, определено от Господ за него - да помага на душите да намерят пътя на праведността. (396.4)

В РАБОТАТА.

Ние трябва да практикуваме въздържание във всеки труд. Не е наше задължение да се поставяме там, където ще бъдем пренатоварени с работа. Някои може понякога да бъдат поставени там, където това е нужно, но като изключение, а не като правило. Ние трябва да практикуваме въздържание във всички неща. Ако почитаме Господ, като изпълним нашата част, Той на Свой ред ще опази нашето здраве. Ние трябва да имаме разумен контрол върху всичките си органи. Ако практикуваме въздържание в ядене, пиене, обличане, работа и във всички неща, ние можем да направим за себе си това, което никой лекар не може да направи за нас. (397.1)

КАТО ПРАВИЛО ТРУДЪТ НЕ ТРЯБВА ДА ПРОДЪЛЖАВА ДО ВЕЧЕРТА ...

Показано ми бе, че онези, които правят това често, губят много повече, отколкото спечелват, защото енергията им се изтощава и те работят с крайно напрежение на нервите. Те не могат да осъзнаят някое непосредствено нараняване, но наистина увреждат организма си. (397.2)

Хора, които прекаляват в работа, като се стараят да я извършат за точно определено време и продължават да се трудят, когато разсъдъкът им казва, че трябва вече да почиват, никога не печелят. Те живеят с капитал, взет назаем. Изразходват ония жизнени сили, от които ще имат нужда в бъдеще. А когато енергията, която неразумно са изразходвали, им е необходима, те не я намират. Физическата сила си е отишла, умствените сили отпадат. Тогава осъзнават, че ги е постигнала загуба, но не знаят как. Времето на нуждата е дошло, но физическите им ресурси са изтощени. Всеки, който нарушава законите на здравето, трябва някога да пострада повече или по-малко. Бог е предвидил за нас сили на тялото, от които ще имаме нужда в различно време от живота си. Ако неразумно прахосваме тези сили с постоянно прекалено натоварване, ние ще загубим един ден. (397.3)

В ОБЛИЧАНЕ.

Дрехата трябва да бъде здравословна във всяко отношение. "Повече от всичко" Бог желае ние да бъдем здрави - телом и духом. И трябва да бъдем

работници заедно с Него за здравето на тялото и душата. Здравословната дреха способства и за двете. (398.1)

Тя трябва да бъде с благодат, с красота, присъща на естествена простота. Христос ни е предупредил против гордостта на живота, но и против неговата благодатна и естествена красота. (398.2)

В ЯДЕНЕ.

Истинското въздържание ни учи да се отървем напълно от всичко вредно и да използваме разумно това, което е здравословно. Малцина осъзнават както трябва колко общо имат навиците им на хранене със здравето и характера им, с полезността им за този свят и с вечната им съдба. Апетитът винаги трябва да бъде подчинен на интелектуалните и моралните сили. Тялото трябва да бъде слуга на ума, а не умът - на тялото. (398.3)

Които ядат и работят невъздържано и неразумно, говорят и действат неразумно. Невъздържаността не е само към алкохола. Грехът на преяждането

208

- или ядене прекалено често, прекалено много или прекалено силни нездравословни храни, поразява храносмилателните органи, уврежда да мозъка, ощетява разсъдъка и пречи на разумното, спокойно и здравословно ловно мислене и действие. (398.4)

ОБЪРНЕТЕ СПЕЦИАЛНО ВНИМАНИЕ НА ПРЕЯЖДАНЕТО.

В девет от десет случая има по-голяма опасност от преяждане, отколкото от недояждане... Много болни страдат не от болест, а от угаждане на апетита. Те смятат, че ако храната е здравословна, могат да ядат колкото си искат. Това е голяма грешка. Хора, чиито сили са накърнени, трябва да приемат умерено и дори отграничено количество храна. Храносмилателната им система тогава ще може добре да извърши работата си и много страдание ще бъде спестено. (399.1)

НЕ ОТРИЧАЙТЕ БОГА С НИТО ЕДИН АКТ НА НЕВЪЗДЪРЖАНИЕ.

Ние сме изкупени с цена, затова трябва да прославяме Бога с нашето тяло и с духа си, които са Негови. Не бива да се отричаме от Него с нито един акт на невъздържание, защото Единородният Божи Син ни изкупи с безкрайно скъпа цена - с жертвата на Своя живот. Той не умря за нас, за да ставаме роби на злите навици, а за да станем синове и дъщери на Бога, като Му служим с всяка сила на съществуването си. (399.2)

Които имат постоянното съзнание, че стоят в тази връзка с Бога, няма да поставят в стомаха си храна, която угажда на апетита, но уврежда храносмилателните органи. Няма да покваряват Божията собственост, като се отдават на лоши навици на ядене, пиене и обличане. Ще имат голяма грижа за организма си, осъзнавайки, че трябва да правят това, за да работят в сътрудничество с Бога. Той желае да бъдат здрави, щастливи и полезни. Но за да бъдат такива, трябва да поставят волята си на страната на Неговата воля. (399.3)

УПРАЖНЯВАЙТЕ ВЪЗДЪРЖАНИЕТО ВЪВ ВСИЧКИ ПОДРОБНОСТИ НА ДОМАШНИЯ ЖИВОТ.

Ние увещаваме, че принципите на въздържанието и самообладанието родителите трябва да упражняват последователно и неотклонно, за да научат на тях и децата си още от бебета. (399.4)

В семейния кръг и в църквата ние трябва да издигаме високо християнското въздържание. То трябва да бъде жив, действащ елемент, реформиращ навици, предразположения и характери. (400.1)

209

Глава 64

ДОМЪТ И ВЪЗДЪРЖАТЕЛНИЯТ ПОХОД

НЕВЪЗДЪРЖАНОСТТА ПРОДЪЛЖАВА ОПУСТОШИТЕЛНОТО СИ ДЕЛО.

Липсата на въздържание продължава да вилнее. Нечестието стои като могъща бариера, за да попречи на истината и праведността. Социалните злини, породени от невежество и порок, още причиняват неопишуема мизерия и хвърлят своята смъртоносна сянка върху църквата и върху света. Нечестието сред юношите нараства, вместо да намалява. Само сериозни и постоянни усилия могат да променят това отчайващо проклятие. Конфликтът с интереса и апетита, със злите навици и страсти ще бъде жесток и на живот и смърт. Само движените от принципа могат да спечелят победа в тази война. (401.1)

Невъздържанието нараства въпреки усилията да бъде задържано. Ние не можем да възпрем напредъка му, да вдигнем падналото и да защитим слабото от изкушение. Със слабите си човешки ръце можем да направим само малко, но имаме непобедим Помощник. Не трябва да забравяме, че Христовата ръка може да достигне до всички дълбочини на човешката окаяност и деградация. Той може да ни даде помощ да победим дори този ужасен демон на невъздържанието. (401.2)

ОТГОВОРЪТ Е ПЪЛНО ВЪЗДЪРЖАНИЕ.

Единственият начин да бъдем в безопасност от силата на невъздържанието е пълното въздържане от вино, бира и спиртни напитки. Трябва да учим децата си, че за да бъдат мъжествени, те трябва да бъдат настрана от тези неща. Бог ни е показал какво представлява истинското мъжество. Който победи, ще бъде почетен и името му няма да бъде заличено от книгата на живота. (401.3)

Родителите могат със сериозно и настойчиво усилие, неповлияно от навиците на модерния живот, да изградят морална преграда около децата си, която ще ги защити от нещастията и престъпленията, причинени от невъздържанието. Децата не бива да бъдат оставени да постъпват, както си искат, като развиват несвети черти на характера. Нека тези дефекти бъдат отстранени още в началото им, за да бъдат децата дисциплини внимателно и обучени да заемат мястото си на страната на правото на реформата и въздържанието. Във всяка криза тогава ще имат морална независимост да посрещнат бурята, която със сигурност ще нападне застаналите на страната на истинската реформа. (402.1)

НЕВЪЗДЪРЖАНИЕТО ЧЕСТО Е ПРИЧИНЕНО ОТ ДОМАШНО УГАЖДАНЕ.

Големи усилия се полагат в нашата страна, за да се намали невъздържанието,
210

но това се оказва трудна работа - да се надвие и окове един напълно пораснал лъв. Ако половината от тези усилия бяха насочени към просвета на родителите за отговорността им да формират навиците и характерите на своите деца, можеше да се постигне хиляди пъти повече добро. Ние умоляваме всички работници във въздържателното дело Господ да погледнат по-задълбочено, за да видят причината за злото, срещу което се борят и да продължат още по-всестранно и твърдо реформите. (402.2)

За да достигнем до корена на невъздържанието, ние трябва да отидем по-дълбоко от употребата на алкохол и тютюн. Безделието, липсата на цели или злите приятели може да бъдат отключващи фактори. Често не-въздържанието се среща на домашната трапеза в семейства, които смятат себе и за стриктни въздържатели. Всичко, което уврежда храносмилането, което създава нездрава възбуда или по някакъв начин причинява вреда на организма или разстройва равновесието на умствените и физическите сили, отслабва контрола на ума над тялото и така клони към невъздържание. Падението на много обещаващи юноши може да се проследи назад до

неестествения апетит, създаден от нездравословна храна. (402.3)

Трапезите на нашия американски народ са наредени по такъв начин, че създават пияници. Апетитът е водещ принцип за много хора. Което наслаждава апетита, се яде твърде често и храната с недобро качество отслабва силите на човека да се съпротиви на силното желание на апетита и на страстите в други аспекти, когато вече е укрепнала склонността към неправилни навици на ядене и пиене. (403.1)

ЧАЯТ И КАФЕТО СА СПОСОБСТВАЩИ ФАКТОРИ.

Чрез невъздържанието, започнало у дома, храносмилателните органи първо са отслабени и скоро обикновената храна не задоволява апетита. Нездравословното състояние продължава и се появява глад за по-стимулираща храна. Чаят и кафето произвеждат мигновен ефект. Под влиянието на тези отрови нервната система се възбужда и в някои случаи интелектът изглежда ободрен, а въображението става по-живо. Поради този стимулиращ ефект с такива приятни резултати, много хора заключават, че наистина имат нужда от тези стимуланти. Но това е само първата реакция. Нервната система е взела в заем от бъдещите си ресурси за настоящето и всички временни ободрявания биват последвани от депресия. Внезапността на получения резултат от чая и кафето е доказателство, че това, което изглежда прилив на сили е само нервна възбуда, а тя вследствие вреди на организма. (403.2)

Навикът да се използва тютюн често обвързва жертвата си с по-силни връзки от робството на отровната чаша. Този навик е по-трудно да бъде надвит. От него тялото и умът в много случаи са по-силно интоксикирани, отколкото при употребата на спиртни напитки, защото тази отрова е много подла. (403.3)

Тютюнът повлиява на мозъка, като снижава чувствителността, така че умът не може ясно да различава духовните неща, особено онези истини, които биха имали тенденция да поправят този нечестив навик. Хора, които използват тютюна под някаква форма, не са чисти пред Бога. С този нечист навик е невъзможно да се прослави Бога с телата и духовете, които са

211

Негови. (404.1)

Тютюнът отслабва мозъка и парализира фината му чувствителност. Употребата му събужда жажда за силно питие и в извънредно много случаи лежи в основата на пиянството. (404.2)

ЕФЕКТЪТ ОТ СТИМУЛАНТИ И НАРКОТИЦИ.

Ефектът от стимуланти и наркотици цели да снижи физическата сила и да повлияе на тялото, а което влияе на тялото, влияе и на ума. Един стимулант може за известно време да придаде енергия и да произведе умствена и физическа активност, но когато премине ободряващото му влияние, и умът, и тялото ще бъдат в по-лошо състояние от преди. Отровните напитки и тютюнът са се оказали проклетие за нашата раса не само с отслабването на тялото и ума, но и на морала. Като се отстрани контрола на разума, животинските страсти се развихрят. Колкото по-свободно се използват тези отрови, толкова по-животинско става естеството. (404.3)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ ДА СЕ ОТВРАЩАВАТ ОТ СТИМУЛАНТИ.

Колко много хора в незнанието си подхранват апетит за тези неща! (404.4)

Бог призовава родителите да пазят децата си от отдаване на апетита и особено от употреба на стимуланти и наркотици. Трапезата на християнските родители не бива да бъде наговарена с храна, съдържаща подправки. Те трябва да се учат да пазят стомаха от злоупотреба. (405.1)

В нашия забързан век се харесват най-възбуждащи храни. Въздържанието във всичко и пълното отричане на апетита е единственият път към сигурността. (405.2)

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО КЪМ РОДИТЕЛИТЕ.

Родителите може да са предали на децата си тенденции на апетита и страстите си, които ще направят по-трудна работата за обучение и възпитание на тези деца в стриктно въздържание, за да имат чисти и благородни навици. Ако апетитът за нездравословна храна, за стимуланти и наркотици им е бил предаден в наследство от родителите им, тогава каква страхотна отговорност почива върху тези родители, които трябва да противодействат на злите склонности, които сами са предали на децата си! Колко сериозно и настойчиво трябва да действат родителите, за да изпълнят този свой дълг с вяра и надежда, дълг към нещастното им потомство! (405.3)

ВКУСОВЕТЕ И АПЕТИТИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ОБУЧЕНИ.

Родителите трябва да направят своя първостепенна задача да разберат законите на живота и на здравето, за да не направят нещо с приготвянето на храната или с други навици, което би развило злите тенденции у децата им. Колко внимателно майките трябва да изучават как да приготвят масата с най-простата и здравословна храна, за да не отслабват храносмилателните органи, нервните сили да бъдат уравновесени и наставлението, което трябва да дадат на децата си да не срещне противодействие от храната, поставена пред тях. Тази храна или отслабва, или укрепва органите на стомаха и има много общо с контролирането на физическото и морално здраве на телата които са Божия собственост, изкупена с Неговата кръв. (405.4)

212

Какво свято доверие е гласувано на родителите да пазят физическите и морални сили на децата си, за да може нервната им система да бъде добре уравновесена и душата да не бъде в опасност! (406.1)

Нашите сестри могат да направят много в голямото дело за спасение на другите, като слагат на масите си здравословна и питателна храна. Те могат да използват скъпоценното си време, за да обучават вкусовете и апетитите на децата си, да формират навици на въздържание във всички неща и да проявяват себеотрицание и доброжелателност за благо на другите. (406.2)

НЕБРЕЖНИТЕ РОДИТЕЛИ СА ОТГОВОРНИ.

Много родители, като избягват задачата си да обучат търпеливо децата си на себеотрицание, ги гледат с ядене и пиене, когато те пожелаят. Желанието за задоволяване на вкуса и наклонностите не се смалжава с годините и тези, които са били глезени като юноши, биват управлявани от импулс и са робни на апетита. Когато заемат мястото си в обществото и започнат самостоятелен живот, те са безсилни да издържат на изкушението. В лакомия, привързаност към тютюна и пиянство, ние виждаме злите резултати от погрешното възпитание (406.3)

Когато чуем тъжното оплакване на християни за опасните злини на невъздържанието, веднага възниква въпросът: "Кой е възпитал юношата и е подхранил в него тези необуздани апетити? Кои са пренебрегнали тържествената си отговорност за формиране на характера му за полезност в този живот и за обществото на небесните ангели"? (406.4)

ИСТИНСКАТА РАБОТА ЗАПОЧВА УДОМА.

В дома трябва да започне истинската работа. Това велико бреме почива върху тези, които имат отговорността да възпитат юношите и да формират техния характер. Има работа за майките да помагат на децата си за създаване на правилни навици и чисти вкусове, да развият морална издръжливост, истинско морално достойнство. Учете ги, че не бива да се поддават на други, че не бива да се отдават на зло влияние, а да влияят на другите за добро, да облагородяват и издигат онези, с които общуват. Учете ги, че ако се свържат с Бога, те ще имат сила от Него да устоят на най-жестоките изкушения. (407.1)

ВЪЗДЪРЖАНИЕТО НЕ Е ШЕГА.

Мнозина се подиграват с въздържанието. Те твърдят, че Господ не се интересува от такива малки неща като ядене и пиене. Но ако Господ не

се грижеше за тези неща, защо тогава се откри на Маноевата жена и и даде ясни наставления, като два пъти повтори да внимава да не ги наруши? Това не е ли достатъчно основание да заключим, че Той се грижи за тези неща? (407.2)

РЕФОРМАТА ЗАПОЧВА С МАЙКАТА.

Вниманието, с което майката трябва да бди над навиците си на живот, се учи от Писанията. (407.3)

Реформата трябва да започне с майката преди раждането на нейните деца и ако Божиите наставления се следват вярно, невъздържанието няма да съществува. (407.4)

213

Не само навиците на майката, но и възпитанието на детето бяха включени в наставлението на ангела, дадено на еврейските родители. Не беше достатъчно Самсон, детето, което трябваше да освободи Израил, да има добра наследственост при рождението си. То трябваше внимателно да бъде възпитавано. Още от малко трябваше да бъде научено на навици за стриктно въздържание . . . (407.5)

Наставленията, дадени за еврейските деца, ни учат, че всичко, което повлиява физиката на детето и физическото му благоденствие, не трябва да се пренебрегва. Всичко е важно. Всяко влияние, което действа върху телесното здраве, се отразява върху ума и характера. (408.1)

На въздържание и самоконтрол трябва да се учи детето още от люлката. Най-вече върху майката почива това бреме и подпомагана от бащата, тя може да го носи успешно. (408.2)

ПРОДЪЛЖАВАТ УРОЦИТЕ КРАЙ ОГЪНЯ И В УЧИЛИЩЕ.

Най-трудно се забравят навиците на угаждане, които са обучили апетита през целия живот. Демонът на невъздържанието не се побеждава лесно. Той има гигантска сила и е трудно да бъде победен. Но нека родителите започнат кръстоносен поход срещу невъздържанието край собственото си семейно огнище в принципите, които учат децата да следват още от люлката и може да се надяват на успех. Това ще се отплати, майки. Скъпоценните часове, които посвещавате на Бога за формиране, развитие и възпитание на характерите на вашите деца, за да ги научите на стриктно придържане към навиците на въздържание в ядене и пиене. (408.3)

Наставлението по този въпрос трябва да се дава във всяко училище и във всеки дом. Юношите и децата трябва да разбират какъв е резултатът от употребата на алкохол и други отрови, поразяващи тялото, замъгляващи мозъка и покваряващи с чувственост душата. Трябва да им се даде да разберат, че никой, който използва тези неща, не може дълго да притежава пълната сила на своите физически, умствени и морални способности. (408.4)

ОБЯСНЕНИЕ И РЕЗУЛТАТА ОТ МАЛКИТЕ ОТКЛОНЕНИЯ.

Трябва да се бди в началото на злото. При наставленията на юношите трябва много добре да се обясни какъв е резултатът от малките отклонения... Нека юношата да разбере, че трябва да бъде господар, а не роб на страстта. Бог го е направил управител на царството вътре в него, за да упражнява дадената му от Бога власт. Когато вярно се даде това наставление, резултатите ще се разширят и достигнат далеч отвъд самия юноша до хиляди мъже и жени, които са на границата на падението. (409.1)

ИЗГРАДЕТЕ МОРАЛНА УСТОЙЧИВОСТ ЗА СЪПРОТИВЛЯВАНЕ НА ИЗКУШЕНИЕТО.

Личното усилие на страната на правото е нужно да покори растящото зло на невъздържанието. О, ако можехме да намерим думи, които да разтопят сърцето на всеки родител по земята! (409.2)

Родителите могат да положат за децата си основи на здрав и щастлив живот. Може да ги изпратят от домовете си с морална издръжливост да се възпротивяват на изкушението и с кураж и сила да се борят успешно с проблемите на живота. Те могат да ги вдъхновят да си поставят за цел

да развият силите си и да направят живота си почит за Бога и благословение за света. Могат да направят прави пътеките за нозете им през светлина и сянка към славните висоти там горе. (409.3)

Бог ни призовава да застанем на широка платформа за въздържание в ядене, пиене и обличане. Родители, ще се събудите ли за вашите отговорности, които са ви дадени от Бога? Изучавайте принципите на здравната реформа и научете децата си да вървят по пътя на себеотрицанието, който е единственият сигурен път. (409.4)

Глава 65

Благословенията от подходящото облекло ПОДХОДЯЩО И ПРИЛИЧНО.

С облеклото, както и с всичко друго, наша привилегия е да почитаме нашия Създател. Той желае дрехите ни да са не само спретнати и здравословни, но и подходящи и прилични. (413.1)

Ние трябва да се стараем да направим най-доброто от нашия външен вид. За службата на скинията Бог определи всеки детайл от облеклото на хората, които служеха в нея. Така и ние сме научени, че Той има предпочитания относно облеклото на ония, които Му служат. Много особени бяха наставленията за дрехите на Аарон, защото те бяха символични. Така и облеклото на Христовите последователи трябва да бъде символично. С всичко трябва да представяме Него. Външният ни вид трябва във всяко отношение да се характеризира със спретнатост, скромност и чистота, за да Му бъде угодно. (413.3)

ЗА ХАРАКТЕРА МОЖЕ ДА СЕ СЪДИ ПО НАЧИНА НА ОБЛИЧАНЕ.

Дрехата и как тя стои на човека обикновено се смята за белег на мъжа или на жената. (413.4)

Ние съдим за характера на човека по начина на обличане. Скромната и набожна жена се облича скромно. Финият вкус и възпитанието ще се разкриват в избора на семпли и подходящи дрехи ... Жената, която е семпла и непретенциозна в облеклото си и в маниери, показва, че разбира в какво се състои истинското моралното достойнство. Колко очарователна, колко приятна е простотата в облеклото, която с приличието си може да бъде сравнена с полските цветя! (413.5)

215

ОБЛЕКЛОТО ПОКАЗВА КАКВИ СА ВОДЕЩИТЕ ПРИНЦИПИ НА ЧОВЕКА.

Умолявам нашия народ да ходи внимателно и предпазливо пред Бога. Следвайте обичаите в облекло, доколкото те отговарят на здравните принципи. Нека нашите сестри да се обличат добре, както много от тях правят. Нека дрехите им са от добър и траен материал, подходящи на възрастта им и нека въпросът за облеклото да не изпълва мислите. Нашите сестри трябва да се обличат с простота. Облеклото им трябва да е скромно, непретенциозно и разумно. Дайте на света жива илюстрация за вътрешното украсяване с Божията благодат. (414.1)

СЛЕДВАЙТЕ ОБЩИТЕ ОБИЧАИ, АКО СА СКРОМНИ, ЗДРАВΟΣЛОВНИ И УДОБНИ.

Християните не трябва да се стараят да правят от себе си предмет на наблюдение за света, като се обличат различно от него. Но ако следват своето убеждение за дълга си да се обличат скромно и здравословно, макар това да не се смята за модерно, те не трябва да променят облеклото си, за да бъдат като света. Трябва да показват благородна независимост и морален кураж да постъпват праведно, макар и целият свят да се различава

от тях.. (414.2)

Ако светът въведе скромно, удобно и здравословно облекло, което е в съгласие с Библията, няма да променим нашето отношение към Бога или към света, ако приемем този стил на обличане. Християните трябва да следват Христос и да съобразяват облеклото си с Божието Слово. Те трябва да избягват крайностите. Трябва скромно да следват праволинейност, като не обръщат внимание на възторзите или на укорите и се държат за правото поради това, че наистина е такава. (414.3)

ИЗБЯГВАЙТЕ КРАЙНОСТИТЕ.

Не губете времето си да се опитвате да следвате всички глупави моди в облеклото. Обличайте се спретнато и прилично, но не правете от себе си предмет на забележки поради това, че сте прекалено облечени, или пък облечени небрежно и неспретнато. Постъпвайте така, сякаш знаете, че небесното око ви гледа и че живеете за одобрение или за разочарование на Бога. (415.1)

ГРИЖАТА ЗА ОБЛЕКЛОТО ДА НЕ СЕ СМЕСВА С ГОРДОСТТА.

Има хора, които постоянно говорят срещу гордостта в облеклото, но са безразлични към собствените си дрехи, като смятат за добродетел да бъдат мръсни, облечени без ред и вкус; облеклото им често изглежда съвършено неподходящо. То е замърсено, но такива хора винаги говорят срещу гордостта. Те бъркат благоприличието и спретнатостта с гордостта. (415.2)

Безгрижните относно облеклото си и неспретнатите рядко са издигнати в общуването и не притежават нито най-малка чувствителност. Често те смятат причудливото си и грубоватото обличане за скромност. (415.3)

ХРИСТОС ПРОИЗНЕСЕ ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ.

Христос забеляза предаността към облеклото и предупреди, дори заповяда на последователите Си да не прекаляват с грижата за облеклото. "И за облеклото си защо се безпокоите? Наблюдавайте полските лилии как растат: не се трудят, нито предат; но казвам ви, че дори Соломон в **216**

цялата си слава не се е обличал като някоя от тях ... "Гордостта и екстравагантността на облеклото са грехове, към които особено са склонни жените; затова и тези увещания са насочени към тях. Колко малка стойност имат златото, скъпоценните камъни и скъпите дрехи в сравнение с кротостта и красотата на Христос! (415.4)

БИБЛЕЙСКО НАСТАВЛЕНИЕ.

Насочена бях към следните писания. Ангелът каза: "Те трябва да наставляват Божия народ." Тимотей 2:9, 10: "Така и жените да украсяват себе си със скромна премяна, със срамежливост и целомъдрие, не с плетене на коса и злато или бисери, или скъпи дрехи, а с добри дела, както подобава на жени, които са се посветили на благочестието." 1 Петрово 3 :3-5: Вашето украшение да не е външно, тоест плетене на косата, кичене със злато или обличане със скъпи дрехи, а скритият в сърцето живот, нетленното украшение на кротък и тих дух, което е скъпоценно пред Бога. Защото така някога и светите жени, които се надяваха на Бога, украсяваха себе си ... " (416.1)

Мнозина смятат тези увещания за старомодни и недостойни за внимание, но Този, Който ги даде на своите ученици, разбираше опасностите в любовта към облеклото, разбираше опасностите за нашето време и ни ги изпрати, за да ни предупреди. Ще бъдем ли мъдри да обърнем внимание на това предупреждение? (416.2)

Който наистина се стараят да следват Христос, ще имат съзнателно отношение към дрехата; която носят, те ще се борят да отговорят на изискванията на това наставление (1 Петр.3 :3-5), така ясно дадено от Господа. (416.3)

ОПАСНОСТИ ОТ ЛЮБОВТА КЪМ ОБЛЕКЛОТО.

Любовта към дрехите заплашва морала и прави жената да бъде обратното

на християнката, характеризирана със скромност и въздържаност. Показ, екстравагантни дрехи твърде често насърчават пожеланието в сърцето на тази, която ги носи и събужда ниските страсти в сърцето на този, който я гледа. Бог вижда, че крушението на характера често се предшества от отдаване на гордост и суета в облеклото. Той вижда, че скъпите дрехи задушават желанието да се прави добро. (416.4)

СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СЕМПЛОТО ОБЛЕКЛО.

Семпло, чисто, непретенциозно облекло ще бъде препоръката към моите млади сестри. По никакъв начин не можете да направите светлината ви така да свети за другите, както с простотата на дрехите и на поведението си. Вие можете да покажете на всички, че в сравнение с вечните неща поставяте на подходящото им място и нещата на този живот. (417.1)

СКРОМНОСТТА ЩЕ ВИ ЗАЩИТИ ОТ ХИЛЯДИ ОПАСНОСТИ.

Сестри мои, избягвайте дори вида на злото. В този скоростен век, изпълнен с поквара, вие не сте в безопасност, ако не се пазите. Благодетелта и скромността са редки. Призовавам ви като Христови последователки, изповядващи възвишена вяра, да подхранвате скъпоценния и безценен дух на скромността. Това ще опази добродетелта. (417.2)

Строгата простота на облеклото, свързана със скромността на поведението, 217

ще разшири влиянието на една жена и ще я обкръжи с атмосфера на свята въздържаност, която ще бъде за нея щит срещу хиляди опасности. (417.3)

СТАРОМОДНА ИДЕЯ.

Да се учат децата да вървят по тясната пътека на чистотата и святостта се смята вече за странно и старомодно. Това е така дори при родители, които изповядват, че се покланят на Бога, но делата им свидетелстват, че са поклонници на Мамона. Те са амбициозни да се съревновават със своите близки и да превъзхождат в облеклото си, своето и на децата си, членовете на църквата, към която принадлежат. (417.4)

ЕДИНСТВЕНОТО ОБЛЕКЛО, ОДОБРЕНО В НЕБЕТО.

Има облекло, което всяко дете и юноша може невинно да се старае да придобие. Това е праведността на светиите. Ако само с такова желание и настойчивост се стараят да го придобият, както се стараят да се придържат към модата в облеклото си по стандарта на светското общество, те скоро ще бъдат облечени с праведността на Христос и имената им няма да бъдат заличени от книгата на живота. Майките, както и юношите и децата Трябва да се молят: "Сърце чисто сътвори в мен, Боже, и дух постоянен обновявай вътре в мен." (Пс.51.10) Тази чистота на сърцето и на духа е по-скъпоценна от злато и за този живот, и за вечността. Само чистите по сърце ще видят Бога. (417.5)

Затова, майки, научете децата си ред по ред и предписание по предписание, че Христовата праведност е единствената дреха, с която могат да бъдат приети в небето и че облечени с нея, те ще извършват постоянно задълженията на този живот, които ще прославят Бога. (418.1)

Глава 66

Поучаване на основните принципи на облеклото

НЕОБХОДИМА ЧАСТ ОТ ВЪЗПИТАНИЕТО.

Никое възпитание не може да бъде пълно, ако не учи на правилни принципи в облеклото. Без това обучение работата по възпитанието твърде често изостава или се изкривява. Любовта към облеклото и преданността към модата са сред най-забележителните съперници и най-сполучливите пречки за учителя. (419.1)

НИКОЙ ТОЧЕН СТИЛ НЕ МИ Е ДАДЕН.

Не ми е бил даден никой определен стил на облеклото (419.2)

218

СПРЕТНАТО, ПРИВЛЕКАТЕЛНО, ЧИСТО.

Младите трябва да се насърчават да оформят правилни навици на обличане, така че външният им вид да бъде спретнат и привлекателен. Те трябва да пазят дрехите си чисти и добре поддържани. Всичките им навици трябва да ги направят помощ и утеха за другите. (419.3)

Нека облеклото бъде подходящо и прилично. Макар че може да бъде само от евтино хасе, то трябва да бъде спретнато и чисто. (419.4)

РЕД И ПРАВИЛЕН ВКУС

В облеклото си те [християните] трябва да избягват претрупаността и показността, но облеклото им ще бъде спретнато, не крещящо, а скромно и съобразено с фигурата, с ред и вкус. (419.5)

Правилният вкус не трябва да се презира или осъжда. Ако постъпваме според вярата си, тя ще ни води да бъдем чисти в облекло и ревностни за добри дела, което ще ни отличава. Но когато губим вкус за реда и спретнатостта в облеклото си, ние буквално изоставяме истината, защото истината никога не деградира, а възвишава. (419.6)

Сестри мои, вашето облекло говори или в полза на Христос и на святата истина, или в полза на света. Кое от двете? (420.1)

ДОБРИЯТ ВКУС В ПОДБОРА НА ЦВЕТОВЕ И ДЕСЕНИ.

Вкусът трябва да личи и в подбора на цветовете. Еднаквостта в това отношение е желателна, както и удобна. Естествено трябва да се вземе в предвид и тенът на кожата и на лицето. Скромни цветове трябва да бъдат предпочитани. Когато се използва шампована материя, големи и огнени форми издават суетност и липса на задълбоченост в характера на този, който ги избира и трябва да се избягват. Натрапчивото съчетаване на цветове също не е добро. (420.2)

ИМАЙТЕ В ПРЕДВИД ТРАЙНОСТТА И СЛУЖБАТА.

Нашето облекло трябва да е скромно и семпло, от добър материя, в прилични цветове и подходящо за служба. Трябва да бъде избрано по-скоро по трайност, отколкото за показ. То трябва да осигурява топлина и подходяща защита. Мъдрата жена, описана в Притчи, "не се бои от снега за дома си, защото всичките и домашни са облечени с двойни дрехи." Притчи 31:21. (420.3)

КУПУВАНЕТО НА ДОБРА МАТЕРИЯ Е ПЕСТЕЛИВОСТ.

Добре е да се купува качествен материал и да се ушива добре. Това е икономично. Но богати украси не са нужни и да си угаждаме с тях, означава да използваме за себеугаждане пари, които може да бъдат вложени в Божието дело. (420.4)

ПОМНЕТЕ НУЖДИТЕ НА ГОСПОДНОТО ЛОЗЕ.

Ние трябва да се обличаме спретнато и с вкус, но, сестри мои, когато купувате и шийте дрехи за вас и за децата си, помислете за работата на Господното лозе, която още чака да бъде извършена. (420.5)

Светските хора харчат много средства за облекло. Но Бог е поръчал на Своя народ да излезе от света и да се отдели от него. Лекомислено или скъпо облекло не е подходящо за хора, които изповядват вярата, че ние живеем в последните дни (420.6)

219

УПРАЖНЯВАЙТЕ ПЕСТЕЛИВОСТ В РАЗХОДИТЕ ЗА ОБЛЕКЛО.

Помнете, че това, което обличате, постоянно упражнява влияние върху хората, с които влизате в контакт. Не харчете за себе си средства, които са много необходими на друго място. Не разпилявайте Господните пари

за задоволяване на вкуса към скъпото облекло. (421.1)

ПРОСТОТАТА В ОБЛЕКЛОТО ПРЕПОРЪЧВА РЕЛИГИЯТА НА ТОЗИ, КОЙТО ГО НОСИ.

Простотата в облеклото ще направи една разумна жена да изглежда по най-добрия начин. (421.2)

Обличайте се така, както трябва да се обличат християните - със семпло, чисто облекло и се украсявайте като набожни жени с добри дела. (421.3)

Мнозина за да са в крак с абсурдната мода, губят вкус към естествената простота и са очаровани от изкуствената. Те жертват време и пари, силата на интелекта си и истинското възвишаване на душата и посвещават цялото си съществуване на изискванията на модерния живот. (421.4)

Скъпи юноши, вашето разположение да се обличате според модата, да носите дантели, злато и изкуствени украшения за показ няма да препоръча вашата религия пред другите, нито истината, която изповядвате. Разумните хора ще гледат на вашите опити да украсите външността си като на доказателство за вашите слаби умове и горди сърца. (421.5)

НЕ ТРЯБВА ДА ИМА НЕПОДХОДЯЩ ПОКАЗ.

Бих направила на младите, които украсяват себе си и носят пера на шапките си, че поради техните грехове главата на нашия Спасител носеше срамна корона от тръни. Когато посвещавате скъпоценно време за украсяване на вашето облекло, помнете, че Царят на славата носеше чисто, безукорно облекло. Вие, които се уморявате да украсявате себе си, за да угодите на себе си, имайте наум, че Исус често се уморяваше от непрекъснатите усилия за себеотрицание и саможертва, за да благослови страдащите и нуждаещите се ... Заради нас Той изля молитвите Си към Баща Си със силни викове и сълзи. За да ни спаси от самата гордост, от любовта към суетата и от удоволствията, на които ние сега се отдаваме и които изблъскват любовта към Исус, бяха пролети тези сълзи и лицето на Спасителя бе помрачено от скръб и мъка повече от лицата на всички човешки синове. (421.6)

НЕНУЖНО УКРАСЯВАНЕ.

Изоставете ненужното украсяване и отделяйте за напредъка на Божието дело спестените средства. Научете урока на себеотрицание, научете на него и децата си. (422.1)

ЯСНОТА ПО ЕДИН ВЪПРОС.

Често ми е бил задаван въпросът дали вярвам, че е грешно да се носят ленени яки. [Забележка: Вижте Свидетелства към църквата, т.1, стр. 135.136.] Отговорът ми винаги е бил "Не". Някои са взели написаното от мене за яките и са поддържали, че е грешно да се носят. А на мен са ми били показани скъпо изработени яки, ненужни панделки и дантели, които са носели някои пазители на съботата и още носят заради показ и мода. Като съм споменала яките, не съм искала да се разбере да не се носят

220

изобщо яки или пък със споменаването на панделки не съм искала да се разбере, че не трябва да се носят никакви панделки. (422.2)

ЕКСТРАВАГАНТНОСТ И ВЪНШНО УКРАСЯВАНЕ.

Нашите проповедници и техните съпруги трябва да бъдат пример за чистота на облеклото; те трябва да се обличат спретнато, удобно, с дрехи от добра материя, но да избягват всякаква екстравагантност и украшения, дори нескъпи, защото тези неща работят против нас. Трябва да научим юношите да се обличат семпло, чисто и спретнато. Нека допълнителните украшения бъдат отстранени, макар и да не са скъпо струващи. (422.3)

НЕ ЗА ПОКАЗ.

Истинското очистване не намира задоволство в украсяване на тялото за показ. (423.1)

Библията учи на скромност в облеклото. "Така и жените да украсяват себе си със скромна премяна". 1 Тимотей 2:9. Това забранява показ в

облеклото, ярки цветове, крещящ стил. Всеки елемент, целящ да привлече внимание или да събуди възхищение, е изключен от скромното облекло, изисквано от Божието Слово. Себеотрицанието в облеклото е част от християнския дълг. Да се обличаме чисто и да се въздържаме от показни украшения и скъпоценности - това е израз на нашата вяра. Ние от тези хора ли сме, които виждат суетата на светските хора в отдаването им на екстравагантност в облеклото и в любов към забавленията? (423.3)

НЕТЛЕННО УКРАШЕНИЕ ИЛИ ЗЛАТО И СЪПОЦЕННИ КАМЪНИ.

Има едно украшение, което никога не повяхва. То ще способства за щастието на всички около нас и ще грее с непомрачена светлина в безсмъртното бъдеще. Това е украсяването с кротък и смирен дух. Бог е казал да носим най-богатата дреха в душата си ...Вместо да се стараем да се украсяваме външно със злато, трябва да полагаме сериозно усилие да придобием тази мъдрост, която е по-ценна от най-фино злато. (423.4)

Колко малко струват златото, скъпоценните камъни или скъпото облекло в сравнение с красотата на Христос! Естествената красота се състои в симетрията, в хармоничните пропорции на частите една с друга, но духовната красота се състои в хармонията или подобие на душите ни с Исус. Това е притежание, по-ценно дори от Офирско злато. Благодатта на Христос наистина е безценно облекло. То издига и облагородява притежателя си и отразява лъчите на славата върху другите, като ги привлича към Източника на светлината и благословието. (423.5)

ПРИВЛЕКАТЕЛНОСТТА НА ИСТИНСКАТА КРАСОТА.

Има една естествена тенденция у всички да бъдат по-скоро сантиментални, отколкото практични. В предвид на това важно е родителите при обучението на децата си да възпитат и подготвят умовете им да обичат истината, дълга и себеотрицанието, да притежават благородната независимост да избират правото, дори ако мнозинството избере да върши зло... (424.1)

Ако опазят тялото си здраво и духа си благ, ще притежават истинска красота, която могат да облекат с божествена благодат. И няма да имат нужда да се украсяват с изкуствени украшения, които винаги показват

221

отсъствие на вътрешно украсяване и на истинско морално достойнство. Един красив характер има стойност в Божиите очи. Такава красота ще привлича, но няма да заблуждава. Това очарование има трайни цветове, които никога не помръкват (424.2)

Чистата Исусова религия изисква от своите последователи простотата на естествената красота, полиране и естествено очистиране и възвишена чистота, а не изкуственост и фалш. (424.3)

УЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ ДА РАЗПОЗНАВАТ РАЗУМНОТО ОБЛЕКЛО.

Нека бъдем верни към задълженията на домашния живот. Нека децата ни да разберат, че послушанието трябва да царува там. Научете ги да отличават разумното от глупавото в облеклото и им набавете спретнати и семпли дрехи. Като народ, който се приготвя за скорошното връщане на Христос, ние трябва да дадем на света пример за скромно обличане в контраст с владеещата мода на деня. Говорете за тези неща, планивайте мъдро какво ще направите и изложете плановете си във вашите семейства. Решете да бъдете ръководени от по-висши принципи от мненията и желанията на вашите деца. (424.4)

Ако нашите сърца са обединени с Христовото сърце, няма да облечем дреха, която привлича вниманието или отблъсква. (425.1)

НАБАВЕТЕ ПОДХОДЯЩИ ДРЕХИ СПОРЕД ВЪЗРАСТТА И ПОЛОЖЕНИЕТО СИ В ЖИВОТА.

Сестри мои, свържете децата си с вашето сърце с любов. Отдайте им грижа и внимание за всички неща. Снабдете ги с прилични дрехи, за да

не се срамуват от външния си вид, защото това би снизило тяхното самоуважение. Винаги е правилно да бъдете спретнати и подходящо облечени според възрастта и положението си в живота. (425.2)

ТЯЛОТО НЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ СТЯГАНО.

Дрехата трябва добре да пасва, без да пречи на кръвообращението и на свободното, пълно, естествено дишане. Краката трябва да бъдат добре защитени от студа и влагата. Облечени по този начин, вие можете да се движите на открито дори по сутрешната или вечерна роса или след дъжд или сняг, без да се боите, че ще настинете. (425.3)

ОБЛЕКЛОТО НА ВАШИТЕ ДЕЦА.

Ако облеклото на детето съчетава топлина, защита и удобство, една от главните причини за раздразнителност и безпокойство ще бъде отстранена. Малкото ще бъде с по-добро здраве и майката няма да намира грижата за него така тежка и отнемаша толкова сили и време. (425.4)

Силно притегнатата талия пречи на сърдечната дейност и на дробовете и трябва да се избягва. Някоя част от тялото не бива да се чувства неудобно по някакъв начин от облеклото, притискащо някои органи или ограничаващо свободата на движение. Облеклото на всички деца трябва да бъде достатъчно свободно, да не пречи на доброто и пълно дишане и да е съобразено раменете да носят тежестта му. (426.1)

НЕКА КРАЙНИЦИТЕ ДА БЪДАТ ДОБРЕ ЗАЩИТЕНИ.

Особено внимание трябва да се отдаде на крайниците, за да бъдат и те добре облечени като гърдите и областта на сърцето, където е най-
222

голямата топлина. Родители, които обличат децата си с разголени крайници или почти разголени, жертват здравето на децата си пред модата. Ако тези части не са така топли, както тялото, кръвообращението не е добре балансирано. От крайниците, които са отдалечени от жизненоважните органи, кръвта се изгласква към главата, като причинява главоболие или кръвотечение от носа, или чувство за пълнота около гърдите, произвеждащо кашлица или ускорен сърдечен пулс поради твърде многото кръв в тези органи; или стомахът има прекалено много кръв, причиняваща лошо храносмилане. (426.2)

За да следват модата майките обличат децата си с почти голи крайници и кръвта нарушава нормалния си ход и се насочва към вътрешните органи, като се нарушава циркулацията ѝ и се произвежда болест. Крайниците не са създадени от нашия Творец, за да бъдат излагани като лицето. Господ е снабдил с големи вени и нерви крайниците, за да съдържат много от потока на човешкия живот, така че крайниците да бъдат така добре топли като тялото. Те трябва да бъдат така добре облечени, че да подтикват притока на кръвта към тях. (426.3)

Сатана е измислил модата, която оставя крайниците незащитени, като по този начин кръвоносният поток се измества от първоначалния му курс и родителите се покланят в храма на модата. Те така обличат децата си, че нервите и вените контрахират и не отговарят на намерението, което Бог е определил. Резултатът е обикновено студени ръце и нозе. Родители, които следват модата вместо разума си, ще трябва да отговарят пред Бога за ограбване здравето на децата си. Даже и животът често се жертва пред бога на модата. (427.1)

РАЗЛИКАТА В ДРЕХИТЕ НА МЪЖА И НА ЖЕНАТА.

Съществува усилена тенденция жената в облеклото си да наподобява колкото е възможно повече облеклото на другия пол. Но Бог нарича това осквернение. "Така и жените да украсяват себе си със скромна премяна, със срамежливост и целомъдрие.. ." I Тимотей 2:9. (427.2)

Бог е наредил да има ясна разлика между облеклото на мъжа и на жената и сметна този въпрос за достатъчно важен, за да даде наставление за него, защото едни и същи дрехи, носени и от двата пола, биха причинили объркване и голямо нарастване на престъпността. (427.3)

ОБЛЕКЛОТО В ЦЪРКВАТА.

Нека никой да не безчести Божието светилище с облекло за показ.
(427.4)

Всички трябва да бъдат научени да бъдат спретнати, чисти, с подходящи дрехи, без да се отдават на външно украсяване, което е напълно неподходящо за светилището. Не трябва там да има показ в облеклото, защото това насърчава непочтителността. Вниманието на хората често се привлича от тази или онази хубава дреха и така мислите се смущават и няма място в сърцата на поклонниците за Бога, Който трябва да бъде предмет на мисленето, предмет на поклонението и всяко нещо, отвличащо ума от тържествената, свята служба, е оскърбление за Него. Фльонги и панделки, жабо, пера, златни и сребърни украшения са един вид идолопоклонство и са съвсем неподходящи за святата Божия служба. (427.5)

223

Някои са възприели идеята, че за да се отличават от света, както изисква Божието Слово, трябва да бъдат небрежни в облеклото си. Има една класа сестри, които смятат, че прилагат принципите на несъобразяване със света, като носят обикновени слънчеви шапки и същото облекло, носено през седмицата, и в съботата, когато се явяват в събранието на светиите, за да се поклонят на Бога. И някои мъже, които изповядват, че са християни, виждат въпроса за облеклото в същата светлина. Тези хора се събират с Божия народ в събота със своите мръсни и зацапани дрехи и дори със зейнали дупки в своите немарливи дрехи. (428.1)

Тези хора, ако трябва да се срещнат с приятел, като биха желали особено да имат неговото благоволение, щяха да се появят пред неговото присъствие с най-доброто си облекло, защото този приятел щеше да се чувства оскърбен, ако бяха дошли в неговото присъствие с несресана коса, с нечисти дрехи и в безредие. Но тези хора мислят, че няма значение какво обличат, или какво е състоянието на техните личности, когато се срещат в събота, за да се поклонят на великия Бог. (428.2)

ОБЛЕКЛОТО ДА НЕ СТАВА ПРЕДМЕТ НА БОРБА.

Не е нужно въпросът за облеклото да става център на вашата религия. Има нещо по-благодатно, за което да се говори. Говорете за Христос и когато сърцето се обърне към Него, тогава всичко, което не е в хармония с Божието Слово, ще отпадне. (428.3)

Не дрехата ви прави ценни пред Божиите очи, а вътрешното украсяване, благодатта на духа, добрата дума, загрижеността за другите - това оценява Господ. (429.1)

НИКОЙ ДА НЕ БЪДЕ СЪВЕСТ НА ДРУГИЯ, А ДОСТОЕН ПРИМЕР.

Не насърчавайте хора, които центрират своята религия в облеклото. Нека всеки да изучава ясното учение на Писанията за простотата и чистотата на дрехата и с вяро послушание към тези учения да се бори да даде достоен пример в света и на новите във вярата. Бог не иска никой да бъде съвест за другия. (429.2)

Говорете за любовта и смирението на Исус, но не насърчавайте братята и сестрите да си търсят кусури едни на други. За някои това е удоволствие и когато умовете им са така насочени, те започват да си мислят, че трябва да станат поправители на църквата. Облегнати на съдебния престол, те като видят някой брат или сестра, само търсят какво да го критикуват. Това е едно от най-успешните средства да станем тесногръди и да възпрем духовния растеж. Бог би искал те да слязат от съдийския престол, защото никога не ги е поставял там. (429.3)

СЪРЦЕТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПРАВО.

Ако ние сме християни, ще следваме Христос, макар че пътеката, по която трябва да вървим, не отговаря на нашите естествени наклонности. Няма полза да ви казвам, че не трябва да обличате това или онова, защото

ако любовта към тези суетни неща е в сърцето ви, отстраняването на украшенията би било само късане листата на едно Дърво. Наклонностите на естественото сърце винаги ще се проявят. Вие трябва да имате собствена съвест. (429.4)

224

КЪДЕТО МНОГО ДЕНОМИНАЦИИ ГУБЯТ СИЛАТА СИ.

Човешкото разсъждение винаги се старее да избегне или да сложи настрана простите, преки наставления на Божието Слово. Във всяка епоха мнозинството от изповядващите се за Христови последователи са пренебрегвали ония предписания, които ни увещават в себеотрицание и смирение, които изискват скромност и простота в говорене, държание и облекло. Резултатът винаги е бил един и същ - отстъпване от ученията на евангелието, приемане на модата, обичаите и принципите на света. Живата набожност дава място на мъртъв формализъм. Когато Бог отдръпне присъствието и силата Си от тези обичащи света кръгове, те остават у една класа скромни поклонници, които желаят да се подчиняват на ученията на Свещеното Слово. Поколения наред този път е бил следван. Една след друга различни деноминации са възниквали, но са отстъпвали от своята простота и са изгубвали до голяма степен ранната си сила. (430.1)

БОЖИЕТО СЛОВО Е СТАНДАРТЪТ.

Всичко, свързано с облеклото, трябва да бъде стриктно съблюдувано, следвайки отблизо библейската наредба. Модата е богиня, управляваща външния свят, която често напомня за себе си и в църквата. Църквата трябва да направи Божието Слово свой стандарт и родителите трябва да мислят интелигентно по този въпрос. Когато те видят, че децата им са склонни да следват светските моди, трябва подобно на Авраам решително да заповядват на домочадието си след тях. Вместо да се обединяват със света, нека да се свържат с Бога. (430.2)

Глава 67

Привлекателната сила на модата

МОДАТА Е ТИРАНИЧНА ГОСПОДАРКА.

Модата управлява света, тя е тиранична господарка, която често принуждава своите поклонници да се подчиняват на най-големи неудобства. Модата изтощава без разум и събира без милост. Тя има привлекателна сила и стои готова да критикува и осмива всички, които не вървят в нейния път. (432.1)

Богатите са амбициозни да се надпреварват един друг в нейните постоянноменящи се стилове; средните и бедните класи се борят да достигнат стандарта, установен от тези над тях. Където средствата и силите са ограничени, амбицията за фалшива изтънченост е голяма и бремето става

225

почти непоносимо. За много хора не е важно дали една дреха е прилична и красива, а дали е модерна. Но когато модата се промени, дрехата се преправя или се хвърля настрана. (432.2)

Сатана, подбудителят на винаги променящите се и винаги незадоволяващи декрети на модата, е винаги готов да измисли нещо ново, вредно за физическото и за моралното здраве. И той тържествува, когато плановете му успяват така добре. Смъртта се смее, че унищожавашата здравето суета и сляпата ревност на поклонниците в храма на модата ги довежда така лесно под нейната власт. Щастието и благосклонността на Бога се жертват на нейния олтар. (432.3)

ИДОЛОПОКЛОНСТВОТО В ОБЛЕКЛОТО Е МОРАЛНА БОЛЕСТ.

Тя не трябва да бъде внесена в новия живот. В повечето случаи подчинението на евангелските изисквания ще донесе решителна промяна в облеклото. (432.4)

ЦЕНАТА, КОЯТО НЯКОИ ЗАПЛАЩАТ.

Колко противни на принципите, дадени в Писанията, са много моди в облеклото. Помислете за стилите, които са преминали през последните векове или дори през последните няколко десетилетия. Колко много ... от тях бихме нарекли неподходящи за една очистена, бояща се от Бога и уважаваща себе си жена ... Много бедни момичета заради модна дреха са се лишава ли от топло бельо и са заплащали с цената на живота си. Много други като са пожелали този показ и елегантността на богатите, са били въвлечени в пътя на нечестията и срама. Много домове са се лишавали от удобства, много хора са били принудени да злоупотребят или банкрутират, за да задоволят екстравагантните изисквания на съпругата или на децата си. (433.1)

СПАСЕНИЕТО - ПОСТАВЕНО В ОПАСНОСТ ОТ ИДОЛОПОКЛОНСТВОТО НА ОБЛЕКЛОТО.

Гордостта и суетата се изявяват навсякъде; но ония, които са склонни да гледат в огледалото, за да се възхищават от себе си, ще имат малка склонност да погледнат в огледалото на Божия закон, голямото морално огледало. Това идолопоклонство унищожава всичко скромно, смирено и благо в характера. То поглъща скъпоценни часове, които биха могли да се посветят на разсъждение, изследване на сърцето и молитвено изучаване на Божието Слово... никой християнин не може да се съобразява с деморализиращите моди на света, без да постави в опасност спасението на душата си. (433.2)

ЛЮБОВТА КЪМ ПОКАЗ ДЕМОРАЛИЗИРА ДОМА.

Подпомагани от Христовата благодат, жените са способни да извършат много и велики дела. По тази причина Сатана работи със своите измами, за да измисли модерни дрехи, така че любовта към показ да погълне умовете и сърцата им и чувствата дори на наричащите се християнки майки в този век, за да нямат време да се отдадат на възпитание и обучение на децата си или на усъвършенстване на собствените умове и характери. за да може да дадат на децата си образец на добри дела. Когато Сатана придобие времето и чувствата на майката, той добре знае какво печели.

226

В девет от десет случая е придобил предаността на цялото семейство да се облича с повърхностен показ и брой децата сред жертвите си, защото е пленил майката. (433.3)

Малките деца чуват да се говори много повече за облеклото, отколкото за спасението, защото майката е по-добре запозната с модата, отколкото със Спасителя си. (434.1)

Родителите и децата са ограбени от това, което е най-добро, най-сладко и най-истинско в живота заради модата. Те са оставени без подготовка за бъдещия живот. (434.2)

НЕДОСТАТЪЧНО СМЕЛИ, ЗА ДА СЕ ОПЪЛЧАТ НА ТЕЧЕНИЕТО.

Много от тежестите на майките са резултат от техните усилия да вървят в крак с модата на деня. Ужасен е резултатът от тези моди върху физиката, интелекта и моралното здраве. С липсата на смелост да застанат твърдо за правото, жените позволяват на популярната привързаност да поеме тяхното внимание. Твърде често изповядващите се за християнки майки жертват принципа за желанието да следват множеството, което се покланя на бога на модата. Съвестта им протестира, но те не са достатъчно смели, за да застанат решително срещу това зло. (434.3)

РОДИТЕЛИ, ВНИМАВАЙТЕ.

Родителите често обличат децата си с екстравагантни дрехи, които изразяват показ на орнаменти и често открито одобряват ефекта от тяхното облекло и им правят комплименти за външния им вид. Тези глупави родители щяха да бъдат изпълнени с угризения, ако можеха да видят как Сатана подкрепя техните усилия и ги тласка към по-големи суети. (434.4)

ПРОБЛЕМЪТ, С КОЙТО СЕ СРЕЩАТ МНОГО МАЙКИ.

Вашите дъщери са склонни като видят една дреха, различна от тази, която имат, да пожелаят подобна на нея, или искат да имат нещо, което виждат у другите, което вие не смятате, че ще бъде в съгласие с вашата вяра да им позволите. Ще допуснете ли те да го изкопчат от вас и да ви склоняват вместо вие да ги склоните според принципите на евангелието? Нашите деца са много точно наблюдавани от Божиите очи. Нека изучават Божието Слово и да се обучават в Неговите пътища. Ваша привилегия е да научите децата си да живеят така, че да имат похвалата на небето ... (435.1)

Нека не насърчаваме децата си да следват модите на света и ако ние бъдем верни да им дадем правилно възпитание, те няма да правят това...

Модите на света често приемат смехотворна форма и вие можете да заемете твърда позиция срещу тях. (435.2)

ПЛОДЪТ ОТ ЛЮБОВТА КЪМ ПОКАЗ.

Любовта към облеклото и удоволствията съкрушава щастието на хиляди. Някои от тези, които изповядват, че обичат Божиите заповеди и ги пазят, копират тази класа толкова точно, колкото е възможно, запазвайки християнското си име. Някои от младите толкова силно се стремят към показ, че дори желаят да захвърлят християнското си име, само ако могат да следват своите суетни склонности в облеклото и любовта към удоволствието. (435.3)

Семейства, които употребяват много време за обличане за показ, може

227

да се уподобят на смоковницата, която Христос видя отдалеч. Тази смоковница привличаше вниманието към себе си със своите клонки пред самия поглед на справедливостта. Но когато Христос дойде да потърси плод, Той разгледа дървото отгоре до долу и намери само листа. Плодът, който тъй силно желаше, плодът го нямаше. (435.4)

НЕДОВОЛСТВО ОТ БОЖИИТЕ ДЪЩЕРИ.

Има доста голяма необходимост и важна работа в този свят на нужда и страдание, за да се пилеят скъпоценни моменти за украсяване и показ. Дъщерите на небесния Цар, членовете на царското семейство ще чувстват като свой товар отговорността да придобият един по-висш живот, за да могат да влязат в близка връзка с небето и да работят в унисон с Изкупителя на света. Които са заети с това дело, няма да се занимават с модата и суетата, обхванали. умовете и чувствата на жените в тези последни дни. Ако те наистина са Божии дъщери, ще бъдат участници в божественото естество. Ще бъдат развълнувани с най-дълбоко усърдие като своя божествен Изкупител, като виждат покваряващите влияния в обществото. Ще съчувстват на Христос и в своята сфера, доколкото имат способност и възможност, ще работят, за да спасят погиващи души, както Христос работи в Своята възвишена сфера за благоденствието на човека. (436.1)

Глава 68

Заливащата вълна на покварата

ЕДИН ВЕК НА ИЗОБИЛНО НЕЧЕСТИЕ.

Ние живеем сред опасностите на последните дни. Тъй като нечестието е в изобилие, любовта на мнозина охладнява. Думата "мнозина" се отнася за ония, които изповядват, че са Христови последователи. Те са повлияни от господстващото нечестие и са отстъпили от Бога, но не трябва да бъде така. Причината за това отклонение е, че не стоят твърдо настрана от това нечестие. Фактът, че любовта им към Бога охладнява поради изобилието на нечестието, показва, че те в известен смисъл са участници в това нечестие, иначе то не би повлияло на любовта им към Бога и на тяхната ревност и ентузиазъм в това дело. (439.1)

ВЛИЯНИЕ НА УНИЗИТЕЛНИТЕ КНИГИ И КАРТИНИ.

Много от младите четат книги с голямо желание. Те четат всичко, което

им попадне. Вълнуващите любовни истории и нечисти картини имат покваряващо влияние. Романите се четат от мнозина с голямо желание. В

228

резултат на това тяхното въображение се осквернява. Често се разпространяват за продажба фотографии на голи жени, поставят се в колите. Тези отвратителни снимки се намират и във фотографските ателиета или висящи по стените на хора, които се занимават с отпечатване. В днешно време покварата се разлива навсякъде. Пожеланието на око и покварените страсти се разпалват от гледане и четене. Сърцето се развращава от въображението. Умът намира удоволствие в съзерцание на сцени, които събуждат все по-ниски страсти. Тези покварени картини, гледани с осквернено въображение, покваряват морала и подтикват заблудените, заслепени същества да отпуснат юздите на сладострастието. Тогава следват грехове и престъпления, които повличат съществата, създадени по Божия образ, надолу към нивото на животните, като накрая ги потопяват в погибел. (439.2)

СЛАДОСТРАСТИЕТО - ОСОБЕН ГРЯХ.

Една ужасна картина на състоянието на света ми беше представена. Неморалността изобилства навсякъде. Сладострастието е особеният грях на този век. Никога порокът не е надигал така високо безобразната си глава с такава дързост като сега. Народът сякаш е вцепенен и любителите на благодетелта и истинската доброта са почти отчаяни от неговата дързост, сила и от неговата обичайност. (440.1) ..

Бях насочена към Римляни 1:18-32, едно истинско описание на света преди Второто пришествие на Христос. (440.2)

Грехът, а не тежките страдания и изпитания отделят Неговия народ от Бога и го правят неспособен да се радва и да Го прослава. - Грехът унищожава душите. Грех и порок съществуват в семействата на пазителите на съботата. (440.3)

САТАНИНСКАТА АТАКА СРЕЩУ ЮНОШИТЕ.

Особеното дело на Сатана в тези последни дни е да завладее умовете на юношите, да поквари чувствата им и да разпали страстите им, защото той знае, че така може да ги води към нечисти мисли. Така всички благородни склонности на ума ще бъдат унижени и той може да ги владее, за да ги използва за намеренията си. (440.4)

ПОКАЗАТЕЛ ЗА БЪДЕЩЕТО НА ОБЩЕСТВОТО.

Юношите днес са сигурен показател за бъдещето на обществото и като ги гледаме, на какво може да се надяваме в бъдеще? Мнозинството от тях обичат забавляването и мразят работата ... Имат само малко самообладание и се дразнят и гневят при най-нищожен повод. Много хора от всяка възраст и обществено положение са без принципи и без съвест и със своето безделничество и прахосничество се втурват в порока и покваряват обществото, докато нашият свят стане втори Содом. Ако апетитите и страстите бяха под контрола на разума и на религията, светът щеше да бъде много по-различен днес. Бог никога не е възнамерявал да съществува настоящето състояние на нещата. То е постигнато с очевидно нарушаване на природните закони. (440.5)

ПРОБЛЕМИТЕ СЪС ЗЛОУПОТРЕБАТА СЪС СЕБЕ СИ.

Онези, които правят възвишено изповедание, не разбират греха на злоупотребата със себе си и сигурните му резултати. Дълго време практикуваният

229

навик е ослепил разума им. Те не осъзнават извънредната греховност на този покваряващ грях. (441.1)

Юношите и децата от двата пола се занимават с морално осквернение и практикуват този отвратителен, унищожаващ душата и тялото порок. Много изповядващи се за християни, са така заслепени от същия навик,

че моралната им чувствителност не може да бъде събудена да разберат, че това е грях, че ако продължават, сигурните му резултати ще доведат до унищожение на тялото и ума. Човекът, най-благородното същество на земята, създадено по Божия образ, се превръща в скот. Прави себе си напълно покварен. Всеки християнин ще трябва да се научи да въздържа страстите си и да бъде управляван от принципа. Ако не прави така, той е недостоен да носи името християнин. (441.2)

Моралното омърсяване е направило много повече от всяко друго зло, за да причини дегенерация на човешката раса. То се упражнява в такава тревожно голяма степен и донася почти всякакви болести. Даже много малки деца, още бебета, родени с естествена раздразнителност на половите органи, намират моментално облекчение, като ги стимулират с ръка, което само увеличава възбудата и води до повторение на този акт, докато се установи навикът, който укрепва с израстването им. (441.3)

СКЛОННОСТТА КЪМ СЛАДОСТРАСТИЕ СЕ УНАСЛЕДЯВА.

Родителите обикновено не подозират, че децата им разбират всичко за този порок. В толкова много случаи родителите са истинските грешници. Те са безчестили съпружеските си привилегии и чрез отдаване на удоволствието са укрепили животинските си страсти. С тяхното укрепване моралът и интелектуалните способности са отслабени. Духовното е било победено от животинското. Децата са родени с добре развити животински склонности. Родителите са отпечатали собствения си характер върху тях. Децата на тези родители почти винаги проявяват отвратителните навици на тайния порок. Греховете на родителите ще бъдат напомнени от техните деца, защото родителите са отпечатали върху тях собствените си сладострастни склонности. (442.1)

ОМАГЪОСВАЩО РОБСТВО.

Дълбоко се развълнувах, като видях животинските страсти, ръководещи мъже и жени с издигнат интелект и способности. Тези хора биха могли да се заемат с едно добро дело и да упражнят мощно влияние, ако не бяха поробени от ниските си страсти. Доверието ми в човека ужасно се разклати. (442.2)

Показани ми бяха хора с вид на добро поведение, които не си позволяват свободно държание с другия пол, но виновни за навика на тайния порок, извършван почти всеки ден в живота им. Те не се въздържат от този ужасен грях дори по време на най-тържествените събрания. Те слушаха най-тържествени и впечатлителни проповеди за съда, които сякаш ги поставяха пред Божия трибунал, като ги караха да се боят и да треперят, но само час по-късно отново се заемат с любимия си омагъосващ грях, осквернявайки собствените си тела. Те бяха такива роби на това ужасно престъпление, че изглеждаха лишени от силата да управляват страстите си. Ние сме работили за някои много усърдно, молили сме се сериозно

230

за тях, но не сме знаели, че сред нашите най-сериозни усилия и тревоги силата на греховния навик е взела надмощие и тези грехове са били извършвани. (442.3)

ЗНАНИЕТО ЗА ПОРОКА СЕ РАЗПРОСТРАНЯВА ОТ НЕГОВИТЕ ЖЕРТВИ.

Които напълно са привикнали към този унищожаваш душата и тялото порок, не могат да се успокоят, докато не предадат бремето на тайното зло на онези, с които общуват. Любопитството веднага се събужда и знанието за порока се предава от юноша на юноша, от дете на дете, докато почти няма такъв, който да остане невеж за този унижителен грях. (443.1)

Един покварен ум може да посее много повече зли семена за кратко време, отколкото мнозина могат да изкоренят за цял живот. (443.2)

Глава 69

Резултати от вредните навици

ЖИЗНЕНАТА ЕНЕРГИЯ Е ИЗТОЩЕНА.

Практикуването на тайните навици със сигурност унищожава жизнените сили на организма. Едно ненужно жизнено действие ще бъде последвано от съответна депресия. Сред младите жизненият капитал, мозъкът, е толкова жестоко изтощен в много ранна възраст, че има недостиг и голямо изтощение, което излага организма на различни болести. (444.1)

ПОСТАВЯ СЕ ОСНОВА ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЗЛИЧНИ БОЛЕСТИ ПО-КЪСНО В ЖИВОТА.

Ако и след 15-годишна възраст продължава упражняването на този навик, организмът ще протестира срещу злоупотребата, която му се нанася и ще продължи да страда, като изиска да се плати за всичкото престъпване на природните закони, особено на възраст тридесет до четиридесет и пет години, с много болки и болести на тялото, напр. увреждане на черния дроб и на белите дробове, увреждане на гръбначния стълб, невралгия, ревматизъм, увреждане на бъбреците, разсейка на тумори. Тялото отчасти губи своята жизненост и оставя по-тежката част на други органи, а това разсейва фината настройка на организма, затова често се стига до внезапен срив, в резултат на който идва смъртта. (444.2)

ШЕСТАТА ЗАПОВЕД СЪЗНАТЕЛНО СЕ НАРУШАВА.

Да се отнеме живот за миг не е по-голям грях пред погледа на небето от постепенното и сигурно унищожение. Хора, които си нанасят сигурна смърт със злоупотребата, ще понесат наказанието тук и ако не се покаят,

231

няма да бъдат приети в небето, както и онзи, който унищожава живот мигновено. Волята на Бога е да се свързва причината с резултата. (444.3)

Чистосърдечните също страдат от болест. Ние не включваме всички слаби юноши сред виновните за злите си навици. Има чистосърдечни и съвестни юноши, страдащи по различни причини, за които нямат вина. (445.1)

УМСТВЕНИТЕ СПОСОБНОСТИ ОТСЛАБВАТ.

Привързани и глезещи родители ще съчувстват на децата си, защото смятат, че уроците им са твърде тежки и големите усилия за ученето съсипват здравето им. Наистина не е мъдро да се претоварват умовете на младите с прекалено много и трудно учене, но, родители, погледнали ли сте по-дълбоко в нещата преди да приемете оплакването на децата си? Не сте ли повярвали с твърде голяма готовност коя е причината за тяхното неразположение? Родителите и възпитателите трябва да виждат под повърхността коя е истинската причина. (445.2)

Умовете на някои от тези деца са така отслабнали, че те имат само половината или само една трета от способностите на интелекта си в сравнение с това, което можеха да имат, ако бяха благодетелни и чисти. Те го погубват с ощетяването на себе си. (445.3)

СПОСОБНОСТТА ДА СЕ ВЗЕМАТ РЕШЕНИЯ И ДУХОВНИЯТ ЖИВОТ - УНИЩОЖЕНИ.

Скритият порок е унищожител на висшата способност за вземане на решения, на сериозните усилия и на силата на волята да оформи религиозен характер. Всички, които имат истинско съзнание какво означава да бъдеш християнин, знаят, че Христовите последователи са задължени като Негови ученици да подчинят свършено всичките си страсти, физическите и умствените си способности на Неговата воля. .. Водените от страстите си не могат да бъдат последователи на Христос. Те са прекалено много предани на службата на своя господар, начинателят на всяко зло, затова не могат да оставят своите покварени навици и да изберат да служат на Христос. (445.4)

РЕЛИГИЯТА МОЖЕ ДА БЪДЕ ФОРМАЛНА, НО ПРАЗНА.

Някои, които изповядват, че са Христови последователи, знаят, че грешат против Бога и погубват здравето си, но са робни на собствените си покварени страсти. Изпитват угризения на съвестта и имат все по-малко и по-малко желание да се доближат до Бога в тайна молитва. Може да запазват външната форма на религията, но са лишени от Божията благодат в сърцето. Няма преданост към службата Му, няма доверие в Него, не живеят за Негова слава. За тях Неговите наредби не са удоволствие и те не ги изпълняват. (446.1)

СИЛАТА ЗА САМООБЛАДАНИЕ ИЗГЛЕЖДА ЗАГУБЕНА.

Някои ще признаят злото на грешното си угаждане, но ще се извинят, като казват, че не могат да победят тези страсти. Това е ужасно заключение за всеки човек, който носи Христовото име. "Нека всеки, който носи Христовото име, да отстъпи от нечестията." Защо е тази слабост? Защото животинските наклонности са били укрепени с упражняването им, докато са спечелили върховенство над висшите сили. На мъже и жени им липсва

232

принципност. Те умират духовно, защото толкова дълго са се наслаждавали на естествените си апетити и силата им да владеят себе си изглежда си е отишла. Ниските страсти на тяхното естество са поели юздите и това, което трябваше да бъде управляваща сила, е станало слуга на покварената страст. Душата е в най-долно робство. Чувствеността е задушила желанието за святост и е изсушила духовния им успех. (446.2)

ОБЩУВАНЕТО С НЕБЕТО Е ПРЕКЪСНАТО.

Тържествените вестии от небето не могат насилно да впечатлят сърцето, което не е укрепено против угаждането на този унизителен порок. Чувствителните нерви на мозъка губят здравия си тонус със срамното възбуждане да задоволят едно неестествено желание за чувствено угаждане. Нервите на мозъка, които са свързани с целия организъм, са само един посредник, чрез който Бог може да общува с човека и да повлияе на вътрешния му живот. Това, което разстройва циркулацията на електрическия поток в нервната система, намалява жизнеността и в резултат отслабва чувствителността на ума. В предвид на това колко е важно проповедници и народ, които изповядват набожност, да стоят чисти и неосквернени от този порок, унижаващ душата. (446.3)

НЯКОИ ИМАТ УГРИЗЕНИЯ, НО ГУБЯТ УВАЖЕНИЕТО КЪМ СЕБЕ СИ.

Резултатът от такива унизителни навици не е еднакъв у всички умове. Някои деца, които имат добре развити морални сили, общувайки с деца, практикуващи този унизителен навик да оцетяват себе си, започват да практикуват същия порок. Резултатът върху такива е, че прекалено често са меланхолични, раздразнителни и подозрителни. Но те може да не изгубят респекта си към духовното поклонение и може да не показват особена неверност относно духовните неща. Те понякога ще страдат остро от угризения на съвестта, ще се виждат деградирани в своите очи и ще изгубят себеуважението си. (447.1)

УМЪТ МОЖЕ ДА БЪДЕ УКРЕПЕН СРЕЩУ ИЗКУШЕНИЕТО.

Моралната сила е извънредно слаба, когато влезе в конфликт с установените навици. Нечистите мисли владеят въображението и изкушението е почти неустойчиво. Ако умът е свикнал да съзерцава възвишаващи неща, въображението е подготвено да вижда чистите и свети неща и ще бъде укрепено против изкушението. Той ще се занимава с небесното, чистото, свящото и няма да бъде привлечен от ниското, поквареното и порочното. (447.2)

БЪДЕТЕ РАЗУМНИ ДА СЕ ПАЗИТЕ ОТ ТЕЗИ НЕЩА.

Отдаването на ниските страсти ще води много души да затварят очите си за светлината, защото се боят, че ще видят грехове, които не желаят да оставят. Ако искат, ще ги видят. Ако изберат тъмнината вместо

светлината, престъпността им ще бъде не по-малка. Защо мъже и жени не четат и не се просветят за тези неща, които така решително повлияват на тяхното телесно, интелектуално и морално здраве? Бог ни е дал организъм, за който да се грижим и да го пазим в най-добро състояние за Негова служба и слава. "Вие не сте свои си. Не знаете ли, че тялото ви е храм на Светия Дух, Който имате от Бога и вие не сте свои си?"

233

Защото сте с цена изкупени, затова прославете Бога с. вашето тяло и с духа си, който е от Бога. Не знаете ли, че вие сте храм на Бога и че Божият дух обитава във вас? Ако някой оскверни Божия храм, него Бог ще разруши, защото Божият храм е свят, който храм сте вие." (448.1)

Глава 70

Предупреждения и съвети

МНОГО СЛУЧАИ СА МИ БИЛИ ОТКРИТИ.

Много случаи са ми били представени и аз съм виждала вътрешния им живот. Тогава моята душа се разболяваше от мъка и аз се отвращавах от поквареността на човешките същества, които изповядват набожност и говорят за пренасяне в небето. Често съм се питала: На кого мога да се доверя? Кой е свободен от нечестие? (449.1)

Изпитвала съм ужас от състоянието на семейства, изповядващи настоящата истина, когато ми е било откривано. Безсрамието на юношите и дори на децата е почти невероятно. Родителите не знаят, че тайният порок унищожават и изтриват Божия образ у децата им. Греховете, които характеризираха Содом, съществуват сред тях. Родителите са отговорни, защото не са научили децата си да обичат и да слушат Бога. Те не са ги ограничили, не са ги научили внимателно на Господния път. Позволили са им да излизат и да отиват където си искат и да общуват със светски деца. Тези светски влияния, които противодействат на родителското поучение и авторитет, се намират навсякъде в така нареченото добро общество. Със своето облекло, външен вид, забавления, те се обкръжават от една атмосфера, противна на Христос. (449.2)

Единствената ни безопасност е да стоим като особен Божи народ. Не трябва да отстъпваме нито инч пред обичаите и модите на този век на развала, а да стоим морално независими, като не правим компромис с покварените идолопоклонски навици. (449.3)

НЕЗНАЕЩИТЕ ДА БЪДАТ ПРОСВЕТЛЕНИ.

Колкото и възвишено да е това, което един човек изповядва, ония, които желаят задоволяване на плътските страсти, не могат да бъдат християни. Като Христови слуги техните навици, размишления и удоволствия трябва да бъдат насочени към най-прекрасните неща. Мнозина не знаят за греховността на тези навици и за сигурните им резултати. Такива трябва да бъдат просветени. (449.4)

ЕДИН ЧОВЕК ИСКАШЕ ДА СЕ ПОМОЛИМ ЗА ИЗЦЕЛЕНИЕТО МУ.

Съпругът ми и аз присъствахме на събрание, където ни стана жал за

234

един брат, силно страдащ от туберкулоза на белите дробове. Той бе бледен и измършавял. Помоли Божия народ да принесе прошение за него. Каза, че семейството му било болно и че е изгубил дете. Думите му бяха изпълнени със скръб. Каза, че отдавна очаквал да види брат и сестра Уайт. Вярвал, че ако те се помолят за него, ще се излекува. След края на събранието братята привлякоха вниманието ни към неговия случай. Казаха, че църквата му помага, че жена му е болна и детето му е умряло. Братята се бяха срещали в неговата къща и се бяха молили за бедстващото семейство.

Ние бяхме много изморени и имахме върху себе си товара на работата по време на събранието и пожелахме да бъдем извинени. Аз бях решила да не се заемам с молитва за никого, докато Господният Дух не ми нареди по този въпрос. (450.1)

Тази вечер ние се поклонихме с молитва и представихме неговия случай пред Господа. Молихме се да узнаем Божията воля за него. Всичко, което желяхме, беше Бог да бъде прославен. Щеше ли Господ да ни остави да се молим за този изкушаван човек? Ние оставихме бремето на Господа и се прибрахме за почивка. В един сън случаят на този човек ми беше представен ясно. Показано ми беше неговото поведение още от детството и че ако ние се молим, Господ няма да ни чуе, защото Той виждаше нечестieto в сърцето му. Сутринта човекът дойде да се помолим за него. Заведохме го настрана и му казахме, че за съжаление сме принудени да откажем на неговата молба. Разкрих му моя сън и той призна, че това е истина. Бе практикувал осквернение на себе си още от своето детство и беше продължил този навик през съпругеския си живот. Той каза, че ще се опита да се отърве от него. Този човек трябваше да преодолее един дълго затвърдяван навик. Беше на средна възраст. Моралните му принципи бяха толкова слаби, че когато влезе в конфликт с дълго време създаваната пристрастеност, те бяха победени ... (450.2)

Този човек, който унижаваше себе си всеки ден, пак се осмели да дойде в Божието присъствие и да се помоли за увеличаване на силата, която така срамно бе прахосвал. Ако му беше дадена, той пак щеше да я пожертва на сладострастието си. Какво търпение има Бог! Ако бе постъпил с човека според покварата му, кой би останал жив пред очите Му? Ами ако ние бяхме по-малко предпазливи и бяхме представили случая на този човек пред Бога, докато той си върши нечестieto, щеше ли Бог да чуе? Щеше ли да отговори? "Защото Ти не си Бог, който се радва на неправдата: нито злото ще обитава с Тебе. Глупавите няма да устоят пред погледа ти; Ти мразиш всички, които вършат нечестие." ... (451.1)

Това не е изолиран случай. Дори брачните връзки не са достатъчни, за да опазят този човек от покварените навици на юношеството му. Бих искала да вярвам, че случаи като този са рядкост, но зная, че са твърде чести. (451.2)

САМОУБИЕЦ.

Г-н ... се представяше за предан последовател на Христос. Здравето му беше много крехко. Ние бяхме изпълнени със съчувствие към него, ... (451.3)

Неговият случай ми бе представен във видение. Видях, че той бе измамен от себе си, че нямаше Божието одобрение. Практикувал бе злоупотреба

235

със себе си, докато човешкото у него бе просто съкрушено. Този порок ми бе показан като отвратителен в Божиите очи... (452.1)

Практикувал бе тези навици толкова дълго, че бе изгубил контрола над себе си. А беше природно красив човек, притежаващ особени способности. Но как всички способности на тялото и на ума му бяха подчинени на Сатана и пожертвани на неговия олтар! (452.2)

Този човек бе отишъл твърде далеч и вече му се струваше, че е изоставен от Бога понякога отиваше в гората да прекарва дните и нощите си в пост и молитва, за да надвие този голям грях и пак се връщаше към старите си навици. Бог не чуваше молитвите му. Той молеше Бога да направи за него това, което не е по силите му да направи за себе си. Много пъти бе обещавал на Бога и често пъти бе нарушавал обета си. Беше се предал на собственото си сладострастие и Бог го бе оставил да изработи собственото си унищожение. Вече не е между живите. Той беше един убиец на себе си. Чистотата на небето никога няма да бъде помрачена от неговото присъствие. (452.3)

АПЕЛ КЪМ ЕДНА ГЛЕЗЕНА ДЪЩЕРЯ.

[Забележка: това са откъси от писмо до една своеволна дъщеря, практикуваща тайния порок.] - Твоят ум е нечист. Била си освободена от грижи

и труд доста отдавна. Домашните задължения са били едно от най-големите благословения, които си можела да имаш. Умората не би ти навредила нито една десета, колкото твоето сладострастно мислене и поведение. Ти си приела неправилни идеи за общуването между момичета и момчета и ти е било много приятно да бъдеш в компанията на момчета. Ти не си чиста по сърце и ум. Била си повлияна от четене на любовни романи и новели. Умът ти е бил изпълнен с нечисти мисли. Въображението ти се е покварило, докато сякаш няма сила, която да контролира мислите ти. Сатана те води като пленница, както си желае ... (452.3)

Твоето поведение не е било чисто, скромно и прилично и ти не си имала пред очите си страх от Бога. Така често си се преструвала, за да изпълниш плановете си, че съвестта ти е прегоряла. Скъпо мое момиче, ако не спреш точно там, където си, те очаква сигурно падение. Престани със своите мечтания, с изграждането на замъци. Спри мислите си да не протичат повече по канала на покварата. (453.1)

Ти не можеш безопасно да общуваш с момчетата. Една вълна на изкушение се надига и се хвърля в твоите гърди с тенденция да изкоренява принципността, женската добродетел и истинската скромност. Ако ти продължаваш нарочно своеволния си и упорит път, каква ще бъде съдбата ти? Ти си в опасност, защото си точно в точката, когато жертваш вечните си интереси на олтара на страстта. Страстта е придобила здрав контрол върху цялото ти същество - страстта от какво качество? От ниско, унищожително естество. Като се отдаваш на нея, ти ще огорчиш живота на родителите си, ще нанесеш мъка и срам на сестрите си, ще пожертваш собствения си характер и ще изгубиш небето и славния, безсмъртен живот. Готова ли си за това? .. (453.2)

Ти си дръзка. Ти обичаш момчетата и обичаш да говориш за тях. "От изобилието на сърцето говорят устата". Навиците ти са станали силни и

236

те владеят. Ти си се научила да мамиш, за да провеждаш своите намерения и да изпълняваш желанията си. Не мисля, че случаят ти е безнадежден. Ако беше така, перото ми нямаше да пише тези думи. С Божията сила ти можеш да изкупиш миналото си. (453.3)

Пази се от момчетата. В тяхно присъствие твоите изкушения стават сериозни и мощни. Избий си от главата мисълта за женитба. Ти в никакъв случай не си годна за това. Трябва да минат години, за да бъдеш подготвена да разбереш задълженията и да носиш тежестите на съпружеския живот. Здравно пази мислите, страстите и отношенията си. Не ги унижавай да служат на сладострастието. Издигни ги към чистота, посвети ги на Бога .. (454.1)

Ти можеш да станеш разсъдливо, скромно и благотелно момиче, но само със сериозни усилия. Трябва да бдиш, да се молиш и да разсъждаваш. Трябва да изследваш своите подбуди и действия. Отблизо анализирай чувствата и действията си. Щее извършиш ли някое нечисто деяние в присъствието на своя баща? Не, разбира се. Но ти вършиш това в присъствието на твоя небесен Баща, Който е толкова възвишен, толкова свят и чист! Ти покваряваш собственото си тяло в присъствието на чистите, безгрешни ангели и пред Христос и продължаваш да правиш това, като не чуваш гласа на съвестта си, на светлината и на предупрежденията, отправени към теб. Помни, че се води доклад за всички твои дела. Ти трябва да отговаряш за всички тайни неща в живота си ... (454.2)

Отново те предупреждавам като човек, който ще отговаря за тези редове в деня, когато се решава случая на всеки: Предай се на Христос. Само Той със силата на Своята благодат може да те изкупи от смъртта. Само Той може да ти даде морални и умствени сили, за да имаш добро здраве. Твоето сърце може да бъде стоплено от Божията любов. Разбирането ти може да стане ясно и зряло, съвестта ти - просветлена, жива и чиста, волята ти - праведна и осветена, подчинена на контрола на Божия Дух. Ти можеш да направиш от себе си това, което искаш. Ако желаеш, още

сега престани да вършиш зло, научи се да вършиш добро и тогава ще бъдеш наистина щастлива. Ще устояваш в битката на живота и ще се издигнеш към слава и почит в по-добрия от този живот. "Изберете днес кому ще служите". (454.3)

САТАНА РАБОТИ, ДОКАТО РОДИТЕЛИТЕ СПЯТ.

Живеем в забързан век. Малките момчета и момичета започват да обръщат внимание едно на друго, като са заедно в детската градина, вместо да се учат на скромно поведение. Какви са резултатите от смесването на момчета и момичета? Дали така юношите ще станат целомъдрени? Разбира се, че не! Смесването им увеличава първите лъстиви страсти. След такива срещи юношите са възбудени от дявола и се отдават на покварените си навици. (455.1)

Родителите спят и не знаят, че Сатана е забил своето адско знаме точно в техния дом. Бях доведена да попитам: Какъв ще бъде юношата в този покварен век? Повтарям, родителите спят. Децата са обхванати от болезнен сантиментализъм и истината няма сила да поправи злото. Какво може да се направи, за да се възпре вълната на злото? Родителите могат да

237

направят много, ако желаят. (455.2)

Ако едно младо момиче, току що навлязло в юношеската възраст, види, че някое момче на същата възраст или по-голямо, се държи фамилиарно, тя трябва да бъде научена така да възпре това поведение, че то да не се повтаря вече. Когато компанията на едно момиче е търсена от момчета или млади мъже, тук има нещо грешно. Това младо момиче има нужда от майка, която да му покаже къде му е мястото, да го задържи и да го научи какво подобава на едно момиче на тази възраст. (455.3)

Покваряващото учение, което владее света, че от гледна точка на здравето било добре да се смесват момчета и момичета, извърши нечестивото си дело. Когато родителите и възпитателите изиявят една десета от настойчивостта на Сатана, те ще възпрат това вредно смесване наполовине. Но както е сега, Сатана успява в усилията си да омагьоса умовете на юношите, а смесването на момчета и момичета само увеличава злото двайсетократно. (456.1)

ТАЗИ КАРТИНА НЕ Е ПРЕУВЕЛИЧЕНА.

Не се мамете, като си мислите, че ви излагам нещата с преувеличение. Нищо не съм допълнила към тази картина. Изложих фактите, които ще бъдат подложени на тест в съда. Събудете се! Събудете се! Умолявам ви преди да е станало твърде късно да се изправят злините и преди да погинете вие с вашите деца в общата погибел. Захванете се за тържествено важното си дело и използвайте всеки лъч светлина, който можете да съберете, който е огрял пътя ви и който вие не сте уважили и с помощта на светлината, която грее сега, започнете изследване на своя живот и характер, сякаш сте пред Божия трибунал. (456.2)

Докато родителите не се събудят, няма надежда за децата им. (456.3)

Глава 71

Родителска бдителност и помощ

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА УЧАТ ДЕЦАТА СИ НА САМООБЛАДЕНИЕ ОЩЕ ОТ НАЙ-РАННА ВЪЗРАСТ.

Колко важно е да научим децата си на самообладание още от бебета и да ги свикнем да подчиняват желанията си на нас. Ако бъдат толкова нещастни да научат погрешни навици, без да знаят всичко за злите им резултати, може да бъдат реформирани, като се призове техния разум да разберат, че тези навици съсипват организма и вредят на ума. Ние трябва да им покажем, че както и да ги убеждава някое покварено лице, за да успокои събудените

238

им страхове и да ги накара още да се наслаждават на този пъклен навик, както и да се преструва, той е враг и агент на дявола. (457.1)

ПАЗЕТЕ ГИ ЧИСТИ. УКРЕПЕТЕ УМОВЕТЕ ИМ.

Престъпление е майките да остават в незнание относно навиците на децата си. Ако те са чисти, нека бъдат такива. Укрепете младите умове и ги пригответе да се отвращават от този унищожаваш здравето и душата порок. (457.2)

Сатана владее умовете на младите и ние трябва да работим решително и вярно, за да ги спасим. Много малки деца практикуват този порок и той се затвърдява с годините, докато всяка благородна способност на тялото и душата деградира. Мнозина биха могли да бъдат спасени, ако бяха внимателно научени за влиянието на този порок върху здравето. Те са били невежи за факта, че си нанасят страдание ... (457.3)

Майки вие не сте прекалено много загрижени, като предпазвате децата си от научаване на лоши навици. По-лесно е да се научи злото, отколкото да се изкорени, след като е било научено. (457.4)

УПРАЖНЯВАЙТЕ РЕШИТЕЛНА БДИТЕЛНОСТ И ВНИМАТЕЛНО НАБЛЮДЕНИЕ.

Ако вашите деца практикуват този порок, те може да бъдат в опасност да прибегнат до лъжа, за да ви измамят. Но, майки, вие не трябва лесно да се успокоявате и да спрете своите наблюдения. Не трябва да оставяте въпроса настрана, докато не се реши. Здравето и душите на ония, които обичате, са в опасност, което прави въпроса от най-голяма важност. Решително и търпеливо наблюдение и внимание независимо от опитите да избегнат и да се скрият обикновено ще разкрият истинското състояние на нещата. Тогава майката трябва вярно да представи този въпрос пред тях в истинската му светлина като им покаже деградиращата му и унищожителна тенденция. Опитайте се да ги убедите, че отдаването на този грях ще унищожи самоуважението им. и благородството на характера им, ще съсипе здравето и морала им и неговото отвратително петно ще заличи в душата им истинската любов към Бога и красотата на светостта. Майката не трябва да се успокоява по този въпрос, докато не получи достатъчно доказателства, че с тази практика е приключено. (458.1)

ИЗБЯГВАЙТЕ ПРИБЪРЗАНОСТ И УКОРИ В НАЧАЛОТО.

Вие може да попитате: Как може да излекуваме злините, които вече съществуват? Как да започнем тази работа? Ако ви липсва мъдрост, искайте от Бога. Той е обещал да дава щедро. Молете се много и ревностно за божествена помощ. Не може при всички случаи да се постъпва по едно и също правило. Упражняването на осветено разсъждение е необходимо. Не бъдете прибързани и ядосани, не се нахвърляйте върху децата си с укор. Това поведение ще породи бунт у тях. Вие трябва задълбочено да размислите над всеки погрешен курс, който сте предприели, който може да е отворил вратата на Сатана да води децата ви със своите изкушения. Ако вие не сте ги научили на здравните закони, вината е във вас. Пренебрегнали сте важен дълг, резултатът от което може да се види в погрешните навици на децата ви. (458.2)

239

НАСТАВЛЕНИЕ СЪС САМООБЛАДАНИЕ И СЪЧУВСТВИЕ.

Преди да се заемете с работата да научите децата си на урока на самообладанието, вие самата трябва да сте го научили. Ако лесно се ядосвате и ставате нетърпелива, как може да изглеждате разумна пред децата си, когато ги наставлявате да контролират страстите си? Със самообладание и най-дълбоко съчувствие и милост трябва да подходите към грешащите си деца и вярно да им представите сигурното съсипване на техния организъм, ако продължават да вървят по пътя, по който са тръгнали - че като отслабват физически и умствено, моралът им също ще бъде

покварен и те грешат не само срещу себе си, но и против Бога. (458.3)

Вие трябва да ги накарате да разберат, ако е възможно, че Бог, чистият и свят Бог е Този, срещу Когото са съгрешили, че великият Изследовател на сърцата е огорчен от тяхното поведение, че нищо не е скрито от Него. Ако можете така да впечатлите децата си, че те да стигнат до покаяние, което е приемливо от Бога, тази набожна скръб ще работи към покаяние за спасение. Ако се покаят, работата ще бъде внимателно извършена, а реформата - сигурна. Те няма да чувстват скръб, просто защото греховете им са станали известни, а ще виждат сериозния характер на погрешните си навици и ще бъдат доведени да ги признаят пред Бога без резерви и ще ги изоставят. Ще скърбят за погрешното си поведение, защото са огорчили Бога и са съгрешили против Този, Който ги е сътворил и изисква от тях да представят телата си в жива жертва, свята и благоугодна Нему, което е тяхното разумно служене. (459.2)

ПАЗЕТЕ ДЕЦАТА СИ ОТ ПРИЯТЕЛИ.

Вместо умовете да вашите деца да бъдат добре уравновесени от религиозния принцип, техният морал ще бъде покварен от примера на тези, с които контактуват. Защитете ги, както трябва да направите като техни майки, от осквернението с приятели и с всякаква млада компания. Пазете ги като скъпоценни камъни от покваряващото влияние на този век. Ако сте в такава ситуация, че общуването им с млади приятели не може винаги да се следи отблизо, както бихте искали, тогава позволете те да гостуват на децата ви във ваше присъствие и в никакъв случай не допускайте тези приятели да се настанят в същото легло или дори в същата стая. Много по-лесно е да се предотврати едно зло, отколкото да се излекува по-късно.... (460.2)

Позволяват им да посещават други млади приятели, да оформят свои познанства и дори да отиват настрана от родителската грижа на известно разстояние от дома, където се допуска да правят всичко, което им е угодно. Сатана използва всички възможности и завладява умовете на тези деца, които майките в незнанието си излагат на неговите изкусни примки. (460.3)

ХРАНАТА Е ВАЖНА.

Вие не можете да събудите моралната чувствителност на децата си, ако не сте внимателни да избирате храната им добре. Трапезите, които родителите приготвят за децата си, са примка за тях. (460.4)

УГАЖДАЩИТЕ РОДИТЕЛИ НЕ УЧАТ ДЕЦАТА СИ НА САМООБЛАДАНИЕ.

Самата храна, която родителите поставят пред тях, е такава, че дразни

240

стомаха. Произведената по този начин възбуда се предава на мозъка и в резултат на това страстите се надигат. Твърде често се повтаря, че каквото се сложи в стомаха, повлиява не само на тялото, но и на ума. Тлъста и стимулираща храна разпалва кръвта, възбужда нервната система и твърде често снижава моралната чувствителност, така че разумът и съвестта биват надвити от чувствени импулси. Трудно е и често почти невъзможно човек, който е невъздържан в храната, да упражнява търпение и самообладание. Затова особено е важно да се позволява на децата, чиито характери са още неоформени, да имат само здравословна и нестимулираща храна. С любов нашият небесен Баща ни изпрати светлина за здравната реформа, за да ни опази от злините, резултат от невъздържаното отдаване на апетита. (460.5) -

Ако някога е имало време, когато храненето ни да бъде най-семпло, това време е сега. Месо не бива да бъде поставяно пред нашите деца. Неговото влияние възбужда и подхранва ниските страсти и има тенденция да унищожава моралните сили. (461.1)

ЧИСТОТАТА Е ВАЖНА.

Честото къпане е благословено. Особено вечер преди лягане или сутрин при ставане. Нужни са само няколко минути, за да се изкъпе детето и да се изтрие, докато тялото придобие блясък. Това извиква кръвта до повърхността на кожата, успокоява мозъка и ще смали склонността към отдаване на зли навици. Учете малките, че Бог не е доволен да ги види с нечисти тела и с разхвърляни мръсни дрехи. Кажете им, че Бог иска да ги види чисти отвън и отвътре, за да може да обитава в тях. (461.2)

ЧИСТИ, НЕСТЯГАЩИ ДРЕХИ.

Облеклото да бъде спретнато и чисто - Това е едно от средствата да се пазят мислите чисти и приятни. Всяка отделна дреха трябва да бъде чиста и семпла, без допълнителни украси, така че лесно да се пере и глади. Особено всяка дреха, която идва в контакт с кожата, трябва да бъде чиста и без никаква оскърбителна миризма. До тялото на детето не бива да се допира нищо дразнещо и облеклото не бива да го стяга по никакъв начин. Ако се отдаде повече внимание на това, ще бъде практикувана много по-малко нечистота. (461.3)

НЕ ГО ОСВОБОЖДАВАЙТЕ ОТ ТРУД И ДВИЖЕНИЕ.

Те са извинени да не правят физическо движение до голяма степен от страх да не се преуморят. Родителите носят сами тежестите, които би трябвало да носят децата. Преумората е лошо нещо, но резултатите от безделието са много по-ужасни. Безделието води до отдаване на покварени навици. Трудолюбието не уморява и не изтощава силите нито една пета, колкото осквернението на себе си. Ако след проста и добре дозирана работа децата ви се чувстват изтощени, бъдете внимателни, родители, че има нещо настрана от тяхната работа, което възбужда организма им и създава чувство на постоянна умора. Дайте на децата си физически труд, който ще вложи в употреба нервите и мускулите. Умората, съпътстваща този труд, ще смали склонността им да се отдават на покварени навици. (462.1)

241

БЕЗДЕЛИЕТО Е ОТВОРЕНА ВРАТА ЗА ИЗКУШЕНИЕТО.

Майки, дайте на децата си достатъчно работа за вършене. Безделието няма да бъде благоприятно за физическото и умственото им здраве. То отваря вратата и кани Сатана да влезе, а той използва тази възможност и привлича младите в своите примки. С безделието не само се отслабва моралната сила и импулсът на страстите се усилва, но сатанинските ангели превземат цялата цитадела на ума и принуждават съвестта да се предаде на коварната страст. Ние трябва да учим децата си на навика на търпеливото трудолюбие. (462.2)

БОГ НЯМА ДА ОСТАВИ КАЕЩИЯТ СЕ ДА ПОГИНЕ.

Вие трябва да насърчите децата си, че един милостив Бог ще приеме истинското им сърдечно покаяние и ще благослови техните усилия да се очистят от всяко омърсяване на плътта и духа. Когато Сатана види, че губи контрол над умовете на вашите деца, Той ще ги изкушава силно и ще се старее да ги обвърже, за да продължат практикуването на този омагьосващ порок. Но с твърдо намерение те трябва да се възпротивят на сатанинските изкушения към наслада на животинската страст, защото това е грях против Бога. Те не бива да стъпват на забранената почва, където Сатана може да ги завладее. Ако със смирение умоляват Бога за чистота на мислите и за очистяване и освещаване на въображението, Той ще ги чуе и ще им даде това, което просят. Бог не ги е оставил да погинат в греховете си, но ще помогне на слабите и безпомощните, ако те се предадат с вяра на Него. (463.1)

242

Битката за реформа

НУЖНИ СА ИСКРЕНО ПОКАЯНИЕ И РЕШИТЕЛНИ УСИЛИЯ.

Онези, които покваряват собствените си тела, не могат да се радват на Божията благосклонност, докато не се покаят искрено, не направят цялостна реформа и не се усъвършенстват в святост и в страх от Господа. (464.1)

Единствената надежда на ония, които практикуват нечестиви навици, е да ги оставят завинаги, ако за тях имат някакво значение здравето и бъдещото спасение. Когато тези навици са упражнявани много дълго, тогава се изискват решителни усилия за устояване на изкушението и за отхвърляне на поквареното угаждане. (464.2)

ДА СЕ КОНТРОЛИРА МИСЛЕНЕТО.

[Забележка: Това са по-нататъшни откъси от писмо до един своеволен юноша, който практикувал таен порок] - Ти трябва да контролираш мисленето си. Това няма да е лесна работа и ти не можеш да я вършиш без упорити и сериозни усилия ... Ако се наслаждаваш на суетни възжеления, като позволяваш на ума си да се занимава с нечисти неща, ти до голяма степен си така отговорен пред Бога, както ако мислите ти бяха преминали в дела. Всичко, което им пречи да се реализират, е липсата на възможност. Денонощните мечтания и издигане на въздушни кули са опасен навик. Създаде ли се веднъж, после е трудно да се прекъсне, за да се насочат мислите към чисти, свети и възвишени неща. Ти трябва да станеш верен страж на своите очи, уши и на всичките си сетива, ако би искал да контролираш ума си и да предотвратиш празни и покварени мисли, опетняващи душата ти. Силата на благодатта единствено може да изпълни това най-желано дело. (464.3)

ПОДЧИНЕТЕ СТРАСТИТЕ И ЧУВСТВОТА СИ НА РАЗУМА.

[Забележка: Виж забележката на стр.452.] - Бог не само изисква вие да контролирате мисленето си, но и страстите и чувствата си. Вашето спасение зависи от това как управлявате себе си. Страстите и чувствата са могъща сила. Ако се злоупотреби с нея, тя привежда в действие погрешни мотиви, които могат да постигнат вашето съсипване и да ви доведат до мизерно крушение без Бога и без надежда. (465.1)

Въображението трябва да бъде положително и постоянно контролирано, за да се подчинят страстите и чувствата на разума, съвестта и характера (465.2)

АКО НЕ СЕ ВЪЗДЪРЖАТЕ В МИСЛИ, В ЧЕТЕНЕ И В ДУМИ, ВЪОБРАЖЕНИЕТО ВИ ЩЕ БЪДЕ БЕЗНАДЕЖДНО БОЛНО.

Четете Библията си внимателно и с молитва и се водете от нейните
243

учения. Това е вашата безопасност. (465.3)

ЗАТВОРЕТЕ СЕТИВАТА СИ ЗА ЗЛОТО.

Които биха искали да получат тази мъдрост от Бога, трябва да станат глупави според грешното знание на този век, за да станат мъдри. Трябва да затворят очите си, за да не виждат и да не научават злото. Трябва да затворят ушите си, за да не чуват злото и да не придобият знание, което би осквернило тяхната чистота на мисленето и на делата и да пазят езика си да не изговорят покварени думи, за да не се намери измама в техните уста. (465.4)

Избягвайте четене и гледане на неща, които подсказват нечисти мисли. Обучете моралните си и интелектуални сили. (465.5)

ИЗБЯГВАЙТЕ ФИЗИЧЕСКО БЕЗДЕЙСТВИЕ, СЪЧЕТАНО С УСИЛНО УЧЕНЕ.

Усиленото учене увеличава притока на кръв към мозъка и създава нездрава възбуда, клоняща към снижаване на силите на самообладанието и твърде често дава път на импулс или на каприз. Това е отворена врата

за нечистотата. Злоупотребата или неизползването на физическите сили до голяма степен са отговорни за вълната на заливащата света поквара. "Гордост, пълнота от хляб и изобилие на леност" са смъртни врагове на човешкия прогрес в наше време, както и тогава, когато доведоха до унищожението на Содом. (465.6)

Учителите трябва да разбират тези неща и да наставляват учениците си за тях. Научете учениците си, че правилното живеене зависи от правилното мислене и физическата дейност е необходима за чистотата на мислите. (466.1)

НЯМА ВРЕМЕ ЗА КОЛЕБАНИЕ.

Чистотата на живота и на характера, оформен по божествен образец, не може да се придобие без сериозно усилие и твърди принципи. Един колеблив човек няма да успее да придобие християнско съвършенство. Той ще бъде издигнат от везната като недостатъчен. Подобно на ревящ лъв Сатана търси жертвата си. Той опитва своите коварства срещу всеки нищо не подозиращ юноша... Сатана казва на младите, че имат достатъчно време да се наслаждават на греха и на порока само този път и никога вече. Но този един път ще отрови целия им живот. Нито веднъж не се осмелявайте да стъпите на забранената почва. В тези опасни дни на зло, когато привлекателността на порока и развалата са разпространени навсякъде, нека сериозният вик на юношата да се издигне към небето: "Как ще очисти младежът пътя си?" И нека ушите му да бъдат отворени и сърцето му склонно да се подчини на наставлението, дадено в отговора: "Като му отдава внимание според Твоето Слово". (466.2)

Всички са отговорни за постъпките си, докато живеят в този свят на изпитания. Всички имат сила да контролират действията си, ако желаят. Ако са слаби в добродетел и в чистота на мислите и на делата си, те могат да получат помощ от Приятеля на безпомощните. Исус познава всички слабости на човешкото естество и ако бъде помолен, ще даде сила за победа над най-мощните изкушения. Всички могат да придобият тази сила, ако я търсят със смирение. (466.3)

244

В НЕГО МОЖЕ ДА СЕ НАМЕРИ ИСТИНСКОТО УДОВОЛСТВИЕ.

Единствената сигурна безопасност за нашите деца срещу всеки порочен навик е да се стараят да бъдат приети в Христовата кошара и да бъдат взети под бдящата грижа на верния и истинен Пастир. Той ще ги спаси от всяко зло, ще ги защити от всички опасности, ако послушат гласа Му. Той казва: "Моите овце слушат гласа Ми... и Ме следват". В Христос те ще намерят храна, ще придобият сила и надежда и няма да бъдат тревожени от неспокойни копнежи и от неща, които отвличат ума и задоволяват сърцето. Те ще намерят скъпоценния камък и умът им ще намери мирна почивка. Тяхното удоволствие ще има чист, спокоен и възвишен небесен характер. То не оставя мъчителни угризения и мисли. Такива удоволствия не поразяват здравето и не погубват ума, но имат чисто и здравословно естество. (467.2)

Общението с Бога и любовта към Него, практикуването на светостта, унищожението на греха - всички тези неща са приятни за разсъждение. Четенето на Божието Слово няма да пленява въображението и да възбужда страстите като измислените романи, но ще смекчава, успокоява, възвишава и освещава сърцето. Когато са в тревоги, когато са нападнати от жестоки изкушения, те имат привилегията на молитвата. Възвишена привилегия! Ограничените човешки същества, пръст и прах, да бъдат приети чрез посредничеството на Христос в приемната зала на Всевишния! С такива упражнения душата се издига в свята близост с Бога и се обновява в познание на истинската святост, укрепява се срещу нападите на врага. (467.3)

Глава 73

Отговорност за вечните интереси

НАШЕТО ВРЕМЕ Е ОСОБЕНО ИЗПЪЛНЕНО С ОПАСНОСТИ ЗА ДЕЦАТА.

Ние живеем в неблагоприятно време за децата. Тежък поток се устремява надолу към гибел и повечето от преживяванията на децата и техните сили трябва да бъдат пазени от този поток, за да не бъдат отнесени от него. Юношите обикновено са смятани от Сатана за негови пленници и той заедно с ангелите си ги води към сигурно унищожение. Сатана и неговите множества воюват против Божието управление и всички, които имат желание да предадат сърцата си на Бога и на изискванията Му, Сатана ще се опита да обърка и надвие със своите изкушения, за да ги обезсърчи да се откажат от борбата. (471.1)

245

НИЕ НИКОГА НЕ СМЕ ИМАЛИ ПО-ГОЛЯМА НУЖДА ОТ ВРЪЗКА С БОГА ОТ ДНЕС.

Една от най-великите опасности, заплашващи Божия народ, винаги е била съобразяването със светските максими и обичаи. Особено юношите са в постоянна опасност. Бащите и майките трябва да бъдат нащрек против коварствата на Сатана. Докато той се старее да постигне падението на децата им, нека родителите да не се ласкаят, че това не е особена опасност. Нека да не полагат мисъл и грижа за нещата на този свят, докато по-висшите вечни интереси на децата им бъдат пренебрегвани. (471.2)

РОДИТЕЛИТЕ КАТО ЦЯЛО СА БЕЗРАЗЛИЧНИ.

Тъжно е, когато родителите замръзват в своя духовен живот, когато помръква тяхната набожност и преданост към Бога, за да не осъзнаят висшата отговорност, която лежи върху тях - търпеливо и внимателно да поучават децата си да пазят Божия път. (471.3)

Като цяло родителите извършват най-доброто, на което са способни, за да направят децата си негодни за сериозната действителност на живота, за трудностите, които ще ги обкръжават в бъдещето, когато бъдат призвани да избират между право и погрешни когато тежки изпитания ги нападнат. Тогава те ще се намерят слаби там, където трябва да са силни. Ще бъдат колебливи в принципи и спрямо дълга си и човешкото естество ще страда от тяхната слабост. (472.1)

НАЙ-ВАЖНАТА РАБОТА Е ПРЕНЕБРЕГНАТА.

Една голяма причина, поради която има толкова много зло в света днес е, че родителите са заели умовете си с други неща, като са изоставили изключително важно дело - задачата търпеливо и любезно да поучават децата си в Господния път. (472.2)

Майките може да са придобили знание за много неща, но не са придобили важното знание за Христос като личен Спасител. Ако Христос е у дома, ако майките са Го направили свой Съветник, те ще научат децата си от най-ранна бебешка възраст на принципите на истинската религия. (472.3)

САТАНА Е ДОПУСНАТ ДА ВЛАДЕЕ.

Тъй като мъжете и жените не са послушни на Бога, а избират да вървят по собствените си пътища и да следват собственото си изкривено въображение, на Сатана е позволено да забие своето пъклено знаме в техните семейства и да прояви силата си чрез бебета, деца и юноши. Неговият глас и волята му са изразени в непокорната воля и изкривените характери на децата, чрез които той упражнява контролираща сила и провежда плановете си. Бог е безчестен от показан перверзен нрав, който изключва поклонение пред Него и ги кара на послушание към сатанинските внушения. Грехът, извършен от родителите с това, че допускат Сатана да се развихря, е отвъд всякаква представа. (472.4)

Много родители при възпитанието на децата си с глупаво угаждане и глезене на вкусове и апетити, са провинени за изкривения апетит и нрав на децата си. Сатана може да контролира цялото същество чрез това разположение към неподчинение на Божия закон. Родителите за разлика

от Авраам не нареждат на домовете си след себе си. Какъв е резултатът?

246

Деца и юношите стоят под знамето на врага. Те не желаят да бъдат управлявани, но са решени да следват собствената си воля. Единствената надежда за децата е да ги научим да се отказват от себе си и да не си угаждат. (473.1)

ТЕЖКА БИТКА ОЧАКВА НЕДИСЦИПЛИНИРАНИТЕ ДЕЦА.

Родителите, които така са занемарили възпитанието на децата си, трябва да научат всичко, когато повярват в Бога и станат Христови последователи. Цялата им религиозна опитност е повлияна от това как са възпитани в детството. Често се проявява същото своеволие, същата липса на себеотрицание, същото нетърпение и укоряване, същият егоизъм и нежелание да се вслушват в съветите на другите или да бъдат повлияни от разсъдението на друг човек. Същото безгрижие и отбягване на тежестите, липса на отговорност. Всичко това се вижда в отношението им към църквата. Възможно е такива да победят, но колко трудно ще бъде това! Колко жестока ще бъде борбата! Колко трудно ще бъде да се подложат на оная дисциплина, която ще им е нужна, за да постигнат възвишеността на християнския характер! Но ако те бдят, накрая ще им бъде позволено да видят, преди да бъдат пренесени, колко близо са били до точката на вечната погибел поради липсата на правилно възпитание в юношеството и поради пропуска да бъдат научени да се подчиняват в детството си. (473.2)

УКРЕПЕТЕ ГИ ПРОТИВ ПОКВАРЯВАЩИ ВЛИЯНИЯ.

Родители, вие сте довели в света децата си, без да имат право на избор и сте отговорни за живота и за душите им. Те ще се срещнат с привлекателността и очарованието на света. Вие можете да ги научите така, че да бъдат укрепени срещу това влияние. Можете да ги научите да носят отговорностите на живота и да осъзнават задълженията си към Бога, към истината и дълга и какво значение ще имат техните дела върху бъдещия им безсмъртен живот. (474.1)

ЮНОШАТА В НАШИ ДНИ Е НЕВЕЖ ЗА САТАНИНСКИТЕ ИЗМАМИ.

Затова родителите трябва да бъдат будни в тези опасни времена, като работят с постоянство и трудолюбие, за да отблъснат първия пристъп на врага. Те трябва да учат децата си, когато седят у дома, когато ходят по пътя и когато стават сутрин. (474.2)

Вечна бдителност трябва да бъде упражнявана, така че децата да може да ходят в пътеките на праведността. Сатана започва своето дело у тях от най-ранна детска възраст и създава желания към това, което Бог е забранил. Безопасността на децата зависи до голяма степен от бдителността, предаността и грижата на родителите за тях. (474.3)

Родителите не трябва да допускат нещо да им попречи да посветят на децата си необходимото време, за да ги накарат да разберат какво означава да слушат Господа и да Му се доверяват напълно. (474.4)

РОДИТЕЛИ, СЪБУДЕТЕ СЕ ОТ СМЪРТНАТА СИ ДРЯМКА.

Поради безразличието на родителите си много деца са оставени да чувстват, че родителите им не се грижат за душите им: Не бива да бъде така. Тези, които имат деца, трябва да управляват така дома и бизнеса си,

247

че нищо да не застава между тях и децата им, което да смали родителското влияние да ги направляват към Христос. Вие трябва да учите децата си да обичат Исус, за да бъдат чисти по сърце, в поведение и в говор ... (474.5)

Господ би работил върху сърцата на децата, само ако родителите биха искали да сътрудничат на божествената сила, но Той няма да направи това, което е определил да бъде ваш дял в делото. Родители, вие трябва да се

събудите от смъртната си дрямка. (475.1)

НАШАТА ГОЛЯМА НАДЕЖДА Е ДОМАШНАТА РЕЛИГИЯ.

Родителите са заспали. Децата им отиват към погибел пред очите им, а Господ би искал да има вестители, които да представят пред народа с думи и дела нуждата от домашна религия.

Вземете присърце този въпрос във вашите църкви. Осъзнайте този тържествен дълг, който толкова време е пренебрегван. Това ще събуди фарисейство и съпротива към истината повече от всичко друго. Домашната религия е нашата голяма надежда с блестящи перспективи за обръщане на цялото семейство към Божията истина. (475.2)

СИЛАТА НА САТАНА МОЖЕ ДА БЪДЕ СРАЗЕНА.

Родителите имат много по-сериозно задължение, отколкото си представят. Наследството на децата е греховно. Грехът ги е отделил от Бога. Исус даде живота Си, за да може да съедини разкъсаните връзки с Бога. Казва се, че от първия Адам хората получиха само вина и смъртна присъда, но Христос стъпи и премина там, където Адам падна, издържайки всеки изпит вместо човека. Христовият съвършен пример и Божията благодат са дадени, за да подготвим синовете и дъщерите си да бъдат синове и дъщери на Бога. С поучение ред по ред и правило по правило трябва да ги научим да отдадат сърцето си и волята си на Христос - с това се съкрушава силата на Сатана. (475.3)

Бащи и майки, с пълна сигурност чрез вяра се молете с вашите синове и дъщери. Нека те да не чуват нито една нетърпелива дума от устата ви. Ако трябва, признайте на децата си, че сте им позволили да следват пътя на суетата и да оскърбят Господа, който не пожали Единородни Си Син, но го даде за нашия изгубен свят, та всички да намерят прошение на греховете... (476.1)

Майки и бащи, които сте угаждали по различен начин на децата си в тяхна вреда, Бог желае вие да изкупите времето. Обърнете внимание на това, докато се казва днес. (476.2)

РОДИТЕЛИТЕ ИМАТ НАЙ-БЛАГОРОДНОТО МИСИОНСКО ПОЛЕ.

Посветете живота си на оформяне характерите на децата си по божествения образец. Ако някога се окаже, че притежават вътрешното украсяване, украсяването с тих и кротък дух, това ще бъде, защото вие настойчиво сте ги научили да обичат ученията на Божието Слово и да се стремят към одобрението на Исус, а не към похвалата на света. (476.3)

Като Божии работници ние трябва да започнем с хората; които са най-близко до нас. Няма по-важно мисионско поле от това. (476.4)

Имаме нужда от мисионска ревност в нашите домове, за да занесем Словото на живота на членовете на нашето семейство и да ги водим да

248

търсят дом в Божието царство. (476.5)

Ръководството и наставлението на децата е най-благородното мисионско дело, което може да предприеме човек. (476.6)

РОДИТЕЛИТЕ СА КАТО ХУДОЖНИЦИ, ОФОРМЯЩИ ЖИВА ГЛИНА.

Колко старателно и търпеливо работи един художник, за да предаде на платното съвършено подобие на своя модел и колко внимателно скулпторът обработва камъка с длетото, за да създаде копие на образа, който следва! Така трябва да работят и родителите, като не смятат за изгубено времето за обучаване на децата си за полезен живот, като ги правят годни за безсмъртното царство. Работата на художника е нищожна и неважна в сравнение с тази на родителя. Той работи с безжизнена материя, от която изработва красиви форми, а родителят работи с човешко същество, чийто живот може да бъде оформен за добро или за зло, за благословение на човечеството или за проклятие, за навлизане в тъмнина или за вечен живот

в един бъдещ безгрешен свят. (476.7)

ПОСТАВЕТЕ СИ ЗА ЦЕЛ СЪВЪРШЕНСТВОТО.

Някога Христос беше малко дете. Затова почитайте децата. Гледайте на тях като на свещена поръчка, без да ги глезите или правите ваш идол, но като ги учите да бъдат чисти и благородни. Те са Божия собственост. Той ги обича и ви призовава да Му сътрудничите във възпитанието им, за да оформят съвършен характер. Господ изисква съвършенство от Своето изкупено семейство. Той очаква от нас съвършенството, което Христос разкри в човешкото Си естество. Бащите и майките особено се нуждаят да разберат какви са най-добрите методи за възпитание на децата, за да сътрудничат на Бога. (477.1)

НУЖНО Е ДА БЪДАТ ОБЪРНАТИ РОДИТЕЛИТЕ.

Аз съм натоварена с мисълта за нашата огромна нужда от обърнати родители. Колко много хора се нуждаят да смират сърцата си пред Бога и да дойдат в правилно отношение към небето, ако искат да упражнят спасително влияние върху семействата си. Те трябва да знаят какво трябва да правят, за да наследят вечен живот, ако искат да възпитат децата си за наследството на изкупените. Всеки ден трябва да получават светлина от небето в душите си, всеки ден да получават впечатления от Светия Дух върху сърцето и ума си, всеки ден да приемат Словото на истината и да му позволяват да ръководи живота им. (477.2)

Върху родителите почиват големи отговорности да се трудят сериозно, за да изпълнят определената им от Бога мисия. Когато видят нуждата от впрягане на всичката енергия на съществуването си да работят за възпитанието на своите деца за Бога, голяма част от лекомислието и празните претенции ще бъдат отстранени. Родителите не ще смятат за прекалено голяма жертва и тежък труд да се приготвят да посрещнат Господа с радост. Това е най-скъпоценната част от тяхната служба като последователи на Бога, която те не могат да си позволят да пренебрегнат. (478.1)

ВИНАГИ ГЛЕДАЙТЕ КЪМ ИСУС.

Родители, използвайте всеки духовен нерв и мускул в усилията си да спасите малкото си стадо. Силите на ада ще се обединят за неговото

249

унищожение, но Бог ще издигне за вас знаме против неприятеля. Молете се много повече от досега. С любов и нежност учете децата си да дойдат при Бога като при свой небесен Баща. Давайте им пример на самообладание и услужливост. Кажете им, че Христос не живя, за да угажда на Себе Си. (478.2)

Събирайте лъчите от божествена светлина, които греят по пътеката ви. Ходете в светлината, както Христос е в светлината. Когато се хванете за делото да помагате на децата си да служат на Бога, ще дойдат най-провокиращи изпитания. Но вие не се предавайте, дръжте се за Исус. Той казва: "Нека се хване за силата Ми, за да се примири с Мен! Да, нека се примири с Мен!" (Исая 27:5) Трудности ще възникват, ще срещате препятствия, но винаги гледайте към Исус. Когато възникне бедствие, питайте Го: Господи, какво да направя сега? Ако откажете да се дразните или да се карате, Господ ще ви покаже пътя. Той ще ви помогне да използвате таланта на речта по толкова христоводен начин, че в дома ще царува мир и любов. Следвайки постоянна посока на действие, вие можете да бъдете евангелизатори в дома си, свещеници на благодат за децата си. (478.3)

ТОВА ДЕЛО СИ СТРУВА ТРУДА.

Струва си да доведем децата си в Божия път. Струват си сълзите на една майка и молитвите на бащата. Това призовава за непрестанно усилие, за търпеливо поучаване тук малко, там малко. Но тази работа си струва. Родителите могат така да изградят около децата си преграда, която ще ги опази от злото, наводняващо нашия свят. (479.1)

Глава 74

Всеки дом - църква

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ БОЖИИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ.

Всяко семейство в домашния си живот трябва да бъде църква, красив символ на църквата Божия в небето. Ако родителите осъзнават своите отговорности към децата си, те никога не биха им се карали и не биха ги заплашвали. Това не е възпитанието, което трябва да получи едно дете. Много, много деца са научени да бъдат капризни, раздразнителни, кавгаджии, гневни, защото са допуснати да бъдат гневни у дома. Родителите трябва да имат в предвид, че са на Божието място за децата си, за да насърчават всеки правилен принцип и да подтискат всяка зла мисъл. (480.1)

Ако моралните качества на децата бъдат пренебрегвани от родителите
250

и от учителите, те със сигурност ще бъдат изкривени. (480.2)

БИБЛЕЙСКАТА РЕЛИГИЯ Е ЕДИНСТВЕНО БЕЗОПАСНАТА.

Общо взето юношите имат малка морална сила. Това е резултат от пренебрегване на възпитанието им в детството. Знанието за Божия характер и за нашите задължения към Него не трябва да се смята за неважно. Религията на Библията е единствената защита на младите. Щастливи са родителите, чийто живот е истинско отражение на божественото, така че обещанията и заповедите на Бога събуждат у детето благодарност и почитание; родителите, чиято доброта, справедливост и дълготърпение представят на детето добротата, справедливостта и дълготърпението на Бога. Като поучават детето си на любов, доверие и послушание към тях, родителите го учат и на любов, доверие и послушание към Бога. Родителите, които дават на детето си такъв дар, му подаряват съкровище, по-скъпоценно от богатствата на всички векове - съкровище, траещо за вечността. (480.4)

ИЗПОВЯДВАНЕТО НЯМА СТОЙНОСТ БЕЗ ДОМАШНА РЕЛИГИЯ.

Всекидневните дела на живота разкриват мярката и оформят нашия нрав и характер. Където липсва домашна религия, изповядването на вяра няма никаква стойност. Затова нека никакви нелюбезни думи да не излизат от устата на ония, които образуват семейния кръг. Направете атмосферата благоуханна с нежна загриженост за другите. Само тези ще бъдат в небето, които в пробното време са оформили характер, излъчващ небесно влияние. Светията в небето трябва най-напред да бъде светия на земята. (481.1)

ТОВА, КОЕТО ЩЕ НАПРАВИ ХАРАКТЕРА ЛЮБЕЗЕН У ДОМА,ЩЕ ГО НАПРАВИ ТАКЪВ И В НЕБЕСНИТЕ ЖИЛИЩА.

Мярката на вашето християнство се измерва с характера, разкрит във вашия домашен живот. Христовата благодат прави способни нейните притежатели да направят дома си щастливо място, пълно с мир и покой. Ако нямате духа на Христос, вие не сте Негови и няма да видите изкупените светии в Неговото царство, които трябва да бъдат едно с Него в блаженото небе. Бог желае да Му се посветите напълно и да представите Неговия характер у дома си. (481.2)

РАБОТАТА ЗА ОСВЕЩЕНИЕТО ЗАПОЧВА УДОМА.

Ония, които са християни у дома си, ще бъдат християни и в църквата, и в света. Мнозина не растат в благодат, защото пропускат да развият домашна религия. (481.3)

РОДИТЕЛИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ВЪЗПИТАТЕЛИ В ДОМАШНАТА ЦЪРКВА.

Говоря на бащи и майки: Вие можете да бъдете възпитатели в домашната си църква. Вие можете да бъдете духовни мисионери. Нека бащите и майките почувстват нуждата да бъдат домашни мисионери. Нужно е да

пазят домашната атмосфера от влиянието на нелюбезно и прибързано говорене, за да може домашното училище да бъде място, където ангели Божии могат да влизат, да благославят и да дават успех на положените усилия. (481.4)

СМЯТАЙТЕ СЕМЕЙСТВОТО ЗА ПОДГОТВИТЕЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА

251

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕЛИГИОЗНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.

Вашите деца трябва да изпълняват роля в църквата и всяка сила на ума, всяка физическа способност трябва да бъде опазена здрава и активна за служба на Христос. Те трябва да бъдат научени да обичат истината, защото е истина. Трябва да бъдат осветени чрез истината, за да устоят в големия изпит, който ще се проведе да определи годността на всеки за влизане в по-висшето училище, за да стане член на царското семейство, дете на небесния Цар. (482.1)

ТЕ ТРЯБВА ДА ЖИВЕЯТ ВЕРНИ НА ПРИНЦИПИТЕ СИ.

Всичко се отпечатва в ума на юношата. Той забелязва израза на лицето, тона на гласа, държанието и имитира всичко това. Раздразнителни и угаждащи бащи и майки дават на децата си уроци, които в един период на живота им ще бъдат дадени на целия свят, макар че те биха дали всичко да ги забравят. Децата трябва да видят в живота на своите родители тази принципност, която е в съгласие с тяхната вяра. Водейки последователен и верен живот и упражнявайки самообладание, родителите могат да оформят характерите на децата си. (482.2)

ПОДГОТВЕТЕ ДЕЦАТА СИ ЗА РАБОТНИЦИ НА ХРИСТОС.

Обединените с естествени връзки имат най-силно влияние един върху друг. Членовете на семейството трябва да изразяват доброта и най-нежна любов помежду си. Думите, които изговарят и делата, които извършват, трябва да бъдат в съгласие с християнските принципи. Така домът може да стане училище, където може да се подготвят работници за Христос. (482.3)

Домът трябва да се смята за свято място. Всеки ден в живота си ние трябва да предаваме себе си на Бога. Така можем да спечелим особена помощ и всекидневни победи. Кръстът трябва да бъде носен всеки ден. Всяка дума трябва да бъде внимателно обмислена, защото ние сме отговорни пред Бога да представим в нашия живот, доколкото е възможно, Христовия характер. (483.1)

ФАТАЛНА ГРЕШКА НА МНОЗИНА.

Можем ли да научим синовете и дъщерите си на покорно съобразяване с Бога, ако на нас като на изповядващи се за християни, ни липсва саможертвеност? Ако за нашия живот може да се даде присъдата от Този, Който е истината: "Не те познавам"? Хиляди правят това. Те се надяват да придобият за децата си благословенията на евангелието, като отхвърлят духа на евангелието. Това е грешка. Които отхвърлят привилегията да бъдат Христови последователи в служенето, отхвърлят единствената подготовка, която дава годност за участие заедно с Него в Неговата слава. Те отхвърлят подготовката, която в този живот дава сила и благородство на характера. Много бащи и майки не довеждат децата си при Христовия кръст и научават твърде късно, че по този начин са ги предали на врага на Бога и на човека. Те запечатват тяхното унищожение не само за настоящия, но и за бъдещия живот. Изкушението ги побеждава. Те израстват като проклетие за света, скръб и срам за ония, които са ги родили. (483.2)

Ние не знаем къде ще бъдат призовани да служат нашите деца. Може да прекарат живота си в домашния кръг, може да се заемат с обикновени

252

професии или да отидат като учители на евангелието в езически земи. Но всички са еднакво призовани да бъдат Божии миссионери, служители на

милост към света. Те трябва да получат образование, което ще им помогне да застанат на страната на Христос в несебелюбиво служене. (483.3)

НАУЧЕТЕ ГИ ДА РАЗЧИТАТ НА БОЖЕСТВЕНА ПОМОЩ.

Ако вие искате децата ви да притежават по-големи способности за вършене на добро, научете ги да се хванат здраво за бъдещия свят. Ако бъдат научени да разчитат на божествена помощ в своите трудности и опасности, няма да им липсва сила да озаптяват страстта и да възпират вътрешните изкушения за вършене на зло. Връзката с Източника на мъдростта ще даде светлина и сила на разума да избира между доброто и злото. Ония, които са така научени, ще станат морално и интелектуално силни и ще имат по-ясна преценка и за временните неща. (484.1)

СПАСЕНИЕТО ОСИГУРЕНО ЧРЕЗ ВЯРА И ДОВЕРИЕ.

Ние можем да имаме Божието спасение в нашите домове, но трябва да вярваме това, да го живеем и да имаме постоянна жива вяра и доверие в Бога Ограничението, което Божието Слово ни налага, е в полза на нашите собствени интереси. То увеличава щастието на нашите семейства и на всички около нас. Очиства нашия вкус, осветява нашето разсъждение и донася спокойствие на ума и накрая вечен живот ... Служещите ангели ще присъстват в нашите жилища и с радост ще отнасят на небето вестите за нашия напредък в божествения живот и записващият ангел ще направи радостен доклад. (484.2)

ХРИСТОВИЯТ ДУХ ЩЕ ИМА ПРЕБЪДВАЩО ВЛИЯНИЕ В НАШИЯ ЖИВОТ.

Ако мъжете и жените отворят сърцата си за небесното влияние на истината и любовта, тези принципи ще бъдат като потоци в пустиня, освежавайки всички и носещи свежест там, където е било само пустота и смърт. (484.3)

Вашите деца ще изнесат от дома си скъпоценното влияние на домашното си възпитание. Затова работете в семейството си в първите години от живота на децата. Те ще разпространят вашето влияние, като го занесат и в училището и то ще се почувства и от много други. Така Господ ще бъде прославен. (484.4)

253

Глава 75

Да водим малките деца при Христос

КОЛКО МАЛКИ ДЕЦАТА МОЖЕ ДА СТАНАТ ХРИСТИЯНИ?

В детството умът с готовност се повлиява и оформя и тогава момчетата и момичетата трябва да бъдат научени да обичат Бога. (486.1)

Бог иска всяко дете да бъде Негово, да бъде осиновено в Неговото семейство. Малките и юношите могат да бъдат членове на семейството на вярата и да имат най-скъпоценна опитност. Те може да имат сърца нежни и готови да приемат впечатления, които ще бъдат трайни. Може сърцата им да бъдат привлечени с доверие и любов към Христос да живеят за Спасителя. Христос ще ги направи малки мисионери. Целият поток на тяхната мисъл може да бъде променен, та грехът да не намери за какво да се хване и да бъде отблъснат и намразен. (486.2)

ВЪЗРАСТТА НЯМА ЗНАЧЕНИЕ.

Попитали един известен поклонник на Бога колко трябва да са големи децата, за да бъде разумно да станат християни. "Възрастта не е от значение. Любовта към Исус, доверието, пребъдването, упованието са качества, близки на детската природа. Когато едно дете може да обича майка си и да и се доверява, то може да обича и Исус като Приятел на майката. Исус ще бъде негов Приятел, обичан и почитан." - казал той. (486.3)

Според тези истинни думи може ли да се каже, че родителите са прекалено загрижени да представят истината с думи и дела ред по ред и

предписание по предписание пред внимателните очи на децата си и пред изострената им чувствителност? Нашата религия трябва да стане практична. Тя е нужна в домовете ни, както и в молитвения дом. В нея не бива да има студено, строго, забраняващо поведение, но трябва да показваме с милост и съчувствие, че притежаваме топли и обичащи сърца. Христос трябва да бъде почетен Гост в семейството. Ние трябва да говорим с Него, да дадем всичките си тежести на Него и да говорим за Неговата любов, благодат и съвършенство на характера. Такъв урок може да дават всеки ден набожните родители, като представят на Него всичките си проблеми, на Него, Носителят на тежестите, вместо да се дразнят и да се карат поради трудностите, които не могат да преодолеят. Умовете на малките могат да бъдат научени да се обръщат към Исус, както цветето се обръща към слънцето с отворените си венчелистчета. (486.4)

БОЖИЯТА ЛЮБОВ ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕПОДАВА ВЪВ ВСЕКИ УРОК

Първото, което трябва да научат, е че Бог е техният Баща. Този урок
254

трябва да им бъде предаден още от най-ранните им години. Родителите трябва да осъзнават, че са отговорни пред Бога да запознаят децата си със своя небесен Баща. Че Бог е любов, това трябва да се научава от всеки урок. (487.1)

Бащите и майките трябва да учат бебето, детето и юношата да обичат Исус. Нека детето проговаря с името на Христос. (487.2)

Христос трябва да бъде свързан с всички уроци, давани на децата. (487.3)

ОЩЕ ОТ НАЙ-РАННИТЕ МУ ГОДИНИ ДЕТЕТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАПОЗНАВА С БОЖИИТЕ НЕЩА.

С прости думи нека майката да му разказва за Христовия живот на земята. И нещо повече - нека всеки ден да го учи на ученията на Спасителя. Нека казва на детето със собствения си пример, че този живот е подготовка за бъдещия, един период, даден на човешките същества, в който могат да оформят характери, които ще им спечелят вход в Божиия град. (487.4)

ТЕ ИМАТ НУЖДА ОТ НЕЩО ПОВЕЧЕ ОТ СЛУЧАЙНИ ЗАБЕЛЕЖКИ.

Отдаваме твърде малко внимание на нашите деца и юноши и те са пропуснали да се развият, както трябваше, в християнския живот, защото църковните членове не са гледали на тях с милост, съчувствие и желание да напреднат в божествения живот. (488.1)

ГОСПОД НЕ СЕ ПРОСЛАВЯ, КОГАТО ДЕЦАТА СА ПРЕНЕБРЕГНАТИ И ПОДМИНАВАНИ ...

Те изискват повече от случайни забележки, повече от една дума на насърчение. Те имат нужда от усърдна работа с молитва и грижовност. Сърцето, което е изпълнено с любов и съчувствие, ще достигне сърцата на юношите, които са видимо безгрижни и безнадеждни. (488.2)

ИСУС КАЗВА: "ВЪЗПИТАЙ МИ ТЕЗИ ДЕЦА"

Родителите трябва да се стараят да разбират, че трябва да подготвят децата си за живот в Божиите дворове. Когато Бог им е поверил тези деца, все едно че ги е поставил в ръцете им и е казал: "Възпитайте ми тези деца, за да сияят в Божиите дворове." Един от първите звукове, които трябва да привлекат вниманието им, е името на Исус и в най-ранните си години те трябва да бъдат доведени до молитвения престол. Умовете им трябва да бъдат изпълнени с истории от живота на Господа и въображението им трябва да бъде насърчено да се занимава с картините на славата на бъдещия свят. (488.3)

ТЕ МОЖЕ ДА ИМАТ ХРИСТИЯНСКА ОПИТНОСТ В ДЕТСТВОТО СИ.

Помогнете на вашите деца да се приготвят за жилищата, които Христос е подготвил за ония, които Го обичат. Помогнете им да изпълнят Божието намерение за тях. Нека вашето възпитание им помогне да бъдат почит за Този, Който умря, за да им осигури вечния живот. Научете ги да отвръщат на поканата "Вземете Моето иго на себе си, и се научете от Мене, защото съм кротък и смирен на сърце и ще намерите покой за душите си. Защото Моето иго е благо и бремето Ми е леко." (488.4)

Мой братко, моя сестро, вие имате едно свещено дело да извършите - възпитанието на вашите деца. Докато са малки, сърцата и умовете им

са най-възприемчиви за правилни впечатления ... Научете ги, че имат лична роля да живеят християнски живот още от детството си. (489.1)

Ако родителите не направят първостепенна задача на живота си да доведат децата си в пътя на праведността още от най-ранните им години, те ще избират грешния вместо правилния път. (489.2)

ПОСЛУШАНИЕ С ГОТОВНОСТ - ТОВА Е ИЗПИТ ЗА ОБРЪЩАНЕ.

Няма ли да научим децата си на послушание с готовност към волята на Бога, което показва дали твърдящите, че са християни, са наистина такива? Господ наистина държи на думите Си. (489.3)

БОЖИЯТ ЗАКОН - ОСНОВА ЗА РЕФОРМИРАНЕ.

Божият закон трябва да бъде средство за обучение в семейството. Родителите имат тържественото задължение да вървят във всички Божии заповеди, да дават на децата си пример на най-стриктно благочестие ... (489.4)

Божият закон е основа на всяка истинска реформация. Ние трябва да представим на света ясно и разбираемо нуждата от послушание към Неговия закон. Великото реформаторско движение трябва да започне у дома. Послушанието към Божия закон е велик стимул за трудолюбие, пестеливост, истинност и справедливо отношение между човека и човека. (489.5)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА НА НЕГО.

Научили ли сте децата си още от бебета да пазят Божиите заповеди? .. Трябва да ги научите, да оформят характера си по божествено подобие, за да може Христос да им разкрие Себе си. Той желае да се разкрие на децата. Знаем това от историята на Йосиф, Самуил, Данаил и неговите приятели. Можем ли да разберем от разказите за техния живот какво очаква Бог от децата и юношите? (489.6)

Родителите ... са задължени да представят децата си пред Него. Те са годни в много ранна възраст да приемат интелигентно знание какво означава да бъдеш последовател на Исус Христос. (490.1)

СВИДЕТЕЛСТВОТО НА ЕДНО, ОБЪРНАТО ДЕТЕ.

Религията помага на децата да се учат по-добре и да бъдат верни във всичко. Едно момиче на 12 години дава доказателство по един прост начин, че е християнка: "Не обичах да се уча, предпочитах играта. Бях ленива в училище и често изпусках часове. Сега си уча добре всеки урок, за да угодя на Бога. Бях непослушна в клас и когато учителите не гледаха към мен, правех смешки на децата. Сега желая да угодя на Бога, като се държа добре и спазвам училищните правила. Бях егоистка у дома, не обичах да изпълнявам поръчки и бях намръщена, когато мама ме викаше от играта да и помагам. Сега за мене е истинска радост да помагам на мама и да ѝ показвам, че я обичам". (490.2)

ПАЗЕТЕ СЕ ОТ ОТЛАГАНЕТО.

Родители, вие трябва да обучавате умовете на вашите деца, докато са още малки, докато станат християни. Внимавайте да не ги приспите надямата на унищожението с мисълта, че не са пораснали достатъчно, за да

бъдат отговорни, нито достатъчно големи, за да се покаят за греховете си и да прославят Христос. (490.3)

Деца на осем, десет или дванайсет години са достатъчно големи, за да
256

разбират въпроса за личната религия. Не учете децата си за някакво бъдеще време, когато ще са достатъчно големи, за да се покаят и да повярват в истината. Бях ясно научена, че всяко дете може да има правилен възглед за нашето състояние на грешници и за начина на спасение чрез Христос. (490.4)

Вниманието ми беше насочено към многото и скъпоценни обещания за онези, които търсят в ранна възраст Спасителя. Еклисиаст 12.1: "Помни Създателя си в дните на младостта си, преди да дойдат дните на злото и те стигнат годините, когато ще кажеш: Нямам наслада в тях." Притчи 8: 17: "Аз обичам онези, които ме обичат и които ме търсят ревностно, ще ме намерят." Великият Пастир на Израил още казва: "Оставете дечицата да дойдат при Мене, и не ги спирайте, защото на такива е царството небесно." Научете децата си, че юношеството е най-доброто време да търсят Господа. (491.1)

НАСТАВЛЯВАНЕ ОТ ДЕТСТВО КЪМ ЮНОШЕСТВО.

Да се остави едно дете да следва собствените си естествени импулси, това означава то да се остави да се поквари и да се усъвършенства в злото. Резултатите от погрешното възпитание започват да се разкриват в детството . Във всеки юноша се разкрива един егоистичен нрав и с израстването му израства и грехът. Едно постоянно свидетелство за родителско пренебрегване на дълга се вижда у децата, допуснати да следват път по собствен избор. Такова покваряващо поведение може да се предотврати само като бъдат обкръжени с влияния, които ще се противопоставят на злото. От детство до юношество и от юношество до мъжество едно дете трябва да бъде под влияния за добро. (491.2)

УКРЕПЕТЕ ДЕЦАТА ЗА БЪДЕЩИТЕ ИМ ИЗПИТАНИЯ.

Родители, задайте си тържествения въпрос: Научили ли сме децата си да се подчиняват на бащиния авторитет и така ли сме ги възпитали да се подчиняват на Бога, че да Го обичат и да се придържат към Неговия закон като към съвършен водач на поведението и живота им? Научили ли сме ги да бъдат мисионери за Христос? Да обикалят, за да правят добро? Вярващи родители, вашите деца ще трябва да преживеят решителни битки за Господа в деня на конфликта и като спечелят победа за Княза на мира, те ще печелят победи за себе си. Но ако не са научени на страх от Господа, ако нямат знание за Христос, нито връзка с небето, те няма да имат морална сила и ще се придържат към земните сили, които са дръзнали да се издигнат над небесния Бог, установявайки една фалшива събота на мястото на Съботата на Йехова. (491.3)

257

Глава 76

Подготовка за църковно членство

ЕДНО ДОБРЕ УРАВНОВЕСЕНО ВЪЗПИТАНИЕ.

Трябва да наставяваме така, както Бог наставляваше. Търпеливо, внимателно, нежно, милостиво. Това е начинът, по който трябва да се отнасяме към децата. Върху всички родители почива задължението да възпитат децата си физически, умствено и духовно. Важно е децата да разбират Божиите изисквания. (493.1)

Физическата подготовка и развитието на тялото се постига много по-

лесно от духовното възпитание. (493.2)

Възпитанието на душата, което дава чистота и възвишеност на мислите и благоуханно влияние на думи и дела, изисква по-решителни усилия. Нужно е търпение да се опази от всяка зла подбуда градината на сърцето, за да не бъде покрита с плевели. (493.3)

ДУХОВНАТА ПОДГОТОВКА В НИКОЙ СЛУЧАЙ НЕ БИВА СА СЕ ПРЕНЕБРЕГВА.

Нашите деца трябва да научат красивите уроци на Божието Слово, за да придобият знание за Него. Нека разберат, че не бива да правят нещо, което не е право. Учете ги да извършват правда и съд. Кажете им, че не можете да им позволите да поемат по погрешен път. В името на Исус Христос представете ги на Бога пред трона на благодатта. Нека знаят, че Исус живее, за да се застъпва за тях. Насърчете ги да изградят характера си по божествения образец. (493.4)

ЗНАНИЕТО ЗА БОГА И ЗА ХРИСТОС Е ОСНОВНО.

Духовното възпитание в никакъв случай не бива да се пренебрегва, защото "страхът от Господа е начало на мъдростта" .Пс.111 :10. Някои поставят възпитанието след религията, но истинското възпитание е религия. (493.5)

ОПРЕДЕЛЕТЕ ПРАКТИЧЕСКАТА РЕЛИГИОЗНА ОПИТНОСТ.

Практическото наставление по религиозен живот е това, с което християнските родители трябва да подготвят децата си. Бог изисква това от вас и вие пренебрегвате дълга си, ако пропуснете да извършите тази работа. Научете децата си кои са Божиите избрани методи и условия за успех в християнския живот. Научете ги, че не могат да служат на Бога, а мислите им да бъдат погълнати от прекалена грижа за този живот. Но от друга страна нека не подхранват мисълта, че няма нужда да полагат сериозни усилия и могат да прахосват времето си в безделие. Божието

258

слово е ясно по този въпрос. (494.1)

НАУЧЕТЕ ГИ ДА ПОЗНАВАТ БОГА.

Да познаваш Бога - това е вечен живот. Вие учите ли децата си така, или ги учите да отговарят на детските си прищевки? Подготвяте ли ги за дома, който Бог е приготвил за нас? ..Научете децата си за живота на Спасителя, за смъртта и възкресението Му. Научете ги да изследват Библията. Научете ги да оформят характери, които ще живеят във вечните векове. Ние трябва да се молим, както никога досега, Бог да опази и благослови децата ни. (494.2)

НАУЧЕТЕ ГИ ДА ТЪРСЯТ ВСЕКИ ДЕН ПОКАЯНИЕ И ПРОЩЕНИЕ.

Не е важно всички да могат да определят точно момента, когато се прощават греховете им. Трябва да се научат на сигурността, че изповяданите грехове са простени. Урокът, който трябва да научат децата още от най-ранна възраст, е че грешките и пропуските им трябва да се донасят при Исус. Научете ги да се молят за прощение всеки ден за всяко зло, което са извършили и че Исус чува простата молитва на всяко каещо се сърце. Той ще им прости и ще ги приеме, както прие доведените при Него дечица, когато бе на земята. (494.3)

НАУЧЕТЕ ГИ НА ЯСНО УЧЕНИЕ.

Които са разбрали истината и почувствали важноста и и са имали опитност в Божиите неща, ще учат на ясно учение децата си. Те трябва да ги запознаят с великите стълбове на нашата вяра и с причините, поради които сме наречени адвентисти от седмия ден. Да разберат, че сме призвани, както бяха призвани Израилевите чедя, да бъдем свят народ, отделен и различен от всички народи по земята. Тези неща трябва да им бъдат обяснени с прости и лесноразбираеми думи, а когато пораснат, уроците трябва

да отговарят на порасналата им способност за мислене, докато се положат дълбоки и широки основи за истината в сърцата им. (495.1)

НАСТАВЛЯВАЙТЕ ГИ ЧЕСТО И КРАТКО.

Които учат децата и юношите трябва да избягват скучно говорене. Кратко говорене точно по въпроса ще има успех. Ако трябва да се каже много нещо, направете го често, но кратко. Няколко интересни думи от време на време ще бъдат по-успешни, отколкото цялото наставление, дадено наведнъж. Дългото говорене уморява умовете на децата. Прекалено многото говорене ще ги отвращава от духовното наставление, както преяждането натовазва стомаха и понижава апетита, водейки до отвращение от храната. (495.2)

Вечерите са скъпоценно време. Домът трябва да бъде училище за наставление, а не място за монотонна досада. Вечерите трябва да бъдат ценени като време, посветено за наставление на децата в пътя на праведността. (495.3)

НАПОМНЯЙТЕ БОЖИИТЕ ОБЕЩАНИЯ.

Ние трябва да признаваме Светия Дух като наш просветител. Този Дух обича да се обръща към децата и да им разкрива съкровищата и красотата на Словото. Обещанията, изговорени от Великия Учител, ще пленят чувствата и ще съживят душата на детето с духовна сила, която е божествена.

259

Възприемчивият ум ще израсне в познание на божествените неща, което ще бъде барикада срещу изкушенията на врага. (495.4)

НАПРАВЕТЕ РЕЛИГИОЗНОТО НАСТАВЛЕНИЕ ДА БЪДЕ ПРИЯТНО.

Религиозното наставление трябва да се дава на децата още от най-ранна възраст. То трябва да се прави не с осъдителен, а с бодър и радостен дух. Майките трябва постоянно да бдят да не би изкушението да дойде при децата под такава форма, че да не го разпознаят. Родителите трябва да пазят децата си с мъдро и приятно наставление. Като най-добри приятели на своите неопитни малчугани те трябва да им помагат да побеждават, защото това е всичко за тях - да бъдат победители. Трябва да смятат, че собствените им скъпоценни деца, които се стараят да правят правилното, са по-малки членове на Господното семейство и затова трябва да са силно загрижени да направят прави пътеките им в царския път на послушанието. Заинтересовани с любов, те трябва да ги учат ден след ден какво означава да бъдат Божии деца и да предават волята си на Него в послушание. Научете ги, че послушанието към Бога включва послушание към родителите. Това е всекидневна и всекичасна работа. Родители, бдете, бдете и се молете и направете децата си ваши приятели. (496.1)

НАУЧЕТЕ ГИ НА ДУХОВНИ УРОЦИ ОТ ДОМАШНИТЕ ЗАДАЧИ.

Бог е дал на родителите и на учителите работа да обучат децата и юношите в правия път. Те могат да им дават духовни уроци от всяко действие в живота си. Докато ги обучаваме в навици за физическа чистота, ние трябва да ги научим, че Бог желае да бъдат чисти по сърце, както и в тяло. Докато метем стаята, те трябва да научат как Господ очисти сърцето. Те не трябва да затварят вратите и прозорците и да оставят в стаята нечисти неща, а да отворят широко вратите и прозорците и да очистват всичко с прилежни усилия. Така и прозорците на импулса и чувствата трябва да бъдат отворени към небето и прахът на егоизма и стремежа към земните неща да бъдат изметени от стаите на ума и: всеки елемент на естеството да бъде очистен и обновен от Божия Дух. Безредие и разхвърляност във всекидневните задължения ще води до забравяне на Бога и до спазване формата на набожност, а изповядваната вяра ще изгуби смисъла си. Ние трябва да бдим и да се молим, за да не хващаме сянката, като губим истината. (496.2)

Живата вяра ще преминава през всекидневната опитност като златна

нишка в изпълнението на малките задължения. (497.1)

СЪРДЕЧНО ВЪЗПИТАНИЕ ИЛИ КНИЖНО ПОУЧЕНИЕ.

Правило е юношите да смятат, че трябва да достигнат най-високо развитие на своите умствени сили. Ние не бива да ограничаваме възпитанието, на което Бог не е поставил ограничение. Но нашите придобивки няма да имат стойност, ако не бъдат използвани за чест на Бога и за доброто на човечеството. Ако знанието не е стъпало към изпълнението на най-висшите намерения, то ще бъде безсмислено. (497.2)

СЪРДЕЧНОТО ВЪЗПИТАНИЕ Е ПО-ВАЖНО ОТ ОБУЧАВАНЕТО, ПРИДОБИТО ОТ КНИГИТЕ.

Важно е да придобием знание за света, в който живеем, но ако оставим
260

вечността извън сметките, ще претърпим загуба, от която никога няма да се възстановим. (497.3)

ВЗАИМНА ПОЛЗА.

Нашите деца са Господня собственост. Те са изкупени със скъпа цена. Това трябва да бъде водещата ни мисъл в работата за тях. Най-успешният начин да осигурим тяхното спасение и да ги опазим от изкушението, е да ги наставяваме постоянно в Божието Слово. И когато родителите станат ученици като децата си, ще открият, че собственото им израстване в знание за истината е ускорено. Неверието ще изчезне, вярата и активността ще пораснат, увереността и доверието ще се задълбочат, като следват опознаването на Господа. (498.1)

КАК РОДИТЕЛИТЕ МОГАТ ДА БЪДАТ КАМЪНИ ЗА ПРЕПЪВАНЕ.

Какъв пример давате на децата си? Какъв ред имате у дома си? Вашите деца трябва да бъдат научени да бъдат любезни, внимателни към другите, благородни, услужливи, и над всичко друго да уважават религиозните неща и да чувстват важността на Божиите изисквания. (498.2)

Момчетата и момичетата може отрано да развият дълбока и хармонична набожност, ако средствата, които Бог е определил за водене на всяко семейство, се следват в страх от Него и в любов. Те ще показват стойността на правилното възпитание и дисциплина. Но впечатлението в ума на децата от думите на учителя на истината често бива препъвано от думи и дела на родителите. Възприемчивите, макар и непослушни деца често са впечатлени от истинната, но често изкушенията идват при тях чрез бащата или майката и те падат в плячка на сатанинските измами. Почти не могат да се поставят нозете на децата в безопасни пътеки без сътрудничество на родителите. Зли чувства, изразени чрез говоренето на неразумни родители, са главната спънка пред истинското обръщане на децата. (498.3)

ЖИВЕЙТЕ В ХАРМОНИЯ С МОЛИТВИТЕ СИ.

"Ако пребъдвате в Мене и Моите думи пребъдват във вас, ще Ме помолите за каквото желаете, и ще ви бъде." Когато се молите, представете на Бога това обещание. Наша привилегия е да дойдем при Него със свято дръзновение. Когато искрено Го молим да направи светлината Му да ни огрее, Той ще ни чуе и ще ни отговори. Но ние трябва да живеем в хармония с молитвите си. Те са безсмислени, ако вървим противно на тях. Аз съм видяла един баща, който след като прочете част от Писанията и се помоли, почти веднага след молитвата започва да се кара на децата си. Как може Бог да отговори на молитвата, която той отправя към Него? И ако след като се е карал на децата си, един баща се моли, дали молитвата му ще е от полза за децата му? Не, освен ако е молитва за изповед. (499.1)

КОГА ДЕЦАТА СА ГОТОВИ ЗА КРЪЩЕНИЕ?

Никога те допускайте децата ви да предполагат, че не са деца на Бога, докато не са достатъчно пораснали, за да бъдат кръстени. Кръщението не прави децата християни, нито ги обръща. То е само външен белег, показващ,

че те са разумни и ще бъдат Божии деца, като направят признанието, че вярват в Исус Христос като свой Спасители и ще живеят оттук нататък за Него. (499.2)

261

Родителите, чиито деца желаят да бъдат кръстени имат да вършат работа на себеизпитване и даване на вярно наставление на децата си. Кръщението е най-святата и важна наредба и трябва много добре да се разбира нейното значение. Тя означава покаяние за греха и влизане в нов живот в Христос Исус. Този обред не бива да се приема с неподходяща прибързаност. Нека родителите и децата да пресметнат цената. Когато се съгласяват за кръщението на своите деца, родителите дават свещен обет самите те да бъдат верни домоуправители на тези деца, да ги водят в изграждането на характера им. Обещават сами да пасат с особена грижа агънцата от стадото, за да не безчестят вярата, която изповядват. (499.3)

Когато дойде най-щастливият момент от техния живот и те обичат Исус и желаят да бъдат кръстени, тогава вие се отнасяйте вярно с тях. Преди да приемат кръщението, попитайте ги дали първостепенната им цел в живота е да работят за Бога. Тогава им кажете как да започнат. Първият урок означава толкова много. С простота ги учете как да изпълняват своята първа служба за Бога. Направете- я лесноразбираема и постижима. Обяснете им какво означава да се откажеш от себе си, да се посветиш на Господа, да извършваш правото, както нарежда Неговото Слово под съвета на християнските си родители. (500.1)

ДЪЛГЪТ НА РОДИТЕЛИТЕ СЛЕД КРЪЩЕНИЕТО.

След верния труд, ако вие сте доволни, че децата ви разбират значението на обръщането и на кръщението и са наистина обърнати, нека бъдат кръстени. Но, повтарям, най-напред пригответе себе си да постъпвате като верни пастири, водейки неопитните им стъпки в пътя на послушанието. Бог работи с родителите, за да дадат на децата си добър пример на любов, тактичност и християнско смирение и цялостно предаване на Аз-а на Христос. Ако вие се съгласявате с кръщението на вашите деца и после ги оставите да правят каквото си искат, като не чувствате особен дълг да пазите стъпките им в правата пътека, самите вие сте отговорни, ако загубят вярата, куража и интереса си към истината. (500.2)

Бог ви призовава да ги научите да се подготвят да станат членове на царското семейство, да станат деца на небесния Цар. Сътрудничете на Бога, като работите прилежно за тяхното спасение. Ако грешат, не им се карайте. Никога не ги подигравайте, че са били кръстени, а въпреки това правят зло. Помнете, че те имат да учат много за задължението на едно Божие дете. (500.3)

ПОДГОТОВКА ЗА СПЕЦИАЛНО ПРИЗВАНИЕ.

Има една работа, с която трябва да се заемат семействата преди да пристъпят към святото ни призвание. Нека подготовката за ядене и обличане бъде на втори план, но дълбоко себеизпитване да започне у дома. Молете се три пъти на ден и подобно на Яков бъдете настоятелни. У дома е мястото за намиране на Исус. Тогава вземете Го със себе си и колко скъпоценни ще бъдат часовете, прекарани там. Но как можете да очаквате да почувствате присъствието на Господа и да видите изразена Неговата сила, когато личната работа за подготовка е пренебрегната? (501.1)

Заради душата си, заради Христос и заради другите, работете у дома. Молете се така, както не сте свикнали досега. Нека сърцето се сломи пред

262

Господа. Сложете в ред дома си. Пригответе децата си за случая. Научете ги, че не е най-важно да се появят с хубави дрехи, а с чисти ръце и сърце. Отстранете всяка спънка по пътя им - всички несъгласия, които може да съществуват между тях и вас и помежду им. Така вие поканвате Господ да присъства в дома ви и свети ангели ще ви придружават да отидете на събранието и да отблъскват тъмнината на злите ангели. (501.2)

СЕЙТЕ С ВЯРА СЕМЕТО НА ИСТИНАТА.

Работата на сеяча е работа с вяра. Ние не можем да разберем тайната на покълването и на растежа на семето, като очакваме да съберем многократно повече от посятото, но той има доверие в силите, с които Бог причинява растежа. Той хвърля семето с очакване да събере изобилна жетва. Така трябва да работят родителите и учителите, като очакват жетва от посетите от тях семена. (501.3)

Ние трябва да се молим за Божието благословение над посятото от нас семе и благословието на Светия дух ще подейства на малките. Ако упражняваме вяра в Бога, ще се опитаме да ги водим при Божия Агнец, Който отнема греха на света. Това е работа с най-велики последствия за по-младите членове на Господното семейство. (502.1)

Глава 77

Библията в дома

БИБЛИЯТА Е ИНТЕРЕСНА КНИГА.

Със своя широк обхват от стилове и теми Библията има нещо интересно за всеки ум и привлекателно за всяко сърце. В нейните страници се намира най-древната история, най-истинни биографии, принципи за управление и поддържане на държавата, принципи за ръководене на семейството, които човешката мъдрост никога не е достигала. Тя съдържа най-дълбоката философия, най-сладката и най-възвишена, най-страстна и най-патетичната поезия, неизмеримо превъзхождаща по стойност произведенията на който и да е човешки автор. Библейските писания, дори погледнати от тази страна, са с безкрайно по-широк спектър и с безкрайно по-велика стойност, погледнати във връзка с великата им централна мисъл. В светлината на тази идея всяка тема има ново значение. Най-просто изразените истини съдържат принципи, които са високи като небето и насочени към вечността. (505.1)

Божие Слово изобилства със скъпоценни камъни на истината и родителите трябва да ги извадят от своето ковчеже и да ги представят пред децата си в истинския им блясък. В Божието Слово вие имате съкровищница,
263

от която може да изваждате скъпоценни истории и като християни вие трябва да сте готови за всяко добро дело. (505.2)

В НЕЯ БОГ ДАВА БОГАТО УГОЩЕНИЕ.

Като ни дава привилегията да изучаваме Словото Му, Господ поставя пред нас богата трапеза. Много са благословенията, които се извличат от приемането на Неговото Слово, представено от Него като плътта и кръвта Му. Като се храним с Неговото Слово, ние растем в благодат и в познание на истината. Формираме и укрепваме навици на самообладание. Детските болести - 'раздразнителност, своеволие, егоизъм, прибързани думи и гневни дела - изчезват и на тяхно място се развиват благородни черти на християнска зрелост. (505.3)

Красивите поуки от библейските истории и притчи, чистите Божии наставления на свящото Божие Слово, са духовната храна за вас и за децата ви. (506.1)

О, какво дело стои пред вас! Ще се захванете ли за него с любов и страх от Бога? Ще посветите ли себе си в общуване с Бога чрез Словото Му? (506.2)

ТО Е СТАНДАРТ НА ПРАВЕДНОСТТА.

Божие Слово трябва да бъде разумно прието, за да повлияе върху младите умове и да бъде техен стандарт на праведността, поправящ грешките им, за да просветлява и води умовете им. То много по-сполучливо ще задържа и контролира импулсивния темперамент и грубите думи, които предизвикват гняв. Това обучение на децата да достигнат библейския стандарт ще изисква време, настойчивост и молитва. То трябва да се цели,

дори ако някои други неща в дома трябва да се пренебрегват. (506.3)

Ако бъдат приети, истините на Библията ще издигнат ума над земните неща и фалша. Ако бъде оценено както трябва Божието Слово, стари и млади ще притежават вътрешна праведност, сила на принципа, които ще ги направят способни да устоят на изкушенията. (506.4)

Светият Израилев ни изяви принципите и законите, които трябва да управляват всичките разумни човешки същества. Тези предписания, които са били наречени "свети, праведни и добри", трябва да оформят стандарта на домашното ни поведение. Не може да се отстъпва от тях, без да се съгреша, защото те са основа на християнската религия. (506.5)

ТЯ УКРЕПВА ИНТЕЛЕКТА.

Ако изследват както трябва Библията, хората ще бъдат интелектуално силни. Разглежданите в Божието Слово теми, достойната простота на нейния изказ, благородните идеи, които представя пред ума, развиват у човека качества, които не може да се развият по друг начин. Библията открива безгранично поле за въображението. Изследователят ѝ ще съзерцава великите ѝ теми и свързан с възвишената ѝ образност, ще стане по-чист и по-възвишен в мисли и чувства, отколкото ако прекарва времето си в четене на произведения с човешки произход. Младите умове пропускат да постигнат най-благородното си развитие, като пренебрегват най-висшия източник на мъдрост - Божието Слово. Причината, поради която ние имаме толкова малко мъже с добър ум, стабилност и твърдо достойнство

264

е, че нямат страх от Бога, Бог не е обичан, принципите на религията не се прилагат в живота, както би трябвало. (507.1)

Бог би искал ние да имаме всякакви средства за подготовка и укрепване на моралните си сили. Ако Библията се четеше повече, ако истините ѝ бяха по-добре разбирани, ние щяхме да бъдем много по-просветен и по-интелигентен народ. Изследването на нейните страници дава сила на душата. (507.2)

ТЯ Е ОСНОВАТА НА ДОМАШНИЯ, СОЦИАЛНИЯ И НАЦИОНАЛЕН ПРОСПЕРИТЕТ.

Ученията на Библията са от жизненоважно значение за успеха на човека във всяко отношение в този живот. Тя разкрива принципи, които са крайъгълен камък на успеха на един народ - принципи, с които е свързано благоденствието на обществото, които са страж на семейството, без които никой човек не може да бъде полезен, да има щастие и почит в този живот, нито може да се надява да придобие бъдещия безсмъртен живот. Няма положение, нито етап от живота на човека, за който ученията на Библията да не са важно приготвление. (507.3)

ПОЗНАВАНЕТО НА ПИСАНИЯТА Е СТРАЖ.

Още от дете Тимотей познаваше Свещените Писания и те бяха страж за него срещу злото влияние, което го обкръжаваше и срещу изкушенията да избере удоволствието и егоистичното угаждане вместо дълга. От такъв страж имат нужда всички наши деца. Делото на родителите и на Христовите посланици е да учат по подходящ начин децата си на Божието Слово. (508.1)

ЛЮБОВТА КЪМ БИБЛИЯТА НЕ Е ПРИСЪЩА НА ЕСТЕСТВЕННОТО СЪРЦЕ.

Младите са невежи и неопитни и любовта към Библията и към нейните свети страници не се ражда естествено. Ако не се предприемат големи усилия да се изгради около тях бариера, за да бъдат защитени от сатанинските измами, те са предмет на неговите изкушения и са доведени в плен на него и на волята му. В своите ранни години децата трябва да бъдат научени на изискванията на Божия закон и на вяра в Исус, нашият Изкупител, за да се очистят от петната на греха. На тази вяра трябва да бъдат учени ден след ден и предписание по предписание. (508.2)

ЮНОШИТЕ ОСОБЕНО ПРЕНЕБРЕГВАТ ИЗСЛЕДВАНЕТО НА БИБЛИЯТА.

Стари и млади пренебрегват Библията. Те не я правят предмет на изучаване и правило на живота си. Особено младите са виновни за това пренебрегване. Повечето от тях намират време за други книги, но книгата, посочваща вечния живот, не изучават всеки ден. Празни истории привличат вниманието им и биват четени с готовност, докато Библията се пренебрегва. Тази книга е наш водач към по-възвишен и по-свят живот. Младите биха я нарекли най-интересната книга, която са чели някога, ако въображението им не беше изкривено от четене на измислени истории. (508.3)

Младите умове пропускат да постигнат най-благородното си развитие, като пренебрегват най-висшия източник на мъдрост - Словото Божие. Това, че живеем в Божия свят, в присъствието на нашия Създател, че сме направени по Негово подобие, че Той ни наблюдава, обича и се грижи за

265

нас - това са чудни теми за размисъл, водещи ума към обширни и възвишени полети на мисълта. Който е отворил ума и сърцето си да съзерцава тези теми, никога няма да се задоволи с тривиални и чувствени писания. (509.1)

РОДИТЕЛСКОТО ПРЕЗРЕНИЕ СЕ ОТРАЗЯВА ВЪРХУ ДЕЦАТА.

Даже и да са много малки, децата са наблюдателни и ако родителите показват, че Божието Слово не е техен водач и съветник, ако пренебрегват вестите, които то носи, същият безгрижен дух "Не ме интересува. Имам си свой начин." ще се изрази и от децата им. (509.2)

ДАЙТЕ НА СЛОВОТО НЕГОВОТО ПОЧЕТНО МЯСТО.

Като народ, който е имал голяма светлина, ние трябва да имаме възвишаващи навици, думи, домашен живот и общуване. Отдайте на Словото неговото почетно място на водач у дома. Нека на него да се гледа като на съветник във всяка трудност и на стандарт за всяко нещо. Моите братя и сестри ще бъдат ли убедени, че не може да има истински, успех за никоя душа в семейния кръг, ако Божията истина, мъдростта на праведността не ръководи? Всяко усилие трябва да се направи от бащите и майките, за да се изведат умовете от отпуснатия навик да гледат на Божията служба като на бреме. Силата на истината трябва да бъде освещаваща сила в дома. (509.3)

Родители, дайте на децата си ред по ред, предписание по предписание наставленията, съдържащи се в Божието Свято Слово. Това е работата, която вие сте обещали да вършите при кръщението си. Нека неща от светски характер да не ви пречат да изпълните това дело. Направете всичко, което е по силите ви, за да спасите вашите деца, които са кост от костите ви и плът от плътта ви, а не приети от вашето семейство чрез осиновяване. (510.1)

НАПРАВЕТЕ Я УЧЕБНИК НА ДОМА.

Родители, ако искате да научите децата си да служат на Бога и да правят добро в света, направете Библията ваш учебник. Тя излага пред вас коварствата на Сатана. Тя най-добре възвишава расата, най-добре поправя и укорява моралните злини и разкрива неща, които ни правят способни да различаваме истината от фалша. Каквото и да научим от училището, Библията като велик възпитател трябва да стои на първо място. Ако и се отдаде това място, Бог бива почетен и Той ще работи за обръщането на вашите деца. В тази книга има богата мина от истина и красота и родители трябва да обвиняват себе си, ако не са я направили вълнуваща и интересна за децата си. (510.2)

"Писано е" - това беше единственото оръжие, с което Христос отблъсна изкушителя, дошъл с измамите си при Него. Обучението в библейската истина е велико и славно дело, което всеки родител трябва да предприеме. С приятно и радостно настроение представете истината като изговорена от Бога пред децата си. Като майки и бащи вие можете да бъдете

иллюстрация за децата си във всекидневния си живот как да практикуват търпение, милост, любов, като ги привързвате към себе си. Не им позволявайте да правят каквото им е угодно, а им показвайте, че вашата работа е да практикувате Божието Слово в живота си и да ги учите на наставление

и увещание Господне. (510.3)

УЧЕТЕ ГИ ВНИМАТЕЛНО И СИСТЕМНО.

Спазвайте системност в изучаването на Писанията в семейството си. Изоставете някои временни неща ... , но бъдете сигурни, че душата е нахранена с хляба на живота. Невъзможно е да се оценят добрите резултати от един или дори половин час всеки ден, посветени на радостно общуване с Божието Слово. Нека Библията сама да тълкува себе си, като събирате всичко, казано по даден въпрос в различни времена и при различни обстоятелства. Не нарушавайте вашето домашно занимание с нея поради повиквания или пристигане на гости. Ако те дойдат по време на вашето занимание с Библията, поканете ги да участват в него. Нека видят, че вие смятате за по-важно да придобиеете знание за Божието Слово, отколкото да придобиеете печалби или удоволствия от света. (511.1)

Ако бихме изучавали Библията прилежно и с молитва всеки ден, бихме виждали всеки ден истината все по-красива, по-нова, в много ясна и силна светлина. (511.2)

НЕКА ВСЕКИ ДА ИЗУЧАВА УРОЦИТЕ НА СЪБОТНОТО УЧИЛИЩЕ.

Съботното училище дава на родителите и на децата възможности за изучаване на Божието Слово. Но за да придобият полза от съботното училище, родителите и децата трябва да посветят време да изучават урока си, като се стараят да придобият добро познание на представените факти и на духовните истини, разкрити в тях. Ние трябва особено да впечатлим умовете на юношите да се стараят да търсят пълното значение на Писанията, които се изучават в уроците. (511.3)

РОДИТЕЛИ, ОТДЕЛЯЙТЕ СИ ВСЕКИ ДЕН ПО МАЛКО ВРЕМЕ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА СЪБОТНОУЧИЛИЩНИЯ УРОК С ДЕЦАТА СИ.

Оставете някои гостувания, пожертвайте един час, за да го посветите на свещената история. Родителите, както и децата ще получат благословение от това изучаване. Нека по-важните пасажии от Писанията, свързани с урока, да бъдат запомнени наизуст не като задача, но като привилегия. Макар че отначало паметта ще бъде слаба, тя ще придобие сила с упражняване, така че след известно време ще се наслаждавате на цяло съкровище от думите на истината. Този навик ще окаже най-ценна помощ за духовното израстване. (511.4)

Родителите трябва да чувстват свещено задължение да учат децата си на изявленията и изискванията на Бога и на пророците. Те трябва да обучават децата си у дома и самите себе си да се интересуват от уроците на съботното училище. Като ги изучават заедно с децата си, те показват, че отдават значение на истината, представена в тези уроци и помагат да се създаде вкус към изучаване на Библията. (512.1)

НЕ СЕ ЗАДОВОЛЯВАЙТЕ С ПОВЪРХНОСТНО ЗНАНИЕ.

Безкрайно важно е да се стараем към добро разбиране на Писанията, защото "Цялото Писание е боговдъхновено, и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата, за да бъде Божият човек усъвършенстван, свършено подготвен за всяко добро дело." (2 Тим. 3:15-17).

267

Библията в най-висша степен заслужава почтителното ни внимание. Ние не трябва да се задоволяваме с повърхностно знание, а да се стараем да научим пълното значение на думите на истината, да прием жадно от духа

на Свято Слово. (512.2)

ИЗПОЛЗВАЙТЕ НАУЧЕНОТО В ЖИВОТА НА ДЕЦАТА СИ.

† Като учим децата си на Библията, ние можем да спечелим много, като наблюдаваме наклонността на умовете им, като наблюдаваме от какви неща се интересуват и събуждаме интереса им да разберат какво казва Библията за тези неща. Този, който ни е сътворил с различни способности, има в Своето Слово по нещо за всеки. Когато учениците видят, че уроците на Библията имат отношение към собствения им живот, научете ги да гледат на нея като на свой съветник ... (512.3)

Библията има съвършенство, сила, дълбочина, дълбоко значение, тя е неизчерпаем извор. Научете децата си да се стараят да изследват нейните съкровища и с мисъл, и с чувство. (513.1)

ВСЕКИ ТРЯБВА ДА Я ИЗСЛЕДВА ЗА СЕБЕ СИ.

Майки и бащи носят тежки отговорности за децата си. Тези, които вярват и изучават Писанията, ще осъзнаят, че трябва да изпълняват Божиите заповеди, че не трябва да вървят противно на Неговия свят закон . Които допускат някой, дори и проповедник, да ги води към пренебрегване на Божието Слово, ще трябва в съда да видят резултата от своето поведение. Родителите не трябва да поверяват собствените си души и душите на децата си на служител, а на Бога, чиито са те по сътворение и по изкупление. Родителите трябва да изследват Писанията за себе си, защото имат да спасяват души, да спасят, или да изгубят. Те не могат да си позволят спасението им да зависи от служителя. Трябва да научат сами истината. (513.2)

НАПРАВЕТЕ ИЗУЧАВАНЕТО НА БИБЛИЯТА ДА БЪДЕ ИНТЕРЕСНО ЗА ДЕЦАТА.

Нека малките бъдат научени да обичат да изследват Библията. Нека нашите мисли и чувства да бъдат отдадени на книгата на книгите, защото тя съдържа знание, от което се нуждаем повече от всичко друго. (513.3)

За да извършат това дело, родителите сами трябва да се запознаят със Словото Божие и вместо да говорят празни думи и да разказват празни разкази и приказки на децата си, те ще разискват с тях по библейски въпроси. Тази книга не е предназначена само за учени. Тя е написана на ясен и семпъл стил, за да бъде разбрана от обикновения народ и с прости обяснения голяма част от нея може да заинтересува малките деца и да бъде полезна за тях. (513.4)

НЕ СМЯТАЙТЕ, ЧЕ БИБЛИЯТА ЩЕ СТАНЕ УМОРТЕЛНА КНИГА ЗА ДЕЦАТА.

С един мъдър наставник Словото ще става все по-желано. То ще бъде за децата като хляб на живота и никога няма да остарява. Неговата свежест и красота привличат и очароват децата и юношите. Тя е като слънцето, огряващо земята, което дава светлина и топлина, но никога не се изтощава. Чрез уроци от библейската история и от библейското учение децата могат да научат, че всички други книги са по-нисши. В нея те могат да намерят

268

милост и любов. (514.1)

Родители, нека наставлението, което давате на децата си, да бъде просто и бъдете сигурни, че добре са го разбрали. Уроците, които вие получавате от Словото, трябва да предадете на умовете им така ясно, че да го разберат добре. С прости поуки, извлечени от Словото Божие и от собствения им живот, вие можете да ги научите как да съобразят живота си с най-високия стандарт. Дори в детството и в юношеството си те могат да се научат да живеят разумен и сериозен живот, който ще даде богата жетва за добро. (514.2)

ДАЙТЕ СВЕЖЕСТ, ИЗПОЛЗВАЙТЕ НАЙ-ДОБРИТЕ МЕТОДИ.

Нашият небесен Баща, като даде Своето Слово, не пренебрегна децата. Във всичко, което човечи са написали, може ли да се намери нещо така

привлекателно и така добре приспособено да събуди интереса на малките, както библейските разкази? (514.3)

С тези прости разкази може да се обяснят великите принципи на Божия закон. Такава илюстрация най-добре подхожда за разбирането на детето и родителите и учителите могат много рано да изпълняват Господнето наставление: "Да учиш прилежно децата си и за тях да говориш, когато седиш в дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш." Второзаконие 6:7 (514.4)

Употреба на притчи, черна дъска, карти и картини ще помогне за обясняването на тези уроци и ще ги затвърди в паметта. Родителите и учителите трябва постоянно да се стараят да подобряват своите методи на обучение. Библейските учения трябва да се поднасят с най-свежа мисъл, с най-добрите методи и с най-сериозно усърдие. (515.1)

ВЗЕМЕТЕ БИБЛИЯТА ЗА СВОЙ ВОДАЧ.

Вие трябва да направите Библията свой водач, ако бихте искали да доведете децата си в наставление и увещание Господне. Нека животът и характерът на Христос бъдат представени като основа за тях, която могат да копират. Ако съгрешат, прочетете им какво е казал Господ за подобни грехове. Има нужда от постоянна грижа и прилежност в това дело. Една зла черта, толерирана от родителите, неоправена от учители, може да причини деформация на целия характер и загуба на равновесието. Научете ги, че трябва да имат ново сърце, да придобият нови вкусове и да бъдат вдъхновявани от нови мотиви. Трябва да търсят помощ от Христос, трябва да се запознаят с характера на Бога, разкрит в Словото Му. (515.2)

269

Глава 78

Силата на молитвата

НУЖДАТА ОТ СЕМЕЙНА МОЛИТВА.

Всяко семейство трябва да издигне свой молитвен олтар, осъзнавайки страха от Бога като начало на мъдростта. Ако някой в света има нужда от силата и насърчението на религията, това са ония, които са отговорни за възпитанието и обучението на децата си. Те не могат да извършат работата си по подходящ и приемлив за Бога начин, ако всекидневно учат с примера си ония, които търсят от тях ръководство, че могат да живеят без Бога. Ако те научат децата си да живеят само за този живот, няма да ги приготвят за вечността. Ще умрат, както са живели, без Бога и родители ще бъдат призвани да отговорят за загубата на душите им. Бащи, майки, вие имате нужда да търсите Бога сутрин и вечер пред фамилияния олтар, за да учите децата си мъдро, нежно и с любов. (517.1)

ПРЕНЕБРЕГНАТО СЕМЕЙНО БОГОСЛУЖЕНИЕ.

Ако някога е имало такова време, когато всяка къща е трябва да е молитвен дом, това е сега. Неверието и скептицизмът вземат връх. Нечестието изобилства. Покварата отнася жизнените сили на душата, бунтът против Бога съкрушава живота. Поробени от греха, моралните сили са под тиранията на Сатана. Душата е плячка на неговите изкушения и ако някоя могъща ръка не се протегне да избави човека, той отива там, където го води архибунтовникът. (517.2)

Обаче в това време на страхотна опасност някои, които изповядват, че са християни, нямат семейно богослужение, не почитат Бога в дома си, не учат децата си да Го обичат и да се боят от Него. Мнозина са се отделили толкова далеч от Него, че чувстват осъждане, ако Го доближат. Те не могат "да пристъпват с дръзновение към престола на благодатта", "като издигат ръце свети без гняв и пререкания." Евреи 4:16; 1 Тимотей 2:8. Те нямат жива връзка с Бога. Имат само формална и безсилна набожност. (517.3)

Идеята, че молитвата не е нужна, е една от най-успешните измами на Сатана за съсипване на душите. Молитвата е общение с Бога, източник

на мъдрост, извор на сила, мир и щастие. (518.1)

ТРАГЕДИЯТА НА ЕДИН ДОМ БЕЗ МОЛИТВА.

Аз не зная нещо да ми е причинило толкова мъка, както един дом без молитва. Не се чувствам в безопасност в такъв дом нито за една нощ. И ако не беше надеждата да помогна на родителите да осъзнаят своята нужда и своето тъжно пренебрегване, не бих останала. Децата показват резултата от това пренебрегване, защото страхът от Бога не е пред тях. (518.2)

270

ФОРМАЛНАТА МОЛИТВА НЕ Е ПРИЕТА.

В много случаи сутрешното и вечерното богослужение не са нищо повече от една обикновена формалност, скучно монотонно повторение на готови фрази, в които не се изразява нито дух на благодарност, нито чувство на нужда. Бог не приема такава служба. Но умоляванията на едно смирено сърце и смирен дух Той няма да презре. Отварянето на нашите сърца за небесния ни Баща, признаването на цялата ни зависимост от Него, отдаване на благодарствена обич, това е истинската молитва. (518.3)

НЕКА ИМА ДОМОВЕ НА МОЛИТВАТА.

Както древните патриарси, и тези, които изповядват, че обичат Бога, трябва да издигат олтар на Господа, където и да опънат шатрите си... Бащите и майките трябва често да издигат сърцата си към Бога в скромно умоляване за себе си и за децата си. Нека бащата като свещеник на дома да положи на Божия олтар утринна и вечерна жертва, докато съпругата и децата се обединят в молитва и хвала. В такъв дом Исус ще обича да пребъдва. (518.4)

Нека членовете на всяко семейство имат наум, че са близко свързани с небето. Господ има особена грижа за семействата на любимите си деца тук долу. Ангели предлагат дима на благоуханния тамян за молещите се светии. Тогава във всяко семейство нека да се издигат молитви към небето сутрин и в хладния час на залеза нека в наша полза се представят пред Бога заслугите на Спасителя. (519.1)

АНГЕЛИ ПАЗЯТ ДЕЦАТА, ПОСВЕТЕНИ НА БОГА.

Преди да напусне дома си за работа, цялото семейство трябва да се събере заедно и бащата или майката, ако той отсъства, да се помоли ревностно на Бога да ги пази през деня. Елате със смирение, със сърце, изпълнено с доброта и с осъзнаване на изкушенията и опасностите пред вас и пред децата ви, и с вяра ги свържете с олтара, като умолявате Господ да се грижи за тях. Служещите ангели трябва да пазят децата, които по този начин са посветени на Бога. (519.2)

МОЛИТВАТА ИЗДИГА ОГРАДА ОКОЛО ДЕЦАТА.

Сутрин първата мисъл на християнина трябва да бъде за Бога. Светската работа и себелюбивият интерес трябва да бъдат на второ място. Децата трябва да бъдат научени да уважават и почитат молитвения час. Дълг на християнските родители е с молитва и настойчива вяра да издигнат ограда около децата си. Те трябва търпеливо, мило и неуморно да ги учат как да живеят, за да угодят на Бога. (519.3)

НЕКА ДА ИМАТЕ ОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ ЗА ПОКЛОНЕНИЕ.

Във всяко семейство трябва да има определено време за утринно и вечерно поклонение. Колко е добре родителите да съберем децата си около себе си преди разчупването на хляба за закуска, да благодарим на небесния си Баща за Неговата защита през нощта и да Го помолим да ни помага и да ни води с бдяща грижа през деня! Колко е добре, когато идва вечерта, родителите и децата да се съберат още веднъж пред Него и да Му благодарят за благословенията на изминалия ден! (520.1)

271

НЕ СЕ РЪКОВОДЕТЕ ОТ ОБСТОЯТЕЛСТВАТА.

Семейното поклонение не трябва да се управлява от обстоятелства. Вие не трябва да се молите случайно, а когато имате повече работа, да

пренебрегнете молитвата. Ако правите така, вие учите децата си да гледат на молитвата като на нещо несъществено и неважно. Молитвата означава много за Божиите деца. Благодарствените приношения трябва да се издигат пред Бога сутрин и вечер. Псалмистът казва: "О, елате, нека да пеем на Господа, нека се възрадваме в скалата на нашето спасение. Нека дойдем пред Неговото присъствие с благодарност и да се възрадваме в Него с псалми .(520.2)

БАЩИ И МАЙКИ, КОЛКОТО И ДА СТЕ ПРИТИСНАТИ ОТ БИЗНЕСА СИ, НЕ ПРОПУСКАЙТЕ ДА СЪБЕРЕТЕ СЕМЕЙСТВОТО СИ ПРЕД БОЖИЯ ОЛТАР. МОЛЕТЕ СЕ ЗА ЗАЩИТАТА НА СВЕТИТЕ АНГЕЛИ ВЪВ ВАШИЯ ДОМ. ПОМНЕТЕ, ЧЕ ВАШИТЕ НАЙ-СКЪПИ ХОРА СА ИЗЛОЖЕНИ НА ИЗКУШЕНИЯ. (520.3)

В нашите усилия за удобството и щастието на гостите, нека да не пренебрегнем задълженията си към Бога. Часът на молитва не трябва да се отлага поради никакви съображения. Не разговаряйте и не се забавлявайте до късно, когато ще сте прекалено уморени, за да се наслаждавате на молитвения час. Ако правим това, ние принасяме саката жертва на олтара. Сутрин или вечер ,когато можем да се молим без да бързаме и с разбиране, ние трябва да представим молитвите си и да издигнем гласовете си в радостна благодарствена хвала. (520.4)

Нека всички, които гостуват на християни, разберат, че часът за молитва е най-скъпоценен, най-свят и най-радостен час от деня. Тези часове на молитва упражняват очистващо и възвишаващо влияние върху всички, които участват в тях. Те донасят мир и покой, които са благодат за духа. (521.1)

ДЕЦАТА ТРЯБВА ДА ЗАЧИТАТ ЧАСА ЗА ПОКЛОНЕНИЕ.

Вашите деца трябва да бъдат научени да бъдат любезни и грижливи към другите, благородни и услужливи и над всичко друго да уважават религиозните неща и да чувстват важността на Божиите изисквания. Те трябва да уважават часа за молитва, трябва да се изисква от тях да стават навреме сутрин, за да присъстват на семейното поклонение. (521.2)

НАПРАВЕТЕ ВРЕМЕТО ЗА ПОКЛОНЕНИЕ ДА БЪДЕ ПРЕКАРАНО ИНТЕРЕСНО.

Бащата, който е свещеник на семейството, трябва да ръководи сутрешното и вечерното богослужение. Няма причина това да не е най-интересното и най-радостното преживяване от семейния живот и Бог бива безчестен, когато това богослужение се направи сухо и досадно. Нека времето за семейно поклонение да бъде кратко и одухотворено. Не позволявайте на децата си или на някой член от вашето семейство да ги заплашва поради досадата им или поради липса на интерес. Когато се чете една дълга глава и се принесе дълга молитва, тази скъпоценна служба става досадна и краят ѝ носи въздишка на облекчение. (521.3)

Трябва да бъде специална задача на главата на семейството да направи часа на богослужението особено интересен. С малко мисъл и внимателна подготовка за времето, когато идваме в Божието присъствие, семейното поклонение може да бъде приятно и плодотворно, а резултатите му ще се разкрият във вечността. Нека бащата избере един пасаж от Писанията, [272](#)

който е интересен и лесно разбираем. Няколко стиха са достатъчни, за да се предаде една поука, която може да бъде изучавана и практикувана през деня. Може да се зададат въпроси, няколко сериозни и интересни забележки може да бъдат направени или може да се разкаже накратко някой случай за илюстрация на наученото. Няколко куплета от духовна песен може да бъдат изпети, а молитвата трябва да бъде кратка и по същество. Този, който води молитвата, не трябва да се моли за всичко, а да изрази своите нужди с прости думи на хвала и благодарност. (521.4)

Събуждането и укрепването на любовта към изучаването на Библията много зависи от употребата на часовете за поклонение. Сутрешните и вечерни молитвени часове трябва да бъдат най-сладките и най-полезни за деня. Нека се разбира, че в тези часове никакви тревожни и нелюбезни мисли не трябва да безпокоят душата, за да може родителите и децата заедно да се срещнат с Исус и да поканят в дома си присъствието на свети ангели. Нека службите да са кратки, изпълнени с живот, приспособени към случая и разнообразявани от време на време. Нека всички се присъединят към четенето на Библията и да запаметят и често да повтарят Божия закон. Интересът на децата ще се събуди, ако понякога им бъде позволено да изберат четивото. Питайте ги и нека и те да задават въпроси. Споменете нещо, което ще служи за илюстрация на наученото. Когато не е прекалено дълга молитвата, нека и малките да участват с молитва и в песента, макар и тя да е само с един куплет. (522.1)

МОЛЕТЕ СЕ ЯСНО И РАЗБРАНО.

Със собствения си пример учете децата да се молят с ясен и отчетлив глас. Учете ги да издигат главите си от стола и никога да не покриват лицето си с ръце. Така те могат да представят своите прости молитви, повтаряйки Господнята молитва в един глас. (522.2)

СИЛАТА НА МУЗИКАТА.

Историята на песните в Библията е изпълнена с идеи за употребата на музиката и пеенето и за благословието от тях. Музиката често се изкълчва, за да служи на намеренията на злото и така става едно от най-измамните изкушения. Но ако бъде правилно използвана, тя е скъпоценен дар от Бога, предназначен да издига мислите към възвишени и благородни теми, да вдъхновява и възвишава душата ... (523.1)

ТЯ Е ЕДНО ОТ НАЙ-СПОЛУЧЛИВИТЕ СРЕДСТВА ЗА ВПЕЧАТЛЯВАНЕ НА СЪРЦЕТО С ДУХОВНАТА ИСТИНА.

Колко често, когато душата е здраво притисната и готова да се отчае, в паметта изплуват някои Божии думи с една отдавна забравена детска песен - тогава изкушенията загубват силата си, животът придобива ново значение и нов смисъл, кураж и радост се предават на други души! (523.2)

СТОЙНОСТТА НА ПЕСЕНТА КАТО СРЕДСТВО ЗА ВЪЗПИТАНИЕ НИКОГА НЕ БИВА ДА СЕ ИЗГУБВА ИЗ ПРЕДВИД.

Нека има пеене в дома и сладките и чисти песни ще доведат до по-малко думи на укор и повече радост, надежда и бодрост. Нека има пеене в училището и учениците ще бъдат привлечени по-близо до Бога, до учителите си и един към друг. (523.3)

273

Като част от религиозната служба пеенето е толкова акт на поклонение колкото и молитвата. Наистина много песни са молитви. Ако детето е научено да осъзнава това, то ще мисли повече за значението на думите, които пее и ще бъде по-податливо на тяхната сила. (523.4)

ИНСТРУМЕНТАЛНА И ВОКАЛНА.

Сутрин и вечер се присъединете към децата си в поклонение пред Бога, като прочитате Словото Му и пеете за Негова хвала. Научете ги да повтарят Божия закон. Относно заповедите израилтяните бяха научени "да учат децата си прилежно и да им говориш, когато седиш у дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш". Мойсей нареди на израилтяните да наредят думите на закона в песен и когато по-големите деца свирели на инструменти, по-малките марширували, пеейки думите на закона. В по-късните си години те не забравяли думите на закона, които са пели в детството си. (523.5)

Ако е било важно Мойсей да облече заповедите в свята песен, така че като вървят из пустинята, децата да могат да научат песента на закона стих по стих, колко важно е и ние днес да учим децата си на Божието Слово. Нека да дойдем при Бога за помощ да научим децата си да пазят заповедите.

Да направим всичко, което е по силите ни, за да направим музиката да изпълва нашите домове, за да може Бог да влезе в тях. (524.1)

СПЕЦИАЛНОТО ВРЕМЕ ЗА ПОКЛОНЕНИЕ В СЪБОТА.

В семейното поклонение [в събота] нека и децата да вземат участие. Нека всички да носят своите Библии и всяко да чете един или два стиха. Нека някоя позната песен бъде изпята, последвана от молитва. Исус ни е дал пример за това. Господнята молитва не беше предназначена да се повтаря като формалност, а да ни научи какви трябва да бъдат нашите молитви - прости, сериозни и с разбиране. С проста молба кажете на Господа какви са вашите нужди и изкажете благодарността си за Неговите милости. Така вие каните Исус да бъде добре дошъл във вашия дом и в сърцето ви. Семейните дълги молитви за отдалечени предмети не са подходящи. Те правят часовете за молитва уморителни, а би трябвало да бъдат смятани за привилегия. Направете това време интересно и изпълнено с радост. (524.2)

ПОВЕЧЕ МОЛИТВА ОЗНАЧАВА ПО-МАЛКО НАКАЗАНИЯ.

Ние трябва да се молим много повече, отколкото го правим. Има голяма сила и благословение в моленето заедно в нашите семейства, заедно с децата ни и за тях. Когато моите деца са правели зло, аз съм разговаряла с тях любезно и след това съм се молила с тях. Никога не съм намирала за нужно да ги наказвам след това. Техните сърца се стопяваха в доброта пред Светия Дух, който идваше в отговор на молитвата. (525.1)

ПОЛЗАТА ОТ МОЛИТВАТА В УЕДИНЕНИЕ.

В часовете на уединение Исус през земния Си живот получаваше мъдрост и сила. Нека младите следват Неговия пример да намират при разсъмване и при здрач тихо време за общение със Своя небесен Баща. Нека и през деня да издигат сърцата си към Бога. На всяка стъпка от нашия път Той казва: "Аз, твоят Господ съм, Който подкрепям десницата ти ... не
274

бой се, Аз ще ти помогна."Исаия 41: 13. Ако нашите деца научат тези уроци в утрото на живота си, каква свежест и сила, каква радост и наслада би била внесена в живота им! (525.2)

ВРАТИТЕ НА НЕБЕТО СА ОТВОРЕНИ ЗА ВСЯКА МАЙКА.

Когато Христос се поклонил на брега на Йордан след кръщението Си и принесел Своята молитва за човечеството, небесата се отвориха и Божият дух като гълъб от блестящо злато обкръжи фигурата на Спасителя, и един глас от небето каза: Това е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение." (525.3)

Какво значение има това за вас? То казва, че небето е отворено за вашата молитва; казва, че вие сте приети чрез Възлюбения. Вратите са отворени за всяка майка, която би искала да постави бремето си в нозете на Спасителя. Казва, че Христос е обгърнал човечеството със Своята човешка ръка, а с божествената Си ръка се държи за трона на Всемогъщия, за да свърже човека с Бога и земята с небето. (525.4)

Молитвите на християнските майки не са пренебрегнати от Башата на всички ни, Който изпрати Своя Син на земята да изкупи един народ за Себе Си. Той няма да се отвърне от вашите молби и да остави вас и вашите скъпи на атаките на Сатана във великия ден на последния конфликт. Вашата работа е да работите с простота и верност и Бог ще утвърди делото на ръцете ви. (526.1)

Глава 79

Съботата - ден на наслада

ВЛАДЕЕЩОТО ПРЕНЕБРЕГВАНЕ НА СЪБОТАТА.

Показано ми бе, че много от родителите, които изповядват вяра в тържествената вест за това време, не са научили децата си за Бога. Не са ги ограничавали и се дразнят, ако някой се опитва да ги ограничава. Не

са свързвали децата си чрез вяра всеки ден с олтара на Господа. Много от тези юноши са допуснати да престъпват четвъртата заповед, като търсят собственото си удоволствие в Божия свят ден. Те не са почувствали угризение на съвестта да ходят по улиците за собствено забавление. Мнозина отиват където им харесва и правят каквото им е угодно, а техните родители толкова се боят да не ги огорчат, че имитират държанието на Илий, като не им заповядват. (527.1)

Тези юноши накрая губят всякакво почитание към съботата и нямат апетит за религиозни събрания или за светите и вечни неща. (527.2)

275

ВНИМАВАЙТЕ НА ПЪРВАТА ДУМА ОТ ЧЕТВЪРТАТА ЗАПОВЕД - "ПОМНИ".

Тя е поставена в самото начало на съботната заповед. Родители, самите вие трябва да помните съботния ден и да го пазите свято. Ако правите това, вие давате добро наставление на децата си да почитат Божия свят ден. Християнското възпитание е нужно в домовете ви. През цялата седмица мислете за Господния свят събота, защото този ден трябва да се посвети на Божия служба. Това е денят, когато ръцете трябва да си почиват от светска заетост, когато нуждите на душата трябва да получат особено внимание. (527.3)

Ако съботата е така помнена, временното няма да натези повече от духовното. Никое задължение, принадлежащо на шестте работни дни, няма да бъде оставено за съботата. През седмицата нашата енергия няма да бъде толкова изтощена от временните неща, че в деня, когато Господ си почива и бе освежен, да сме прекалено уморени за участие в Неговата служба. (528.1)

НАПРАВЕТЕ ПЕТЪКА ПРИГОТВИТЕЛЕН ДЕН.

Нека в петък бъде завършена подготовката за съботата. Вижте дали всичкото облекло е готово и дали е сготвено. Нека обувките бъдат лъснати и тялото окъпано. Това е възможно да се направи. Ако го направите ваше правило, можете да го изпълнявате. Съботата не трябва да се използва за подготовка на облекло, за готвене на храна, за търсене на удоволствия и за каквото и да е светско занимание. Преди залеза нека всяка светска работа бъде оставена настрана и всички светски документи бъдат отстранени от погледа. Родители, обяснявайте на децата си какво правите и с какво намерение го правите, за да споделят заедно с вас подготовката за съботата според заповедта. (528.2)

В много семейства се боядисват и лъскат обувки и се шие, само защото тези малки дреболии не са направени в петък. Тези хора не "помнят" съботния ден, за да го осветяват. (528.3)

В петък облеклото на децата трябва да бъде прегледано. През седмицата те трябва сами да пригответ облеклото си със своите ръце под наставлението на майката, така че да могат да се облекат спокойно без смущение или прибързаност и раздразнение. (528.4)

ИМА И ЕДНА ДРУГА РАБОТА, КОЯТО СЪЩО ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШИ В ПОДГОТВИТЕЛНИЯ ДЕН. В ТОЗИ ДЕН ВСИЧКИ НЕДОРАЗУМЕНИЯ МЕЖДУ ДЕЦАТА В СЕМЕЙСТВОТО ИЛИ В ЦЪРКВАТА ТРЯБВА ДА БЪДАТ ОТСТРАНЕНИ.

(528.5)

СЪБОТАТА ЗАПОЧВА СЪС СЕМЕЙНО ПОКЛОНЕНИЕ.

Нека преди залеза членовете на семейството да се съберат, за да почетат Божието слово, да пеят и да се молят. Има нужда от реформа точно тук, защото мнозина са били небрежни. Ние се нуждаем от изповед пред Бога и един пред друг. Трябва да започнем наново да правим специални приготовления, за да бъде подготвен всеки член на семейството да почете деня, осветен и благословен от Бога. (529.1)

СЪБОТНИТЕ ЧАСОВЕ НЕ СА НАШИ, А БОЖИИ.

Бог ни е дал всичките шест дни, в които да вършим работата си и е
276

запазил само един за Себе Си. Това трябва да е ден на благословение за нас, ден, в който да оставим всяка светска работа и да насочим мислите си към Бога и към небето. Когато Съботата започва, ние трябва да издигнем ограда около себе си - около делата и думите си, за да не ограбваме Бога, като си присвояваме за наша собствена употреба това време, което принадлежи стриктно на Господа. Ние не трябва да правим своето, нито да оставяме децата си да постъпват така - не трябва по някакъв начин да извършваме собствената си работа за нашата издръжка или друго нещо, което е можело да се извърши през шестте работни дни. Петък е пригответелен ден. Това време трябва да се посвети на необходимата подготовка за съботата - на нея трябва да бъде посветено мисленето и говоренето. Нищо, което в очите на небето би било сметнато за нарушение на святата събота, не бива да се казва или прави в събота. Умът трябва да се дисциплинира да се занимава със свети неща. Четвъртата заповед буквално се нарушава с говорене за светски неща или с говорене на лекомислени и незначителни неща. Говоренето на нещо или на всичко, което ни дойде на ума, означава да говорим свои си думи. Всяко отклонение от правото ни въвежда в робство и осъждане. (529.3)

СЪБОТАТА Е ПРЕКАЛЕНО СКЪПОЦЕННО ВРЕМЕ, ЗА ДА Я ПРОСПИВАМЕ.

Никой не бива да си позволява през седмицата да бъде така погълнат от временните си интереси, така изтощен от усилия за светска печалба, че в събота да няма сила и енергия да се отдаде на Божия служба. Ние ограбваме Господа, когато правим себе си негодни, защото се нуждаем от топлотата и радостта на приятелското общуване, както и от насърчението, мъдростта и опита на други християни. (530.1)

Нека скъпоценните съботни часове да не се прахосват в леглото в съботното утро семейството трябва да става рано. Ако стане късно, ще има смущение и бързане за приготвяне на закуската и за съботното училище. Ще има бързане, обърканост и нетърпение. Така в дома влизат несвети чувства. Така се обезславя съботата, тя става уморителна и се очаква със страх, а не с любов. (530.2)

ПРИСЪСТВАЙТЕ НА ПУБЛИЧНО БОГОСЛУЖЕНИЕ С ДЕЦАТА СИ.

Башите и майките трябва да създадат правило децата им да присъстват на публичното богослужение в събота и да прилагат това правило със собствения си пример. Наш дълг е да заповядваме на децата си и на домочадието си след нас, както правеше Авраам. С думи и с пример ние трябва да ги научим колко е важно религиозното обучение. Всички, които са дали тържествен обет при кръщението си, са тържествено посветени на Божията служба и заветното им задължение изисква да поставят себе си и децата си там, където могат да придобият всички възможни привилегии и насърчение в християнския живот. (530.3)

Но докато се покланяме на Бога, не трябва да смятаме това за досада. Съботата на Господа трябва да бъде благословение за нас и за децата ни.

277

Те трябва да гледат на съботата като ден за наслада, ден който Бог е осветил, а ще го имат за такъв, ако така са научени. (531.1)

ОБЛИЧАЙТЕ СЕ С ПРИЛИЧНИ ДРЕХИ ЗА ДОМА НА БОГОСЛУЖЕНИЕТО.

Мнозина се нуждаят от наставление как да се появят в събранието за поклонение в събота. Те не трябва да влизат в Божето присъствие в

обикновено облекло, носено през седмицата. Всички трябва да имат специално съботно облекло, с което да идват на служба в Божия дом. Докато не бива да се съобразяваме със светската мода, не бива да бъдем и безразлични към външния си вид. Трябва да бъдем спретнати и с приятна външност, макар и без украшения. Божиите деца трябва да са чисти отвътре и отвън. (531.2)

ОБЯСНЕТЕ СЪБОТНАТА ПРОПОВЕД НА ДЕЦАТА.

Проповедниците са заети със свято, тържествено дело, но върху слушателите почива също толкова сериозна отговорност. Те трябва да слушат с намерение да следват наставлението, които трябва да прилагат в живота си всички, които ще спечелят вечен живот. Всеки слушател трябва да се стреми да разбере всяка библейска истина като Божия вест към самия него, да я приеме с вяра и да я вложи във всекидневния си живот. Родителите трябва да обясняват на децата си думите, изговорени от амвона, за да могат и те да разберат и да придобият онова знание, което носи изобилна благодат и мир, когато се вложи в живота. (531.3)

ИЗМИСЛЕТЕ НЕЩО ОСОБЕНО ЗА ОБЯД.

Не трябва да имаме за събота по-щедрa трапеза или по-разнообразна храна, отколкото през другите дни. Вместо това храната трябва да е по-семпла и да се яде по-малко, за да може умът да бъде ясен и способен да разбира духовните неща. Преяждането замъглява мозъка. Най-скъпоценните думи може да бъдат чути и неценени, защото умът е смутен от неподходяща храна. С преяждането в събота мнозина са направили повече, отколкото осъзнават, за обезславяне на Бога. (532.1)

Макар че готвенето в събота трябва да се избягва, не е нужно да се яде студена храна. В студено време нека приготвената храна бъде затоплена преди ядене. И нека ястията, макар и прости, бъдат вкусни и привлекателни. Поднесете нещо, което може да се сметне за лакомство, нещо, което семейството не получава всеки ден. (532.2)

СКЪПОЦЕННА Е ПОЧИВКАТА В ТОЗИ ДЕН.

Съботното училище и богослужението заемат само част от съботата. Останалата ѝ част може да бъде направена най-свещеното и най-скъпоценно време за семейството от всички съботни часове. Повечето от това време родителите трябва да прекарват с децата си. (532.3)

Планирайте подходящо четиво и обсъждане. - Съботата! - О, направете я най-сладкия и най-благословен ден на седмицата ... (532.4)

Родителите могат и трябва да обръщат внимание на децата си, четейки им най-привлекателните части от библейската история, като ги обучават да почитат съботния ден и да го пазят според заповедта. Това не може да стане, ако родителите не чувстват задължението си да събудят интереса на децата си. Но те могат да направят съботата наслада, ако постъпват

278

правилно. Децата може да бъдат заинтересувани от добро четиво или от разговори за спасението на душите им. Но те трябва да бъдат научени и възпитани. Естественото сърце не обича да мисли за Бога, за небето или за небесните неща. Трябва постоянно да се оттласква потока на светски неща и склонности към зло и да се допуска небесната светлина. (532.5)

ДА НЕ СМЕ БЕЗРАЗЛИЧНИ КЪМ ЗАНИМАНИЯТА НА ДЕЦАТА.

Откривам, че в съботния ден мнозина са безразлични и не знаят къде са децата им и какво правят. (533.1)

РОДИТЕЛИ, ПОВЕЧЕ ОТ ВСИЧКО ДРУГО СЕ ГРИЖЕТЕ ЗА ДЕЦАТА СИ В СЪБОТА.

Не ги оставяйте да нарушават светия Божи ден, като си играят у дома или някъде навън. Вие можете сами да нарушавате съботата, като позволявате на децата си да го правят. Като ги оставяте да се скитат и да играят в събота, вие сте смятани от Бога за нарушители на съботата. (533.2)

ИЗЛИЗАНЕ НА ОТКРИТО ЗАЕДНО С ДЕЦАТА.

Родителите могат да вземат децата си на открито, за да наблюдават проявите на Бога в природата. Може да им покажат цъфтящите цветя и разпукващите се пъпки, величествените дървета и красивите извивки на тревата и да ги научат, че Бог е направил всичко това в шест дни и си е починал на седмия, и го е осветил. Така родителите могат да свържат уроците си на наставление към децата, че когато тези деца гледат нещата в природата, да си спомнят великия Създател на всички тях. Мислите им ще се отправят към Бога на природата - назад към сътворението на нашия свят, когато бе положена основата на съботата и всички Божии синове възкликваха от радост. Такива са уроците, които трябва да бъдат отпечатани в умовете на нашите деца. (533.3)

Ние не трябва да учим децата си, че не трябва да бъдат щастливи в събота, че е грешно да се излиза на открито. О, не! Христос заведе учениците си край езерото в съботния ден и ги поучаваше там. Неговите проповеди в събота не бяха винаги изказани на закрито. (533.4)

ДРУГИ УРОЦИ ОТ ПРИРОДАТА.

Научете децата си да виждат Христос в природата. Заведете ги на открито, под благородните дървета, в градината, и чрез всички чудесни дела на сътворението ги научете, че те са израз на Неговата любов. Научете ги, че Той е направил закони, управляващи всички живи същества, че е направил закони и за нас, и че тези закони са за нашето щастие и радост. Не ги уморявайте с дълги молитви или досадни увещания, но чрез притчите, разкрити в природата, ги научете на послушание към Божия закон. (534.1)

ДАЙТЕ ИМ ИСТИНСКА ПРЕДСТАВА ЗА БОЖИЯ ХАРАКТЕР.

Как могат децата да получат най-правилно знание за Бога и умовете им да бъдат впечатлени, освен ако прекарват част от времето си навън не в игра, а в компанията на родителите си? Нека младите им умове да се свържат с Бога сред красивите сцени на природата, нека вниманието им бъде привлечено от знаците на Неговата любов към човека, изявени в чудесните Му създания, нека бъдат привлечени и заинтересувани. Те няма

279

да бъдат в опасност да свързват Божия характер с всичко строго и недоброжелателно, но като видят красивите неща, които Той е сътворил за щастието на човека, ще бъдат доведени да гледат на Него като на добър и обичаш Баща. Ще видят, че Неговите забрани и наставления не целят само да покажат силата и властта Му, а са за щастието на Неговите деца. Когато Божият характер бъде разкрит откъм страната на любовта, волята за добро, красотата и привлекателността, те са привлечени да Го обичат. Вие можете да направлявате умовете им към прекрасните птички, огласящи въздуха с веселите си песни, към извивките на тревата и към пищно обагрените цветя, които в съвършенството си изпълват въздуха с аромат. Всичко това възвестява любовта и умението на небесния Художник и изявява Божията слава. (534.2)

Родители, защо да не използвате скъпоценните уроци, които Бог ни е дал в книгата на природата, за да дадете на децата си правилна представа за Неговия характер? Тези, които жертват простотата за модата и се затварят далеч от красотата на природата, не могат да имат духовна настройка на ума. Те не могат да разберат умението и силата на Бога, разкрити в Неговите творения, затова сърцата им не се оживяват и вълнуват от нова любов и интерес и те не се изпълват с благоговение и преклонение, виждайки Бога в природата. (535.1)

ДЕН ЗА ЕДЕМСКИ ЖИВОТ.

Стойността на съботата като средство за възпитание е неоценима. Каквото и да изисква от нас Бог, то се връща към нас отново обогатено, преобразено със собствената Му слава ... (535.2)

Съботата и семейството бяха създадени в Едем и Божието намерение е те да бъдат неразделно свързани. В този ден повече отколкото във всеки

друг е възможно да живеем Едемски живот. Божият план е човешкото семейство да бъде заедно в работа и в изучаване, в поклонение и в почивка, бащата да бъде свещеник на дома, а бащата и майката - учители и приятели на децата си. Но резултатите от греха като промениха условията на живота, до голяма степен попречиха на това общуване. Често бащата едва вижда лицата на децата си през седмицата. Той почти напълно е лишен от възможност да общува с тях и да ги поучава. Но Божията любов е поставила граници към изискванията за тежкия труд. Върху съботата Той поставя милостивата Си ръка. В собствения Си ден Той запазва за семейството възможността за общуване с Него, с природата и един с друг. (535.3)

НАПРАВЕТЕ СЪБОТАТА НАСЛАДА.

Всички, които обичат Бога, трябва да направят това, което могат, за да бъде съботата наслада, свята и почитаема. Те не могат да направят това, като търсят собственото си удоволствие в грешни, забранени забавления. Но могат да направят много, за да издигнат съботата в семействата си и да я направят най-интересният ден на седмицата. Ние трябва да посвещаваме време за развиване интереса на нашите деца. Промяната има добро влияние. Ние можем да излезем с тях на открито и да седнем заедно на полянките, огрени от слънчева светлина и да нахраним техния неспокоен ум чрез общение с тях и разговори за Божиите дела - така можем да ги вдъхновим с любов и преклонение, като привличаме вниманието им към

280

красивите неща в природата. (536.1)

Съботата трябва да бъде направена интересна за нашите семейства, за да я очакват всяка седмица с радост. Няма по-добър начин родителите да издигнат и да почитат съботата, отколкото с измисляне на средства за даване на добро наставление на своите семейства и за развиване на техния интерес към духовните неща, като им създават правилна представа за Божия характер и за това какво изисква Той от нас, за да усъвършенства християнските характери и да придобием вечен живот. Родители, направете съботата наслада, за да я очакват и посрещат с радост в сърцата си децата ви. (536.2)

ПОДХОДЯЩО ИЗДИГАНЕ С МОЛИТВА И ПЕСЕН.

Когато слънцето залезе, нека се отдадем на молитва и с молитвени химни да отбележим края на светите часове, като поканим Божието присъствие във всичките ни грижи на седмичния труд. (536.3)

Така родителите могат да направят съботата това, което тя трябва да бъде най-радостният ден на седмица. Те могат да водят децата си да гледат на нея като на наслада, ден на дните, свят на Господа, почитаем. (537.1)

Глава 80

Почитание към това, което е свято СКЪПОЦЕННАТА БЛАГОДАТ НА ПОЧИТАНИЕТО.

Друга скъпоценна благодат, която трябва внимателно да се подхранва, е поклонението. (538.1)

Възпитанието и обучението на юношите трябва да бъде с такъв характер, че да възвишава светите неща и да насърчава чиста преданост към Бога в Неговия дом. Мнозина изповядват, че са деца на небесния Цар, но нямат истинска представа за стойността на вечните неща. (538.2)

БОГ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПОЧИТАЕМ.

Истинското преклонение пред Бога е вдъхновено от чувството за Неговото безкрайно величие и от осъзнаване на Неговото присъствие. С това чувство към Невидимия сърцето на всяко дете трябва да бъде дълбоко развълнувано. (538.3)

"Бог е твърде страшен в съвета на светиите и достопочитаем повече от всички, които са около Него." Пс.89.7 (538.4)

ТРЯБВА ДА СЕ ОТДАВА ПОЧИТ НА ИМЕТО МУ.

Почит трябва да се показва и към Божието име. Това име никога не бива
281

да се изговаря лекомислено или безгрижно. Дори в молитва неговото ненужно повторение трябва да се избягва. "Свято е, преподобно е Неговото име. "ПС.111.9 Ангелите покриват лицата си, когато го изговарят. С какво почитание трябва ние, които сме паднали и грешни, да го изговаряме! (538.5)

Неговото Слово е свещено. Ние трябва да се прекланяме пред него. Към отпечатаната Библия трябва да показваме уважение и никога да не я употребяваме безгрижно или да се отнасяме с нея невнимателно. Никога не трябва да се цитират Писанията по подигравателен начин или перефразират, за да се покаже остроумие. "Всяко Божие Слово е опитано" "като сребро, претопено в пещ от пръст, пречистено седем пъти".Притчи 30:5, ПС.12:6. (538.6)

ДЕЦАТА ТРЯБВА ДА БЪДАТ НАУЧЕНИ ДА ЗАЧИТАТ ВСЯКО СЛОВО, КОЕТО ИЗЛИЗА ОТ БОЖИИТЕ УСТА .

Родителите трябва винаги да издигат предписанията на Закона Божий пред децата си, като показват послушание към него, като самите те живеят под Божия контрол. Ако чувството за светостта на закона ръководи родителите, то със сигурност ще преобрази характера, като обърне душата. (539.1)

МЯСТОТО НА МОЛИТВАТА - БОГ Е ТАМ.

Във всеки християнски дом Бог трябва да бъде почетен със сутрешна и вечерна жертва на молитва и хвала. Децата трябва да бъдат научени да уважават и зачитат часа на молитвата. (539.2)

На часа и мястото на молитвата и на службата на публичното поклонение детето трябва да бъде научено да гледа като на свети, защото Бог е там. И когато се покаже преклонение, изразено в поведение и отношения, чувствата, които то вдъхновява, ще бъдат задълбочени. (539.3)

БОЖИЯТ ДОМ - НЕГОВ СВЯТ ХРАМ.

Добре ще бъде за млади и за стари да изучават, да размишляват и често да повтарят тези думи на свято Слово, които показват как трябва да се гледа на мястото, отбелязано със специалното Божие присъствие. (539.4)

"Събуй обувките от краката си, защото мястото, на което стоиш, е свята земя." - това нареди Бог на Мойсей от горящия храст. (539.5)

Яков, след като видя видение на ангели, възкликна: "Наистина Господ е на това място, а аз не съм знаел. Това не е друго освен Божий дом, това е врата към небето."Изход 28:15, 16. (539.6)

"Господ е в светия си храм; млъкни пред Него, цяла земя." Аваку 2:20 (540.1)

Мнозина не оценяват истински светостта на вечните неща. Почти всички имат нужда да бъдат научени как да се държат в Божия дом. Родителите не трябва само да учат децата си, но и да им заповядват да влизат в светилището с трезво почитание. (540.2)

ПАЗЕТЕ СЕ ОТ РАСТЯЩОТО БЕЗГРИЖИЕ.

Светостта, която съпътства земното светилище, християните трябва да виждат в мястото, където Господ се среща със Своя народ. Има голяма промяна и то не за добро, а за по-лошо в навиците на хората при религиозното поклонение. Скъпоценните и свети неща, които ни свързват с Бога, бързо губят своето значение за нашите умове и сърца и са сведени

282

до нивото на обикновени неща. Преклонението, което Божият народ в древността е имал към светилището,където се е срещал с Бога в святата служба, в голяма степен е изчезнало. Обаче самият Бог даде нареждания за Своята служба, като я въздигна високо над всички временни неща. (540.3)

Божият дом често се обезславя и съботата се нарушава от децата на вярващите пазители на съботата. В някои случаи дори им се позволява да тичат около дома, да играят и говорят и да изявяват злия си нрав в самото

събрание на светиите, които трябва да се покланят на Бога в красота и святост. А мястото, което трябва да бъде свято, където свято спокойствие трябва да цари и където трябва да има свършен ред и смирение, е направено истински Вавилон, "объркване". Това е достатъчно, за да се навлече Божието неодобрение и да се попречи на Неговото присъствие в нашите събрания. (540.4)

НИЕ ИМАМЕ ПОВЕЧЕ ПРИЧИНИ ЗА ПОКЛОНЕНИЕ ОТ ЕВРЕИТЕ.

Истина е също, че почитанието към Божия дом е изчезнало. Свещените неща и места не се осъзнават, свято и възвишеното не се оценяват. Коя е причината за липса на ревностна набожност в нашите семейства? Не е ли високият стандарт на религията снижен до прахта? Бог даде правила за ред, свършени и точни, на своя древен народ. Променил ли се е Неговият характер? Не е ли Той великият и всемогъщ Бог, който управлява небето на небесата? Няма ли да бъде добре често да прочитаме наставленията, дадени от самия Бог на евреите, за да може ние, които имаме светлината на славната истина, да наподобяваме тяхното почитание към Божия дом? Ние имаме изобилни причини ... даже да бъдем много по-загрижени и благоговейни в нашето поклонение от евреите. Но един враг работи, за да унищожи нашата вяра в светостта на християнското поклонение. (541.1)

ЦЪРКВАТА - СВЕТИЛИЩЕ НА ВЯРВАЩИТЕ.

Домът е светилище на семейството, поклонението сред природата е подходящо място за индивидуално поклонение, а църквата е светилището за вярващите. Трябва да има правила за времето, мястото и начина на поклонение. (541.2)

НАУЧЕТЕ ДЕЦАТА СИ ДА ВЛИЗАТ ПОЧТИТЕЛНО.

Родители, издигнете стандарта на християнството в умовете на вашите деца. Помогнете им да въведат Исус в своите преживявания, научете ги да имат най-висша почитателност към Божия дом и да разбират, че когато влизат в Божия дом, сърцата им трябва да бъдат смекчени и покорени с мисли като тези: "Бог е тук. Това е Неговият дом. Аз трябва да имам чисти мисли и най-свети подбуди. Трябва да не изпитвам гордост, омраза, ревност, зли помисли, ненавист или измама в моето сърце, защото аз идвам в присъствието на светия Бог. Това е мястото, където Бог се среща със Своя народ и го благославя. Възвишеният и Славният, който обитава от вечността, ме гледа, изследва моето сърце и чете най-тайните мисли и дела в моя живот. (541.3)

ДА СТОЯТ ПРИ РОДИТЕЛИТЕ СИ.

Моралният вкус на поклонниците в Божия дом трябва да бъде издигнат, **283**

очистен и осветен. Това за жалост е пренебрегнато. Неговата важност е била подминавана и в резултат безредие и непочтителност вземат връх и Бог е обезславян. Когато водачите в църквата, проповедници и народ, бащи и майки, нямат възвишена представа за този въпрос, какво може да се очаква от неопитните дечица? Те твърде често се събират на групи далеч от родителите си, които трябва да се грижат за тях. Въпреки че са в Божието присъствие и че Неговите очи ги наблюдават, те са лекомислени и се занимават с незначителни неща, шепнат си и се смеят, безгрижни, непочтителни и невнимателни. (542.1)

ТРЕЗВИ И СПОКОЙНИ.

Недейте да имате толкова малко почитателност към дома за поклонение на Бога, че да си говорите с някого през време на проповедта. Ако тези, които вършат този грях, можеха да видят как Божиите ангели ги гледат и отбелязват какво правят, те биха се изпълнили със срам и отвращение от себе си. Бог желае да има внимателни слушатели. Докато хората спяха, врагът пося плевелите. (542.2)

ДА НЕ СЕ ДЪРЖИМ КАТО НА ОБИКНОВЕНО МЯСТО.

Трябва да има свещено място, подобно на светилището в древността, където Бог да се среща със Своя народ. Това място не трябва да се използва като трапезария или офис, но просто за поклонение на Бога. Ако децата присъстват на същото място на дневно училище там, където се събират и за поклонение в събота, те не могат да чувстват светостта на мястото, а трябва да влязат с чувство на преклонение. Свещеното и обикновеното са така смесени, че е трудно да се различат. (542.3)

Поради тази причина домът за поклонение на Бога не трябва да бъде обикновено място. Светостта му не бива да се смущава или смесва с обикновените всекидневни чувства или бизнес. Трябва да има тържествено благоговение върху поклонниците, когато влязат в светилището и те трябва да оставят навън всички обикновени светски мисли, защото това е мястото, където Бог разкрива присъствието Си. Това е приемна зала за аудиенции на великия и вечен Бог. Затова гордост и страст, несъгласия и себеиздигане, егоизъм и алчност, неща, които Бог нарича идолопоклонство, са неподходящи за това място. (543.1)

ДА НЕ СЕ ИЗЯВЯВА ДУХ НА НЕСЕРИОЗНОСТ.

Родители, ваше задължение е да държите децата си в съвършено подчинение, като всичките им страсти и зли наклонности са подчинени. Ако децата са взети на богослужението, те трябва да бъдат научени да съзнават къде са - че не са у дома си, а там, където Бог се среща със Своя народ. И те трябва да пазят тишина, а не да играят, и Бог ще обърне лицето Си към вас, ще се срещне с вас и ще ви благослови. (543.2)

Ако се спазва реда в събранието на светиите, истината ще има подобър ефект върху всички слушатели. Тържествеността, която е толкова необходима, ще бъде насърчена и истината ще има сила да вълнува дълбоко душата, а смъртоносна дрямка няма да заплашва душите на слушателите. Вярващи и невярващи ще бъдат повлияни. Изглежда очевидно, че на някои места ковчегът на Бога е отстранен от църквата, защото светите

284

заповеди са нарушавани и силата на Израил е отслабнала. (543.3)

ИЗВЕДЕТЕ ДЕТЕТО, КОЕТО СМУЩАВА СПОКОЙСТВИЕТО .

Вашето дете трябва да бъде научено да се подчинява, както Божиите деца се подчиняват на Него. Ако този стандарт се изяви, една ваша дума ще има такава тежест върху неспокойното дете в Божия дом. Но ако децата не могат да бъдат ограничени, ако родителите намират, че ограничението е твърде строго, детето трябва да бъде изведено веднага от църквата, то не бива да се оставя да отвлича умовете на слушателите с говорене или тичане наоколо. Бог бива обезславен от хлабавия начин, по който родителите направляват своите деца, докато са на църква. (544.1)

НЕПОЧТИТЕЛНОСТТА ОКУРАЖЕНА ОТ ПОКАЗ НА ОБЛЕКЛО.

Всички трябва да бъдат научени да бъдат спретнати и чисти и в ред с облеклото, но да не се отдават на онова външно украсяване, което е съвършено неподходящо за светилището. Не бива да има показ на облекло, защото това насърчава непочтителността ... Всички въпроси за облеклото трябва да бъдат стриктно пазени, следвайки отблизо библейското правило. Модата е богиня, управляваща външния свят и тя често се вмъква в църквата. Църквата трябва да направи Божието Слово свой стандарт и родителите трябва да мислят интелигентно по този въпрос. (544.2)

ПОКАЖЕТЕ ПОЧИТ КЪМ БОЖИИТЕ СЛУЖИТЕЛИ.

Трябва да се изразява почит към Божиите представители - проповедници, учители и служители, които са призвани да говорят и действат вместо Него. С респекта, показван към тях, Той бива почитен. (544.3)

Те [децата] рядко са научени, че служителят е Божий посланик, че вестта, която носи, е едно от Божиите средства, определено за спасение на душите и че за всички, които имат привилегията да бъдат в техния обсег, то ще бъде

ухание от живот към живот или от смърт към смърт. (545.1)

Нищо, което принадлежи към Божието поклонение, не трябва да се третира с безгрижие и безразличие. Когато Словото на живота се говори, вие трябва да помните, че слушате Божия глас чрез Неговия упълномощен слуга. Не изпускайте тези думи поради невнимание. Но ако им обърнете внимание, те могат да пазят стъпките ви от отклоняване по погрешни пътеки. (545.2)

ОТГОВОРНОСТТА НА КРИТИЧНИТЕ РОДИТЕЛИ.

Родители, внимавайте какъв пример и какви мисли предавате на децата си. Техните умове са пластични и лесно приемат впечатленията. Относно светилищната служба, ако говорителят има някакъв недостатък, внимавайте да не споменете за него. Говорете само за добрите неща, които той прави, за добрите мисли, които представя, на които вие трябва да обърнете внимание като на идващи от Божия служител. Често децата са твърде малко впечатлени от службата на Словото, защото има толкова малко почитание към Божия дом. Тяхното възпитание е имало дефекти в това отношение. (545.3)

Нежните и възприемчиви умове на младите придобиват оценка за труда на Божиите служители от начина, по който техните родители третират въпроса. Много глави на семейства правят службата предмет на критика

285

у дома, одобрявайки малко неща от нея и осъждайки другите. Така Божията вест към хората е критикувана, поставена под съмнение и направена въпрос на несериозно тълкуване. Какви впечатления ще оставят у юношите тези невнимателни и непочтителни забележки, това единствено небесните книги ще разкрият. Децата виждат и разбират тези неща много по-бързо, отколкото родителите са склонни да осъзнаят. Тяхното морално чувство приема погрешно влияние, което времето никога няма напълно да заличи. Родителите се оплакват от коравосърдечието на децата си и от трудността да събудят у тях морална чувствителност, за да отговорят на Божите изисквания. Но небесните книги посочват следата с безпогрешната писалка - истинската причина е, че родителите не са обърнати. Те не са в хармония с небето, нито с делото на небето. Техните ниски и обикновени представи за светостта на службата и на Божието светилище са втъкани във възпитанието на децата им. (545.4)

Въпросът е дали някой, който в продължение на години е бил под това нечестиво влияние на домашното си възпитание, ще има някога разумно почитание и висока представа за Божията служба и за средствата, които Той е определил за спасението на душите. Тези неща трябва да се говорят със страхопочитание, с подходящ език и с фина възприемчивост, за да разкриете на всички, с които общувате, че гледате на вестта от Божия служител като на идваща към вас от самия Бог. (546.1)

ПРАКТИКУВАЙТЕ ПОЧИТАНИЕ, ДОКАТО ТО ВИ СТАНЕ ОБИЧАЙ.

Почитанието е много необходимо за нашите млади. Разтревожена съм, като виждам деца и юноши на религиозни родители толкова безгрижни за реда и приличието, които трябва да се спазват в Божия дом. Докато Божиите слуги представят думите на живота на народа, някои четат, други шушнат и се смеят. Очите им съгрешават, като отвличат вниманието на хората около тях. Този навик, ако се допусне да остане неукорен, ще се утвърди и ще повлияе на други. (546.2)

Децата и юношите никога не трябва да бъдат горди, безразлични и безгрижни на събранията, където става поклонение пред Бога. Бог вижда всяка непочтителна мисъл или действие и я отбелязва в небесните книги. "Зная делата ти". Нищо не е скрито от Неговите всевиждащи очи. Ако вие сте оформили в известна степен навик на невнимание и безразличие в Божия дом, упражнете силите, които имате, за да се покаете и да покажете, че имате уважение към себе си. Практикувайте почитателност, докато тя

Глава 81

Координация между дома и църквата

ЗАПОЧНЕТЕ РАБОТАТА НА БЛАГОДАТТА УДОМА.

Родители, започнете делото на благодатта във вашия собствен дом - дръжте се така, че вашите деца да видят как сътрудничите на небесните ангели. Бъдете сигурни, че трябва да сте се обърнали всеки ден. Научете децата си за живот в Божието царство. Ангелите ще бъдат ваши силни помощници. Сатана ще ви изкушава, но не му се поддавайте. Не говорете нито една дума, с която врагът да вземе предимство. (548.1)

Истината е чиста и непоковарена. Нека тя обитава в сърцето. Нека всеки член на семейството да реши: "Аз ще бъда християнин, защото в училището тук долу трябва да изградя характер, който ще ми осигури вход във висшето училище в небето. Аз трябва да правя на другите това, което искам и те да правят на мен, защото само тези, които разкриват Христос в този свят, могат да влязат в небесните дворове. (548.2)

Направете домашния си живот колкото е възможно по-близък до небесния. Нека членовете на семейството да не забравят, че като се съберат около семейния олтар, трябва да се молят за хората на отговорни постове в Божието дело. (548.3)

Които управляват семействата си по правия път, ще внесат в църквата влияние на ред и почтителност. Те ще представят атрибутите на любовта и милостта като стоящи ръка за ръка. Ще разкрият на децата си характера на Христос. Законът на добротата и любовта, който те изговарят с устата си, няма да направи заповедите им слаби и без авторитет и съветите им няма да бъдат посрещнати с непослушание. (548.4)

ПРИМЕРНИ ДОМОВЕ ПРАВЯТ ПРИМЕРНА ЦЪРКВА.

Всяко семейство е една църква, ръководена от родителите. Първата мисъл на родителите трябва да бъде да работят за спасението на децата си. Когато бащата като свещеник на семейството и майката като учител заемат своя пост напълно на страната на Христос, в дома ще бъде упражнявано добро влияние. И това осветено влияние ще бъде почувствано в църквата и ще бъде признато от всеки вярващ. Поради голямата липса на набожност и освещение в дома, Божието дело е силно спъвано. Никой не може да въведе в църквата влиянието, което не упражнява в домашния си живот и в своите бизнес отношения. (549.1)

ДОБРО ПОВЕДЕНИЕ В ЦЪРКВАТА СЕ НАУЧАВА УДОМА.

Домът е училището, където всички могат да се научат как да се държат в църквата. Когато всички са членове на царското семейство, ще има

истинска любезност в домашния живот. Всеки член на семейството ще се старае да постъпи така, че да е приятно на всеки друг член. Ангелите Божии, които служат на ония, които ще наследят спасение ще ви помогнат да направите семейството си модел на небесното семейство. Нека има мир в дома, за да има мир и в църквата. Тази скъпоценна опитност, доведена в църквата, ще бъде средство за създаване на мила привързаност един към друг. Караниците трябва да се прекратят. Истинската християнска любезност ще се вижда сред църковните членове. Светът ще разбере, че те са били с Исус и са научени от Него. Какво впечатление би направило на света, ако всички живеехме християнски живот! (549.2)

ЗАЩО ИМА СЛАБОСТ В ЦЪРКВАТА?

Мнозина изглежда мислят, че различията в църквата, растящата любов към удоволствията се дължат на липсата на пасторска работа. Наистина църквата трябва да бъде снабдена с верни водачи и пастори. Проповедниците

трябва да работят сериозно за младите, които не са се предали на Христос, а също и за другите, чиито имена макар да са в църковния списък, са нерелигиозни и нехристови. Но проповедниците може да вършат работата си вярно и добре и въпреки това не могат да извършат много, ако родителите пренебрегват своята работа. Липсата на християнство в домашния живот води до липса на сила в църквата. Ако родителите не поемат както трябва своята работа, ще бъде трудно да се събуди в юношите чувство за техния дълг. Ако религията царува у дома, тя ще бъде доведена в църквата. Родителите, които извършват своята работа за Бога, са една сила за добро. Когато ограничават или насърчават децата си, като им дават увещание и наставление Господне, те благославят ближните си, сред които живеят. Църквата се укрепва с вярната им работа. (550.1)

НЕБРЕЖНИ РОДИТЕЛИ НЕ МОГАТ ДА ИЗДИГАТ ЦЪРКВАТА.

Ако непослушанието се допусне в домашния живот, сърцата на децата ще бъдат изпълнени с опозиция към Божието управление. Силата на Светия Дух ще се окаже неуспешна в смекчаване и покоряване на сърцата им. Ако в по-късните години при специални обстоятелства те се предадат на Христовото евангелие, ще трябва да водят ужасно трудни битки, за да покорят нелоялната си воля в подчинение на Божията. Често църквата трябва да страда от свои членове поради грешното възпитание, което са получили в детството си. Когато децата са допуснати да практикуват измама, за да вървят по своя собствен път, духът, който им позволява да бъдат бунтовни у дома, ще бъде последният, който ще отдаде послушание към изискванията на Божието Слово. (550.2)

ДУХОВНОСТТА МОЖЕ ДА БЪДЕ УБИТА ЧРЕЗ КРИТИКУВАНЕ.

Когато сте изкушавани да говорите остри думи, молете се за благодат да се съпротивите на изкушението... Помнете, че вашите деца ще говорят така, както чуват вие да говорите. Със своя пример вие ги обучавате. Помнете, че ако говорите остри думи към други църковни членове, ще говорите същите думи и в небето, ако бъдете допуснати да влезете там... (551.1)

СЛЕД СЕМЕЙСТВОТО ИДВА ЦЪРКВАТА.

Влиянието на семейството трябва да бъде в помощ на църквата и за

288

благословието и. Никога не говорете думи на оплакване или на критикуване. Има църкви, в които духовността е била почти задушена поради духа на горчиво критикуване. Защо говорим думи да укор и обвинение? Да замълчим е най-силният укор, който можем да отправим към човек, който говори груби и нелюбезни думи към нас. Запазете съвършено мълчание. Често мълчанието е красноречие. (551.2)

ГРИЖА ЗА НЕЩАСТНИЯ ЮНОША.

Младите мъже и жени, които не са под домашни влияния, имат нужда някой да се грижи за тях и да прояви интерес към тях. Които правят това, запълват голяма липса и наистина извършват работа за Бога и за спасение на души, както и проповедникът на амвона. Това дело на несебелюбива благотворителност за доброто на юношите в не по-малка степен Бог изисква от всеки от нас. Колко сериозно трябва да упражняваме християнството си, за да се предотврати формирането на тези навици, които непоправимо замъгляват характера! Нека последователите на Христос направят Божието Слово привлекателно за юношите. (551.3)

СЛУЖИТЕЛЯТ ИМА ОСОБЕНА ВЪЗМОЖНОСТ.

При всяка удобна възможност нека бъде повтаряна на децата историята на Исусовия живот. При всяка проповед нека бъде оставен един малък ъгъл за тях. Христовият служител може да свърже трайно приятелство с тези малчугани. Тогава нека не пропуска възможността да им помага по-добре да познават Писанията. Това ще направи повече, отколкото осъзнаваме, за противопоставяне на измамите на Сатана. Ако децата рано се запознаят с истините на Божието Слово, ще бъде издигната бариера срещу

безбожието и те ще могат да срещнат врага с думите "Писано е". (552.1)

БЪДЕТЕ ВЕРНИ У ДОМА, КАКТО И В ПОКЛОНЕНИЕТО.

Родители, като обучавате в истината вашите любими малчугани, трябва да имате контролираща сила над вашата съвест и разбиранията си, да говорите обмислени думи и да извършвате разумни дела. Бъдете верни във вашия домашен живот, както и в поклонението на Бога. Създайте правилен характер у всички, които са във вашия дом. Ангели Божии присъстват, като отбелязват как по-младите членове на Божието семейство биват третираны. Религията на дома със сигурност ще бъде донесена в църквата. (552.2)

289

Глава 82

Този късен час

САТАНА КОМАНДВА МНОЖЕСТВОТО СИ.

Сатана предвожда множеството си, а ние всеки поотделно подготвени ли сме за страхотния конфликт, който ни предстои? Приготвяме ли се ние и семействата ни да разберем позициите на нашите врагове и техните начини на воюване? Децата ни формират ли навици на решителност, за да бъдат твърди и непоклатими по всеки въпрос на принципи? Аз се моля всички вие да можете да осъзнаете знаменията на времето и да можем така да се приготвим заедно с децата си, че във времето на конфликта Бог да бъде наше прибежище и закрила. (555.1)

ПРИГОТВЕТЕ СЕ ЗА ПОКОРЯВАЩА ИЗНЕНАДА.

Престъплението почти е стигнало границите си. Смущение изпълва света и голям ужас скоро ще дойде върху човешките същества. Краят е много близко. Божият народ трябва да се приготви за това, което ще постигне света като смайваща изненада. (555.2)

Нашето време е скъпоценно. Ние имаме само малко, съвсем малко дни от пробното време, за да се приготвим за бъдещия безсмъртен живот. (555.3)

МНОГО СЕМЕЙСТВА НЕ СА ПРИГОТВЕНИ.

В събота и в неделя във видение през нощта сякаш предавах моето свидетелство пред народа. И в двата случая сякаш бях в една огромна шатра, която беше буквално претъпкана. Господ ми даде решителна вест за Своя народ. Моето бреме бе за нашите семейства, които не са приготвени да посрещнат Господа. Специално бреме бе върху мен да покажа на нашия народ да търси Господа със старателни усилия на сърцето и със сериозно намерение. (555.4)

Истински обърнатите родители ще разкриват в домашния си живот, че са довели живота си под дисциплината на Божието слово ... За майката и бащата правилното възпитание на децата е най-важната задача на живота им. (556.1)

ТЪРЖЕСТВЕНИ ВЪПРОСИ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ.

Бащи и майки, какво има в доклада за вас? Били ли сте верни? Като виждахте, че децата ви се отклоняват по един път, който вие знаехте, че ще доведе до нечистота на мислите, думите и делата, вие помолихте ли най-напред Бог да ви помогне? Опитвахте ли се да им покажете опасността, стояща пред тях? Показахте ли им опасността да поемат пътя на собствения си избор? Майки, пренебрегнахте ли даденото ви от Бога дело - най-великото дело, давано някога на смъртни човеци? Отказахте ли да носите

290

дадените ви от Бога отговорности? Във времето на тревога, което ни предстои, когато Божият съд ще се излее върху нечетите и нечистите, вашите деца ще ви проклинат ли поради вашата безотговорност? (556.2)

РОДИТЕЛИТЕ, КОИТО СА ОТСКОРО МЕЖДУ НАС, ИМАТ НУЖДА ОТ НАСТАВЛЕНИЕ.

Онези, които носят последната вест на милост за света, трябва да чувстват за свое задължение да научат родителите на домашна религия. Голямото им реформаторско движение трябва да започне, като представят на бащите, на майките и на децата принципите на Божия закон. Когато изискванията на закона се представят, мъже и жени се убеждават за задължението си към своя Бог да Му отдават послушание. Тогава покажете им отговорността за тяхното решение, което е валидно не само за самите тях, но и за децата им. Покажете, че послушанието към Божието Слово е единствената ни защита срещу злините, които помитат света към унищожение. (556.3)

НАШИТЕ МЛАДИ ИМАТ НУЖДА ОТ ПОМОЩ И НАСЪРЧЕНИЕ.

Сега е нашето време и сега са възможностите да работим за младите. Кажете им, че сме в опасна криза и искаме да знаем как да различаваме истинската набожност. Нашите млади имат нужда да бъдат подпомогнати, възвисени и окуражени, но по правилен начин - може би не така, както им се иска, но по начин, който ще им помогне да имат осветени умове. Те имат нужда от добра, освещаваща религия повече от всичко друго. (556.4)

НЕ ОТЛАГАЙТЕ.

Идещите събития хвърлят сянката си върху пътя ни. Бащи и майки, аз ви призовавам да положите най-сериозните усилия сега за вашите деца. Дайте им всекидневно религиозно наставление. Научете ги да обичат Бога и да бъдат верни на принципите на правото. С възвишена и сериозна вяра насочете ги с божественото влияние на Светия Дух. Работете, работете сега. Не отлагайте нито ден, нито час. (557.1)

ИЗВЪРШЕТЕ ВНИМАТЕЛНО РАБОТАТА СИ.

Родители, смирете сърцата си пред Бога. Започнете внимателно работа с децата си. Умолявайте Господа да ви прости вашето пренебрегване на Словото Му и небрежността във възпитанието на децата си в пътя на Господа, по който трябва да ходят. Молете се за светлина и ръководство, за чувствителна съвест и ясна проицателност, за да видите грешките и пропуските си. Бог ще чуе такива молитви от кротко и смирено сърце. (557.2)

ПРИЗНАНИЕТО МОЖЕ ДА БЪДЕ НЕОБХОДИМО.

Ако сте пропуснали да изпълните дълга си към своите семейства, признайте греха си пред Бога. Съберете децата си около вас и им признайте, че сте ги пренебрегнали. Кажете им, че желаете да започнете реформация в дома и ги помолете да ви помогнат да направите дома си това, което трябва да бъде. Прочетете им наредбите от Божието Слово. Молете се с тях и помолете Господа да запази живота им и да им помогне да се приготвят за оня дом в Неговото царство. По този начин можете да започнете едно дело на реформация и после продължете да вървите в пътя

291

на Господа. (557.3)

ДАЙТЕ НА ДЕЦАТА СИ ПРИМЕР НА СТРИКТНО ПОСЛУШАНИЕ.

Специалната работа на родителите е да направят Божия закон ясен за децата си и да ги увещават да бъдат послушни към него, за да разберат важността на послушанието към Бога през всички дни на живота си. Такава беше работата на Мойсей. Той трябваше да предаде на родителите, че са длъжни да дадат на децата си пример на стриктно послушание. Това беше работата, която повече от всичко друго трябва да бъде вършена в домашния живот днес. Тя придружава вестта на третия ангел. Невежеството не е извинение, че родителите пренебрегват да научат децата си какво означава да престъпят Божия закон. Светлината е изобилна и никой

не бива да върви в тъмнина. Никой не бива да бъде в незнание. Бог е наистина наш наставник днес, както беше и учител на Израилевите чада. А ние като тях сме свързани с най-святото задължение да отдаваме послушание на заповедите Му. (558.1)

МОЛЕТЕ СЕ И РАБОТЕТЕ ЗА ТЯХНОТО СПАСЕНИЕ.

Научете децата си, че сърцето трябва да бъде възпитано на самообладание и себеотрицание. Мотивите на живота трябва да бъдат в хармония с Божия закон. Никога не се задоволявайте децата ви да растат настрана от Христос. Никога не се чувствайте удобно, ако те са студени и безразлични. Викайте към Бога ден и нощ. Молете се и работете за спасението на душите на вашите деца. "Страхът от Господа е начало на мъдростта." Това е насоката, балансовото колело на характера. Без страха от Господа те ще пропуснат да изпълнят великото предназначение на своето сътворение. (558.2)

ПОСТЪПВАЙТЕ КАТО ХОРА, КОИТО ИЗГРАЖДАТ ХАРАКТЕРИ.

Адвентистите от седмия ден, които са и родители, трябва по-пълно да осъзнават своите отговорности за изграждане на характера. Бог поставя пред тях привилегиите за укрепване на Неговото дело чрез посвещение и труд за децата им. Той желае да види събрани от домовете на нашия народ голяма група младежи, които поради набожните влияния на дома си са отдали сърцето си на Него и вървят напред, за да Му отдадат висшата служба на живота си. Насочвани и възпитани от набожно нас-наставление у дома, от влиянието на утринното и вечерно поклонение, от постоянния пример на родителите си, които обичат Бога и се боят от Него, те са се научили да се покоряват на Бога като на свой Учител и са се приготвили да Му отдадат приемлива служба като верни синове и дъщери. Такива юноши са приготвени да представят на света силата и благодатта на Христос. (558.3)

292

Глава 83

Наградите

ЕДНА КАРТИННА СЦЕНА НА СЪДНИЯ ДЕН.

Веднъж видях насън събрана голяма група и изведнъж небесата бяха обхванати от тъмнина, чуха се гръмотевици, блеснаха светкавици и един глас, по-силен от най-силните гръмотевици, прозвуча от небето, казвайки: "Свърши се!" Част от групата с бледи лица, с вик на агония викаше: "О, аз не съм готов!" Зададен бе въпросът: "Защо не си готов? Защо не си използвал възможностите, които благодатно ти дадох?" Събудих се, а този вик още звучеше в ушите ми. "Аз не съм готов! Аз не съм спасен - изгубен съм, завинаги изгубен!" (560.1)

Предвид на тържествените отговорности, които почиват върху нас, нека размислим за бъдещето, за да разберем какво трябва да правим, за да го посрещнем. В този ден ще се изправим ли пред небрежността и пред презрението към Бога и към Неговата милост, пред отхвърляне на Неговата истина и любов? В тържественото събрание на последния ден, когато целият всемир слуша, ще бъде прочетена причината за осъждането на грешника. За първи път родителите ще научат какъв е бил тайният живот на децата им. Децата ще видят колко много злини са извършили против родителите си. Това ще бъде общо разкриване на тайни и подбуди на сърцето, защото скритото ще бъде открито. Които са се подигравали с тържествеността на съда ще изтрезнеят пред лицето на ужасната му реалност. (560.2)

Които са пренебрегвали Божието Слово, тогава ще срещнат Автора на вдъхновените Писания. Ние не можем да си позволим да живеем безразлични към деня на съда, защото макар и дълго отлаган, сега е близо, дори до вратата, и много бърза. Тръбата на архангела ще затръби скоро, за да изненада живите и да събуди мъртвите. В този ден нечестивите ще бъдат

отделени от праведните, както пастир разделя овците от козите. (560.3)

КОГАТО БОГ ПОПИТА "КЪДЕ СА ДЕЦАТА ТИ?"

Тогава родителите, които са пренебрегнали дадените им от Бога отговорности, трябва да се срещнат с това пренебрежение в съда. Тогава Господ ще ги попита: "Къде са децата, които ти дадох да бъдат възпитани за Мене? Защо не са от дясната Ми страна?" Тогава много родители ще видят, че немъдра любов е ослепила очите им за пропуските на техните деца и са оставили децата си да развият деформирани характери, неподходящи за небето. Други ще видят, че не са посветили на децата си време, внимание, любов и доброта. Собственото им пренебрегване на този дълг е направил от децата това, което са. (561.1)

Родители, ако изгубите вашата възможност, Бог да ви е на помощ!

293

Защото в деня на съда Бог ще ви каже: "Какво сте направили с Моето стадо, с моето хубаво стадо?" (561.2)

Предположете, че трябва да отидете на небето и никое от децата ви не е там. Как можете да кажете на Бога: "Ето ме, Господи, мен и децата, които си ми дал"? Небето отбелязва родителската небрежност. Тя е записана в небесните книги. (561.3)

СЕМЕЙСТВАТА ЩЕ ПРЕМИНАТ НА ИЗПИТ ПРЕД БОГА.

Когато родителите и децата срещнат последния изпит, каква сцена ще бъде това! Хиляди деца, които са били робни на апетита и на унизителен порок, чиито живот е морално крушение, ще застанат лице с лице с родителите си, които са ги направили това, което са. Кой освен родителите трябва да понесе тази ужасна отговорност? Бог ли направи тези юноши покварени? О, не! Той ги направи по Свой образ, малко по-долни от ангелите. Кой тогава е извършил това страхотно оформяне на живота и характера им? Кой е променил така техните характери, че да не носят печата на Бога и да бъдат завинаги извън Неговото присъствие? Те са прекалено нечисти, за да заемат място до чистите ангели в светите небеса... Дали греховете на родителите са предадени на децата с покварен апетит и страсти? Завършена ли е работата на обичащата удоволствията майка с пренебрегване на доброто възпитание според дадения и образец? Всички . тези майки ще минат на изпит пред Бога така сигурно, както е сигурно, че съществуват. (561.4)

В НЕБЕТО СЕ ПАЗИ ЖИВОПИСЕН ДОКЛАД.

Нека родителите и децата помнят, че ден след ден те изграждат характер и чертите на този характер са записани в небесните книги. Бог заснема Своя народ така сигурно, както един фотограф заснема хората, като предава чертите на лицето им на лъскава снимка. Каква снимка искате вие да се получи? Родители, отговорете на този въпрос! Каква ще бъде снимката, която великият Фотограф прави, на вас в небесните доклади? Ние трябва да решим това сега. После, когато дойде смъртта, няма да има време за поправяне кривите места на характера. (562.1)

За всеки от нас поотделно това трябва да бъде най-важният въпрос. Всеки ден нашето подобие се заснема за време и за вечността. Всеки нека да каже: "Аз съм заснет днес." Питайте се всеки ден и всеки час: "Как звучат моите думи пред небесните ангели? Дали са като ябълки в златен поднос или са като унищожителна виелица, нараняващи и блъскащи?"... (562.2)

НЕ САМО НАШИТЕ ДУМИ И ДЕЛА, НО И МИСЛИТЕ НИ СА ЗАПЕЧАТАНИ ТАКИВА, КАКВИТО СА.

Затова нека всяка душа да прави добро. Нека картината, на която вие сте заснети, да не ви кара да се засрамите. Всяко чувство, което ние подхранва ме, се отпечатва върху лицето. Бог ни помага да направим нашия доклад за нашите семейства такъв, какъвто бихме желали да бъде в небесните книги. (563.1)

Безгрижни ли сте били? Да биха могли родителите да погледнат с

молитва и с внимание на вечното благоденствие на своите деца! Нека попитат себе си: Били ли сме безгрижни? Пренебрегнали ли сме това тържествено важно дело? Позволили ли сме на децата си да станат плячка

294

на сатанинските изкушения? Не трябва ли да даваме тържествен отчет пред Бога за това, че сме допуснали децата ни до използват своето време, таланти и влияние, като работят срещу истината, срещу Христос? Не сме ли пренебрегнали нашия дълг като родители и не сме ли увеличили броя на сатанинските поданици? (563.2)

Ако майките небрежат доброто възпитание на децата си, тяхното пренебрегване се отразява върху тях отново, като прави техните тежести и трудности още по-големи, отколкото биха били, ако бяха посветили време и търпеливи грижи да възпитат децата си в послушание и подчинение. Струва си накрая майките да оформят характерите на децата си като своя първостепенна грижа, за да не се вкоренят тръните и да не дадат изобилна жетва. (563.3)

ДЕЦАТА ЩЕ ОСЪДЯТ НЕВЕРНИТЕ РОДИТЕЛИ.

Проклятието от Бога със сигурност ще почива върху неверните родители. Те не само посадят тръни, които ще ги наранят тук, но трябва да се срещнат и със собствената си неверност, когато съдът седне да заседава. Много деца ще станат в съда и ще осъдят родителите си, че не са ги ограничавали и не са ги предупредили, че им предстои унищожение. Фалшивото съчувствие и сляпата любов на родителите ги кара да извиняват грешките на децата си и да ги подминават без поправление. В следствие на това децата се загубват и кръвта на техните души ще почива върху неверните родители. (563.4)

ДЕЦАТА ЩЕ ОТДАДАТ БЛАГОДАРНОСТ НА ВЕРНИТЕ РОДИТЕЛИ.

Когато съдът седне да заседава и книгите се отворят, тогава думите "Добре си сторил" на великия Съдия ще бъдат произнесени и короната на безсмъртната слава ще се положи върху челото на победителя. Тогава мнозина ще станат, ще вдигнат своите корони пред очите на събрания всемир и посочвайки своята майка, ще кажат: "Тя направи от мене всичко, което съм чрез Христовата благодат. Нейното наставление, нейните молитви са били благословение за моето вечно спасение". (564.1)

РЕЗУЛТАТИ ОТ ВЕРНОТО ВЪЗПИТАНИЕ ЩЕ БЪДАТ ПОКАЗАНИ.

Всички, които са се трудили с несебелюбив дух, ще видят плода от своя труд. Изработването на всеки правилен принцип и благородното дело ще се видят. Нещо от това виждаме и тук. Но колко малко резултати от най-благородната работа на света могат в този живот да покажат извършителя! Колко много хора работят несебелюбиво и неуморно за ония, които са отвъд техния обсег и знание! Родители и учители лягат да спят последния си сън, като мислят, че делото на техния живот е извършено напразно. Те не знаят, че тяхната ревност е незапечатан извор на благословение, който никога не може да спре да тече. Само с вяра те виждат децата, които са възпитали, да стават благословение и вдъхновение за своите ближни и това влияние се умножава хилядократно... Мъже сеят семето, от което над техните гробове други ще жънат благословени жетви. Те сядат дървета, чийто плод могат да ядат други. Те са доволни да знаят, че са вложили в действие сили за добро. Във великото бъдеще действието и противодействието на всички тях ще се видят... (564.2)

295

РОДИТЕЛИТЕ МОГАТ ДА ВЗЕМАТ ДЕЦАТА СИ СЪС СЕБЕ СИ В ОБЕЩАНАТА ЗЕМЯ ...

Бог е допуснал светлина от Неговия трон да грее по пътя на живота.

Облачен стълб през деня и огнен стълб нощем се движи пред нас, както пред Израилевите чеда в древността. Днес християнските родители имат привилегията на древния Божи народ да въведат със себе си и своите деца в Обещаната земя. (565.1)

Вие искате да имате домочадие, което да възпитате за Бога. Искате вашето семейство да бъде при Бога. Искате те да влязат през вратите на града и да кажете: "Ето ме, Господи, мен и децата, които си ми дал." Това може да бъдат мъже и жени, порасли до зрялост, но те са ваши деца, вашето възпитание и бдение над тях са били благословени от Бога, докато те станат победители. Сега вие можете да кажете: "Ето ме, Господи, мене и децата ми." (565.2)

РАЗКЪСАНИ СЕМЕЙНИ ВЕРИГИ ЩЕ БЪДАТ СВЪРЗАНИ ОТНОВО.

Исус идва, идва с облаците и с голяма слава. Множество сияйни ангели ще Го придружава. Той ще дойде да почете ония, които са Го обичали и са пазили Неговите заповеди, за да ги вземе при Себе Си. Той не е забравил обещанието си. Отново ще се свържат семейства. (565.3)

УТЕШЕНИЕ ЗА ЕДНА НЕЩАСТНА МАЙКА.

Ти питаш дали твоето малко дете ще бъде спасено. Христовите думи са отговор за теб: "Оставете децата да дойдат при Мене и не им забранявайте, защото на такива е Божието царство." Помни пророчеството: "Така казва Господ: Глас се чу в Рама, оплакване и горчив плач; Рахил плаче за децата си и не може да се утеши ... Така казва Господ: Въздръж гласа си от плач и очите си от сълзи, защото твоята работа ще бъде възнаградена, казва Господ; и те ще дойдат отново от земята на врага. Има надежда в края ти, казва Господ, че твоите деца отново ще дойдат в границите ти ..." (565.4)

Това обещание е ваше. Вие можете да бъдете утешена и да се доверите на Господа. Господ често ме е наставлявал, че много малки деца трябва да бъдат положени преди времето на скръбта. Ние ще видим отново нашите деца. Ще се срещнем с тях и ще ги познаем в небесните дворове. Възложете доверието си на Господа и не се бойте. (566.1)

ДЕЦАТА ЩЕ БЪДАТ ДОНЕСЕНИ В РЪЦЕТЕ НА МАЙКИТЕ СИ.

О, чудно изкупление! Колко дълго е говорено за него, колко дълго сме го чакали и съзерцавали с нетърпеливо очакване, но никога не сме го разбирали напълно. (566.2)

Живите праведни биват изменени в един "миг на око". При гласа на Бога те бяха прославени. Сега са безсмъртни и заедно с възкресените светии са грабнати да посрещнат Господа във въздуха. Ангели "събират избраните Му от четирите ветрища, от единия край на небето до другия." Малки дечица са носени от свети ангели към ръцете на майките си. Приятели, дълго разделени от смъртта, се обединяват, за да не се разделят никога и с радостни песни се възнасят заедно към Божия град. (566.3)

ДЕНЯТ, ЗА КОЙТО ДЪЛГО СМЕ СЕ НАДЯВАЛИ.

От деня, когато първата двойка излезе с тъжни стъпки от Едем, децата

296

на вярата са очаквали идването на Обещания, който ще разкъса силата на унищожителя и ще ги върне отново в изгубения Рай. (566.4)

Небето ще бъде много евтино, ако го придобием със страдания... Като видях какви трябва да бъдем, за да наследим слава и колко много Исус е страдал, за да придобие за нас това богато наследство, аз се помолих да бъдем кръстени в Христовите страдания, за да не се поклатим в тежките изкушения, а да ги понесем с търпение и радост, като знаем, че Исус е страдал, за да може ние чрез Неговата бедност и страдания да се обогатим. (567.1)

НЕБЕТО СИ СТРУВА ВСИЧКО!

Струва си да отдадем всичко за небето! Не бива да допускаме риск да го изгубим. В никакъв случай! Трябва да знаем, че нашите стъпки са на-

редени от Господа. Дано Бог ни помогне в това велико дело да победим. Той е приготвил бели дрехи за праведните. Той има вечен свят от слава за ония, които търсят слава, почит и безсмъртие. Всички, които влязат през вратите на Божия град, ще влязат като победители. Никой няма да влезе като осъден престъпник, а като Божи син. Поздравът, с който ще бъдат посрещнати влизашите, ще бъде: "Елате вие, благословени от Отца Ми, наследете царството, приготвено за вас от създание мира." Мат.25:34.(567.2)

УЧАСТНИЦИ В ХРИСТОВАТА РАДОСТ.

Виждаме ангелска свита от двете страни на портите и когато ние минаваме, Исус изговаря: "Елате вие, благословени от Отца Ми, наследете царството, приготвено за вас от създание мира". Ето, Той ви казва да бъдете участник в неговата радост, а каква е тя? Това е радостта да видите плода от труда на душата си, бащи. Това е радостта да видите плода на усилията си, майки. Ето ги вашите деца - те имат короната на живота на главите си и Божии ангели обезсмъртват имената на майките, чиито усилия са спечелили децата им за Исус Христос. (567.3)

СЛАВНИЯТ ДЕН НА ПОБЕДАТА.

Сега църквата е воюваща. Сега сме конфронтирани в един свят на тъмнина, почти напълно отдаден на идолопоклонство... Но идва денят, когато битката ще бъде спечелена и победата извоювана. Волята на Бога трябва да бъде на земята, както и на небето.... Всички ще бъдат едно щастливо обединено семейство, облечено с дрехи на хвала и благодарност. Цялата природа в превъзходната си красота ще поднесе на Бога хвала и поклонение. Светът ще бъде окъпан в светлината на небето. Светлината на луната ще бъде като светлината на слънцето, а светлината на Слънцето ще бъде седем пъти по-силна от сега. Годиците ще преминават с радост. Над тая сцена утринните звезди ще пеят заедно и Божиите синове ще възкликват от радост, докато Бог и Христос се обединят във възвестяването: "Няма да има вече грях, нито смърт." (568.1)

Виденията на бъдещата слава, сцените, обрисувани от Божията ръка, ще бъдат скъпи на Неговите деца ... (568.2)

НИЕ ВИНАГИ ТРЯБВА ДА ПАЗИМ ПРЕД ПОГЛЕДА СИ НЕВИДИМОТО.

Така ще можем да оценяваме по правилен начин вечните неща и временните. Това ще ни дава сили да влияем на другите за по-висшия

297

живот. (568.3)

Ще каже ли Бог "Добре си сторил"? - Когато застанете пред великия бял престол, тогава вашето дело ще се разкрие какво е. Книгите са отворени, докладът за всеки живот излиза наяве. Мнозина от това голямо множество са неподготвени за разкритията. В ушите на някои ще прозвучат думите с удивителна яснота: "Премемерен на везните и намерен недостатъчен." За много родители Съдията ще каже в оня ден: "Вие имахте Моето Слово, ясно посочващо какъв е дългът ви. Защо не послушахте неговите учения? Не знаехте ли, че това беше Божият глас? Не ви ли казах да изучавате Писанията, за да не се отклоните? Вие не само съсипахте душите си, но подведохте и много други с престорената си набожност. Вие нямате дял с Мене. Махнете се; махнете се!" (568.4)

Друга една група стоеше бледа и трепереща, доверявайки се на Христос, но още впечатлена от чувството за собственото си недостойнство. Те чуват със сълзи на радост и благодарност похвалата на Господа. Дните на непрекъснати усилия, на носене на тежести, на страх и мъка са забравени, когато този глас, по-сладък от музиката на ангелските арфи, произнася думите: "Добре си сторил, добри и верни слуго, влез в радостта на Господаря си." Ето множеството на изкупените с палмови клонки на победата в ръце, с корони на главите си. Това са тези, които с верна и сериозна работа са придобили годност за небето. Делото на техния живот е признато в небесните дворове като добре свършено. (569.1)

С неизказана радост родителите виждат короните, дрехите, арфите, дадени на децата им. Дните на надежда и страх са свършили. Посятото семе със сълзи и молитви може да им се е виждало напразно посято, но жътвата им е пожъната с радост накрая. Децата им са били изкупени. Бащи, майки, гласовете на вашите деца ще се присъединят ли към радостните песни в този ден? (569.2)

298
